

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΑΡ. 263 4 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1960 ΔΡ. 5

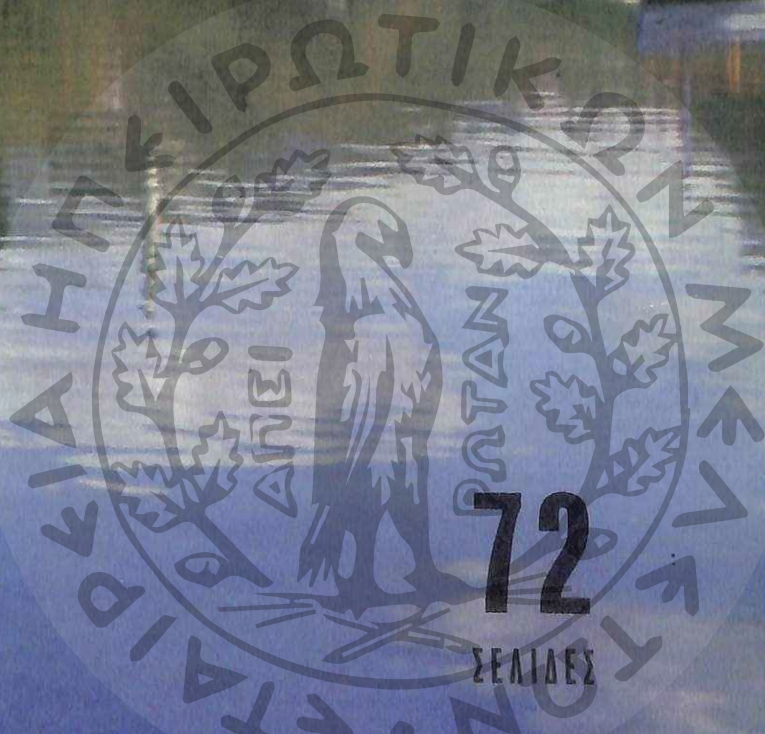
‘Ο “Έλλην πολίτης

ύπανάπτυκτος ή ανεπτυγμένος;

Το πρώτο άρθρο

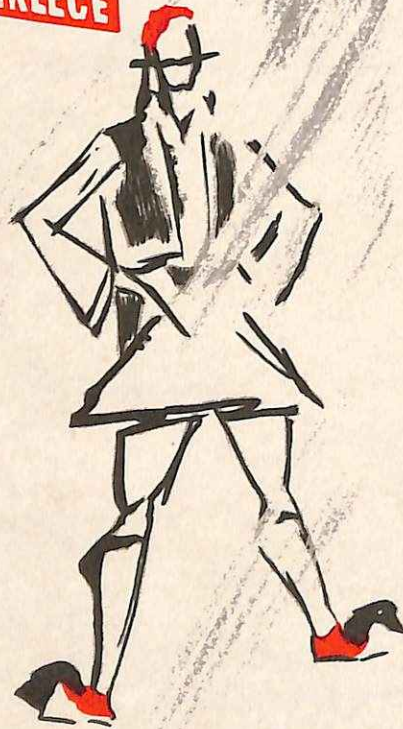
της μεγάλης έρευνας των «Εικόνων»

υπό της κ. ΕΛΕΝΗΣ Γ. ΒΛΑΧΟΥ

ΣΤΗΝ ΑΙΜΝΗ ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

PICTURES
FROM GREECE

ΕΝΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑ

Το μηνιαίο εικονογραφημένο περιοδικό
Pictures from Greece δίνει σε όλους
τους ξένους φίλους του τόπου μας μια
ζωντανή εικόνα της σύγχρονης Ελλάδος.

Όροι ετήσιας συνδρομής:

Έσωτερικού Δοχ. 120
Έξωτερικού £ 2/10 ή \$ 7

Αποτανωθήτε στην:

Ελληνική Έκδοτική Έταιρία ΕΛΚΗΝ
Λεωφ. Βουλιαγμένης 352-ΑΘΗΝΑΙ

PICTURES
FROM GREECE

Το καλύτερο
της σύγχρονης
Ελληνικής ζωής!

ΕΓΓΡΑΨΕΤΕ ΤΟΥΣ ΞΕΝΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΣΑΣ ΣΤΟ...

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΤΕΥΧΟΣ ΑΡΙΘ. 263 ΔΡΑΧ. 5
ΕΤΟΣ ΣΤ' 4 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1960

Έκδοσις: ΕΛΚΗΝ Έλένη Γ. Βλάχου-Η. Γ. Ηλίουπουλος
Διευθυνσις: Κων. Κ. Ψυχας (Μονής Πετράκη αριθ. 8, Αθήναι)
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Κ. Ζαγοριανίτης (*Αλδου Μανουτίου 18 Αθήναι)

Γραφεία:

Συντάξεις, Σωκράτους 57, Αθήναι, Τηλεφ. 527-081
Έκδόσεις, Βουλιαγμένης 352, Αθήναι, Τηλεφ. 971-685

Συνδρομαί:

Έσωτερικού, εξάμηνος δραχ. 130. Έτησία δραχ. 260.
Έξωτερικού, εξάμηνος δολλάρ. 7. Έτησία δολλάρ. 14.

Αεροπορική αποστολή κατόπιν συνεννόησης—Διαφημίσεις κατά συμφωνίαν. Απαγορεύεται η αναδημοσίευσις άρθρων και εικόνων του περιοδικού χωρίς την άδεια των συγγραφέων και των εκδοτών—Χειρόγραφα δεν επιστρέφονται—Τηλεγραφική Διεύθυνσις: ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΘΗΝΑΙ.

ΕΛΚΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ Ε.Π.Ε. (Κεφ. Καταβεβλημένον Δρ. 400.000)

Οι άναγνώστες μας γράφουν

Καιρική άδυνάμεια

«Με τις πρώτες σταγόνες της θροχής σκοτώθηκε το καλοκαίρι», έγραφε, μελαγχολικά, συνεργάτης σας, πριν ένα μήνα, προλογίζοντας δυο γελοιογραφικές σελίδες, σχετικές με τις χαρές του καλοκαιριού, που χάνουμε με την είσοδο του φθινοπώρου. Αυτά γράφει εν προοίμιο ο κ. Γ. Τ. Δάνδολος και συνεχίζει με την θριαμβευτική διαπίστωση των θερινοφρονούντων, ότι μετά το μελαγχολικό προλόγιο μας φθινοπωρινής μπόρας, το καλοκαίρι, σε όλη την άττική του λαμπρότητα, επάτησε και πάλι πόδια άπογοητευτώντας τους νοσταλγούς της χειμερινής σπιτικής θαλπωρής. Αεμάτες οι θάλασσες από κολυμβήτρες, τα πεζοδρόμια των νυκτερινών ζοχαραισαστιών από ξενιχθίδες, ζέστη γύρω και μέσα μας, εις πείσμα του περιοριστικού χειμώνα και των όπασών του». Αυτά γράφει περυσινός ο άναγνώστης μας και τελειώνει με μία παρακιδυμένη διαπίστωση: «Το καλοκαίρι θα κρατήσει και τον Νοέμβριο. Μας το προνήγγειλε το καινούργιο φεγγάρι».

Προσωπικά πιστεύουμε στην άνάγκη της φυσιολογικής διαδοχής των εποχών — τρεις μήνες για την κάθε μία τους. Κατά τα άλλα, αυτές οι χρονικές άδυνάμεις του καιρού, μόνον εκπλήξεις μπορούν να μας επιφυλάξουν.

Ο όρθος Λόγος

Με την ευκαιρία της δημοσίευσας δύο φωτογραφιών της Μαργκερίτ Μαρές, με τον τίτλο «Απογοήτευση» (τεύχος 254), η καθηγήτρια της άπαγγελίας στο Έλληνικό Ωδείο κ. Νιόβη Γαβρίηλ. Τριανταφύλλου, μας γράφει ότι η άσκηση στην άπαγγλία κάμνει θαύματα στα γλωσσικά τραυματισμένα άτομα και προσθέτει: «Είναι άναρτήματα τα παραδείγματα άτόμων που έπνευαν στην πολιτική, στη δημόσια και έθιατική ζωή, από τον όρθο, τον όρθο και τον άπρόσκοπτο λόγο τους και άναρίθμητα, επίσης, τα παραδείγματα όμολογούμενων άξιων πνευματικών ανθρώπων που, στερούμενοι του Λόγου, έπνεαν στην άφάνεια και στον πνευματικό μαρασμό».

Γυναίκες όμορφες και ψυχικά άξιες παρομερίστηκαν ή άφανώθηκαν, και αντίθετα άλλες, κακόσχημες, άναδείχτηκαν από την γοητεία της γλώσσας των. Η σημερινή νεολαία μας έχει μεγάλη άνάγκη από την ώραία και καθαρή έκφραση, που θα της έξασφαλίσουν την έπιτυχία στον έθιατικό και δημόσιο όιο». Φυσικά και κανείς δεν θα διαφωνήσει με τις άπόψεις της κ. Ν. Γ.—Τ για τον όρθο Λόγο και τα εθιαγωγικά του άποτελέσματα. Από την σημερινή, όμως, θέση της νεολαίας και όλων μας, ως την όρθωτική έπιδίωξη, άπομένουν πολλά σκαλοπάτια.

«Ζήγκ - Ζάγκ».

Ο άναγνώστης μας Ι. Χ. Δ., Τρίπολη, γράφει ότι έχει εσπάσει το κεφάλι του 256 φορές προσπαθώντας να λύση, έπιτυχώς, τα 256 «Ζήγκ - Ζάγκ», 256 τευχών των «Εικότων», και πιστεύει — στέλνοντάς μας την λύση του υπ' αριθμ. 256 «Ζήγκ - Ζάγκ» — «πως η τριαύτη λύσις δικαιούται, πρό του χαρακτηρισμού «Καλά», της του είδικου συνεργάτου σας, να λάβη και το «Πολύ». Προς έπίρρωση της άπάντησής του παραθέτω και τις λέξεις που έπέτυχεν: ΠΕΡΙ — ΚΕΝΟΣ — ΚΑΤΙ — ΓΑΛΗ — ΜΑΓΟΣ — ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ — ΡΗ. Δεν μας μένει παρά να τον συγχαρούμε για την έπίδοσή του.

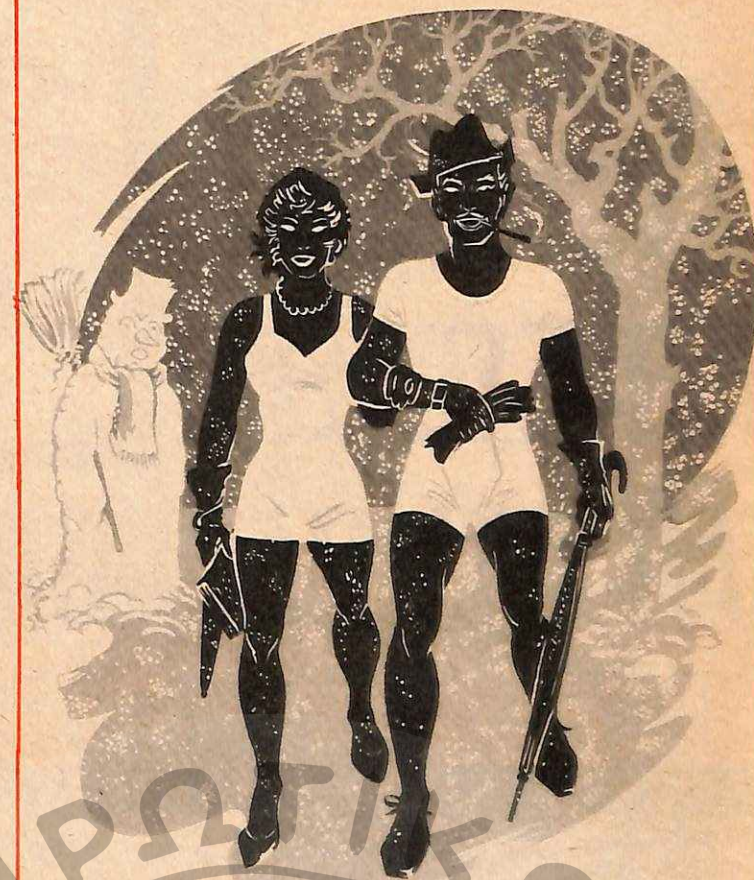
Πανεπιστήμια στις Η.Π.Α.

Τις διευθύνσεις μερικών εκ των καλύτερων Κολλεγίων και Πανεπιστημίων της Αμερικής ζητάει να πληροφορηθή ο άναγνώστης μας κ. Δ. Τσαλίδης — Ισταμπούλ, τα όποια παρέχουν ύποτροφία. Ομαρμόμενα Πανεπιστήμια στην Αμερική, που δίνουν ύποτροφίες, αλλά δυσκολοκατάκτις, είναι τα Harvard και Yale University στην πολιτεία Massachusetts, το Chicago University, Illinois, το Stanford University, Palo Alto, California, Columbia University, New York, Kansas University, Lawrence, Kansas, North Western University, California, Duke

Χαρούμενος χειμώνας
με

THERMOFAN

(ΘΕΡΜΟΦΑΝ)

Άνδρικά και γυναικεία εσώρουχα

THERMOFAN

(ΘΕΡΜΟΦΑΝ)

Η μεγάλη ανακάλυψις της γαλλικής
διομπχανίας RHONYL

24% πιο ζεστά από όλα τα
χειμερινά εσώρουχα

ΔΕΝ ΜΑΖΕΥΟΥΝ ΠΟΤΕ

Προλαμβάνουν — έξουδετερώνουν όλες
τās ρευματοεθρητικές παθήσεις

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΑΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΠΛΕΚΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΦΑΝΕΛΛΟΠΟΙΪΑΣ ΑΤΟΙΣ Ο.Ε.

ΑΞΙΖΕΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΠ' ΟΤΙ ΠΛΗΡΩΝΕΤΕ !

ΤΥΠΟΣ LB9 9,1 ΚΥΒ. ΠΟΔΩΝ

GENERAL ELECTRIC

ΨΥΓΕΙΑ ΡΥΘΜΙΖΟΜΕΝΗΣ ΑΠΟΨΥΞΕΩΣ
ΜΕΤΡΗΣΤΕ ΤΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ !

- 1 Μεγάλος Θάλαμος καταψύξεως με δύο δοχεία διά παγοκύβους.
- 2 Συρτάρι υψηλής ψύξεως δι' αναψυκτικά, μπιφτέκια, μπριζόλες κ.λ.π.
- 3 Δύο κινητά ράφια θαλάμου μεγάλης χωρητικότητας.
- 4 Γυάλινο σκέπασμα δοχείου λαχανικών, χρησιμοποιούμενων ως τρίτον ράφι.
- 5 Συρτάρι μεταλλικό έμγιε διά φρούτα και λαχανικά.
- 6 Μαγνητική πόρτα ασφαλείας με ειδικές θέσεις διά φιάλας, αυγά, θούμπα κ.λ.π.
- 7 Μόνωση εξ' αλυσθάνου ειδικής συμπεριφοράς.
- 8 Αδύρμιον μηχανήμα ψύξεως αυτόματου έλεγχου κατασκευασμένην εκ μολυβδούχου υαλομετάλλου.

G. E. ΨΥΓΕΙΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΦΗΜΗΣ

ΜΕ ΤΗ ΝΕΑ
ΓΡΑΜΜΗ

Θάλαμος καταψύξεως μεγάλης χωρητικότητας.
Μεταλλικό συρτάρι έμγιε.
Συρτάρι υψηλής ψύξεως.
Ράφια θαλάμου κινητά.
Μαγνητική πόρτα ασφαλείας.

ΤΥΠΟΣ BB 11 T 11 ΚΥΒ. ΠΟΔΩΝ

ΗΛΕΚΤΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ Α.Ε.
ΠΑΠΑΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ 9 (ΠΛ. ΚΑΛΥΘΜΩΝΟΣ) - ΤΗΛ. 24.023

ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

University και το περίφημο Πολυτεχνείο της Βοστώνης Massachusetts Institute of Technology, Boston, Massachusetts. Όσο για τα Κολλέγια, σάς πληροφορούμε ότι τα περισσότερα Πανεπιστήμια έχουν παράλληλα και το Κολλέγιό τους.

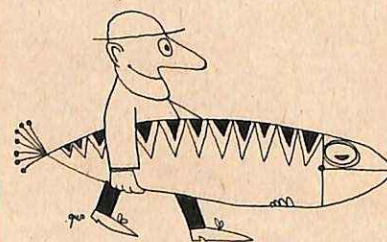

Διαμαρτύρονται

Επικίνδυνα παιχνίδια

Έξω φρενών ο κ. Ε. Κουκίδης - άναγνώστης των «Ελκόνων» από το πρώτο τους τεύχος, όπως μας πληροφορεί - έκφράζει όλη του την αγανάκτηση για την τελευταία έκρηξη πυροτεχνημάτων στις Τζιτζιφιές όπου έλειψε να τινάξει την πολυάνθρωπη συνοικία στον αέρα. Στην επίστολή του υπογραμμίζει την αναγκαιότητα «ακκήρωσης» πιο ασυμπτωτικού έλέγχου σε παρόμοιες περιπτώσεις - ανσφ. ρεται στην έκρηξη της 24 'Οκτωβρίου που ανετίναξε στον αέρα και διέλυσε το σπίτι ενός αυτοσχέδιου κατασκευαστού πυροτεχνημάτων στις Τζιτζιφιές - «ώστε να μη συμβούν στο μέλλον και άλλες παρόμοιες καταστροφές εξ' αφορμής της άσυνειδησίας μερικών ανθρώπων, οι οποίοι δεν διστάζουν να αποθηκεύσουν τον θάνατο μέσα στα σπίτια τους και μάλιστα στην καρδιά πολυαθρόπων συνοικιών». Μεταφέρουμε την αγανάκτησή του - την δικαιολογημένη - στις στήλες μας «με την ελπίδα ότι κάποτε θα εφαρμοστούν οι νόμοι, οι οποίοι υπνώτουν μαζί με τους άρμιόβιους», όπως ο ίδιος γράφει.

Ψαρεύουν λάδη

Επιδιορθώσεις

«Επιδιορθώσεις» λανθασμένου κειμένου έπιχειρεί ο άναγνώστης μας κ. Η. Παπαποστόλου, Ν. Σ. μ. υ. ρ. νη, και μάλιστα έπιτυχώς. «Η πηγή μας είναι αξιόπιστη και δεν έχει συληφθ' ή άλλοτε λανθάνουσαν», είναι ή έπιμεμπτη φράση και ο κ. Η.Π. διευκρινίζει: «Εκτός του ότι το «συληφθ'» είναι έσφαλμένον, προφανώς έκ τυπογραφικού λάθους, νομίζω ότι ή έννοια της λέξεως «λανθάνουσα» δεν είναι εις την προκειμένην περίπτωση έκείνη που έννοεί ο σχολιαστής σας. Το ρήμα «λανθάνω» σημαίνει διαφεύγω την προσήν τινός, πράγμα τελείως διάφορον εκείνου που προκύπτει από το σχόλιόν σας».

...που κυκλοφορούν

ΕΝΑ ΑΠΟ ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΕΡΓΑ της παλαιάς μουσικής και ιδίως της εκκλησιαστικής είναι το «Μαγκνίφικατ» (BWV 243) του 'Ιωάννου Σεβαστιανού Μπάχ. Το έργο αυτό, που πάντοτε ένθουσίαζε τους θιασώτες της παλαιάς μουσικής, γράφτηκε γύρω στα 1723, ίσως για τα Χριστούγεννα του έτους αυτού. Αρχικά περιλάμβανε και τέσσερις άριες άναφερόμενες στα Χριστούγεννα. Ο Μπάχ όμως άφήρεσε - στα 1730 ίσως - τις άριες αυτές, ώστε το «Μαγκνίφικατ» να παίζεται και σε κάθε άλλη θρησκευτική έορτή. Το άριστούργημα αυτό του Μπάχ θα το βρήτε σε μία θαυμαστή έκτέλεση, που έχει περιληφθ' στο «Άργείο της Ντώνσε Γκραμμοφόν». Λαμβάνουν μέρος ως σολίστ οι: Μάρθα Σήλλινκ (σοπράνο), Γερτρούδη Πίτινγκερ (άλτο), Χάιντς Μάρτεν (τενόρος), Γκέρχαρντ Γκραϊσελ (μπάσσο). Έπίσης οι: Χάινς Χαϊσλαϊν (τρομπέτα), Ζήνγκφριντ Χόφφ (όμποε), Κούρτ Μπόμπτς (φλάουτο) και Φρίτς Ντέμμελερ (φλάουτο). Οι διάσημοι αυτοί καλλιτέχνες πλαισιούνται από την ειδικώς συγκροτηθείσα όρχήστρα και χορωδία για τον έορτασμό της «Εβδομάδος Μπάχ», στο «Άνομπαχ. Διευθύνει ό επίσης διάσημος άρχιμουσικός Φέρντιναντ Λάιτνερ. Δίσκος APM 14001 της «Άρκιβ».

ΤΕΛΕΥΤΑΙΩΣ ΕΧΟΥΝ ΠΟΛΥ ΔΙΑΔΟΘΗ όι δίσκοι για μικρά παιδιά. Καί είναι, πράγματι, όχι άπλως μία εύχάριστη άπασχόληση για ένα παιδάκι, αλλά μία ευχαρίστηση που ίσως έμείς δεν την καταλαβαίνουμε. Τα παιδιά, έστω κι' αν μιλούν διαφορετικές γλώσσες ή δεν μιλούν καθόλου, ξέρουν να συνεννοούνται μεταξύ τους. Κυκλοφορεί, λοιπόν, με μεγάλη έπιτυχία ένας δίσκος με τον τίτλο «Κλίγκεντες Κίντερλαντ», που θα πη, περίπου, «Μελαδική παιδική χώρα». Περιεχόμενο: Μερικά πάρα πολύ ώραια γερμανικά παιδικά τραγούδια, που έκτελούνται από παιδική χορωδία του Ρέγκενσμπουργκ ή συνοδεία όρχήστρας υπό την διέθυνση του Φράντς Γιόζεφ Μπρένερ. Δίσκος 46531 LPHM της «Πολυνόρ».

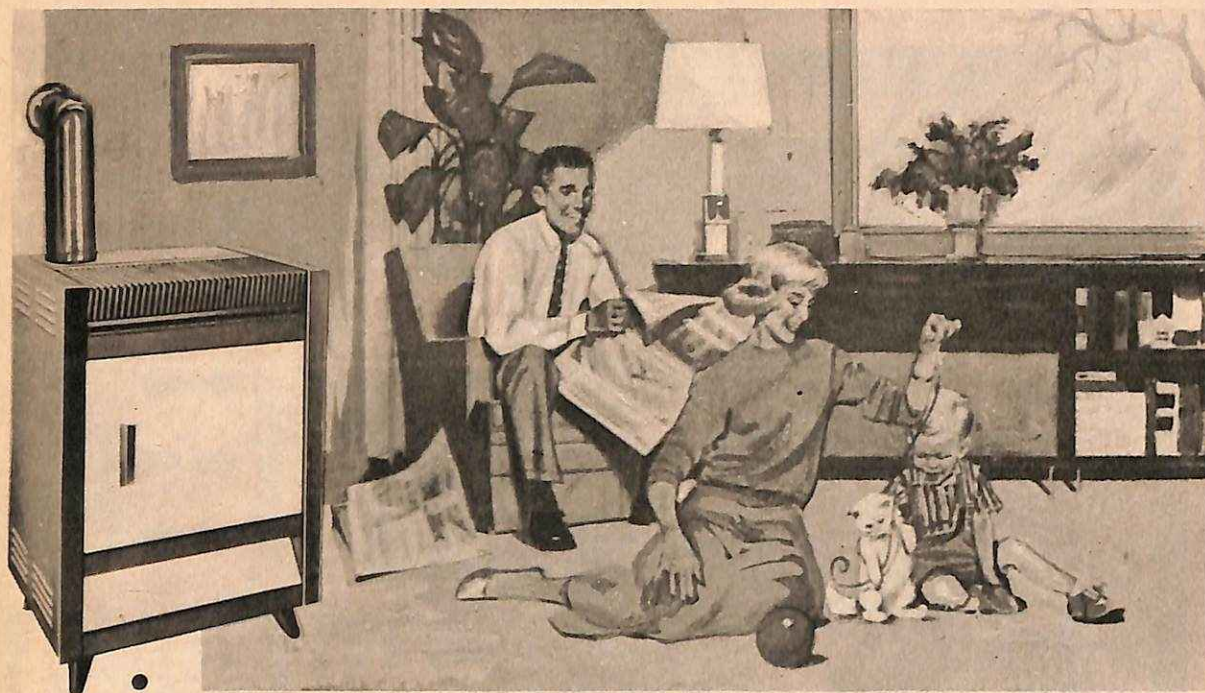
Ο ΧΕΙΜΩΝΑΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΜΟΝΟΝ για κείνους που θέλουν να χορέψουν. Είναι και για κείνους που θέλουν ν' άκούσουν κάτι σοθρό και ώραίο. Γι' αυτούς λοιπόν τους τελευταίους άκριδώς ύπάρχει ο δίσκος 18597 LPM της «Ντάυτσε Γκραμμοφόν», όπου έχει έγγραφη μία άριστουργηματική έκτέλεση του μοναδικού κοντσέρτου για πιάνο του Σούμαν. Στο σύνολό του το έργο του Σούμαν είναι μάλλον μελαγχολικό. Υπάρχουν δέβαια εξαιρέσεις, μεταξύ των οποίων και το κοντσέρτο του για πιάνο. Άκόμη όμως κι' έδώ και στα πιό δυνατά του μέρη ξεχωρίζει κανείς τόνους μελαγχολικούς, χωρίς στους οποίους ίσως το έργο αυτό περιλαμβάνεται μεταξύ των ώραιότερων και πιό δημοφιλών έργων για πιάνο και όρχήστρα. Θαυμάσια παιγμένο από τον Σβιάτοσλαβ Ρίχτερ, έχει έγγραφη με έξαιρετική έπιμέλεια έκτός από τον μονογραφικό δίσκο και στον στερεοφωνικό 138077, με θαυμάσιο χωρισμό καναλιών, που θα εύχαριστήση όσους διαθέτουν στερεοφωνικό μηχανήμα.

γρέκα

ΑΦΟΙ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ - ΘΕΣ/ΝΙΚΗ

ΕΙΝΑΙ **ΙΣΟΛΑ** **ΑΥΤΟ ΦΤΑΝΕΙ!**

ΤΕΛΕΙΑ
ΟΜΟΡΦΗ
ΑΘΑΝΑΤΗ
ΑΣΥΓΚΡΙΤΗ
ΞΑΚΟΥΣΤΗ
ΜΟΝΑΔΙΚΗ
ΕΚΠΛΗΚΤΙΚΗ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΥΚΟΛΟΧΡΗΣΤΗ

**Η ΘΕΡΜΑΣΤΡΑ ΕΠΙΠΛΟ
ΖΕΣΤΑΙΝΕΙ ΚΙ' ΟΜΟΡΦΑΙΝΕΙ ΤΟ ΣΠΙΤΙ!**

΄Ακουμπάει στον τοίχο και δεν πιάνει τόπο.
Το χρώμα της ταιριάζει με τα έπιπλα.
Δέν λερώνει το πάτωμα. Έχει καυστήρα
από άνοξειδωτο πυρίμαχο χάλυβα. Δεν φαίνεται
ή φλόγα της. Ανάβει και σβήνει εύκολα.

ΤΡΙΑ ΜΕΓΕΘΗ: ΣΠ/31, για μικρό χώρο, δρχ. 2.200
ΣΠ/41, για μέτριο χώρο, δρχ. 2.850
ΣΠ/51, για μεγάλο χώρο, δρχ. 3.300

ΙΣΟΛΑ

Η **ΠΡΩΤΗ** ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ
ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ

Από τούς διόκλους

...που κυκλοφορούν

ΕΝΑ ΑΠΟ ΤΑ ΣΟΒΑΡΩΤΕΡΑ ΚΕ-
φάλαια της μουσικής του Ίωάννου
Σεβαστιανού Μπάμ είναι οι καντά-
τες. Οι καντάτες είναι τα αντίτοι-
χα με τις σονάτες, για φωνή, έργα.
Με τον Μπάχ, το είδος αυτό ανέ-
θηκε σε τέτια ύψη, που κανείς ποτέ
δεν κατώρθωσε να πλησιάσει. Έ-
νας δίσκος της «Αρκίβ» (14099
APM) μάς παρουσιάζει τώρα τέσ-
σερις από τις ωραιότερες καντάτες
του Μπάχ, εκτελεσμένες κατά τρό-
πο άριστουργηματικό και γραμμέ-
νες θαυμάσια. «Τρίττ άουφ ντι
Γκλάουμπενσμπαν» (BWV 152) ή
πρώτη, για σοπράνο, βαρύτονο και
όρχήστρα δωματίου. Τραγουδούν ή
σοπράνο Χάννι Μάχ, ο βαρύτονος
Βάλτερ Χάουκ και συνοδεύει όρχή-
στρα δωματίου υπό τον Αίμίλιο
Ζάιλερ. «Ντέρ Φρήντε ζάι μιτ Ντιρ»
(BWV 158) είναι ο τίτλος της δεύ-
τερης με τον βαρύτονο Χόρστ Γκύν-
τερ και την χορωδία της Μουσικής
΄Ακαδημίας του Άννοβέρου, υπό την
διεύθυνση του Κάρλ Γκόρδιν, ο ό-
ποιος παίζει συγχρόνως και όργα-
νο. «Σλάγκε ντόχ, Γκεβύντε Στου-
ντε» (BWV 53) και «Μπεκέννεν δίλλ
ix ζάινεν Νάμεν» (BWV 200) όνο-
μάζονται οι δυο άλλες. (Η τελευ-
ταία, μάλιστα, άνεκαλύφθη το
1935). Τραγουδά ή άλλο Χίλντεγ-
καρντ Χέννεκε, ενώ ο Άουγκουστ
Βέντσινγκερ διευθύνει το συγκρότη-
μα συναυλιών της μουσικής σχο-
λής της Βασιλείας).

ΣΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙ-
ας μουσικής θα συστήσωμε ένα δί-
σκο από εκείνους που σπάνια δρί-
σκει κανείς. Τόσο τα έργα που πε-
ριέχει, όσο και οι εκτελέσεις είναι
άξιοθαύμαστες. Ο δίσκος, λοιπόν,
αυτός περιέχει τέσσερα ωραιότατα
κοντσέρτα για όμπσε και όρχήστρα,
των Άλμπινόνι, Χαίντελ, Τσιμαρό-
ζα και Χάυδν. Το κοντσέρτο του
Τομάσσο Άλμπινόνι (1674 - 1745),
μικρό σε διάρκεια, είναι ένα από τα
άριστουργήματα της παλαιάς μου-
σικής. Το κοντσέρτο του Χαίντελ
(g - moll) φέρει όλα τα χαρακτηρι-
στικά της μουσικής του συνθέτη:
Μελωδία, εύθυμία και άριστουργη-
ματική ένορχήστρωση. Έξχωριστη
θέση ανάμεσα στα έργα του Ντο-
μένικο Τσιμαρόζα κατέχει το κον-
τσέρτο του για όμπσε (C - dur).
Μεγαλύτερο σε διάρκεια είναι το
έργο του Χάυδν, που άμφιταλαν-
τεύεται μεταξύ προκλασικισμού και
κλασικισμού. Δεν μπορεί κανείς πα-
ρά να θαυμάσει την θαυμάσια έρ-
μηνεία του σολίστ Άντρέ Λάρντροτ
όσο και την συνοδεία της όρχή-
στρας δωματίου, της Βιέννης, υπό
τον Φέλιξ Προχάσκα. Δίσκος AVRS
6082, τής «Αμαντέο».

ΟΙ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΑΙ-
νίες που γυρίζονται τον τελευταίο
καιρό άμιλλώνται και στον τομέα
της μουσικής. Έτσι βλέπουμε ή
μόλλον ακούμε πλήθος τραγουδιών
ή μουσικών κομματιών, που προέρ-
χονται από ταινίες. Τώρα σημειώ-
νουν μεγάλη έπιτυχία ή μελωδία
και το «Τσά- τσά Φλόρες», από έ-
να φίλμ που... δεν παίχτηκε ακόμα.
Το «Θέλετε να χορέψετε μαζί μου;».
Τόσο ή μελωδία (ρυθμός φός), όσο
και το τσά- τσά έχουν γίνει πασί-
γνωστα και άνάσπαστα. Και τα δυο
αυτά κομμάτια έχουν έγγραφη στον
δίσκο BF 38 της «Φίλιπς».

AIR FRANCE

προσφέρει

φθηνότερο εισιτήριο δι' ΑΜΕΡΙΚΗΝ

ΑΘΗΝΑ-ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ
ΜΕΤ' ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ

Δρχ. **18.600**
άντι
Δρχ. ~~22.680~~

Το έκδρομικό εισιτήριο τούτο ισχύει μέχρι
31 Μαρτίου 1961 διά ταξίδια μετ' επιστρο-
φής διάρκειας 17 ήμερών εις την οικονο-
μικήν θέσιν. Άνάλογοι έκπτώσεις επίσης
διά ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ - ΜΟΝΤΡΕΑΛ
ΣΙΚΑΓΟ - ΛΟΣ ΑΝΤΖΕΛΕΣ

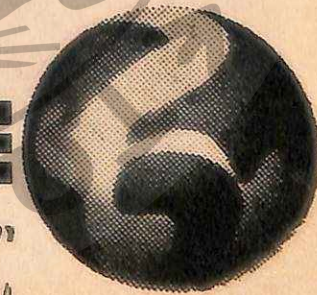
Διά
**ΒΟΡΕΙΟΝ, ΚΕΝΤΡΙΚΗΝ
& ΝΟΤΙΟΝ ΑΜΕΡΙΚΗΝ**

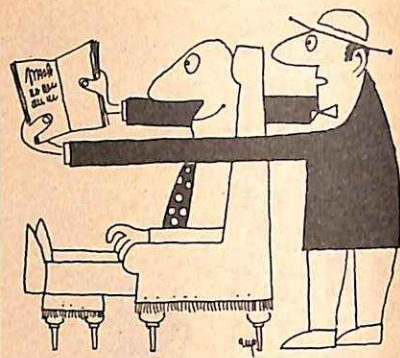
BOEING JET
INTERCONTINENTAL

AIR FRANCE

ΤΑ ΑΥΟ ΚΑΛΥΤΕΡΑ "JETS", ΕΙΣ ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΔΙΚΤΥΟ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΑΠΕΥΘΥΝΘΗΤΕ ΣΤΟΝ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΟ ΣΑΣ ΠΡΑΚΤΟΡΑ ή ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΗ ΣΕΡΒΙΑΣ 4 ΤΗΛ. 33.561 - 4

Διαβάσαμε για σάς

Απομνημονεύματα

Παναγιώτου Παπατσώνη, Εισαγωγή - Σημειώσεις Έμμ. Πρωτοφάλη, Βιβλιοθήκη Γενικών Αρχείων του Κράτους, έν. Αθήναις, εκ του Έθν. κοδ. Τυπογραφείου, 1960, σελ. 138.

«Αποτελειώμεθα εις τους κατά καιρούς ιστοριογράφους συγγράψαντας τα γεγονότα της επαναστάσεως ταύτης και εξμνησάντας έκαστος τους φίλους των και τους πατριώτας των κατά το δοκούν αὐτοῖς, ἀφήσαντες εἰς αὐτοὺς καὶ ἄλλους τοιοῦτους πρωταγωνιστάς, οἵτινες συνέτελεσαν εἰς τὰ μέγιστα ὑπὲρ τῆς παροῦσης πατρίδος των, εἴτε ἐν γλώσσει εἴτε ἐν ἀγνοίᾳ των καὶ πρὸς φωτισμὸν αὐτῶν τῶν ιστοριογράφων. Ἐρχομαι νὰ ἐκθέσω καὶ τὰς θυσίας καὶ τὰς ἐκδουλεύσεις τῆς ιστορικῆς οἰκογενείας τῶν Παπατσωναίων». Κινημένος ἀπὸ τὸν ἔρωτα αὐτοῦ τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς ἀληθείας γιὰ τὴν οἰκογένειά του, ὁ πολιτικός τοῦ Ἀγῶνος καὶ τῶν μετεπαναστατικῶν χρόνων Παναγιώτης Παπατσώνης, ἐπιστράτευσε τὴς λίγας γραμματικές του γνώσεις καὶ σὲ μὴ καθαρῶς γαμμάτη σολοικισμοῦ, συνέταξε στὸ γέρμα τοῦ μακρότατου βίου του (1800-1888), τέσσερα χειρόγραφα. Τὰ δύο πρῶτα ἀπ' αὐτὰ ἐκδίδει τώρα στὸν 1ο τόμο τῆς ἡ Βιβλιοθήκη Γενικῶν Ἀρχείων τοῦ Κράτους, ποὺ ἐκ βάθους καρδίας τῆς εὐχόμεθα μοκροήμερευση, γιὰ νὰ δοῦν ἐπιτέλους τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος ὅλοι οἱ θησαυροὶ τῆς νεώτερης ἐθνικῆς ἱστορίας μας.

Φιλικός ἀπὸ τὰ 1818, μέλος τῆς τοπικῆς ἐφορίας τῆς ἐπαρχίας Ἐμπλακίων ἀπὸ τὴς πρώτες ἡμέρες τοῦ Ἀγῶνος, βουλευτὴς ἀπὸ τὸ 1823 μέχρι τῆς ἀφίξεώς τοῦ Καποδιστρια, ὁ Παναγιώτης Παπατσώνης, παρηκολούθησε — αὐτόπτης καὶ αὐτήκοος — τὰ γεγονότα τῆς Πελοποννήσου. Αὐτὰ ἐξιστορεῖ, ἐκθέτοντας ὅπου δεῖ καὶ τὴ δράση τῶν Παπατσωναίων — τὴ δική του καὶ τῶν δύο στρατηγῶν ἀδελφῶν του, τοῦ Δημητρίου καὶ τοῦ Ἰωάννου. Τὸ κεφάλαιο τοῦτο καταλαμβάνει τὸ μέγιστο μέρος τοῦ χειρογράφου β' καὶ εἶναι ἐμπλουτισμένο μὲ πάμπολλα δημόσια ἔγγραφα τῆς ἐποχῆς. Στὸ ὑπόλοιπο τοῦ χειρογράφου αὐτοῦ ἐκτίθενται τὰ πεπραγμένα τοῦ Π. Παπατσώνη ὡς δημάρχου Εὐσας ἀπὸ τὸ 1841 ὡς τὸ 1862, ἡ περιουσιακὴ κατάσταση τῶν Παπατσωναίων καὶ οἱ οικονομικὲς τους θυσίες κατὰ τὸν Ἀγῶνα καὶ ἡ ἀίταρσία τῶν Καλομῶν τοῦ 1848.

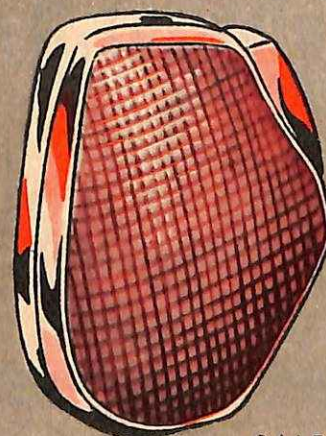
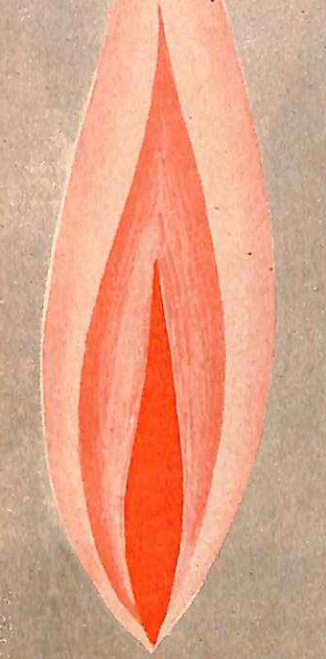
Τὸ τμήμα τοῦ χειρογράφου α', ποὺ ἐκδίδεται, περιλαμβάνει τὴν ἱστορία τῶν Παπατσωναίων ἀπὸ τὸ 1718 μέχρι τῶν ἀρχῶν τῆς Ἐπαναστάσεως.

«Τὰ ἀπομνημονεύματα εἶναι κατὰ πάντα ἀξιόπιστα... ἡ εὐκρίνεια καὶ ἡ σαφήνεια τοῦ χαρακτήρος του ὡδήγησαν αὐτὸν νὰ εἴπῃ μόνον τὴν ἀλήθειαν. Βεβαίως οὐδέποτε λημονεῖ ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν τῶν προκρίτων καὶ τῶν κοτζαμπασίων, διὸ καὶ ὑποτιμᾷ τὴν συμβολὴν εἰς τὸν ἀγῶνα τῶν ἀστών καὶ τῶν στρατιωτικῶν, παρατηρεῖ στὴν ἐμπεριστάτωμένη ἔισαγωγή του ὁ διευθυντὴς τῶν Γ.Α.Κ. κ. Ἐμμ. Πρωτοφάλης, ποὺ ἔχει τὴν εὐθύνη τῆς πραγματικῆς ὥρας αὐτῆς ἐκδόσεως.

■ ■ ■

FLAMINAIRE

Ὁ Πρῶτος
Κατασκευαστὴς
ΑΝΑΠΤΗΡΩΝ ΑΕΡΙΟΥ
τοῦ κόσμου

GALET

Φόρμα μοντέρνα
καὶ κομψοτάτη

Οἱ μοναδικοὶ Αὐτόματοι
ΑΝΑΠΤΗΡΕΣ ΑΕΡΙΟΥ
FLAMINAIRE

Ἀναγέμισις ἁμεσῶς καὶ ἀπλου-
στότη μὲ ἀντικατάστασιν τῆς
κάψουλας μεγάλης διαρκείας.

Θαυμάσια μοντέλα
τσέπης καὶ ἐπιτραπέζια.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ

Murano

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΥ 11
ΤΗΛ. 624.361

ΠΕΣ

Χέρια Βελούδινα!

Τὰ ὠραιότερα χέρια χρησιμοποιοῦν ROL μὲ 07. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀπόδειξις τῆς ἀνωτερότητος τοῦ ROL. Γιατὶ τὸ 07 ἡ ἀληθινὴ ἐπαναστατικὴ προσθήκη μέσα στὸ ROL ἔχει τὴν ἱκανότητα νὰ προφυλάσσει καὶ τὰ ἀφρότερα χέρια.

ROL

ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΠΛΕΝΕΙ ΚΑΛΥΤΕΡΑ

Ρούχα Χιονάτα!

Τὰ καθαρότερα ρούχα εἶναι πλυμένα μὲ ROL. Γιατὶ μόνον τὸ ROL ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὸ Ρούχο ὅ,τι ἔχει εἰσχωρήσει βαθεῖα μέσα στὴν ὕφανσι καὶ τοῦ δίνει πραγματικὰ νέα ὄψη.

ROL

ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΠΛΕΝΕΙ ΚΑΛΥΤΕΡΑ

Graetz
RADIO
TELEVISION

Olympic

ΓΙΑ ΙΔΑΝΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΙ ΚΛΑΣΣΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

BELCANTO

ΓΙΑ ΙΔΑΝΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΙ ΚΛΑΣΣΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ - ΓΙΑ ΙΔΑΝΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΙ ΚΛΑΣΣΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

CANTILENE

ΓΙΑ ΙΔΑΝΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΙ ΚΛΑΣΣΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ - ΓΙΑ ΙΔΑΝΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΙ ΚΛΑΣΣΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ - ΓΙΑ ΙΔΑΝΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΙ ΚΛΑΣΣΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

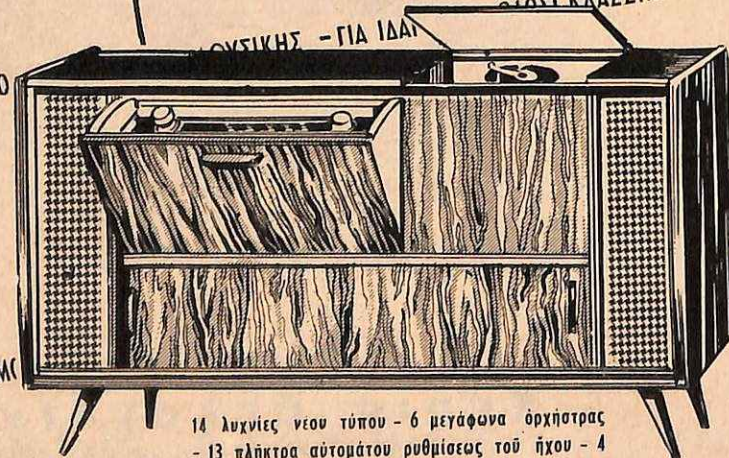
SCERZO

ΓΙΑ ΙΔΑΝΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΙ ΚΛΑΣΣΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ - ΓΙΑ ΙΔΑΝΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΙ ΚΛΑΣΣΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ - ΓΙΑ ΙΔΑΝΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΙ ΚΛΑΣΣΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

MODERATO

ΓΙΑ ΙΔΑΝΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΙ ΚΛΑΣΣΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

ΓΙΑ ΙΔΑΝΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΙ ΚΛΑΣΣΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

14 λυχνίες νεου τύπου - 6 μεγάφωνα ορχήστρας - 13 πλήκτρα αυτόματου ρυθμίσως του ήχου - 4 κλίμακες κυμάτων - Διπλούν σύστημα εξέδου διατάξεως PUSH-PULL PICK-UP στερεό, αυτόματον 10 δίσκων, 4 ταχυτήτων - Δισκοθήκη - ειδική θέσις διά μαγνητόφωνον.

RADIO TELEVISION HELLAS

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ: ΑΔΕΛΦΟΙ Γ. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗ & ΣΙΑ Ο.Ε. ΑΘΗΝΑΙ - ΣΤΑΔΙΟΥ 21

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΕΙΣ ΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ: "Αγαλιώτης", "Αλκα", "Ράδιο Καραγιάννη", Σταδίου 19-21 Σταδίου 31 Πλατεία Κλαυδμώνος

ΟΡΙΖΩΝ

Το
πνεύμα
της
Μόδας
και
της
Ποιότητας

ΤΟ ΠΙΟ ΜΟΝΤΕΡΝΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΑΝΔΡΙΚΩΝ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΩΝ
ΓΟΥΤΑΚΗΣ
ΣΤΑΔΙΟΥ 49
ΑΘΗΝΑΙ - ΤΗΛ. 21-296

Η πρώτη Ιταλική
Ὀδοντόπαστα

CETOL

Με
TRICETOL
CARLO ERBA

GI. VI. EMME
MILANO

ΓΕΝ. ΑΝΤ/ΠΟΙ: ΛΕΩΝ Ν. ΝΑΤΣΟΥΛΗΣ & ΣΙΑ
ΟΔ. ΛΕΚΚΑ 20 - ΤΗΛ. 32.047-31.068
ΑΘΗΝΑΙ

DELTA

ΧΩΡΙΣ ΡΑΦΗ
MADE IN U.S.A.

50
ΧΡΟΝΙΑ
ΠΕΙΡΑΣ

Φορείτε μόνον
Δέλτα
ΧΩΡΙΣ ΡΑΦΗ
διά νά είσδε
πιό κομψή.
Στά νέα σκούρα
χρώματα.

ΔΕΛΤΑ

ΘΩΚΙΩΝΟΣ 13

ΑΠΟ 20-60 ΕΤΩΝ

Ἡ αἰσθητικὸς κυρία Εὐτυχία Γαδά-
λά, Ὀμήρου 34, τηλέφ. 614.684, διπλω-
ματούχος τῆς Διεθνoῦς Σχολῆς JEAN-
NE GATINEAU Παρισίων, ἐφαρμόζει
διὰ πρώτην φοράν ἐν Ἑλλάδι τὸ νέον
σύστημα ἀναβιώσεως τῶν νεκρῶν κυτ-
τάρων διὰ τοῦ συμπλέγματος «AMNIO-
TIQUE COMPLEXe».

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Ἡ ΛΙΜΝΗ τῶν Ἰωαννί-
νων, ὅπως μᾶς τὴν δίνει
ὁ φακὸς τοῦ κ. Ἀ. γ. ι.
Ο ἰ κ ο ν ο μ ῖ δ η. Ἡρε-
μη, ἀκύναντη, ἀτάρακτη.

Ὁδηγοί, προσέχετε!

—Οἱ δρόμοι ἀνήκουν σὲ ὅλους
μας. Γι' αὐτό, ὁ καθένας πρέπει
νά κάνει προσεκτικὴ χρῆση, ὥστε
νά ἐξασφαλίσῃ ἐνετη, περὶθαρη-
μένη καὶ ἀσφαλὴ κυκλοφορία
γιά ὅλους.

Ὁργανισμὸς
Προλήψεως Ἀτυχημάτων

γκρένα

ΑΦΟΙ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΙ

Όσο πιο πολύ γνωρίζετε το
Σκωτσέζικο Ούϊσκι, τόσο πιο πολύ
θα προτιμάτε το υπέροχο Ballantine's

ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ: **ΓΕΝΚΑ Α.Ε.** - ΚΛΕΙΣΘΕΝΟΥΣ 9 - ΑΘΗΝΑΙ - ΤΗΛ. 526.447 - 526.448

ΔΙΑΡΚΗΣ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ: **CELLAR Α.Ε.** - ΚΡΙΕΖΩΤΟΥ 18' - ΤΗΛ. 612.808

Στις
κοσμικές σας
συγκεντρώσεις...

αναρωτηθήκατε ποτέ γιατί τα μάτια άρργοπορούν πάνω στα πόδια, που φορούν κάλτσες ΜΠΕΡΚΣΑΪΡ; Γιατί οι κάλτσες ΜΠΕΡΚΣΑΪΡ είναι κομψές, μοντέρνες, έχουν θαυμάσια χρώματα και εφαρμόζουν σαν δεύτερη επιδερμίδα. Επί πλέον, δεν φεύγουν οι πόντοι, χάρις στην πατέντα "NON RUN", -ΤΟ ΣΤΑΜΑΤΗΜΑ ΤΩΝ ΠΟΝΤΩΝ.

Berkshire

Οι καλύτερες κάλτσες του κόσμου!

"ΑΛΕΚΤΩΡ,"

ΟΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ
ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

ΝΟΤΙΟΣ ΑΦΡΙΚΗ
HELLENIC BOOKSTORE
PROPRIETOR: A. S. TRIMMIS
23 PRITCHARD STR.
JOHANNESBURG - SOUTH AFRICA

TANG'KANIKΑ
GREEK BOOKSHOP
P. O. B. 342
TANGA - TANGANYIKA

ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ
ACROPOLIS FOOD MARKET
5425 GEORGIA AVE.
WASHINGTON II, D. C.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΡΟΧΑΙΑΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ

- Φύλα - Τρόπος χρήσας των

- 1) Φύλα παρείας - Προβολείς (μεγάλοι)
- 2) Φύλα παρείας αντιθαλασσικά (μεσαία)
- 3) Φύλα ασφαλείας ή σταθμεύσεως (μικρά)
- 4) Φύλα ένδεικτικά (τροχοπεδήσεως, κατευθύνσεως κλπ.)

Όταν οδηγείτε σε κατακλιμένη περιοχή ή έχετε πάντοτε αναμμένα τα αντιθαλασσικά (μεσαία), έσ' όσον ο δρόμος δεν φωτίζεται επαρκώς. Κατά τας συναντήσεις σας με άλλα αυτοκίνητα πρέπει να φθίνετε αναμμένα διαρκώς τα φύλα αυτά και να μην τα αναρροβώνετε. Τό αναρρόβημα είναι πολύ επικίνδυνον.

Όταν ο δρόμος φωτίζεται επαρκώς να χρησιμοποιείτε τα φύλα ασφαλείας ή σταθμεύσεως (μικρά).

Τα φύλα παρείας - προβολείς (μεγάλοι) να τα χρησιμοποιείτε εντός των κατακλιμένων περιοχών, όταν δε συναντάσθε με αντίθετος έρχομενο όχημα, να τα αλλάξετε ανάβοντας τα αντιθαλασσικά (μεσαία), τα όποια να αφήνετε διαρκώς αναμμένα μέχρις ότου περάση το αντίθετος έρχομενο όχημα.

Επιμειντε εις τόν τρόπον αυτόν χρησιμοποίησε των φύλων, όστι όπας είναι γνωστόν και οι σας, έχει διαμορφωθή με επιμέλειαν, κατ'εναυστά με τόν αναρρόβημα. Με τόν αναρρόβημα τυφλώνετε τόν απέναντί σας οδηγόν και τόν λαυτό σας.

ΟΛΑ ΤΑ ΞΕΝΑ ΒΙΒΛΙΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ & ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ
ΣΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ANNA ΜΑΖΑΡΑΚΗ & ΣΙΑ
ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΗ ΣΕΡΒΙΑΣ 4
ΣΤΟΑ ΚΑΛΛΙΓΑ - ΤΗΛ. 21.976

ΔΙΣΚΟΙ
ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΚΑΙ
ΞΕΝΟΙ ΔΙΣΚΟΙ
ΣΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ANNA ΜΑΖΑΡΑΚΗ & ΣΙΑ
ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΗ ΤΗΣ ΣΕΡΒΙΑΣ 4
ΣΤΟΑ ΚΑΛΛΙΓΑ - ΤΗΛ. 21.976

Τρεῖς μέρες γιόρταζε ἡ Θεσσαλονίκη

ΚΑΘΕ ἐμφάνιση τῶν Βασιλέων γινόταν δεκτὴ μὲ ἐνθουσιώδεις ἐπευφημίες χιλιάδων λαοῦ πού, ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα τῆς πόλεως, εἶχαν συρρεύσει κατὰ μῆκος τῶν σημαιοστολισμένων ὁδῶν τοῦ κέντρου, ἀπὸ ὅπου πέρασε ἡ πομπή.

ΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ, οἱ πριγκίπισσες καὶ ὁ διάδοχος κατὰ τὴν ἐξοδὸν τοὺς ἀπὸ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, μετὰ τὴν δοξολογία. Ὁ ἐορτασμὸς τῆς 48ης ἐπετείου τῆς ἀπελευθέρωσης τῆς Θεσσαλονίκης ὑπῆρξε ἐπιθλητικός.

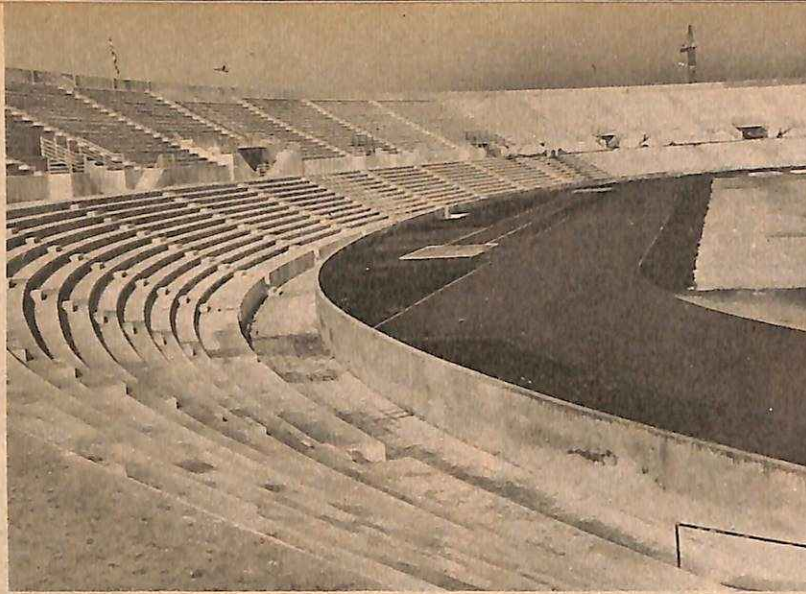
(Φωτ. "Ἐνωσις")

Ὁ πρωθυπουργὸς καὶ τὰ μέλη τῆς κυβερνήσεως ποὺ ἔλαβαν μέρος, στὸν τριήμερο ἐορτασμό: Ὁ κ. Καραμανλῆς, ἡ Κα Καραμανλῆ, ὁ ὑπουργὸς Προνοίας κ. Α. Στράτος, ἡ Κα Ροδόπουλου, ὁ πρόεδρος τῆς Βουλῆς κ. Κ. Ροδόπουλος, ἡ Κα Μακρῆ, ὁ ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν κ. Μακρῆς.

W. H. R.

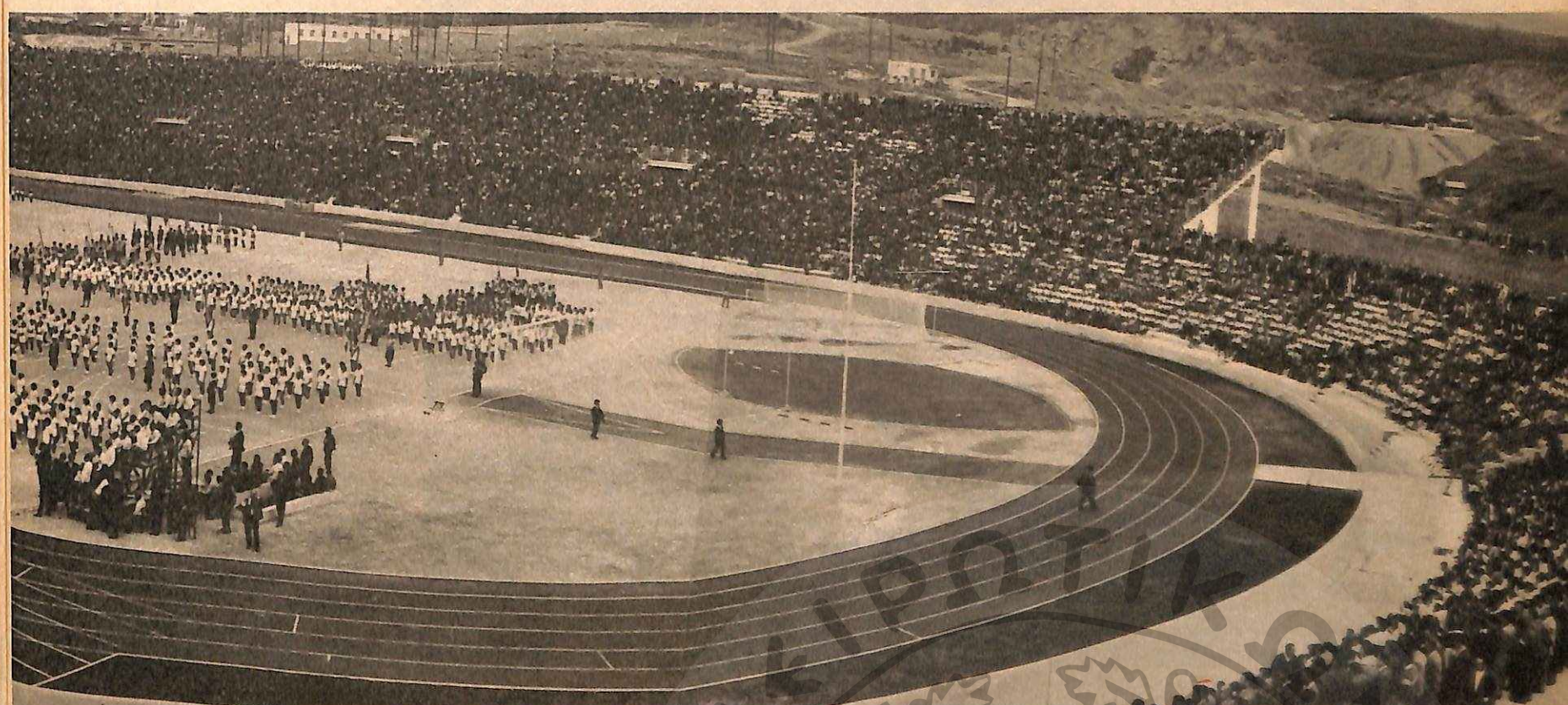
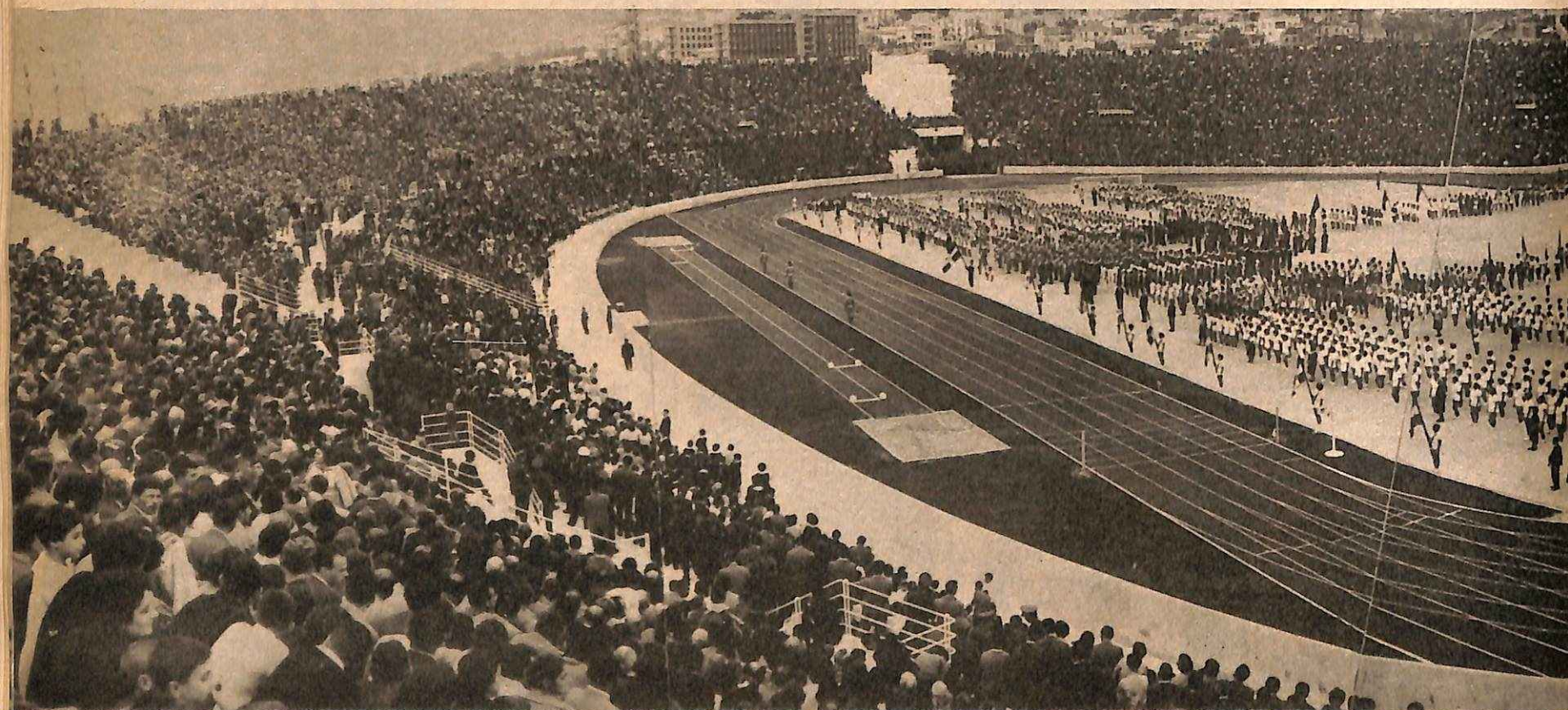
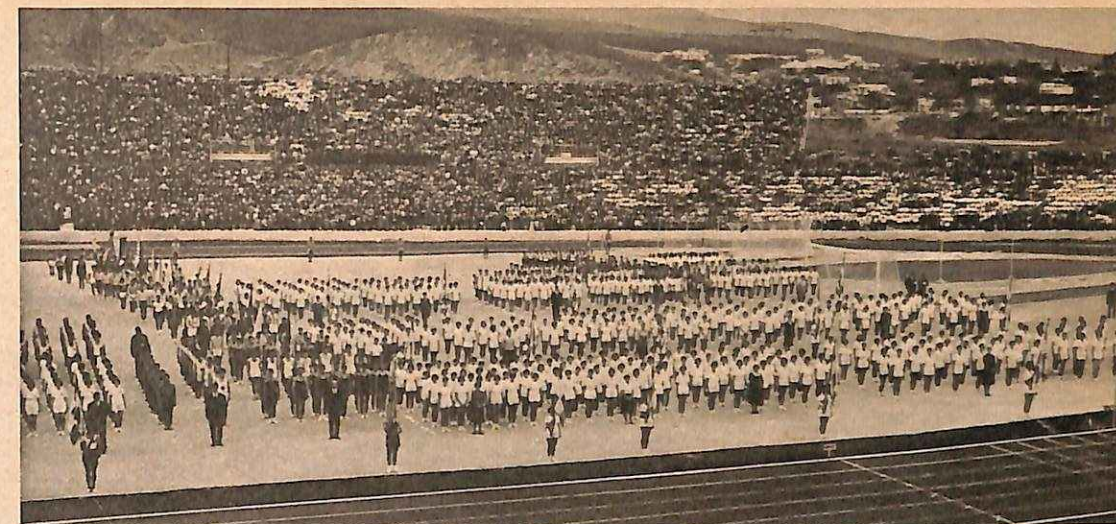
ΤΡΙΑΝΤΑ ΠΕΝΤΕ χιλιάδες καθημένους θεατές μπορούν να περιλάβουν οι κερκίδες —συνολικού μήκους 16.500 μ.— του Σταδίου. Όταν συμπληρωθή και η νότια σφενδόνη, ο αριθμός των καθημένων θεατών θα ανέβη στις 50 χιλιάδες.

Ο μεγαλύτερος άγωνιστικός χώρος ήν Θεσσαλονίκη - το «Καυτανζόγλειο Έθνικόν Στάδιο»

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΤΡΙΗΜΕΡΟ έορτασμό της εθνικής επέτειου έγιναν και τα εγκαίνια του Καυτανζόγλειου Σταδίου, που περιλαμβάνει στίβο μήκους 400 μ., ποδοσφαιρικό γήπεδο διαστάσεων 67,5X 105, 7 σκάμματα άλμάτων, 5 βαλβίδες ρίψεων.

ΤΑ ΑΘΛΟΥΜΕΝΑ νειάτα της Μακεδονίας έχουν τώρα στη διάθεσή τους τον μεγαλύτερο αγωνιστικό χώρο της Ελλάδος. Εκτός από το γήπεδο και το στίβο, το Στάδιο διαθέτει συγχρονισμένα συγκροτήματα αποδυτηρίων, λουτρά, αίθουσες γυμναστικής, έντευκτήρια και άλλους χώρους.

Άποκτημα για την Μακεδονία - και για τον ελληνικό αθλητισμό

ΩΣ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΠΑΡΕΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΓΚΑΙΝΙΩΝ ΔΑΠΑΝΗΘΗΚΑΝ ΓΙΑ ΤΟ ΣΤΑΔΙΟ 26.450.000 ΔΡΧ...

...ΠΡΟΒΛΕΠΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ

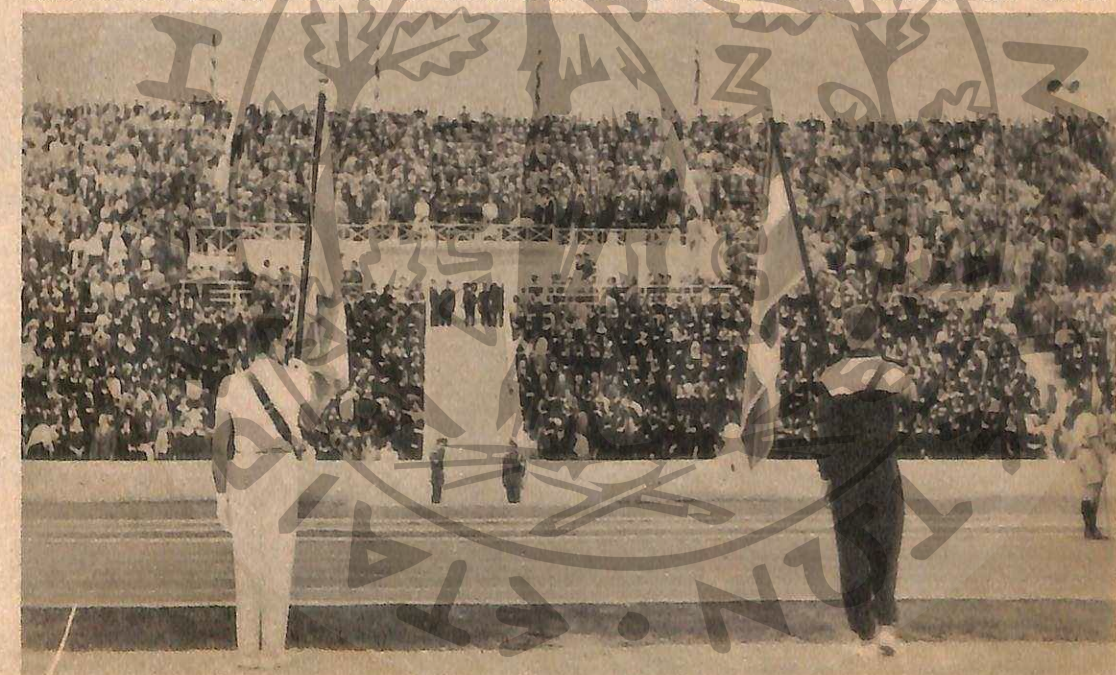

γενικώτερα

ΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟ, ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΡΑΞΗ ΚΛΠ.

ΜΙΑ ΚΛΙΜΑΞ ΟΔΗΓΕΙ ΠΡΟΣ ΤΟ ΒΑΣΙΛΙΚΟ ΘΕΩΡΕΙΟ ΠΟΥ ΔΕΣΠΟΖΕΙ ΤΟΥ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ

Μιά γενναία ιδιωτική χορηγία που απέδωσε καρπούς

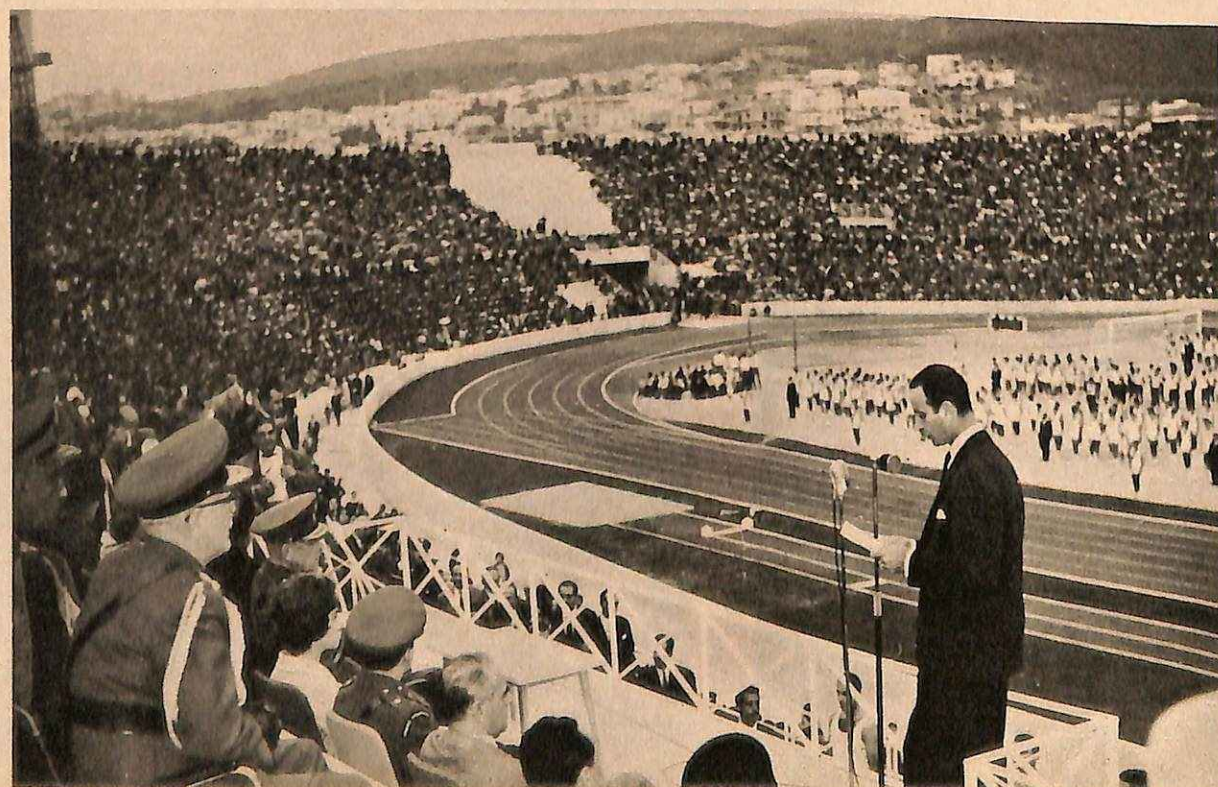
Ο ΔΙΑΔΟΧΟΣ, η πριγκίπισσα Σοφία και ο πρωθυπουργός κ. Κ. Καραμανλής συζητούν φιλικά, κατά τη διάρκεια των αγώνων που ακολούθησαν την τελετή των εγκαινίων. 'Ολόκληρη η Βασιλική Οικογένεια τίμησε, ως γνωστόν, με την παρουσία της τα εγκαίνια του νέου αυτού Σταδίου

ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ του προς τους Βασιλείς, ο εκτελεστής της διαθήκης του διαθέτου κ. Λύσανδρος Καυτανζόγλου είπε ότι, χάρις στις προσπάθειες των κρατικών υπηρεσιών, των δημοτικών αρχών Θεσσαλονίκης και της έφορείας του νέου Σταδίου, η πρωτεύουσα της Βορείου Ελλάδος απέκτησε ένα εθνοφελές έργο, που θα βοηθήσει πολύ στην φυσική άγωγή της μακεδονικής νεολαίας.

(Φωτ. Κυριακίδη Β, Π. Τσιφτσή 1)

«Παραδίδων το λοιπόν αυτό Στάδιον εις την αθλούμενην νεολαίαν της Βορείου Ελλάδος, κηρύσσω την έναρξη της λειτουργίας αυτού και παρακαλώ τον 'Ολυμπιονίκη Διάδοχον να παραδώσει εις τους εκπροσώπους αυτής την ελληνική σημαία».

Αυτά τα λίγα λόγια είπε ο πρωθυπουργός της χώρας εγκαινιάζοντας ένα μεγάλο έργο: «Το Καυτανζόγλειον 'Εθνικόν Στάδιον», την νέα 'Ολυμπιακή κούνια της μακεδονικής πρωτεύουσας. Χάρις στη γενναία χορηγία του Λυσιμάχου Καυτανζόγλου και την κρατική συμβολή, η μεγάλη βορεινή πολιτεία διαθέτει ένα θαυμαστό στίβο για την σύγχρονη αθλητική τέχνη. Με θέσεις για 35.000 θεατές, με πολυάριθμους κλειστούς βοηθητικούς χώρους, ελαστικό στίβο, ποδοσφαιρικό γήπεδο, αίθουσες γυμναστικής, συγκροτήματα αποδυτηρίων, με λουτρά, έντεκνηρια αθλητών και ειδικά εισόδους και εξόδους για την άμεση κίνηση των θεατών, το «Καυτανζόγλειον 'Εθνικόν Στάδιον» — έργο που εκτελέσθηκε απ' την ανάδοχο εταιρία τουλάχιστον ένα χρόνο νωρίτερα από την προθεσμία περατώσεως — δικαιώσε την πρωτοβουλία του ελλ. λαού υπουργού Δημ. Έργων κ. Γ. Ράλλη και των εκτελεστών της διαθήκης του Λυσιμάχου Καυτανζόγλου για την χρησιμοποίηση της περιουσίας του Καυτανζόγλειου 'Ιδρύματος (20.500.000 δρχ.) για την ανέγερση του σταδίου.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΡΕΥΝΑ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ: "ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΣΗΜΕΡΑ Η ΕΛΛΑΣ,"

Ο ΕΛΛΗΝ ΠΟΛΙΤΗΣ

Υπανάπτυκτος

ή

άνεπτυγμένος;

ΑΠΑΝΤΑ Η Κ^α ΕΛΕΝΗ Γ. ΒΛΑΧΟΥ

Η λέξις υπανάπτυκτος έγινε της μόδας τα τελευταία χρόνια. Άρχισαν να την μεταχειρίζονται οι πολιτικοί μας, πότε για καλό, πότε για κακό, πότε σαν άφορη για αίτηση βοήθειας, πότε σαν δικαιολογία για τις ελλείψεις, τα λάθη, τις αποτυχίες. Υπανάπτυκτος χώρα, υπανάπτυκτος διοργανισμός, υπανάπτυκτος γεωργός, υπανάπτυκτος παιδείας, υπανάπτυκτος Έλλάς...

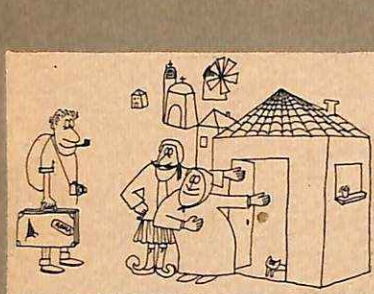
Είναι υπανάπτυκτος ή Έλλάς; Είναι υπανάπτυκτο το σύνολο; Είναι υπανάπτυκτοι αυτοί οι κλάδοι της κρατικής δραστηριότητας; Σ' αυτές τις ξεχωριστές ερωτήσεις δ' απαντήσουν άλλοι. Το θέμα τώρα είναι: Είναι υπανάπτυκτος ο Έλληνας πολίτης;

Η ερώτησις, τόσο γενική, δεν μοιάζει να παίρνει εκ πρώτης όψεως απάντησι. "Η, πιδ σωστά, ακολουθώντας το σοφόν παράδειγμα του Λα Παλίσ, δεν μοιάζει να μπορεί να πάρει άλλη απάντησι, παρά ένα απλό: «Ο Έλληνας είναι υπανάπτυκτος διαν είναι υπανάπτυκτος, και ανεπτυγμένος διαν είναι ανεπτυγμένος». Απλό; Αδιανόητο ή μήπως τα πράγματα σιόν δικό μας περιεργό τόπο είναι διαφορετικά και δεν ακολουθούν την λογική; Διότι, καθώς σκέπτεται κανείς λίγο το θέμα, ανακαλύπτει ένα παράδοξο κοινωνικό φαινόμενο, ένα ενδιαφέρον σύμπτωμα που, ενώ παρουσιάζεται σε κάθε δήμο, σε κάθε στιγμή, δεν έχει ακόμη υπογραμμισθή και μελετηθή. Ένα φαινόμενο που εξηγεί πολλά, που είναι άφορη μυστρίων παρεξηγήσεων, που κάνει τον Έλληνα να προκαλή πότε υπερβολικό θαυμασμό και πότε θαμνιές απογοητεύσεις, που περιπλέκει δλο τον μηχανισμό της διοικήσεως της χώ-

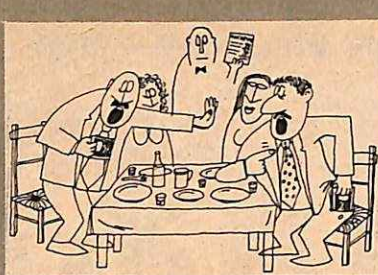
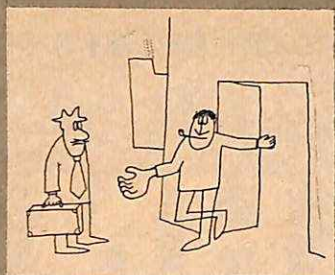
ρας. Και ο λόγος είναι δις, ακριβώς, ο Έλληνας δεν είναι ανεπτυγμένος διαν είναι ανεπτυγμένος, και δεν είναι υπανάπτυκτος διαν είναι υπανάπτυκτος. Αντιθέτως...

Ο Έλληνας είναι ανεπτυγμένος διαν είναι υπανάπτυκτος και υπανάπτυκτος διαν είναι ανεπτυγμένος.

Εξηγούμαι: Ο Έλληνας, ο χωρικός, που μεγάλωσε χωρίς γραμμάτια μέσα στην φτώχεια, που γέρας δουλεύοντας και οργώνοντας την θάλασσα και την γή, που δεν είδε ποτέ την πολιτεία, ο αγρότης, ο εραστής, ο φτωχός, ο μικροτεχνίτης, αυτός που ζή μεροδουλι - μεροκάτι, αυτός που κατά τεκμήριο θα έπρεπε να είναι ο υπανάπτυκτος πολίτης, αυτός ακριβώς είναι σιγνήτα ένας μικρός άρχοντας. Αφεντικό σιγνή καλύβα του, σπάταλος και φιλόξενος, δέχεται τον ξένο με ανοικτή καρδιά, κέφι και άνεσι και ξέρει να μιλήσει, να κρατήσει συζήτηση, να εκθέσει σκέψεις. Έχει γνώμη για την πολιτική, έχει παρακολούθησι τα ντόπια και τα ξένα γεγονότα, έχει χιούμορ, ξέρει να διασκεδάσει με λεβεντιά και, απομυώνοντας με ειλάθεια, αλλά χωρίς υπερβολή σιγνή θαλασσία και σιγνή παραδόσεις, παρουσιάζεται γνωστός, ήρεμος, φιλόσοφος. Και η γυναίκα του και τα παιδιά του ξέρουν από τρόπους, έχουν ανατροφή, βρίσκονται από γενιά τους σε υψηλότερο επίπεδο από πολλούς ανεπτυγμένους της πόλεως. Δεν μπορεί να συγκριθί ο δικός μας υπανάπτυκτος με τον άναλογο ξένο, ιδίως τον θόρειο, που είναι κατά κανόνα ένα σκνθρωπό και φιλόποπο πλάσμα, αφιλόξενο και κλειστό, σιγνήδεμένο με τις πιδ πρωτόγονες απολαύσεις και σιγνήδος του πιστού. Δεν μπορεί να συγκριθί και γι' αυτό πετυχαίνει τόσο

Φιλοξενία — ελληνική και ξένη έκδοχή

Φιλότιμο — ελληνική και ξένη έκδοχή

πολύ, διαν πηγαίνει μετανάστες σε ξένη χώρα. Ξεκινώντας από το μηδέν, ο Έλληνας ξεκινά πολύ πιο ψηλά από τους άλλους. Έχει αντίληψη, ανοικτό και γρήγορο μυαλό, έχει εργατικότητα και πειθαρχία, έχει σαν άτομο μια φυσική γοητεία, μια αιδώσιμη εδνυμία, που τον κάνει να θρσική φίλους και συντρόφους στη ζωή, είναι προικισμένος με ένα πλούτο από ψυχικά και πνευματικά προτερήματα, που τον βοηθούν να σκαφαλώσει γρηγορώτερα απ' όλους τους άλλους τα πρώτα σκαλοπάτια της επιτυχίας. Την ξένη γλώσσα, τα ξένα έθιμα, τα μουσικά της τέχνης και του έμπορίου τα μαθαίνει όλα πρώτος, πρώτος συμμορφώνεται στις πιο παράδοξες, έξωτικές καταστάσεις, πρώτος φθάνει στην επιτυχία. Και εκεί σκαλώνει. Εκεί, στην μέση του δρόμου, νομίζει πως έφθασε και σταματάει. Σαν τον λαό του μύθου, ενθουσιάζεται με την ταχύτητά του, αυτοθαυμάζεται, νανοορίζεται, αποκοιμείται και αφήνει την περιφρονημένη χελώνα να προχωρή. Εκεί μας περιμένει ή διαχωριστική γραμμή, εκεί ο ξένος, ο θαρρς συνεχίζει τον αγώνα, την προσπάθεια, διαβάσει, μορφώνεται, ευθαθύνει, εκεί μας ξεπερνάει. Όσο προχωρεί το κοινωνικό επίπεδο, τόσο το χάσμα μεταξν του ανεπτυγμένου δικού μας και του ανεπτυγμένου ξένου εδρύνεται. Σε μας, σνν τόπο μας, όπου λείπει και το καλό παράδειγμα, εκτός από ελάχιστες εξαιρέσεις, ή επιτυχία, το φτάσιμο, ο πλούτος εκμηδενίζουν όλες τις περιέργειες, όλα τα ενδιαφέροντα, όλες τις διαθέσεις μελέτης. Ο νέος ύφηγητής διαβάσει ακόμη. Διαβάσει, άραγε, πια ο καθηγητής;

Αλλοτε, ο νέος γιατρός παρακολοούσε με διτρασμένο ενδιαφέρον το κάθε θήμα προσδν της επιστήμης. Πόσοι από τους φτασμένους συνεχίζουν την μελέτη; Όπου και να γυρίσει κανείς να κοιτάξει, ψυχρά και αντικειμενικά, συναντά το ίδιο φαινόμενο. Οι δικοί μας ανεπτυγμένοι δέν συγκρίνονται με τους ανεπτυγμένους των άλλων χωρών. Η κορυφή της κοινωνικής μας πυραμίδος είναι υπανάπτυκτος. Έτυχε να συναντήσω ξένους που είχαν μεγάλες θέσεις σνν τόπο τους. Οι άνθρωποι αυτοί ήταν δάσκαλοι, ήταν φιλόσοφοι, ήταν γοητευτικοί, διαφορετικοί, είχαν προσωπικότητα. Θυμνμαι τον Γάλλο χειρουργό Ρενέ Αερς, που έμεινε παρασιτατημένος λίγες ημέρες στας Αθήνας, διαν, σνν πρώτα μεταπολεμικά χρόνια, ή παραμικρή κακοκαιρία εμπόδιζε τα αεροπλάνα να προσγειωθούν σνν Ελλάδα. Αυτός ο άνθρωπος ήταν μεγάλης ηλικίας, εκπληκτικής άσχημίας, κοντός, χονδρός, με ένα πρόσωπο βατραχειοειδές, μέσα σνν οποίο μόλις ξεχώριζαν δνδ μικροσκοπικά μάτια. Αρχίζει όμως να μιλή και ή γοητεία ήταν άπόλυτη. Πηγή ανεξάντλητη γνώσεων και σκέψεων, επεβάλλετο άμέσως σαν πνευματικός δάσκαλος, σαν σοφός, σαν άνθρωπος ανώτερος, του οποίου ή κάθε λέξις ήταν μια προσφορά. Να μη φύγη, να μη σταμάτηση, να μιλήσει ακόμη... Για πόσους δικούς μας το λέγει κανείς αυτό ειλικρινά; Πού είναι οι σοφοί, οι δάσκαλοι, οι δδγηγοί;

Εκτός από τις πάντα υπάρχουσες εξαιρέσεις, ο δικός μας ανεπτυγμένος Έλληνας είναι δλόκληρος ένα πελώριο «έγκν»

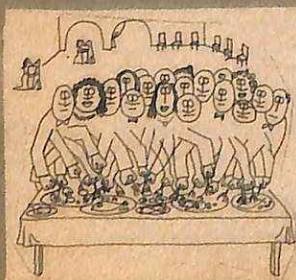
και ή δμιλία του γυρίζει γύρω από τον εαυτό του, τις επιτυχίες του, τα σχέδιά του, τις γκρίνιες τις δικές του για τα δσα κάνει ή κνδέρνει, και ή κριτική της καταστάσεως, υποκειμενική, συνδεδεμένη με τα δικά του συμφέροντα, σντε σε φωντίζει, σντε σε ενδιαφέρει. Τδν βαριέσαι χωρίς να το θέλεις. Δέν σνν προσθέτει τίποτε, δέν σνν μαθαίνει τίποτε, δέν σνν ανοίγει δχι δρίζοντες, άλλ' σντε χαράμάδα. Ήταν έτσι πάντοτε; Δέν νομίζω. Νομίζω διι ο υπανάπτυκτος ανεπτυγμένος είναι προϊόν της δικής μας έποχης ή, τουλάχιστον, διι ο άριθμός των υπαναπτύκτων ανεπτυγμένων, στη δική μας έποχή, πολλαπλασιάζεται σε επικίνδυνο σημείο. Ίδιως στην πόλι, ιδίως στην πρωτεύουσα. Όσο προχωρεί σε σημασία, δσο γίνεται ή νομίζει πως γίνεται πιο σπουδαίος, τόσο υποχωρεί σε πειθαρχία, σε εδνυνειδησία, σε εδγνεία.

Ο ανεπτυγμένος δίδει το κακό παράδειγμα σε όλα. Των ανεπτυγμένων τα παιδιά δέν πηγαίνουν όλα σνν πόλεμο, των υπαναπτύκτων πάνε. Ο ανεπτυγμένος πληρώνει τους λιγότερους φόρους, ο υπανάπτυκτος τα πληρώνει όλα. Ο ανεπτυγμένος έχει λημονήσει τα ελληνικά του, έχει κακομάθει μερικές ξένες γλώσσες, ο υπανάπτυκτος ξέρει ακόμη την ελληνική γλώσσα και την ελληνική ιστορία. Στα κοσμικά σαλόνια των Αθηνών, ο άνθρωπος ο οποίος προσφέρει άσχημα τα γαλλικά άποτελει αντικείμενο κοροϊδίας, ενώ αν δέν γνωρίζει τα ελληνικά είναι εν τάξει. Αυτά στις ξένες ανεπτυγμένες κοινωνίες είναι άγνωστα. Κανείς δέν έχει το αίσθημα διι έχει καμμία υποχρέωση να ξέρη ξένες γλώσσες και ξένες ιστορίες, αλλά όλοι ξέρουν διι πρέπει να γνωρίζουν την δική τους.

Συμπέρασμα: Είναι ο Έλληνας πολίτης υπανάπτυκτος; Και ναι και όχι. Αρχίζει από το όχι και καταλήγει σνν ναι. Πώς άδραονν οι μύες διαν δέν τους μεταχειρίζεσαι; Πώς έπέρχεται ύπουλα ή άγκύλωση, διαν άκινήτη το σώμα; Με τον ίδιο τρόπο προχωρεί το ίδιο ανησυχητικό σύμπτωμα εις τις πνευματικές και ψυχικές εκδηλώσεις των ανθρώπων. Και ή σκέψις και ή κρίσις και το φιλότιμο και ή εντιμότης, όλα άδραονν και εξαφανίζονται διαν παύσουν να θεωρούνται άπαραίτητα στην καθημερινή ζωή. Και μένει ο φτασμένος, ο έπίσημος, ο φέρων τίτλους και αξιώματα, άδειος, κούφιος, πωχός, υπανάπτυκτος, με μόνο έξωτερική δυσι σημασίας. Και, όπως, φρονικά, αυτό σντε το υποπνύεται, σντε το φαντάζεται, θρσκειται σε δυοχερεσιάτη θέσι δποτε αναγκασθή να αντιμετωπίσει, ως ίσος προς ίσον, τον ξένο σννάδελφο, αυτόν τον δποιο άποκαλεί περιφρονητικά «κοντόφραγκο». Και πού, ένενήντα έννέα φορές σνς ένατό, υπερέχει τόσο πολύ, ώστε λυπάται και να τον πολεμήσει.

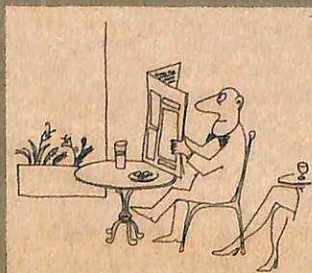
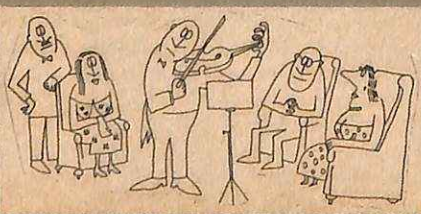
Ας είναι, το αισιόδοξο σημείο είναι διι ο Έλληνας εξακοθουθή να γεννιέται ανεπτυγμένος. Την σπίδα, που έχει μέσα του, την έχει σταθερή κληρονομία και ως την σπαταλά, εν συνέχεια, δσο θέλει. Ε.

ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΕΥΧΟΣ ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ κ. Θ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ

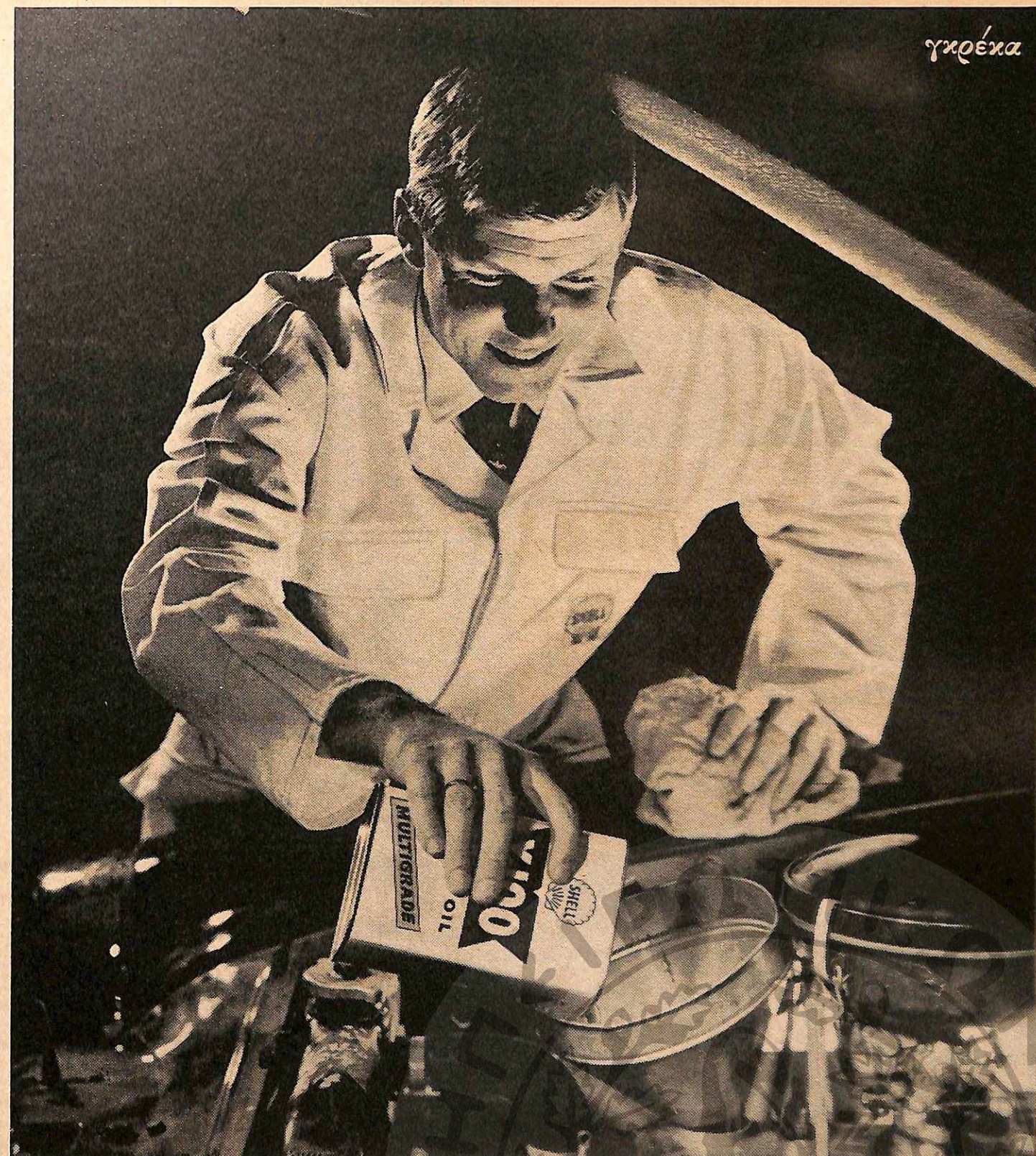
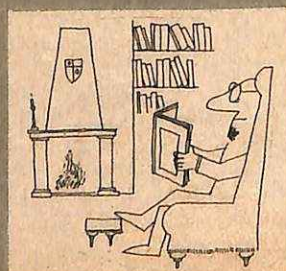

Σκίτσα του Κυριακόπουλου

Δελτίσις — ελληνική και ξένη έκδοχή

Ελεύθερη ώρα — ελληνική και ξένη έκδοχή

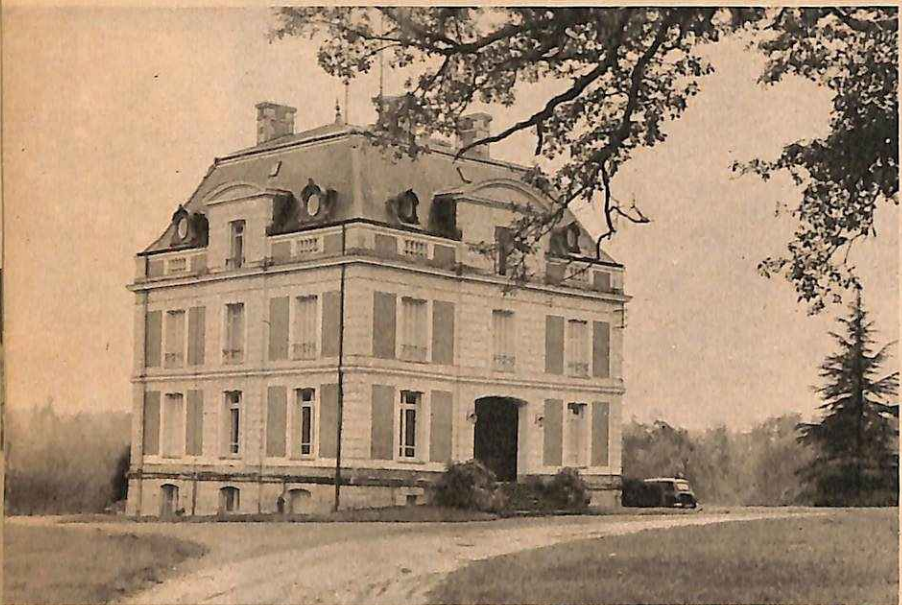

Αυτή είναι ή πιο κρίσιμη στιγμή!

Στην προσεχή αλλαγή δρυκτελαίων του κινητήρος σας έπιμείνατε εις το ΝΕΟ δρυκτέλαιο SHELL X - 100 MULTIGRADE. Δέν αφήνει μεταλλικά υπολείμματα. -Ο κινητήρ άποδίδει όλη του την ισχύ. Ζητήστε από τον πρατηριούχο SHELL της περιοχής σας να σας κατατοπίσει για το

NEO SHELL **X-100** MULTIGRADE

ΣΤΟΝ ΠΥΡΓΟ ΤΟΥ ΜΑΙ·Υ· ζούσε σέ πλήρη απομόνωση τὸ ζεύγος Μισελέν. Ἡ Νικὸλ λάτρευε τὸ θορυβώδες Παρίσι, ὁ Πατρίς τὴ μοναξιά.

Ὁ ἀνακριτὴς σηκώθηκε βλοσυρὸς καὶ εἶπε μὲ βαρειά αὐστηρὴ φωνή:
—Πατρίς Μισελέν, σὰς κατηγορῶ διὰ φόνον ἐκ προμελέτης...
—Μὰ ἦταν ἓνα ἀτύχημα, ἓνα τραγικὸ ἀτύχημα, ἐπέμεινε ὁ ἀνηψιὸς τῶν μεγάλων βιομηχάνων ἐλαστικῶν αὐτοκινήτων.
—Ἀδύνατον. Ὁμολογήστε τὴν ἀλήθεια. Πρόκειται περὶ δολοφονίας.
Ἐπὶ ὥρες ὁ ἀνακριτὴς ἐπανελάμβανε ἐπίμονα καὶ μονότονα τὴν ἴδια αὐτὴ φράση, ἐνῶ ὁ Πατρίς Μισελέν προσπαθοῦσε νὰ τὸν πείσῃ ὅτι ὁ φόνος τῆς γυναίκας του ὤφειλετο στὴν τυχαία ἐκπυρσοκρότηση τοῦ ὄπλου του στὸ κυνήγι.
Μὲ τὴν ἀπαγγελία τῆς κατηγορίας γιὰ φόνο ἐκ προμελέτης τελείωσε ἡ πρώτη φάση τῆς ἀστυνομικῆς καὶ δικαστικῆς ἐρεύνης, ποὺ εἶχε ἀρχίσει τὴν προηγούμενη μέρα γιὰ τὴν ἀνακάλυψη τῶν συνθηκῶν ποὺ προκάλεσαν τὸν θάνατο τῆς Νικὸλ Μισελέν, τὸ γένος Μπαρντί, ἡλικίας 29 ἐτῶν, συζύγου τοῦ Πατρίς Μισελέν, ἡ ὁποία σκοτώθηκε κατὰ τὴ διάρκεια ἐνὸς κυνηγιοῦ, στὰ περίχωρα τοῦ πύργου ὅπου κατοικοῦσε ἀπὸ χρόνια ἡ οἰκογένεια.
Ἀπὸ τὸ μοιραῖο αὐτὸ κυνήγι ὁ Πατρίς Μισελέν ἔφτασε τρέχοντας στὴν πόρτα τοῦ πύργου, κρατώντας στὰ χέρια ἀναισθητὴ τὴν Νικὸλ καὶ τὴν ἐξέπλωσε σ' ἓνα καναπέ τοῦ σαλονιοῦ. Σὲ λίγο, μαζὺ μὲ τὴν γκουβερνάντα τῶν παιδιῶν, τὴν μετέφεραν στὸ νοσοκομεῖο.

ΤΟ ΠΑΡΑΞΕΝΟ εἶναι ὅτι καὶ ὁ πατέρας τῆς κοσμικῆς Νικὸλ προτιμᾷ τὴ ζωὴ τῆς ὑπαίθρου. Κοντὰ στὸ Σαιν Μῶρ ἔχει ιδιόκτητη μιὰ φάρμα.

Η ΓΑΛΛΙΑ ΣΥΖΗΤΕΙ ΤΟ «ΔΡΑΜΑ ΜΙΣΕΛΕΝ»

ΣΚΟΤΩΣΕ ΤΥΧΑΙΑ Ἡ ΕΠΙΤΗΔΕΥΣΗ ΤΗΝ ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΝΕΑ ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ Ο ΑΒΟΥΛΟΣ ΣΥΓΓΕΝΗΣ ΤΗΣ ΔΥΝΑΣΤΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΛΑΣΤΙΚΩΝ;

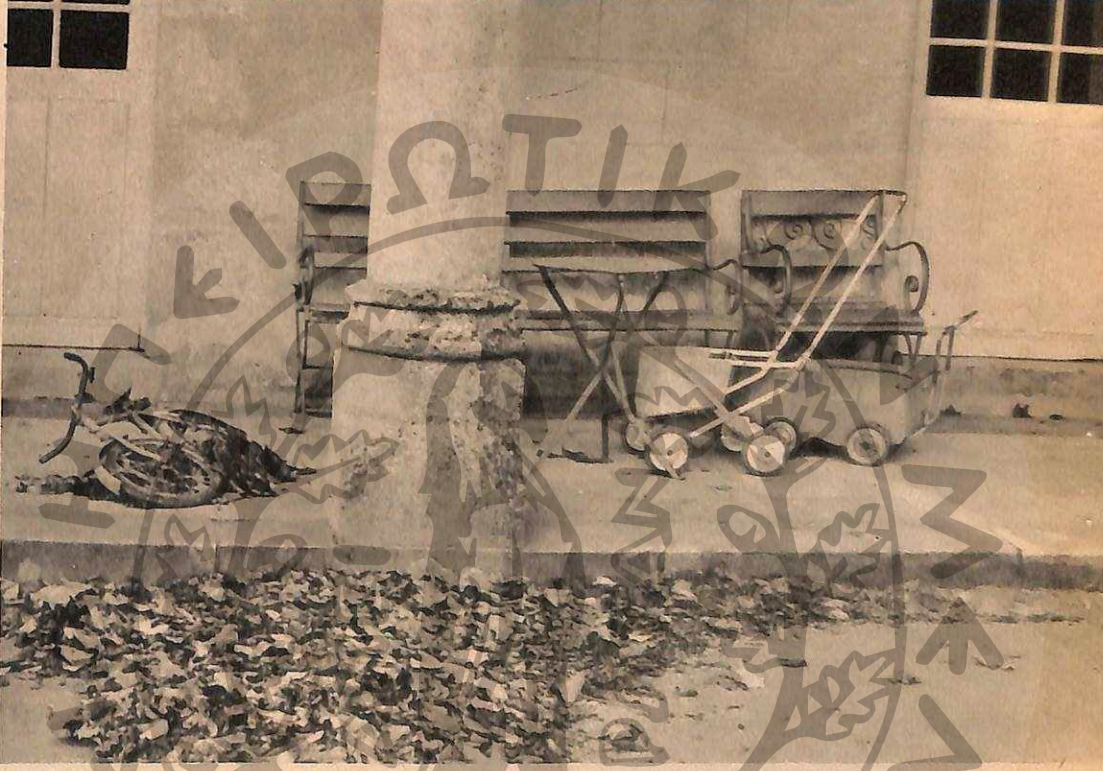

ΟΜΟΡΦΗ, ἔξυπνη, μορφωμένη, δυναμική, ἡ Νικὸλ βρισκόταν σὲ συνεχεῖς προστριβές μὲ τὸν ἄτολμο, ἄβουλο, «συμπλεγματικὸ» ἄνδρα τῆς.
Ο ΘΑΝΑΤΟΣ δὲν ἐξωμάλυνε τὴν ἀπὸ χρόνια ὑφιστάμενη διαμάχη μεταξὺ τῶν οἰκογενειῶν Μισελέν καὶ Μπαρντί. Νέα ἀφορμὴ ἡ ταφὴ τῆς Νικὸλ -κατ' ἀπαίτηση τοῦ πατέρα τῆς- στὸν οἰκογενειακὸ τάφο Μπαρντί.

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ἓνα παράθυρο τοῦ πύργου τοῦ Μαΐ, ὁ μικρὸς Τιερρύ, 5 ἐτῶν, ἀναρωτιέται γιατί δὲν βλέπει πιά τοὺς γονεῖς του. Ὁ Πατρίς δὲν θέλησε νὰ δῇ κανένα ἀπὸ τὰ τρία παιδιά του, ὅταν τοῦ τὰ πῆγαν στὴ φυλακή.

ΞΕΧΑΣΤΗΚΑΝ ΣΤΟ ΠΑΡΚΟ ΤΟ ΠΟΔΗΛΑΤΟ ΤΟΥ ΡΑΙΝΕ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΡΡΟΤΣΑΚΙΑ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ

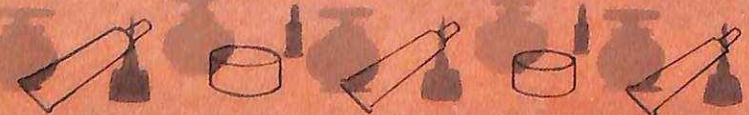

**"Ο,τι χρειάζεται η όμορφιά
σας για να αναδειχθῇ...!"**

- Η μεγαλύτερη διεθνής συλλογή ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ.
- Αποκλειστικές Κολώνιες (5 τύποι).
- Αποκλειστικές Λοσιόν (22 διαφορετικοί τύποι).
- Όλα τα Γαλλικά Άρώματα

**ΣΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΤΟΥ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΥ
Π. ΜΠΑΚΑΚΟΥ**
ΟΜΟΝΟΙΑ - ΤΗΛ. 532 - 631 - 5 (5 γραμμές)

Η ΓΑΛΛΙΑ ΣΥΖΗΤΕΙ ΤΟ «ΔΡΑΜΑ ΜΙΣΕΛΕΝ»

Ενώ το αυτόκινητο διέσχισε διαστικά τους έρημους δρόμους, ο Πατρίς διηγήθηκε στην γκουβερνάντα πώς έγινε το δυστύχημα:

—Κινηγούσαμε πίσω από τον δάλο. Η Νικόλ περπατούσε καμιά είκοσαριά μέτρα μπροστά από μένα. Έτρεξα για να την προφτάσω. Γλίστρησα, έπεσα και η σφαίρα έφυγε μόνη της από το όπλο μου. Βρήκε την Νικόλ στο κεφάλι.

Ενώ ο Πατρίς Μισελέν είχε επιστρέψει στο πύργο, ο αστυνόμος Φαμπρά κλείστηκε στο γραφείο του. Είχε εξετάσει το όπλο του Πατρίς και του είχαν δημιουργηθεί υποψίες. Γιατί το όπλο ήταν εφωδιασμένο με ένα «σιλανσιέ».

—Περίεργο!, είπε.
Κατά τις 2 το πρωί τηλεφώνησε στον άνακριτή:

—Νομίζω πως θα έπρεπε να κάνουμε μια αναπαράσταση. Η υπόθεση αυτή είναι κάπως παράξενη.

Αναπαράσταση

Την ίδια μέρα η αναπαράσταση έγινε σύμφωνα με την περιγραφή του Μισελέν. Ένας χωροφύλακας έτρεξε, γλίστρησε και έπεσε δέκα φορές, όπως είχε περιγράψει ο Πατρίς, αλλά το όπλο του δεν εκπυρσοκρότησε ούτε μία φορά.

Ο άνακριτής επέστρεψε σκεπτικός στο γραφείο του και τηλεφώνησε άμέσως στο γιαντρά του νοσοκομείου που είχε εξετάσει, νεκρή πιά, την Νικόλ, για να τον ρωτήσει για τα συμπεράσματά του από την αυτοψία.

—Είμαι βέβαιος, απάντησε ο γιαντράς, ότι η σφαίρα δεν μπήκε στο κρανίο εκ των κάτω προς τα άνω, αλλά εκ των άνω προς τα κάτω.

—Ωστε τα πράγματα δεν έγιναν όπως τα είχε περιγράψει ο Πατρίς...

Ποιά να ήταν άραγε τα κίνητρα του φόνου;

—Αρχισαν τότε να ζητούν πληροφορίες από τους καλλιεργητές των κτημάτων του Μισελέν.

Ήταν πάντα πολύ καλό παιδί, είπαν. Άλλά λίγο δειλός. Φαινόταν να φοβάται την ξυπνη και δραστηρία γυναίκα του. Αυτή διήλυσε το σπίτι και τις δουλειές.

Μήπως, λοιπόν, ήταν αυτή η εξήγηση του δράματος;

Άλλοι πάλι χωρικοί προχώρησαν ακόμη περισσότερο:

Πάντα αμφιβάλαμε για το μυαλό του, είπαν. Και θυμόμαστε ότι μια αδελφή του έμεινε για καιρό σε κάποια νευρολογική κλινική!

Η υπόθεση γινόταν ολοένα περισσότερο πολύπλοκη και σκοτεινή.

Ο άνακριτής ξανακάλεσε τον Πατρίς, που δεν άλλαξε τίποτε από την πρώτη κατάθεσή του.

—Δυστύχημα... Δυστύχημα...

Ο άνακριτής ήταν ασηπρότατος αυτή τη φορά:

—Δεν την σκαρώσατε καλά τη δουλειά, είπε. Άν λέγατε απλά ότι κατά τύχη επέσπεσε την σκανδάλη, καθώς περπατούσατε πίσω από την γυναίκα σας, ποτέ δεν θα μπορούσαμε ν' αποδείξουμε το αντίθετο.

Ο άνακριτής είχε τώρα στα χέρια του την έκθεση δυό Ιατροδικαστών που είχαν εξετάσει το πτώμα της Νικόλ. Στην έκθεση αυτή, οι Ιατροδικαστές έγραφαν ότι η έκδοχή του Μισελέν δεν ήταν σύμφωνη με την πραγματικότητα και ότι η Νικόλ σκοτώθηκε από την σφαίρα ενός ανθρώπου που πυροβόλησε ορθώς και όριζοντίως σε στάση κυ-

νηγού». Στο σημείο — έλεγαν — που η σφαίρα χτύπησε την Νικόλ είχε σχηματισθῇ μία στρογγυλή τρύπα. Άν η σφαίρα είχε ακολουθήσει κατεύθυνση εκ των κάτω προς τα άνω, όπως ισχυρίζεται ο Πατρίς, η τρύπα θα ήταν ωοειδής.

Ο Πατρίς είναι μὲν Μισελέν, αλλά ανήκει στον «φτωχό κλάδο» της μεγάλης διομηχανικής δυναστείας των Μισελέν.

Αδιάφορος για τα «καουτσούκ» και νοσταλγός της εξοχής, σπούδαζε χωρίς όρεξη νομικά, όταν κατά το 1950 γνώρισε την Νικόλ, λαμπρή αυτή φοιτήτρια της Ναμικής.

Η χωριάτικη νοοτροπία του φαίνεται πως εχοήτευσε την Νικόλ, που τον έρωτεύθηκε άμέσως — άν και λέγεται ότι ίσως να την εχοήτευσε επίσης και το όνομα Μισελέν που ήταν εγγύηση μεγάλου πλούτου. Η Νικόλ δεν ήξερε τότε ότι υπάρχει και «φτωχός κλάδος»... Έτσι, τον επόμενο χρόνο, ή νεαρή, έξυπνη, μορφωμένη και «ραφινάτη» Νικόλ Μπαρντί έγινε κυρία Μισελέν.

Ωστόσο, η μονότονη ζωή που την περίμενε της χτύπησε γρήγορα τα νεύρα. Καί όταν έμεινε έγκυος για τρίτη φορά, έκανε στον Πατρίς μια τρομερή σκηνή:

—Δεν θα με ξαναγγίξεις ποτέ πιά!, του φώναξε και του πέταξε μερικά πιάτα στο πρόσωπο.

Ο Πατρίς, όμως, δεν φαινόταν να πολυνοιάζεται. Στριφογύριζε πάντα στα χωράφια και έκανε παρέα με τους χωριάτες. Ής επιχειρηματίας, όμως, τα έκανε θάλασσα. Και οι ζημιές, που όπως φαίνεται ήταν αρκετά σοβαρές, εξαγριώσαν ακόμη περισσότερο την Νικόλ.

Τό τελευταίο πρόσωπο που είδε το ζεύγος κατέθεσε:

—Φύγαμε μαζί για το κινῆγι, είπε. Όταν χωρίσαμε, ο Πατρίς ήταν εύθυμος και δεν έδειχνε τίποτε να τον βασανίζει. Δεν μπορώ να πιστέψω πως ύστερα από μιά ώρα ήταν δυνατόν να σκοτώσει τη γυναίκα του.

Διαφορές...

Κανείς δεν αμφιβάλλει ότι ο Μισελέν ήταν δυστυχισμένος με την Νικόλ. Άλλά και κανείς δεν πιστεύει ότι θα μπορούσε να την σκοτώσει.

Ένας χωρικός δεν βρήκε καθόλου σπουδαίο ότι το όπλο του Πατρίς ήταν εφωδιασμένο με «σιλανσιέ».

—Λένε, είπε, πως ήταν τρελλός, γιατί κινηγούσε περισσότερα με όπλο που είχε «σιλανσιέ». Μά κ' εγώ το ίδιο κάνω. Έτσι μπορεί κανείς να σκοτώσει ένα πουλί, χωρίς να τρομάξει τα άλλα...

Έτσι η υπόθεση έπαιρνε καινούριο δρόμο. Ύπρχε βέβαια η Ιατροδικαστική έκθεση. Άλλά, αποκλείεται λάθος; Καί μπορεί ν' αποτελέσει άκλόνητο αποδεικτικό στοιχείο;

Έν τώ μεταξύ, όλοι όσοι έχουν γνωρίσει τον Πατρίς, έχουν ξεσηκωθεί. Μερικοί έχουν δηλώσει ότι η πιθανή καταδίκη του Πατρίς θα είναι «η μεγαλύτερη δικαστική πλάνη του αιώνα» και στέλνουν στον άνακριτή αναφορές, για να τον βεβαιώσουν ότι ο Πατρίς είναι άθώος.

Άλλά η άνακριση πιστεύει ότι ολόκληρη η περιγραφή του φόνου που έκανε ο Πατρίς είναι ψευτική. Χωρίς πάντως αυτό να αποδεικνύει ότι ο φόνος ήταν «εκ προμελέτης»...

—MENTUP—

maiden*form

MADE IN U.S.A.

New Elegant Style

Χαριτωμένο
νεανικό στράωjes
SIX-WAY
άσod δαντέλλα
νάυjon.

ΠΩΛΗΣΙΣ
ΧΟΝΔΡΙΚΗ -
ΛΙΑΝΙΚΗ

delta

ΦΩΚΙΩΝΟΣ 13

Με 1 κύβο..

...καί 4, καί 5, καί 6,
πιάτα σούπα

ΣΟΥΠΑ KNORP - ΕΛΒΕΤΙΑΣ
ΑΠΟΛΑΥΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΛΟΦΑΓΑΔΩΝ

ΑΡΓΑ ΑΛΛΑ ΕΠΙΤΥΧΙΑ 100 %!!!

Θέλετε καφέ τῆς στιγμῆς
πάρτε τον

Loumicafé
του ΛΟΥΜΙΔΗ που με
τον παπαγάλον του

έγγυάται την ποιότητα !!!
πωλείται εις όλα τα έdωδιμοπωλεία

Παρκετίνη

LAMBOR

Σε μιάν εθόρυβη, αλλά θαυμαστή προσπάθεια, στις τιές ανθρωπολόγων συνεχίζουν με ασίγηστο πάθος το δρόμο που άνοιξε πριν εκατό ακριβώς χρόνια ο Κάρολος Δαρβίνος, με το επαναστατικώτερο εκείνο σύγγραμμα όλων των αιώνων «Περί της γενεσεώς των ειδών δια της φυσικής επιλογής». Στοίχεια, τεκμήρια, αποδείξεις ασσώρευονται τώρα άφθονες από τους εξεπλισμένους με το μέσα της εποχής μας επιστήμονες, ταξινομούνται, αλληλοελέγχονται, διαφωτίζουν και ανατρέπουν απόψεις — η Ανθρωπολογία, μαζί με τις συγγενείς της επιστήμες, πραγματοποιεί τεράστια θήματα. Μιά συνοπτική έκθεση των τελείως προσφάτων εξελίξεων της θα παρουσιάσουν οι «Είκονες» σε μία σειρά από άρθρα, γραμμένα από τις επιστημονικές αθθεντίες της εποχής μας: • Πώς εδημιουργήθη η κοινωνία • η ανθρώπινη ομιλία • πώς εξάπλωσαν οι άνθρωπινες ομάδες πάνω σε όλη την γη • οι ανθρωπολογικές επαναστάσεις — αγροτική ζωή, δημιουργία των πόλεων, επιστημονική σκέψη • πώς εξελίσσεται το ανθρώπινο είδος. Το πρώτο, που δημοσιεύεται στο σημερινό τεύχος, όφειλεται στον καθηγητή της Ανθρωπολογίας του πανεπιστημίου της Καλιφορνίας δρ Σέργουλντ Γουώσμπωρν. Ή σειρά αυτή ως θεωρήθη και σαν μικρή συμβολή στο έργο του της 100ης επέτειου της Δαρβινείου επαναστάσεως.

Μία σειρά νέων ανακαλύψεων έχει συνδέσει προανθρωπίνους πιθήκους, που έχουν ζήσει πριν από πεντακόσιες χιλιάδες χρόνια, με τα λίθινα εργαλεία. Έπί μερικά χρόνια, οι έρευνήται ανακαλύπτουν εργαλεία απλούστατου τύπου σε αρχαία γεωλογικά στρώματα της Άφρικης. Αρχικά υπέθεσαν ότι τα εργαλεία αυτά αποτελούσαν την απόδειξη της υπάρξεως διπόδων ανθρώπων με μεγάλο εγκέφαλο. Σήμερα έχει αποκαλυφθή ότι τα εργαλεία συνδέονται με πλάσματα πολύ περισσότερο πρωτόγονα, με όχι έντελως διπόδας και με μικρόν εγκέφαλο «σχεδόν ανθρώπους» ή πιθηκανθρώπους. Πριν από τις ανακαλύψεις αυτές επικρατούσε η αντίληψη ότι ο άνθρωπος εξελίχθη ως την σημερινή σχεδόν διάπλασή του και κατόπιν ανέκλυψε τα εργαλεία και τους νέους τρόπους ζωής που ήταν δυνατόι. Τώρα φαίνεται ότι οι ανθρωποπιθήκοι — πλάσματα που μπορούσαν να τρέχουν, αλλά όχι και να βαδίζουν, με δυο πόδια και με έγκεφάλους που δεν ήταν μεγαλύτεροι από τους έγκεφάλους των σημερινών πιθήκων — είχαν ήδη μάθει να κατασκευάζουν και να χρησιμοποιούν εργαλεία.

Τα παλαιότερα λίθινα εργαλεία είναι χαλίκια που βρίσκονταν μέσα στους άμμους των ποταμών. Πολλά από αυτά ήταν τελείως ανεπεξέργαστα και έχουν θεωρηθή εργαλεία γιατί έχουν βρεθή σε μεγάλες ποσότητες και κοντά σε έπεξεργασμένα αντικείμενα μέσα σε σπήλαια ή άλλα μέρη, όπου βρίσκονταν λίθοι αυτού του είδους. Πρέπει να προσπαθήσουμε να καταλάβουμε το μεγάλο πλεονέκτημα που έδινε το λίθινο εργαλείο σε κείνον που το χρησιμοποιούσε. Κρατώντας το στο χέρι, ο άνθρωπος μπορούσε να τρίβει, να σκάβει και να ξύνει. Κρέας και κόκκαλα μπορούσαν να κοπούν με ένα μυτερό χαλίκι και, ενώ το κτύπημα που θα δινόταν με τη γροθιά θα ήταν ένα απλό κτύπημα, θα μπορούσε να είναι θανάσιμο αν ο άνθρωπος που το έδινε κρατούσε στο χέρι του μία πέτρα. Τα λίθινα εργαλεία θα χρησιμοποιούντο επιπλέον για την κατασκευή εργαλείων

από άλλα υλικά. Τα χαλίκια που έχουν σχηματισθή από τη φύση είναι όλα πολύ μεγάλα, ανίσχυρα ή έχουν ακατάλληλο σχήμα. Οι πίθηκοι σκάβουν το χώμα για να βρίσκουν ρίζες για τροφή και αν μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν πέτρα ή ξύλο, θα εύρισκαν εύκολα περισσότερη. Από την έπιτυχία των απλούστατων εργαλείων άρχισε δλόκληρη η πορεία της εξέλιξεως του ανθρώπου, που ώδήγησε στους σύγχρονους πολιτισμούς.

Ή εξέλιξη του έγκεφάλου

Από βραχυπρόθεσμη άποψη, η κατασκευή του ανθρώπου καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο ενεργεί ο άνθρωπος. Από την εξελικτική άποψη, ο τρόπος της ενεργείας και η κατασκευή του ανθρώπου αποτελούν ένα σύμπλεγμα, όπου κάθε μεταβολή στον τρόπο της ενεργείας έπιδρά στην κατασκευή του ανθρώπου, και κάθε μεταβολή στην κατασκευή έπιδρά στον τρόπο της ενεργείας. Ο άνθρωπος ενεφανίσθη όταν πληθυσμοί πιθήκων άρχισαν, πριν από ένα εκατομμύριο χρόνια, να στέκονται στα δυο τους πόδια και να χρησιμοποιούν εργαλεία, και ο τρόπος αυτός της ζωής ώδήγησε στους ανθρωποπιθήκους του είδους του αούστραλοπιθήκ ο υ. Οι περισσότερες από τις καταφανείς διαφορές, που διαστέλλουν τον άνθρωπο από τον πίθηκο, έγιναν μετά τη χρήση εργαλείων.

Ή πρώτη απόδειξη της νέας άποψews της εξέλιξεως του ανθρώπου είναι τα δόντια, τα όστα και τα εργαλεία. Άλλα οι πρόγονοί μας δεν ήταν άπολιθώματα. Ήταν πλάσματα που ήθελαν να αγωνισθούν, να κυριαρχήσουν και να ζήσουν. Έκείνο που εξέλιχθη ήταν το είδος της ζωής νοημών, έρευνητικών, ρωαλέων πιθήκων, που τους άρεσε σύγχρονα το παιχνίδι. Ή εξέλιξόμενη πραγματικότητα ήταν μία διαδοχή κοινωνικών συστημάτων που βασίζονταν στις κινητικές ικανότητες, στα αισθήματα και στη νοημοσύνη

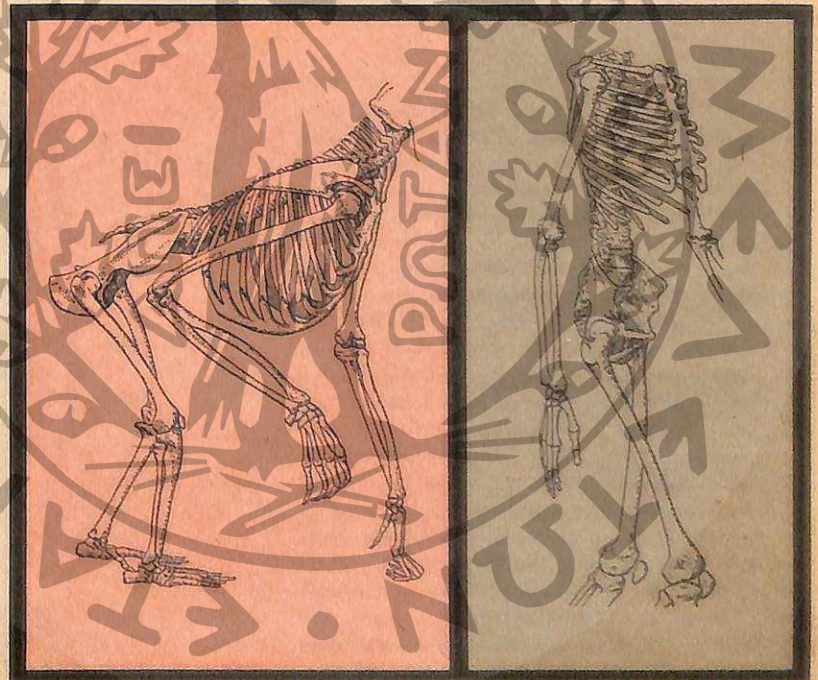
Προτού ακόμη ξεχωρίση καθαρά το ανθρώπινο είδος οι ζωώδεις πρόγονοί του είχαν και χρησιμοποιούσαν εργαλεία κι' αυτή ακριβώς η χρησιμοποίηση υπήρξε εκείνη που ώδήγησε στην εμφάνιση του «χόμο σάπιενς»

τών μελών των κοινωνιών εκείνων. Ή έπιλογή δημιουργήσε νέα συστήματα παιδοκομίας και φυλετικών σχέσεων, όπως προέκάλεσε μεταβολές στο κρανίο και στα δόντια. Τα εργαλεία, το κυνήγι, ή φωτιά, ή περίπλοκη κοινωνική ζωή, ή ομιλία, ή δράση του ανθρώπου, όπως και ο έγκέφαλος εξέλιχθηκαν μαζί, για να δημιουργήσουν τον αρχαίο άνθρωπο του είδους «homo», πριν από μισό εκατομμύριο χρόνια. Ύστερα, ο έγκέφαλος εξελίχθη κάτω από τις πιέσεις μίας πολυπλοκώτερης κοινωνικής ζωής ως ότου εμφανίστηκαν τα είδη του «homo sapiens», πριν από 50.000 περίπου χρόνια.

Με την εμφάνιση του «homo sapiens», ο ρυθμός της τεχνικής και κοινωνικής εξέλιξεως έγινε ταχύτερος. Μερικοί παλαιοί τύποι εργαλείων διατηρήσαν επί εκατοντάδες χιλιάδες χρόνια και ήταν σχεδόν τα ίδια σε τεράστιες αφρικανικές και ευρασιατικές εκτάσεις.

Έργαλεία έχουν βρεθή, μαζί με όστα των κατασκευαστών τους, εις Στερκφοντέιν, Σδάρτκρανς και Κρομπτραάι της Νοτίου Άφρικης και στο Όλντουβάι της Ταγκανίκας. Πολλά από τα εργαλεία που βρέθηκαν στο Στερκφοντέιν είναι άπλεις, ανεπεξεργαστες μυτερές πέτρες από ποτάμια, αλλά κάποιος θα πρέπει να της είχε μεταφέρει από τα ποτάμια στα μέρη όπου βρέθηκαν. Φυσικά, το γεγονός ότι λίθινα εργαλεία και όστα ανθρωποπιθήκων έχουν βρεθή μαζί σε ένα ή δυο μέρη, δεν αποδεικνύει ότι τα εργαλεία αυτά έχουν κατασκευασθή από τα ζώα εκείνα. Υποστηρίζεται ότι ο κατασκευαστής των εργαλείων ήταν ένας άνθρωπος προηγμένου τύπου, που υπήρχε ήδη. Πιστεύεται ότι ο Άνθρωπος του Πεκίνου ήταν πολύ πρωτόγονος και συνεπώς δεν ήταν δυνατόν να ήταν κατασκευαστής εργαλείων. Όταν η πρώτη ανθρωποειδής λεκάνη βρέθηκε μαζί με ανθρωποπιθήκοειδη όστα, μερικοί υποστήριξαν ότι ή λεκάνη θα είχε πέσει κατά τύχη μέσα στο έδαφος, γιατί ήταν τόσο πολύ ανθρω-

Η ΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΓΟΡΙΛΛΑ (άριστερά) και του ανθρώπου (δεξιά) εξαρτάται από το μέγεθος, το σχήμα και τον προσανατολισμό της λεκάνης. Ή μακρά, εύθεια λεκάνη του πιθήκου τον στηρίζει για να βαδίζει με τα τέσσερα πόδια. Ή βραχεία, πλατεία λεκάνη του ανθρώπου κυρτώνει προς τα πίσω, στηρίζοντας σπονδυλική στήλη και κορμό σε στάση διπόδου.

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ ΥΠΗΡΞΑΝ ΤΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ!

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ...

ποειδής, ώστε δεν ήταν δυνατόν να συνδεθί με το κρανίο. Έν τούτοις, πολλές ανάλογες ανακαλύψεις διέλυσαν τελικά τή διαφωνία.

Έκεί βρίσκεται ή μεγάλη σημασία τής ανακάλυψας του Α. και τής Μαίρης Λήκυ. Στο Όλντουβάϊ Γκόργκη τής Ταγκανίκας ανέκάλυψαν ίχνη ενός αρχαίου οικισμού και θρήκαν εκεί λίθινα εργαλεία που συνδέονται σαφώς με τὸ μεγαλύτερο γνωστό ανθρωποπιθήκικο κρανίο. Ανάμεσα στα λίθινα εργαλεία ήταν ένα λίθινο σφυρί και κομμάτια από τήν επεξεργασία τών εργαλείων. Στην ίδια περιοχή θρέθηκαν όσά άρουραίων, ποντικών, βατράχων και μερικά όσα ενός μικρού χοίρου και μιάς αντίλοπης, που έδειχναν ότι και οι μεγαλύτεροι και τελευταίοι ανθρωποπιθήκοι μπορούσαν να σκοτώνουν μόνον τὰ μικρότερα ζώα και ός έκ τούτου έπρεπε να είναι κυρίως φυτοφάγοι. Η ανακάλυψη τών Λήκυ επιβεβαιώνει ότι ο ανθρωποπιθήκος γνώριζε τὰ εργαλεία - χαλίκια. Έπιπλέον, οι γεωλογικές στρωματογραφικές έρευνες στο Όλντουβάϊ τοποθετούν με ασφάλεια τούς ανθρωποπιθήκους στην Κατώτερη Πλειστόκαινο Περίοδο, σε μιά έποχή, δηλαδή, που απέχει περισσότερο από 500.000 χρόνια και που είναι παλαιότερη από τις ύλικές και πολιτιστικές ένδείξεις τής ύπάρξεως του είδους homo. Πριν από τήν ανακάλυψη του Όλντουβάϊ, ύπήρχαν άμφιβολίες στα σημεία αυτά.

Οι ανθρωποπιθήκοι είναι γνωστοί από πολλά κρανία, πολλά δόντια και πολλές σιαγόνες, άλλ' από τόν υπόλοιπο σκελετό υπάρχουν μόνο τεμάχια. Υπήρχαν δύο είδων ανθρωποπιθήκοι, ο μικρός πρωτόγονος ανθρωποπιθήκος, που φαίνεται ότι τὸ βάρος του δεν υπερέβαινε τις 50 - 60 λίβρες, και ένας νεώτερος και μεγαλύτερος, του οποίου τὸ βάρος ήταν τουλάχιστον διπλάσιο.

Τὰ λείψανα όστών τής λεκάνης από ανθρω-

ποπιθήκους και τών δυο ειδών δείχνουν ότι τὰ ζώα αυτά ήταν δίποδα. Από παραβολή του όστού τής λεκάνης του πιθήκου, του ανθρωποπιθήκου και του ανθρώπου προκύπτει ότι τὸ ανώτερο μέρος τής λεκάνης είναι πολύ πλατύτερο και βραχύτερο στον άνθρωπο από ό,τι στον πιθήκο και ότι ή λεκάνη του ανθρωποπιθήκου ανταποκρίνεται πολύ, αν και όχι ακριδώς, σε κείνη του συγχρόνου ανθρώπου. Η μακρά ανώτερη λεκάνη του πιθήκου είναι χαρακτηριστικό σημείο τών περισσότερων θηλαστικών, και τὸ βραχύ, πλατύ όστό τής λεκάνης του ανθρώπου έπιτρέπει τὸ βάδισμα στα δυο πόδια. Αν και ή ανθρωποπιθήκη λεκάνη είναι πιθήκη, στο κατώτερο τμήμα της πλησιάζει εκείνη του ανθρώπου σε κείνα ακριδώς τὰ σημεία που ξεχωρίζουν τὸν άνθρωπο από όλα τὰ άλλα ζώα. Πρέπει να γίνη πολλή μελέτη για να κατανοηθί πλήρως ο συνδυασμός τών χαρακτηριστικών αυτών. Η πεποίθησή μου είναι ότι τὸ τρέξιμο με τὰ δυο πόδια, που κατέστη δυνατόν χάρις σε μεταβολές που έπήλ-στη δυνατόν χάρις σε μεταβολές που έγιναν στο ανώτερο τμήμα τής λεκάνης, έχει προηγηθί από τὸ πραγματικό βάδισμα με τὰ δυο πόδια, που κατέστη δυνατόν χάρις σε μεταβολές που έπήλ-θαν στο κατώτερο τμήμα τής λεκάνης. Συνεπώς στον ανθρωποπιθήκο, ή προσαρμογή στο βάδι-σμα με τὰ δυο πόδια δεν είναι ακόμη πλήρης. Αυτή είναι μιά φάση τής εξέλιξης του ανθρώπου, που χαρακτηρίζεται από είδη που, ως έπί τὸ πλείστον, είναι δίποδες, με μικρό έγκέφαλο, μικρών ζώων κυνηγοί, που ζουν σε πεδιάδες και ξέρουν να κατασκευάζουν εργαλεία.

Η ικανότης για βάδισμα στα δυο πόδια είναι κυρίως μιά προσαρμογή για τή διάσχιση μεγάλων αποστάσεων. Και ο δενδρόβιος ακόμη χιμπατζής μπορεί να τρέχη γρηγορότερα από τὸν άνθρωπο και όποιοσδήποτε πιθήκος μπορεί εύκολα να τὸν ξεπεράσει. Έξ άλλου, ο άνθρωπος μπορεί να περπατήσει έπί πολλά μίλια και αυτό

είναι αναγκαίο για ένα αποδοτικό κυνήγι. Από τις μελέτες σκελετών προκύπτει ότι πλήρως ανεπτυγμένο «περιπατητά» ένεφανίσθησαν για πρώτη φορά, ανάμεσα στους αρχαίους ανθρώπους που κατοικούσαν στον Παλαιό Κόσμο, κατά μιά έποχή που εκτείνεται από μιά περίοδο που απέχει από μας 500.000 χρόνια ως τὰ μέσα τής τελευταίας Περιόδου τών Παγετώνων. Οι άνθρωποι αυτοί ήταν καλοί κυνηγοί, όπως αποδεικνύεται από τὰ όσα τών μεγάλων ζώων που είχαν φονεύσει. Έπίσης χρησιμοποιούσαν τή φωτιά και έφτιαχναν πολύπλοκα εργαλεία, σύμφωνα με παραδόσεις που είχαν ήδη δημιουργηθί. Σύγχρονα με τήν μεταβολή του σχήματος τής λεκάνης, τὸ μέγεθος του έγκεφάλου είχε διπλασιασθί από τής έποχής τών ανθρωποπιθήκων.

Αιτία και αποτέλεσμα

Ετσι, τὰ απολιθώματα στηρίζουν τήν υπόθεση, που πρώτος διατύπωσε ο Δαρβίνος, ότι τὸ εργαλείο ήταν συγχρόνως αιτία και αποτέλεσμα του βαδίσματος με δυο πόδια. Και τὸ περιορισμένο βάδισμα με δυο πόδια απήλλαξε αρκετά τὰ χέρια από τή λειτουργία του βαδίσματος και επέτρεψε τή μεταφορά και τή χρησιμοποίηση λίθων και ράβδων και τὸ παιχνίδι με αυτά. Η φυσική έπιλογή βασίζεται στην έπιτυχή δράση και, στους ανθρωποπιθήκους, ή αύγη του ανθρώπινου τρόπου ζωής εξηρατό τόσο από τήν έμφυτη ικανότητα για κίνηση, όσο και από τήν έπίκτητη ικανότητα τής χρησιμοποίησεως εργαλείων.

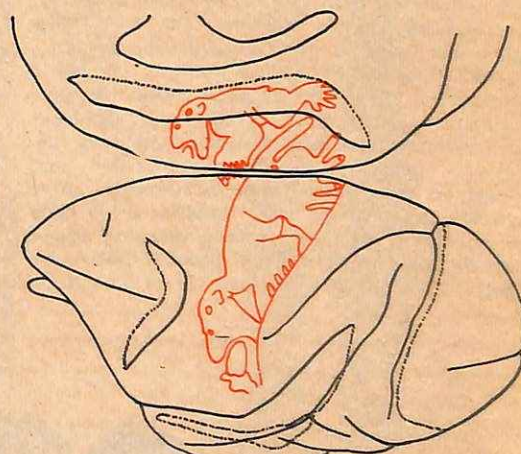
Σε όλους τούς πιθήκους, οι άρρενες έχουν μεγάλους κυνόδοντες. Ο μακρὸς κυνόδους τής άνω σιαγόνος αντιστοιχεί στον πρώτο προγόμφιο τής κάτω σιαγόνος και ο κάτω κυνόδους καλύπτει τὸν άνω κυνόδοντα. Αυτὸς ήταν ένας άπο-

τελεσματικός μηχανισμός πάλης, που στηριζόταν σε πολύ μεγάλους μύς τών σιαγόνων. Έχω δη κυνοπιθήκους τής Ινδίας να καταδιώκουν μικρές λεοπαρδαλές και σκύλους και, σύμφωνα με άξιοπιστες πληροφορίες, κυνοπιθήκοι τής Ινδίας τρέπουν σε φυγή και μεγάλες ακόμη λεοπαρδαλές. Οι θηλυκοί πιθήκοι έχουν μικρούς κυνόδοντες και φεύγουν τρέχοντας μαζί με τὰ μικρά, ενώ οι άρρενες έπιτίθενται. Όλες οι παρατηρήσεις, που έχουν γίνη στη ζωή τών σημερινών πιθήκων, οδηγούν στο συμπέρασμα ότι οι μεγάλοι κυνόδοντες τών άρρένων έχουν μεγίστη σημασία για τήν έπιβίωση τής ομάδος και έχουν ιδιαίτερη σημασία για κείνα τὰ είδη που ζουν επάνω στο έδαφος και δεν έχουν ίσως τή δυνατότητα να αναρριχηθούν στα δένδρα για να σωθούν. Οι πρωτόγονοι μικροί ανθρωποπιθήκοι ζούσαν σε πεδιάδες και όμως κανείς από αυτούς δεν είχε μεγάλους κυνόδοντες. Φαίνεται ότι ή προσασία τής ομάδος είχε μεταφερθί από τὰ δόντια στα εργαλεία κατά τήν άρχή τής εξέλιξης τών ανθρωποπιθήκων και πολύ πριν από τήν εμφάνιση τών ειδών που συνδέονται με λίθινα εργαλεία.

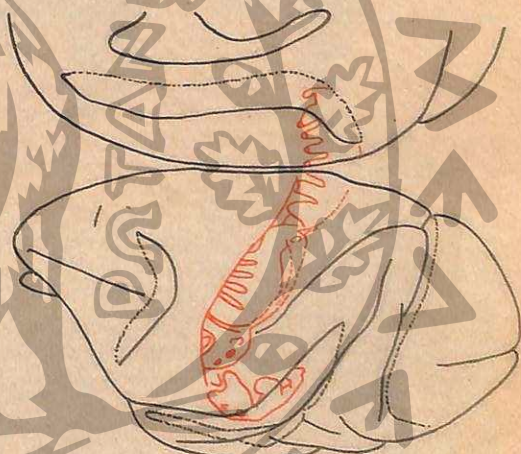
Η άναγωγή στους κυνόδοντες δεν είναι άπλή υπόθεση, άλλα συνεπάγεται μεταβολές στους μύς, στο πρόσωπο, στις σιαγόνες και σε άλλα μέρη του κρανίου. Η έπιλογή αύξάνει τή δύναμη τών μυών του τραχήλου και προσαρμόζει τὸ κρανίο πρὸς τή λειτουργία τών μυών αυτών. Η πάλη δεν είναι μόνο ζήτημα δοντιών, άλλα απαιτεί τή σύλληψη και τὸ τράνταγμα του σώματος του έχθρου με τις σιαγόνες, τὸ κεφάλι και τὸν λαιμό. Ο λόγος για τὸν όποιο τὰ κρανία τών θηλυκών και τών νεαρών πιθήκων φαίνονται περισσότερο ανθρωποπιθήκοειδ ή από εκείνα τών ενηλίκων άρρένων είναι ότι, μαζί με τούς μικρούς κυνόδοντες, έχουν μικρότερους μύς και όλα τὰ χαρακτηριστικά τής σωματικής διαπλάσεως που συμβαδίζουν μαζί τους. Τὸ κρανίο του ανθρώπο-

πιθήκου είναι τὸ κρανίο ενός πιθήκου που έχει χάσει τή διάπλαση, ή όποία είναι αναγκαία για τήν αποτελεσματική πάλη με τὰ δόντια. Έπιπλέον, ο ανθρωποπιθήκος μετέφερε στα χέρια του τις λειτουργίες τής συλλήψεως και τής έλξεως και συνέπεια του γεγονότος αυτού ήταν ή μείωση του μεγέθους τών τομέων του. Οι μικροί κυνόδοντες και οι μικροί τομείς είναι βιολογικά σύμβολα ενός διαφορετικού τρόπου ζωής. Οι άρχικές λειτουργίες τους έχουν αντικατασταθί από τὸ χέρι και τὸ εργαλείο.

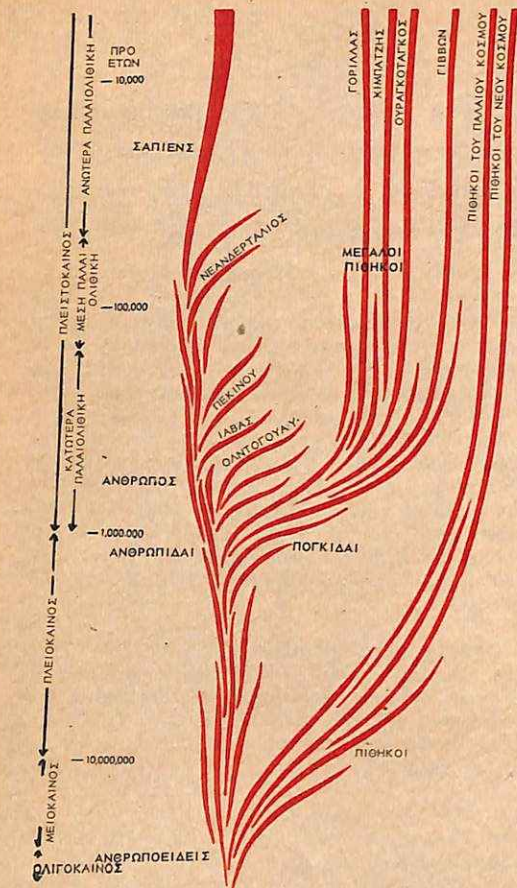
Η εξαφάνιση τών προεσχών του μετωπιαίου όστού και ή εκλέπτυνση του προσώπου του ανθρώπου μπορεί να όφειλονται σε κάποιον άλλο παράγοντα. Ένας από τούς αναγκαίους όρους για τήν όργάνωση τών ανθρώπων σε συνεργαζόμενες κοινωνίες ήταν ή καταστολή τής παραφοράς και τής ανεξέλεγκτης όρμης για τήν κατάληψη τής πρώτης θέσεως στην κοινωνική ιεραρχία. Έχει αποδειχθί τελευταία ότι τὰ κατοικίδια ζώα, που έχουν έπιλεγθί από πολλές γενεές ως εύκολα στην

ΤΟ ΚΙΝΗΤΙΚΟ κέντρο στον έγκεφαλικό φλοιό του πιθήκου έλέγχει τις κινήσεις τών μελών του, που τὰ παριστάνουν οι κόκκινες γραμμές. Οι γκριζες γραμμές παρουσιάζουν τήν έπιφάνεια του άριστερου έγκεφαλικού ήμισφαιρίου (κάτω) και τμήματος του δεξιού ήμισφαιρίου (άνω). Τὸ σχεδιάγραμμα του πιθήκου έχει διαστρεβλωθί για να καταδειχθί πόση έκταση του φλοιού σχετίζεται με τις λειτουργίες τών διαφόρων μελών. Τὸ μικρότερο ζώο, στο δεξιό ήμισφαίριο του έγκεφάλου, δείχνει τή θέση όπου βρίσκεται τὸ δευτερεύον κινητικό κέντρο στον έγκεφαλικό φλοιό.

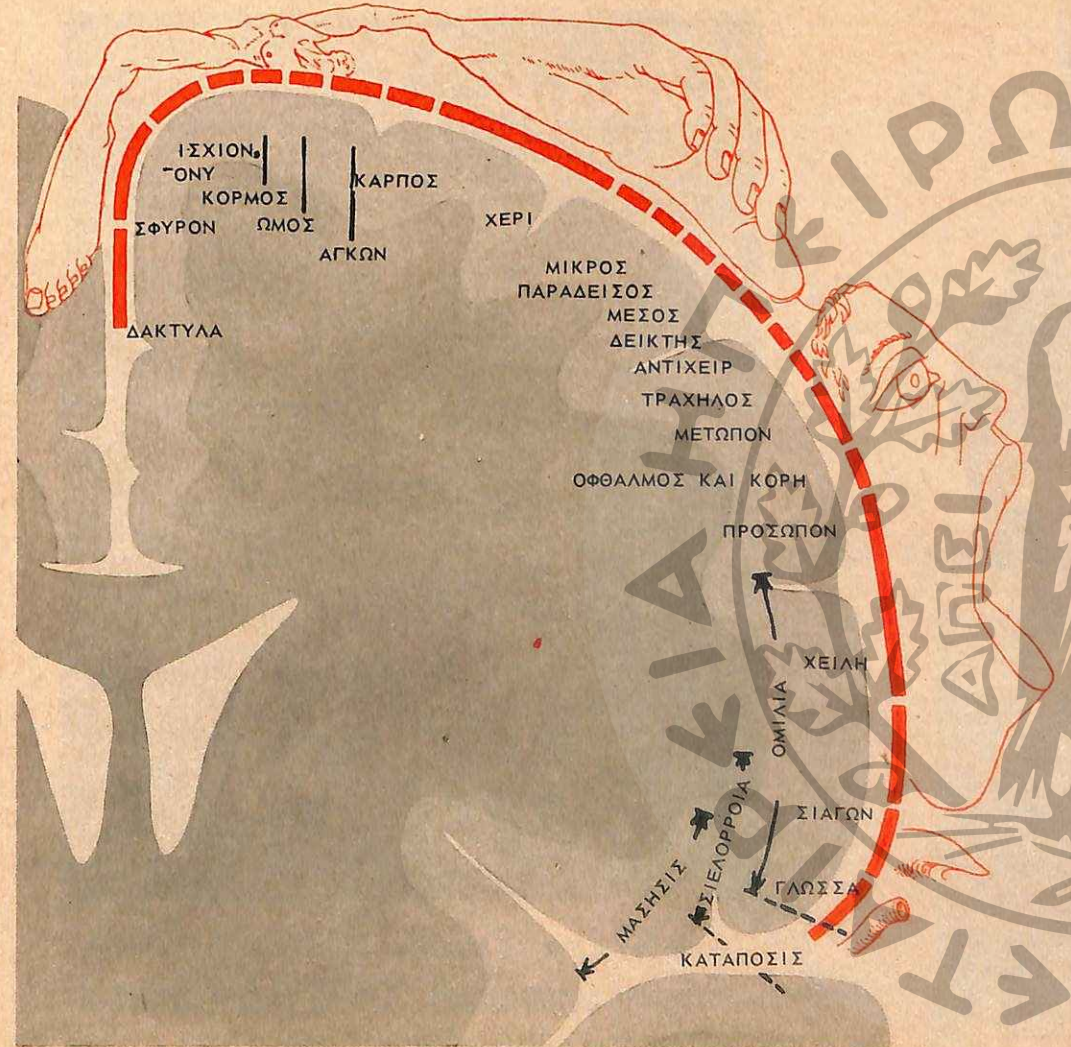
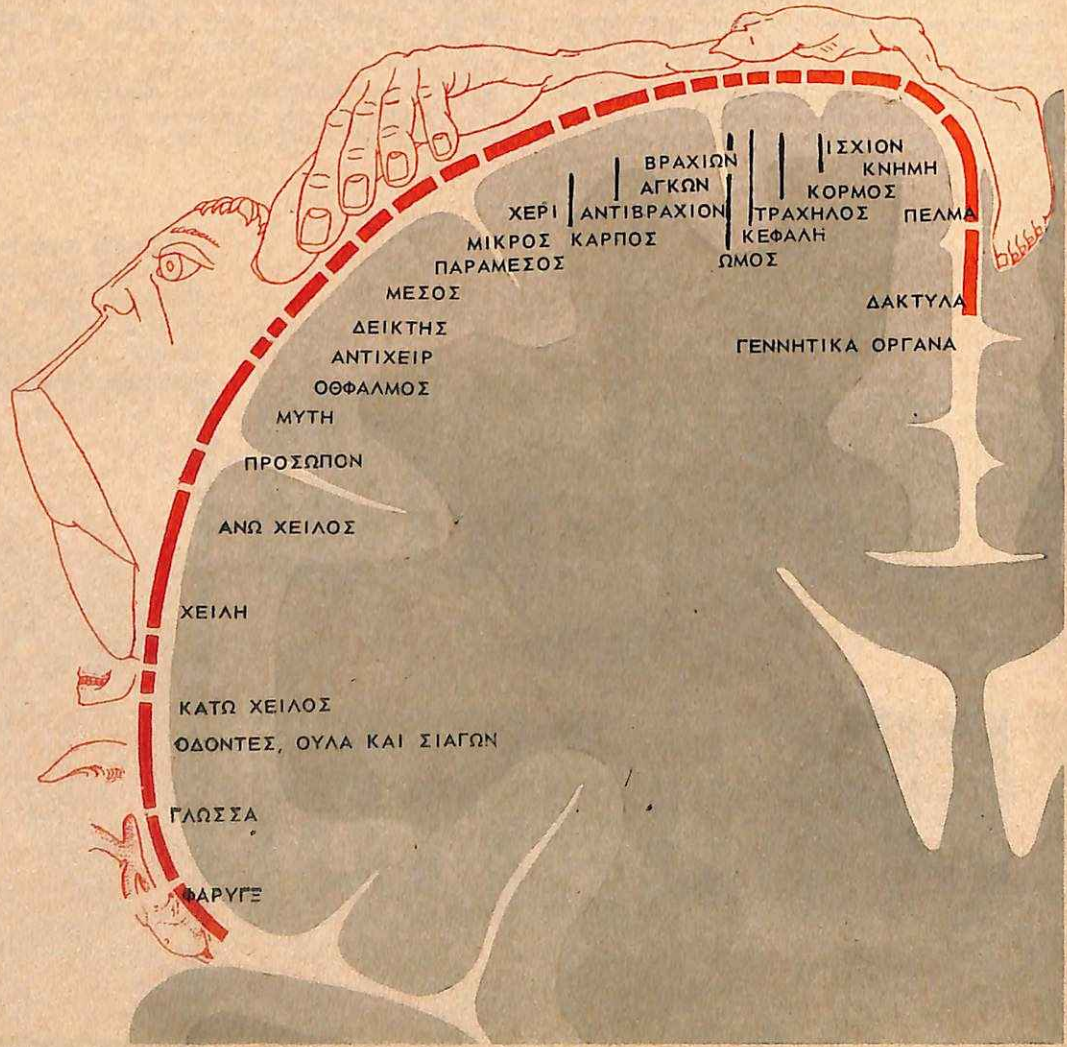

ΤΟ ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΟ κέντρο στον έγκεφαλικό φλοιό του πιθήκου σχεδιάζεται κατά τὸν αυτό τρόπο όπως και τὸ κινητικό (άνω). Όπως και στο κινητικό, μεγάλο έκταση του φλοιού συνδέεται με τὰ χέρια και τὰ πόδια. Τὸ μικρότερο ζώο, στο κάτω μέρος του άριστερου έγκεφαλικού ήμισφαιρίου, δείχνει τὸ δευτερεύον αίσθητήριο κέντρο.

ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ περιέχονται οι γραμμές καταγωγής που οδηγούν στον άνθρωπο και στους στενότερους ζώντες συγγενείς του. Η υπεριοικονέγεια τών ανθρωπιδών παρεξέκλινε από τούς ανθρωποειδείς κατά τήν Μειόκαινο Περίοδο, πριν από 20 περίπου εκατομμύρια χρόνια. Από τή γραμμή τών ανθρωπιδών προήλθαν οι χρησιμοποιούντες εργαλεία ανθρωπίδες, στις άρχές τής Πλειστοκαινού Περιόδου. Τὸ είδος "Ανθρωπος έμφανίστηκε στη γραμμή τών ανθρωπιδών κατά τήν πρώτη Μεσοπαγετώδη Περίοδο. Τὸ είδος homo sapiens έμφανίστηκε πρὸ 50.000 περίπου ετών.

ΣΤΟ ΠΡΩΤΟ ήμισυ του σχεδιαγράμματος (δεξιά) παρουσιάζεται παραστατικά ή λειτουργία του αίσθητηρίου κέντρου του έγκεφαλικού φλοιού του ανθρώπου, όπως τὸ απέδωσε ή όμάς του καθηγητού Ούάιλντερ Πένφιλντ, του Νευρολογικού Ίνστιτούτου του Μοντρεάλ. Όπως και στο παραπλεύρως παρατιθέμενο σχεδιάγραμμα του αίσθητηρίου κέντρου του έγκεφαλικού φλοιού του πιθήκου, ή διαστρεβλωμένη ανατομική παράσταση (κόκκινο) του ανθρώπου δείχνει πόση έκταση του αίσθητηρίου κέντρου του έγκεφαλικού φλοιού σχετίζεται με τις λειτουργίες τών διαφόρων μελών του σώματος. Στο δεύτερο ήμισυ του σχεδιαγράμματος (άκρο δεξιά) παρουσιάζονται τὰ μέλη του ανθρωπίνου σώματος και ή έκταση του κινητικού κέντρου του έγκεφαλικού φλοιού, που έλέγχει τις κινήσεις τους. Ο άνθρωπινος έγκέφαλος παρουσιάζεται σε όριζόντια τομή, στο ύψος τών αυτιών. Οι περιοχές λόγου και χειρών, του κινητικού και του αίσθητηρίου κέντρου του ανθρωπίνου έγκεφαλικού φλοιού, είναι πολύ πιο έκτεταμένες από τις αντίστοιχες τών πιθήκων.

προσαρμογή και ως μη εύεξαπτα, έχουν σχετικά μικρούς επινεφριδίου αδένες, όπως απέδειξε ο Κούρτ Ρίχτερ, του Πανεπιστημίου Τζώνς Χόπκινς. Άλλα οι κτηνοτρόφοι που διάλεξαν ζώα αυτού του ορμονικού, φυσιολογικού τύπου και αυτού του χαρακτήρος, διάλεξαν επίσης, χωρίς να το ξέρουν, ζώα με μικρές προεξοχές του μεταπιαίου οστού και με μικρά πρόσωπα. Το κρανίο του αγρίου ποντικού έχει την ίδια σχέση με το κρανίο του εξημερωμένου ποντικού, όπως και το κρανίο του Νεανδρταλίου ανθρώπου έχει την ίδια σχέση με το κρανίο του «homo sapiens». Το ίδιο ισχύει και για τη γάτα, το σκύλο, τον χοίρο, το άλογο και την αγελάδα. Σε όλες τις περιπτώσεις ο αγριος τύπος έχει πλατύτερο πρόσωπο και εξέχον μέτωπο. Φαίνεται ότι, στα γελευταία στάδια της εξέλιξης του ανθρώπου, η αυτόεξημέρωσή του άσκει τις ίδιες επιδράσεις στον χαρακτήρα, στους αδένες και στο κρανίο με εκείνες που βλέπουμε στα οικόσιτα ζώα.

Φυσικά, από τον ανθρωποπίθηκο ως τον άνθρωπο, το μέγεθος της κάψας του κρανίου, που περιέχει τον εγκέφαλο, έχει επίσης αυξηθεί κατά πολύ. Η μεταβολή αυτή οφείλεται απ' ευθείας στην αύξηση του μεγέθους του εγκέφαλου. Καθώς αυξάνεται ο εγκέφαλος, αυξάνονται επίσης και τα όστα που τον περιέχουν. Και, αφού υπάρχει στενή αναλογία μεταξύ του μεγέθους του εγκέφαλου και της κάψας του κρανίου, μπορεί να υπολογισθεί το μέγεθος του εγκέφαλου των απολιθωμάτων. Με βάση το μέγεθος του εγκέφαλου, οι ανθρωποπίθηκοι μόλις διαφέρουν από τους σημερινούς πιθήκους, αν και οι εγκέφαλοί τους μπορεί να ήταν μεγαλύτεροι εν συγκρίσει με το μέγεθος του σώματός τους. Φαίνεται ότι ο εγκέφαλος εξελίχθηκε με μεγάλη ταχύτητα και ότι το μέγεθός του διπλασιάστηκε μεταξύ ανθρωποπίθηκου και ανθρώπου. Φαίνεται ότι κατοπιν αύξη-

θηκε με πολύ μεγάλη βραδύτητα. Γενικά, το μέγεθος του εγκέφαλου δεν έχει μεταβληθεί ουσιαδώς κατά τα τελευταία 100.000 χρόνια. Έν τούτοις, δεν πρέπει να λησμονείται ότι το μέγεθος και μόνο είναι πολύ χονδροειδής δείκτης και ότι η λειτουργία εγκεφάλων του ίδιου μεγέθους μπορεί να διαφέρει κατά πολύ. Η γνώμη μου είναι ότι, αν και ο εγκέφαλος του «homo sapiens» δεν είναι μεγαλύτερος από τον εγκέφαλο του Νεανδερταλίου Άνθρώπου, οι έμμεσες μαρτυρίες στηρίζουν πολύ την αντίληψη ότι ο πρώτος «homo sapiens» ήταν πολύ νοημονέστερος.

Μνήμη, πρόβλεψη, γλώσσα...

Η μεγάλη αύξηση του μεγέθους του εγκέφαλου έχει σημασία, γιατί πολλές λειτουργίες του φαίνονται να εξαρτώνται από τον αριθμό των κυττάρων και ο αριθμός αυξάνεται μαζί με τον όγκο. Άλλα ώρισμα τμήματα του εγκέφαλου έχουν αυξηθεί πολύ περισσότερο από άλλα. Όπως δείχνουν οι λειτουργικοί πίνακες του εγκέφαλου, η αίσθητήρια και κινητική περιοχή του φλοιού δεν αποτελεί απλή μεγέθυνση εκείνης του πιθήκου. Οι περιοχές που ελέγχουν το χέρι, ιδίως δε τον αντίχειρα, είναι στον άνθρωπο τεραστίως μεγαλύτερες και αυτό αποτελεί ένα ολοκληρωμένο τμήμα της διαθρωτικής βάσεως που κατέστησε δυνατή την επιτήδεια χρησιμοποίηση του χεριού. Οι πιέσεις επίλογής που ευνόησαν ένα μεγάλο αντίχειρα, ευνόησαν επίσης μία μεγάλη περιοχή του φλοιού, για να δεχεται αίσθητήριες εντυπώσεις και να ελέγχει την κινητική του δραστηριότητα. Η εξέλιξη του ευνόησε την ανάπτυξη ενός ευαισθήτου, δυνατού και επιτηδείου αντίχειρος και από όλες αυτές τις απόψεις -όπως και στη διάθρωσή του- ο αντίχειρ του ανθρώπου διαφέρει από τον αντίχειρα του πιθήκου.

Το ίδιο ισχύει και για άλλες περιοχές του φλοιού του εγκέφαλου. Μεγάλο μέρος του φλοιού του εγκέφαλου του πιθήκου ασχολείται ακόμη με τις κινητικές και αισθητήριες λειτουργίες. Στον άνθρωπο, μεγαλύτερες είναι οι περιοχές που χειτονούνται με τα στοιχειώδη κέντρα. Οι περιοχές αυτές αφορούν τις τέχνες, τη μνήμη, την πρόβλεψη και τη γλώσσα, δηλαδή τις διανοητικές ιδιότητες που καθιστούν δυνατή την κοινωνική ζωή του ανθρώπου. Αυτό φαίνεται ευκολότερα στον τομέα της γλώσσας. Πολλοί πίθηκοι μπορούν να παράγουν ήχους μεγάλης ποικιλίας. Έν τούτοις, οι ήχοι αυτοί δεν αναπτύσσονται σε γλώσσα. Μερικοί έρευνται κατέβαλαν τεράστιες προσπάθειες για να μάθουν σε χιμπατζήδες να μιλούν, αλλά τα αποτελέσματα ήταν άσημαντα. Ο λόγος είναι ότι στον χιμπατζή η περιοχή του εγκέφαλου που απορροφά διδασκαλία είναι πολύ μικρή. Ένα παιδάκι μαθαίνει να μιλά με πολύ μεγάλη ευκολία, αλλά η «αποθήκευση» χιλιάδων λέξεων καταλαμβάνει μεγάλο μέρος του φλοιού. Και η απλούστερη ακόμη γλώσσα έδωσε μεγάλη πλεονεκτήματα στους πρώτους εκείνους ανθρώπους που την έμαθαν. Πιστεύεται ότι η γλώσσα έχει εμφανισθεί μαζί με τα εργαλεία, τη φωτιά και το κυνήγι των, με μεγάλο εγκέφαλο, ανθρώπων της Μέσης Πλειστοκαινού Περίοδου, αλλά δεν υπάρχει πειστική απόδειξη του γεγονότος αυτού.

Το κυριώτερο σημείο είναι ότι το είδος του ζώου που μπορεί να μάθει να προσαρμόζεται στην πολύπλοκη ανθρώπινη τεχνική κοινωνία είναι ένα πλάσμα πολύ διαφορετικό από τον δεινόδοιο πίθηκο και ότι οι διαφορές μεταξύ των δυο αυτών πηγάζουν από την εξελικτική διαδικασία. Ο λόγος για τον οποίο ο άνθρωπος εγκέφαλος κάνει δυνατό τον ανθρώπινο τρόπο ζωής είναι ότι ο ανθρώπινος εγκέφαλος είναι το αποτέλεσμα του τρόπου αυτού της ζωής. Μεγάλα τμήματα του

ιστού του ανθρωπίνου εγκέφαλου είναι αφιερωμένα στη μνήμη, στο σχεδιασμό, στη γλώσσα και στις τέχνες, γιατί αυτές οι ιδιότητες έχουν ευνόηθη από τον τρόπο ζωής του ανθρώπου.

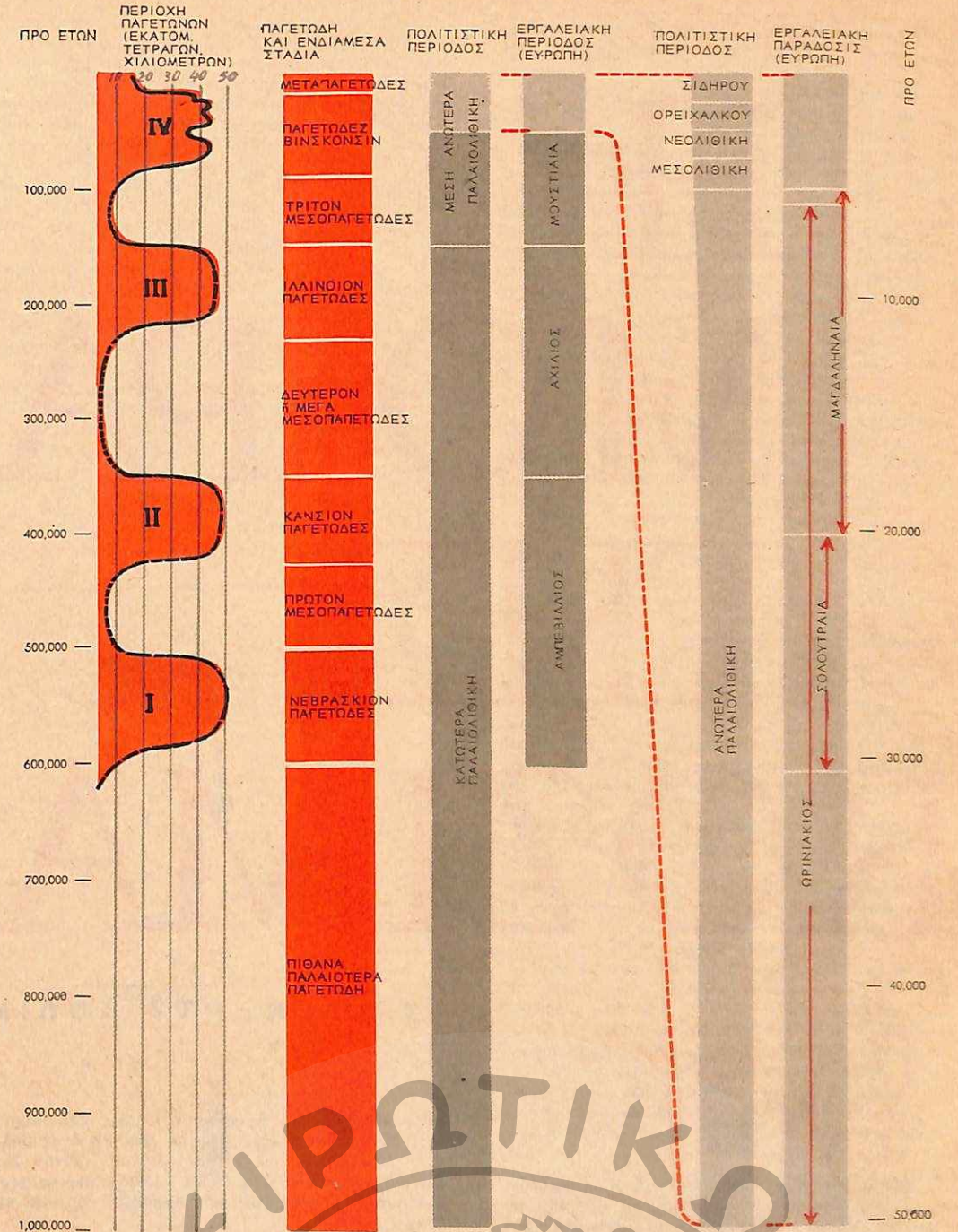
Η εμφάνιση του μεγάλου ανθρωπίνου εγκέφαλου προκάλεσε βαθειά μεταβολή στη διαδικασία της αναπαραγωγής του ανθρώπου. Η σχέση μητέρας - παιδιού στον άνθρωπο είναι μοναδική, όπως μοναδική είναι και η χρησιμοποίηση εργαλείων. Σε όλους τους πιθήκους, το τέκνο πρέπει να γεννιέται όταν το κεντρικό νευρικό σύστημά του έχει αναπτυχθεί κατά πολύ. Άλλ' ο εγκέφαλος του εμβρύου είναι αρκετά μικρός. Στον άνθρωπο, η προσαρμογή στην κίνηση με τα δυο πόδια μείωσε το μέγεθος του αλού της πύελου, καθώς οι απαιτήσεις της χρησιμοποίησης εργαλείων δημιουργούσε την ανάγκη μεγαλύτερων εγκεφάλων. Το μαιευτικό αυτό δίλημμα λύθηκε με τη γέννηση του παιδιού κατά ένα πολύ πρωιμότερο στάδιο εξέλιξης. Άλλα αυτό κατέστη δυνατόν μόνο γιατί η μητέρα, που ήταν ήδη δίπους και τα χέρια της είχαν πιά απαλλαγή από τη λειτουργία του βαδίσματος, μπορούσε να βοηθήσει το αδύναμο, ανώριμο παιδάκι. Ο με μικρό εγκέφαλο ανθρωποπίθηκος αναπτυσσόταν πιθανώς μέσα στη μήτρα όσο και ο πίθηκος. Ο ανθρωπίνος τύπος σχέσεων μητέρας - παιδιού θα πρέπει να ανεπτυχθεί κατά την εποχή των με μεγάλο εγκέφαλο και πλήρως διτόδων ανθρώπων της Μέσης Πλειστοκαινού Περίοδου. Έτσι το βάδισμα στα δυο πόδια, η χρησιμοποίηση εργαλείων και η ανάπτυξη μεγαλύτερων εγκεφάλων επιδράδυναν την ανάπτυξη του ανθρώπου και αύξησαν τις μητρικές ευθύνες. Η βραδυκίνητη μητέρα, που κρατούσε το παιδί, δεν μπορούσε να κυνηγήσει και ο συνδυασμός της υποχρέωσης της μητέρας για την ανατροφή των με βραδύτητα αναπτυσσομένων παιδιών, με την απασχόληση του ανδρός στο κυνήγι, επέβαλε μία θεμελιώδη μορφή κοινωνικής οργάνωσης των ανθρώπων.

Όπως υπαινίσσεται ο Μάρσαλ Σάλινς, στην «Καταγωγή της Κοινωνίας», η ανθρώπινη κοινωνία είχε επηρεασθεί βαθύτατα και από άλλες σημαντικές πλευρές της σεξουαλικής ζωής. Όλοι οι τρόποι της λειτουργίας της οικογενείας συνδέονται σε τελευταία ανάλυση με τα εργαλεία, το κυνήγι και την ανάπτυξη του εγκέφαλου. Μία πολύπλοκη και τεχνική κοινωνία προέκυψε από την σποραδική χρησιμοποίηση εργαλείων, από τι απλές μυτερές πέτρες που χρησιμοποιούσε ο ανθρωποπίθηκος και τις πολύπλοκες εργαλειοκασκευαστικές παραδόσεις των αρχαίων ανθρώπων ως τον τεραστίως πολύπλοκο πνευματικό πολιτισμό του σύγχρονου ανθρώπου. Κάθε στάδιο τρόπου δράσεως ήταν τόσο αίτια, όσο και αποτέλεσμα βιολογικής μεταβολής στα όστα και στον εγκέφαλο.

Νέες μέθοδοι έρευνας

Ασφαλώς, όσο ανακαλύπτονται περισσότερα απολιθώματα, οι ιδέες αυτές μπορούν να ελέγχονται. Οι νέες μέθοδοι έρευνας, από τις συστηματικές μελέτες του τρόπου ενεργείας των κατωτέρων πιθήκων ως τις τελειότερες μεθόδους χρονολογήσεως, θα φέρουν σε φώς νέες πληροφορίες από το παρελθόν. Κατά τη γνώμη μου, θα διαπιστωθεί ότι η χρήση του εργαλείου ήταν ένας μεγάλος παράγων που συνδέεται με την αρχική διαφοροποίηση μεταξύ ανθρώπου και πιθήκου. Βλέπουμε στους εαυτούς μας μία διάπλαση, μία φυσιολογία και ένα τρόπο δράσεως που είναι αποτέλεσμα του γεγονότος ότι ώρισμανοι πληθυσμοί πιθήκων άρχισαν να χρησιμοποιούν εργαλεία πριν από ένα εκατομμύριο χρόνια. Οι κοφτερές πέτρες, ως εργαλεία, απέτελεσαν την κυριώτερη τεχνική κατάκτηση του ανθρώπου επί μία περίοδο τουλάχιστον πενήταπλάσια από την περίοδο της γνωστής Ιστορίας. Καθώς ανασκοπούμε τη σημερινή υψηλή θέση του ανθρώπου, καλό είναι να θυμάμαστε ότι, από την άποψη της εξέλιξης, τα γεγονότα των τελευταίων 50.000 χρόνων κατέχουν μία μόνη στιγμή μέσα στο χρόνο. Η ύπαρξη των αρχαίων ανθρώπων διήρκεσε δεκαπλάσιο διάστημα, και των ανθρωποπίθηκων ακόμη μεγαλύτερο.

Sherwood L. Washburn

ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ συσχετίζονται οι πολιτιστικές περιόδους και η παράδοση των εργαλείων με τις τέσσερις μεγάλες περιόδους των παγετώνων της Πλειστοκαινού Περίοδου. Οι επεκτάσεις και υποχωρήσεις των παγών, που σημειώνονται με συνεχή μαύρη γραμμή, είναι με ακρίβεια γνωστές. Όσες σημειώνονται με διακεκομμένη γραμμή είναι λιγώτερο εξασκρινωμένες. Όσες σημειώνονται με τελείες είναι αβέβαιες. Οι ανοιχτόχρωμες γκριζές στήλες, στο άκρο δεξιά, παρουσιάζουν μία μεγέθυνση των τελευταίων πενήντα χιλιάδων ετών, των δυο πιο σκούρων στήλων, οι οποίες βρίσκονται στο κέντρο.

ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΕΥΧΟΣ: Η ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Ένα εμπειριστικό ενδιαφέροντος άρθρο του ύφηγητα της Άνθρωπολογίας στο πανεπιστήμιο του Μίτσιγκαν, δρος Μάρσαλ Σάλινς, όπου εξετάζεται το πρόβλημα του μετασχηματισμού της όρθρης των πιθήκων ανθρώπων σε ανθρώπινη ό μ α β α. Αποφασιστικός παράγων στη μεταβολή αυτή υπήρξε η κατά ένα τρόπο καθυπόταξη των σεξουαλικών παρορμήσεων στις ανάγκες ομαδικής ζωής.

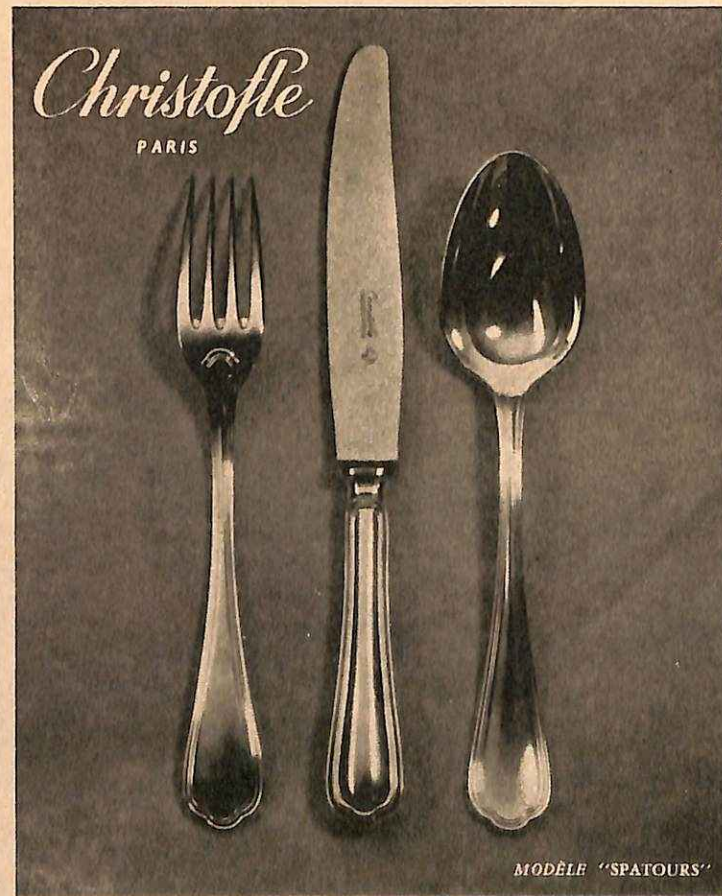

Τα καμαρώνουν γιατί είναι γεμάτα δύναμη και υγεία!

Δος Αραβοδίου

ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΤΡΟΦΕΣ "ΓΙΩΤΗ"

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΤΡΟΦΩΝ ΓΡΑΦΕΙΑ ΙΚΤΙΝΟΥ 3 - ΤΗΛ. 527.900 - ΑΘΗΝΑΙ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΕΙΣ ΤΑ ΚΑΛΛΙΤΕΡΑ ΕΙΔΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ: ΧΡ. Γ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Όδός Διομείας 5, ΑΘΗΝΑΙ. Τηλέφ. 24 - 178

Η ΜΟΙΡΑ ΤΗΣ ΚΟΖΙΜΑ

ΥΠΟ ΓΚΕΡΤΥ ΚΟΛΙΝ

18

Η Μίννα δεν είχε νοσταλγία για το παρελθόν. Πολύ λίγο την συγκινούσαν τα έντονα, μυστηριώδη, γλυκά και τρομερά συναισθήματα, που κάνουν μερικούς ανθρώπους ποιητές ή ιδιοφυείς. Καταλάβαινε κι' αγαπούσε αυτά που βλέπει κανείς, αυτά που άγγίζει — τα διάφορα αντικείμενα, το καλά κερδισμένο χορμα, τις τιμητικές διακρίσεις. Η ιδιοφυΐα της εκδηλωνόταν στη διαοργήμηση ενός σπιτιού, στην οικιακή οικονομία. Κι' αν άγγιζε την ευτυχία, εκείνο το έτος 1848, αυτό συνέβαινε επειδή οι περιστάσεις προσέφεραν για την χρησιμοποίηση αυτών των αρετών της κι' επειδή ο Ριχάρδος είχε κάθε λόγο να είναι κι' αυτός ευτυχής. Η θέση του, του διευθυντού ορχήστρας, του άφηνε τον καιρό — κι' οι αποδοχές του του επέτρεπαν — να συνδέτη με την άνεση του τις περρες που είχε στο κεφάλι. Είχε τελειώσει μία καινούργια — τον «Λόνηγκριν» — τον Αϊγώνιστο του περασμένου έτους. Έγγραφε το λιμπρέττο της επομένης — τον «Θάνατο του Σίγκφριντ» — και σχεδίαζε κι' άλλες, ίσως ένα δράμα για τον Ίησο, 'Η Μίννα δεν σκοπιόταν πολύ για δλ' αυτά. Δεν βρισκόταν μέσα στο κεφάλι του Ριχάρδου. Δεν ήταν δυνατόν να μη έχει μέσα. Ο Ριχάρδος ήταν ένα πλάσμα ακατανόητο, δύσκολο να το παρακολουθήσει κανείς και να ζήσει μαζί του. Η Μίννα είχε πάψει πιά από καιρό να προσπαθί να τον καταλάβη. Δεν ήταν δική της δουλειά, δεν ήταν δουλειά μιας γυναίκας ν' ακολουθή τον Ριχάρδο σ' αυτό το κινητό έδαφος που αποτελούσε η φαντασία του. Φυσικά, χαρτόταν για τις έπιτυχίες του κι' είχε χυθεί δάκρυα ευτυχίας στη βραδιά της έπιτυχίας του «Ριέντσι» στις 2 'Ιανουαρίου 1848, έπειτα από μία τρομερή περίοδο δοκιμασίας. 'Αλλά είχε χαση σάν νοικοκυρά, για ένα γεγονός που θα μετρούσε τις υλικές της φροντίδες. Όταν η Αύλη της Σαξωνίας είχε προσφέρει στον Ριχάρδο τη θέση του διευθυντού ορχήστρας, μπόρεσαν να μετακομίσουν σε μία πιο ά-

νετη κατοικία, ν' αγοράσουν έπιπλα και κουρτίνες. Ο συνθέτης είχε μεγάλη ανάγκη ενός βολικού, ακόμα και πολυτελούς σπιτιού. Ήταν ένα άπ' τα πράγματα στα όποια έπέμενε περισσότερο και που ή έλλειψή του τον έμποδίζει να είναι ευτυχής.

Πολλά πράγματα χρειαζόταν ο Ριχάρδος Βάγνερ, μα ή Μίννα έκανε πως τ' αγνοούσε ή και τ' αγνοούσε πραγματικά. Από καιρό ο συνθέτης το είχε παρατηρήσει αυτό κι' ένιωθε κάποια μεγάλη, μα έπειδή ήταν γεμάτος ένεργητικότητα — ένεργητικότητα σωματική, πνευματική και συναισθηματική — έξακολουθούσε να έλλιξη πως μία μέρα ή Μίννα θα καταλάβαινε και πως το αίσθημα του θα γινόταν ο έρωτας εκείνος που μετακινεί τα βουνά και ξαναβάζει τα μαραμένα κλαδιά.

Όταν είχε παντρευτή τη Μίννα —στην Καϊνξβέργη, μία ψυχρή ήμέρα του Νοεμβρίου του 1836 — είχε πίσω του, παρ' όλα τα 23 χρόνια του, ένα παρελθόν ελάχιστα συνηθισμένο. Δυο φορές ορφανός —είχε χάσει τον πατέρα του όταν ήταν έξη μηνών και τον δεύτερο πατέρα του σε ηλικία 7 ετών—, είχε μεγαλώσει σ' ένα πολυκόσμο και πολυπόθυνο σπιτικό, που κατοικείτο κυρίως από γυναίκες. Ο πατριός του, Λουδοβίκος Γκάιερ, ήταν διάσημος ήθοποιός, ποιητής και ζωγράφος, μα είχε πεθάνει πολύ νέος, ώστε να προφτάσει ο μικρός Ριχάρδος να γνωρίσει πολλν καιρό τα αγαθά και την παιδαγωγία που δίνει σ' ένα παιδί ή παρουσία ενός άρχηγού οικογενείας. Η Ροζαλία, ή μεγαλύτερη άπ' τις δεσποινίδες Βάγνερ, είχε αναλάβει την άρχηγία της οικογενείας, τουλάχιστον στον οικονομικό τομέα. Ήταν ήθικη, όπως άλλες δυο αδελφές της κι' ένας αδελφός της. Το θέατρο ήταν ή συνγρότερη συντροφιά του Ριχάρδου. Στην έποχή που τ' άλλα παιδιά παίζουν από μόνου, ο μικρός Βάγνερ είχε γράψει ένα δράμα: Τον «Λεοπόλδο και 'Αδελταΐδα». Ήταν 14 ετών. Στα δεκαέντε του χρόνια, ανακαλύπτοντας τον Μπετόβεν και την εισαγωγή του «Έγκμοντες», πείσθηκε πως μία «εισαγωγή» θα φάτιζε το δράμα

ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ:

Άπ' την ήμέρα που πρωτοσυναντήθηκαν, ή κόμισσα Μαρία ντ' Άγκολι κι' ο νεαρός, αλλά διάσημος κιόλας βιρτουόζος φράντζ Λίστ, αγαπήθηκαν. Έγκαταλείποντας τον άνδρα της, ή Μαρία συμμερίζεται την ζωή του φράντζ. 'Αλλά ή ζωή τ' υπνίστα, που τον αναγκάζει να βρίσκεται μακριά άπ' τη γυναίκα του, και το ειδύλλιο του με την διάσημη τουχοιδώτρια Λόλα Μοντζέ, προκαλούν τον χωρισμό τους. Οι δυο κόρες τους —ή Μπλαντίν κι' ή Κοζίμα— μένουν με τη γιαγιά τους, τη μητέρα του Λίστ, και υποφέρουν άπ' το δράμα των γονένων τους.

του, θ' αποκάλυπτε την ατμόσφαιρά του. Δεν ήξερε μουσική, αλλά θα μάθαινε. Είχε νοικιάσει μία μέθοδο άρμονίας και το βράδυ, στο φως του κεριού, στη μοναξιά του μαθητικού δωματίου του, «μάθαινε» μουσική...

Ο κόσμος για τον Ριχάρδο χωριζόταν στα δυο: Το ένα ήταν το ανέκφραστο, το φανταστικό, που κατέτρωγε και στο τέλος κατεβόχθιζε τ' άλλο — και τ' άλλο ήταν το άπτο μέρος της ύπαρξως, το μόνο που βλέπουν οι περισσότεροι άνθρωποι, ο κόσμος της 'Ιωάννας, της μητέρας του, της Ροζαλίας, της αδελφής του, του λυκείου, με τα ελληνικά και τα λατινικά του. Η 'Ιωάννα, ή Ροζαλία κι' ή Καυιλία Γκάιερ, ή έτεροθαλής αδελφή του, ήταν πρόσωπα που αγαπούσε κι' ήθελε να τα βλέπει — μα το λύκειο, τα ελληνικά... Ήταν αρκετά ανεξάρτητος και το σπιτι άρκετά άκονβέρητο, ώστε να μπορεί ο Ριχάρδος να περνάει πολλούς μήνες χωρίς να πατήση στο σχολείο. Όμως τελικά το γεγονός έγινε γνωστό στους δικούς του.

Το ζήτημα ήταν σκληρό για τον κακό μαθητή. Πιο σκληρό ίσως για τη μητέρα που είχε μείνει δυο φορές χήρα, για τις τρυφερές μεγαλύτερες αδελφές, που θάβηλαν τόσο να γίνη ο Ριχάρδος σπουδαίος άνθρωπος, γιατίρός ή διπλωμάτης. Τελικά, κάνοντας την ανάγκη φιλοτιμία, αποφάσισαν πως ο Ριχάρδος θαμνε σπουδαστής, αλλά σπουδαστής της μουσικής.

Ο Ριχάρδος είχε φτάσει στην μουσική άπ' την ποίηση, γιατί ή ποίηση του είχε φανή ανεπαρκής, χωρίς ένα σημαντικό ήχητικό υπόβαθρο, κι' δ,τι μεγάλο θάκανε στο έξής, θάταν καρδός της σωματικής της ποιητικής του τέχνης με την ιδιοφυΐα του στους ήχους. Δεν θα σπούδαζε παρά για να ευχαριστήσει την οικογένειά του, ν' άρρωμώσει τις απαραίτητες θεωρίες και ν' άπολαση αυτή την γραφική φοιτητική ζωή, που οι πειρα-

σμοί της τον τραβούσαν. Δεν άντιστάθηκε σε κανένα άπ' αυτούς τους πειρασμούς, έγινε παίκτης, μονομάχος, πότης, γυναϊκάς. 'Αλλά έμαθε την τέχνη της φούγκας, της άρμονίας, το κοντραπούντο, συνέθεσε σονάτες και εισαγωγές, μία συμφωνία, ένα λιμπρέττο όπερας... Το λιμπρέττο όμως αυτό το έσχισε, γιατί δεν άρεσε στην αδελφή του τη Ροζαλία. Η Ροζαλία ήταν άνησυχη. Μαζύ με την 'Ιωάννα, την μητέρα και τ' άλλα αδελφια, παρακολουθούσε προσεχτικά αυτόν το νεαρό άδελφό, τον Ριχάρδο, που δεν ήταν άκόμη είκοσι έτών και που έδινε τόσες έλπίδες, αλλά και τόσους φόβους, γιατί περιφρονούσε τον κίνδυνο και την κοινή λογική και προχωρούσε άπερίσκεπτα στο δρόμο της ζωής. Έπρεπε να τον βοηθήσουν στα πρώτα του βήματα. Έτσι ο μικρός Ριχάρδος είχε γίνει διευθυντής της χορωδίας στο μικρό θέατρο του Βύρτσμπουργκ, όπου ο αδελφός του 'Αλβέρτος ήταν ήθοποιός. Έτσι ο νέος μπήκε με τη σειρά του στο θέατρο, παρ' όλο που ή μητέρα του τον είχε όνειρευθή γιατρό ή διπλωμάτη. Και το χειρότερο ήταν πως όλοι καταλάβαιναν, ότι για τον Ριχάρδο ή μουσική δεν ήταν επάγγελμα...

Την επομένη χρονιά ο Ριχάρδος έγινε διευθυντής ορχήστρας του θεάτρου του Μαγδεμβούργου, συνάντησε τη Μίννα και την παντρεύτηκε. Η Μίννα ήταν τότε λεπτή, ωραία, κομψή, καλοβαλμένη.

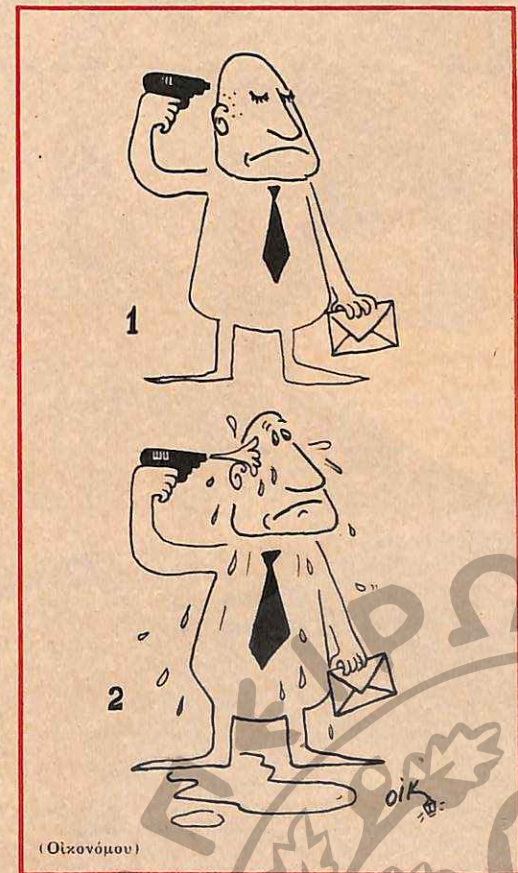
Μετανόησε συχνά για αυτό το γάμο, αλλά δχι άμέσως. Όταν συνάντησε τη Μίννα είχε μόλις τελειώσει την πρώτη του όπερα, τις «Μάγισσες». Ήταν μία μεγάλη ιστορία μαγείας και έρωτος, έρωτος ίδιους — ή πρώτη άπ' αυτές τις ιστορίες που θάγραφε κι' όπου ο έρωτας θριαμβεύει των πάντων, με τη δύναμη μιας θρησκευτικής πίστης. Δεν θάπανε ποτέ να πιστεύη στον έρωτα, κι' άκριβώς για αυτό θα χρειαζόταν χρόνια για ν' άντιληφθή ότι ή Μίννα δεν ήταν αυτή ή ίέρεια του έρωτος που φανταζόταν.

Η Μίννα είχε ωραίο πρόσωπο και μία χάρη που το επάγγελμά της της ήθοποιού την υποχρέωνε να καλλιεργή. Ήταν θαρραλέα και ήρεμη. Είχε φανερά χαρίσματα νοικοκυράς κι' ο νέος την έδρε σάν τη μάγισσα που είχαν προσράσει οι θεοί για να άμωρφήνη τις μέρες του και τις νύχτες του. Κάθε τι που την χώριζε άπ' αυτόν — ένας χαρακτήρας κι' ένα πνεύμα τελείως άντίθετο άπ' το δικό του — του φάνηκε έντελως δευτερεύον. Η Μίννα ήταν το συμπλήρωμά του, ο κοινός νοός που έλειπε άπ' την όρημτική του φύση, ή ήρεμία που θα ίσορροπούσε τον ένθουσιασμό του. Κ' είναι άλήθεια πως ύπηρεζε δλ' αυτά — αλλά ήρθε μία μέρα που ο Ριχάρδος έπαψε να την βλέπει σάν θείο δώρο...

Η Μίννα ένιωσε πολύ πιο γρήγορα άπ' αυτόν πως δεν ήταν φτιαγμένοι ο ένας για τον άλλον κι' άντιστάθηκε όσο μπόρεσε στην ιδέα ενός γάμου μαζί του, αλλά κι' ή ιδέα του γάμου ήταν άκατανίκητη για αυτήν. Ήταν κιόλας 25 έτών και στα 17 της είχε άποκτήσει ένα νόθο παιδί, άποτέλεσμα διασμού, που το παρουσίαζε ως αδελφή της. Ολόκληρος ο έαυτός της άπέβλεπε στο γάμο, στην άξιοπρέπεια, στην ειρήνη. Είχε πολύ μέτρια άγάπη για το επάγγελμά της της ήθοποιού. Η έπιτυχία της όφειλετο περισσότερο στα σωματικά της χαρίσματα παρά στο ταλέντο της, και δεν το άσκούσε παρά έπειδή την βοηθούσε να κερδίξει το ψωμί της. Ήξερε πολύ καλά πως, όταν θα περνούσαν τα νεάτα της, αυτό το επάγγελμα θάταν έπισφαλές και δεν ήθελε να τελείωση τη ζωή της στην άνεχεια και στη σκληρή δουλειά. Σ' αυτά τα δυο χρόνια των διαταγμών — γιατί πέρσαν δυο χρόνια άνάμεσα στη συνάντηση του Μαγδεμβούργου και στην τελετή της Καϊνξβέργης — άναστέναζε πολλές φορές, στα βάθη του έαυτού της, έναντίον της μοίρας, που φαινόταν να θέλη τα τήν ένώση κι' έναν καλλιτέχνη κ' έναντίον της έλξης που ένιωθε για τον Βάγνερ, έναντίον του γεγονότος ότι ήταν ο μόνος που θάβηλε να την παντρευτή. Έπρεπε. Θάβηλε πολύ να παντρευτή ένα διευθυντή ορχήστρας, γιατί οι διευθυνταί ορχήστρας είναι συνήθως εύπολοιτοι υπάλληλοι, αλλά ο Ριχάρδος... Ο Ριχάρδος δεν ήταν κακός διευθυντής ορχήστρας. Ήταν πολύ έργατικός και προσεχτικός, μελετούσε κατά βάθος και την χειρότερη Ιταλική όπερα, άπαιτώντας τελειότητα άπ' όλους τους έκτελεστές και δεν ύπηχε άμφιβολία πως, σε λίγα χρόνια, οι Αδίδες των σημαντικότερων βασίλειων και οι μελοδραματικές σκηνές των μεγάλων πόλεων θα τον διεκδικούσαν. 'Αλλά γιατί ή φιλοδοξία του δεν βρισκόταν εκεί; Γιατί

ή πραγματική του ζωή διαδραματιζόταν άλλου; Η Μίννα δεν είχε πολλή ένδοιασία, αλλά άκούσε να ζήσει κανείς λίγον καιρό με τον Ριχάρδο, για να καταλάβη πως το μυαλό του έκυριβε κάποια «τρέλλα». Παράδειγμα, εκείνη ή ένεργητική παράσταση, που δόθηκε για αυτόν στο Μαγδεμβούργο! Η διάσημη τραγουδίστρια κυρία Σρέντερ - Ντέβριεντ του είχε ύποσχεθή να μετάσχει στη βραδιά αυτή κι' ο Ριχάρδος έπωφεληθηκε άπ' την εύκαιρία για ν' αύξηση την τιμή των θέσεων, πράγμα που είχε τρέψει τον κόσμο σε φηγή. Έπειδή είχε επίσης προσλάβει έκτάκτως μουσικούς, πληρώνοντάς τους άπ' τους τόπη του, τρέφοντάς τους και ποτίζοντάς τους τα βράδια των έπαναλήψεων (και δεν ήταν λίγες οι επαναλήψεις που άκούσαμε!), ή «ένεργητική» αυτή παράσταση είχε τελειώσει με έλλειμμα...

Αργότερα είχε δοθή, πάντα στο Μαγδεμβούργο, ή μοναδική παράσταση της δεύτερης όπεράς του: «'Απαγορεύεται ο έρωας». Ήταν μία όπερα με τόσο τολμηρό κείμενο, ώστε μόνο ή άτελής άρθρωση των τραγουδιστών τον είχε σώσει άπ' το σκάνδαλο... Η δεύτερη παράσταση δεν μπόρεσε να γίνη, γιατί οι ήθοποιοί είχαν τσακωθεί λίγο πριν άπ' την ένάρξη του έργου, για κάποια γελοία ύπόθεση ζήλοτυπίας. Άλλωστε δεν ύπηρχαν ούτε δέκα θεαταί στην αίθουσα.

Η Μίννα είχε προσπαθήσει να τον άποφύγη. Είχε έπιτηθείσει και βοηθούσε σ' άλλες πόλεις. Μα εκείνος πήγαινε και την εύρισκε. Την είχε άκολουθήσει ως την Καϊνξβέργη κι' εκεί την είχε παντρευτή. Η Μίννα ήταν έπισκοιασά έτών. Η Ναταλία — ή μικρή παράνομη κόρη — ήταν σχεδόν δέκα έτών. Κι' ο Ριχάρδος ήταν τρυφερός και φλογερός. Πώς να μη συγγιζόταν άπο τόσο δωμνητικότητα, όταν όλοι και άλλοι δεν σκέπτονταν να της προτείνουν γάμο; Παράξενος γάμος... Είχαν φιλονικήσει ως την είσοδο της εκκλησίας, αλλά τελικά παντρεύτηκαν. Κ' οι δυσκολίες άρχισαν άμέσως...

Πρώτα - πρώτα οι χρηματικές δυσκολίες. Ο Ριχάρδος δεν είχε καμιά θέση και τα κέρδη της Μίννας δεν ήταν πολλά. Όμως ο νεαρός συνθέτης χρειαζόταν μία περιουσία για να πραγματοποιήσει εκείνα που ήθελε. Άν είχε παντρευτή με την Μίννα, δεν θάκανε μόνο άπο άγάστη, αλλά κι' άπ' την έντονη έπιθυμία ν' άποκτήσει σπιτικό. Πλάι στην καλλιτεχνική του κληση, είχε και το πάθος του γάμου και της οικογενειακής άνεσως. Σ' όλη του τη ζωή, δυο σκοποί θα τον καθοδηγούσαν: Η προσπάθεια να εκάρηση την ψυχή του με την ποίηση και την μουσική, κι' ή έξασφάλιση των υλικών του άνέσεων. Στην Καϊνξβέργη είχε θέλησει να ίκανοποιήση το σώμα του και για αυτό δεν του άσκούσε να έχη την Μίννα στο

κρεβάτι του — έπρεπε το κρεβάτι αυτό να είναι πολύ άνετο και νάχη γύρω δικά του, ωραία έπιπλα...

Στο ζήτημα αυτό δεν διαφωνούσε με την γυναίκα του. Και ή Μίννα Βάγνερ αγαπούσε τις άνέσεις, την τάξη και τα έξοτεριά δείγματα του πλούτου. Είχε μάλιστα και τις ιδέες της για τον τρόπο που χρειαζόταν για να τ' άποκτήσει κανείς, για τις οικονομίες που έπρεπε να κάνει και την βαθμιαία πρόοδο προς την ευημερία. Το χορμα έπρεπε ν' άποκτάται με σοβαρή έργασία και σύμφωνα με την όρθολογιστική πολιτική. Η συζυγική ζωή κι' ή οικονομική της έκφραση άπαιτούσαν την κατάστροψη ενός σχεδίου, την ύπαρξη συνεισφοράς και συνεχείας. 'Αλλά, δυστυχώς, ή οικονομική ιδιοφυΐα του Ριχάρδου δεν ένγνώριζε παρά μία έπιστήμη, μία άρχη: Νά δημιουργή χρέη. Είχε αφήσει χρέη στο Μαγδεμβούργο — και καμιά χώρα δεν είναι άρκετά μεγάλη, ώστε να μη σε βοηθ ένας δανειστής! — κι' έκανε καινούργια στην Καϊνξβέργη. Δεν είχε καμιά αίσθηση του χορήματος, κανένα σεβασμό προς αυτό κι' ένιωθε περιφρόνηση προς όσους μεταχειρίζονται προνοητικές μεθόδους για να το προμηθευώνται.

Τελικά ή άναμέτρηση δυνάμεως, που συμβάινει σ' όλα τα νεαρά ζευγάρια, συνωψίστηκε, για τους Βάγνερ, σε μία διαφωνία σχετικά με το χρηματικό ζήτημα.

Ο Ριχάρδος δεν συμπαθούσε τη στάση της Μίννας άπέναντι στο χρυσάφι. Έβλεπε πως ή νέα ύπέτασε πολλά πράγματα σ' αυτό το μέταλλο, που ο ίδιος θεωρούσε άναγκαιο, αλλά ταπεινό. Του ύπέτασε τα γούστα της, την άξιοπρέπεία της, ακόμα και την ήθική της. Παρ' όλη την επιφυλακτική της φύση — κι' αυτή ή επιφυλακτικότητα της άποτελούσε, στα μάτια του, μία άπ' τις άρετές της — δεν διάταζε να χρησιμοποίηση κομμεταρία και χαριτωμένη ύποταγή σε όσους είχαν θέσεις, χορήματα και τιμές.

Αυτό φαινόταν άπαράδεκτο στον Ριχάρδο, όπως φαινόταν άπαράδεκτο στη νεαρή σύγγό του το γεγονός ότι ο άνδρας της δεν έκανε δ,τι του περνούσε άπ' το χέρι του για να έξασφάλιση κανονικούς πόρους. Άπ' τη μία μεριά ύπήρχε ζήλεια, άπ' την άλλη αίσθημα άνασφαλείας. Ένα χάσμα άμοιβαίας άκατανόησης...

Έπειτα από έξη μήνες γάμου, ή Μίννα έφυγε. Δεν έφυγε μόνη, αλλά με κάποιον, που την είχε αγαπήσει άπο νέος: Έναν πλούσιο έμπορο.

Ο Ριχάρδος δεν άντιάνηκε τόσο μονομαχία, όσο έκπληξη κι' άπελπισία. Καταδίωξε την φυγάδα, την έφτασε στην Δρέσδη, την βοηξε μόνη, στους γονείς της, πείσθηκε για την άδωσιότητά της με την διασίνη εκείνων που δεν μπορούν να ύποφέρουν την ιδέα της ένοχής, την πήγε στο Μπλέζεβιτς, σ' ένα έξοχικό έξοδοχείο, όπου είχε μείνει πιά νέος, και ξαναβρήκε την ευτυχία.

Ήθελε την ευτυχία, τον κόσμο ολόκληρο, την Μίννα, την γαλήνη της έξοχης, τη μουσική, την άνάπαση και την έλευμερία της φαντασίας του, το χορμα, τη δόξα... Τα είχε σχεδόν δλ' αυτά στο μικρό έξοδοχείο του Μπλέζεβιτς και δεν σταματούσε στις λεπτομέρειες. Άλλωστε είχε την έλπίδα μιας μόνιμης θέσεως διευθυντού ορχήστρας στη Ρίνα.

Η Μίννα ήταν συγγιμένη, τρυφερή, έτοιμη να κλάμη για την άγάπη που της έδειχνε ο Ριχάρδος, αλλά τίποτα δεν μπόρεσε να μεταβάλει το γεγονός ότι εκείνα που ο Βάγνερ άνόμαζε λεπτομέρειες, ήταν γι' αυτήν το σύσσωμο. Με το θάνατο στην ψυχή ξαναφύγε με τον Ντμήτριχ: Έτσι λεγόταν ο πλούσιος έμπορος.

Όι' αυτά συνέβαιναν το ωραίο καλοκαίρι του 1837. Στην όχθη της λίμνης του Κόμο, ή Μαρία ντ' Άγκολι έτοιμαζόταν να γεννήση την κόρη που θα άνομαζε Κοζίμα, εις άνάμνηση αυτού του ωραίου καλοκαιριού και της ωραίας αυτής λίμνης, ενώ ο Ριχάρδος Βάγνερ έφευγε άπ' το Μπλέζεβιτς και την έξοχή της Δρέσδης, για να πάη σε μία θέση, που δεν είχε άνομή παρά έξ ατίας της άγάπης του για τη Μίννα. Η Μίννα τον είχε εγκαταλείψει, και τώρα πήγαινε στην ψυχρή Ρωσία, όπου θα γινόταν πάλι διευθυντής ορχήστρας, άποφασίζοντας να συνδέσει κάποια μέρα μία διαπρα που θα τούδινε γρήγορα πολλά χορήματα. Ή όπερα θα λεγόταν «Η χαρμένη οικογένεια της άρκούδας» και το σενάριο της βρισκόταν στις φτωχές άποσκευές του διευθυντού ορχήστρας. Άίτια βρισκόταν ένα βιβλίο, που ή άνάγνωση του τον είχε διασκέδασει και συγγιζήσει στις γλυκύακες μέρες του Μπλέζεβιτς: «Ο Κόλα Ριέντσι», των Μπουλβερ - Λύττον.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Ομαδική ψυχολογία και πνεύμα συναδελφώσεως δημιουργείται σε κείνους που κάνουν τατουάζ - λένε οι κοινωνιολόγοι και αποδεικνύει η φωτογραφία. Στο εργαστήριο του τεχνίτη, που τους κεντά το σώμα, άνδρες και γυναίκες συγχρωτίζονται δλόγυμνοι ή μισόγυμνοι, με απόλυτη φυσικότητα και χωρίς ίχνος συστολής. Είναι όμιλητικώτατοι και, ασφαλώς, η συζήτηση περιστρέφεται γύρω από τα κεντίδια, τα σχέδια, τις παραστάσεις του σώματός τους.

Το τατουάζ, τέχνη αγέραστη στην Ιαπωνία

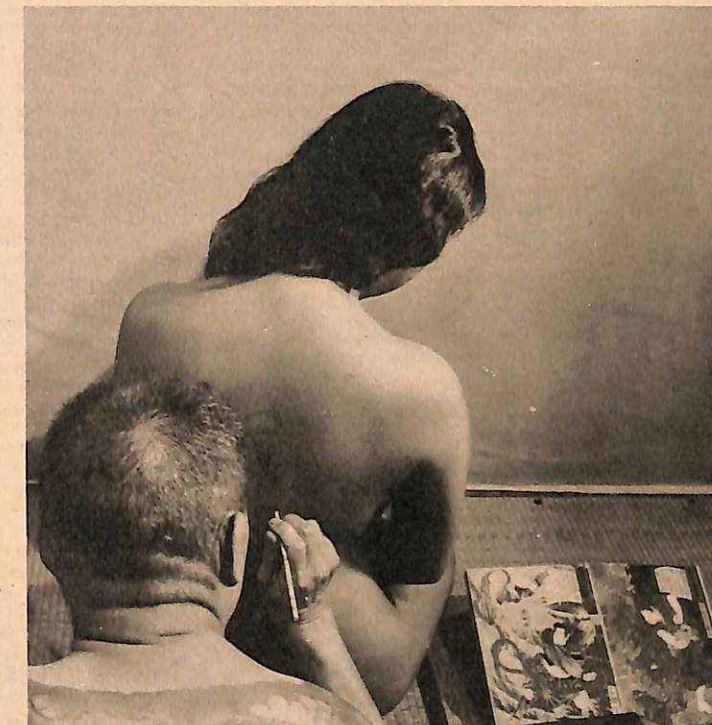
Το τατουάζ είναι η συνέχεια της πρωτόγονης τέχνης που θεωρεί σαν μοναδικό και άξιο στολισμού αντικείμενο το ανθρώπινο σώμα. Στην αρχή η πολύχρωμη βαφή του σώματος ήταν προνόμιο μόνο των ευγενών, αλλά στην εποχή μας θεωρείται μάλλον χαρακτηριστικό των τύπων του υποκόσμου. Αντίθετα, όμως, απ' ό,τι συμβαίνει στη Δύση, όπου το τατουάζ περιορίζεται στο και σε μικρότερες παραστάσεις με τάση εξαλείψεως, στην Ιαπωνία η πανάρχαια αυτή τέχνη έχει πολλούς οπαδούς και μεγάλους δεξιότητες. Άνδρες και γυναίκες καλύπτουν μεγάλο μέρος του σώματός τους με απεικονίσεις σκηνών από Ιαπω-

νικά παραμύθια, τη μυθολογία και τα χαρακτηριστικά στοιχεία της χώρας τους. Ειδικοί τατουαζωγράφοι στιγματίζουν με εξαιρετική τέχνη τα σώματα των πελατών τους και για να ολοκληρώσουν μια μεγάλη διακόσμηση χρειάζονται τέσσερα ή πέντε χρόνια υπομονητικής εργασίας. Δυστυχώς οι «επίνακες» αυτοί δεν είναι θεατοί από το κοινό, επιδεικνύονται μόνο σε εξαιρετικές στιγμές από τους κατόχους των.

Οι γυναίκες θέλουν συνήθως πιο πολύπλοκες και μεγαλύτερες διακοσμήσεις. Πολλές μάλιστα θέλουν να αποτυπώσουν την ίδια παράσταση που έχει κι ο αγαπημένος τους, ακόμα και την μορφή

του, για να δώσουν έμπρακτο δείγμα της άμετακλητης αποφασέως τους. Μια γυναίκα ζήτησε να της «στήσουν» μια μπάλλα στο στήθος και μια γάτα στην κοιλιά, έτσι ώστε με τις κινήσεις του σώματος να φαίνεται ότι η γάτα παίζει με την μπάλλα. Μια άλλη έβαλε να της «στήσουν» ένα φίδι στο θώρακα και στην κοιλιά, που να δίνει την εντύπωση ότι το φίδι έρπει πάνω στο σώμα της.

Τα τελευταία χρόνια πολλοί νέοι και νέες της Ιαπωνίας καταφεύγουν σ' αυτόν τον αντιαισθητικό τρόπο στολισμού, αλλά δεν είναι άπιαστο να μετανοήσουν μόλις περάσει η μόδα.

ΟΠΩΣ ΣΤΗ ΡΑΦΤΡΑ μια γυναίκα διαλέγει το φουστάνι της από τα φιγουρίνια, έτσι και στο εργαστήριο του Τατουάζ διαλέγει το σχέδιο από ένα ειδικό «φιγουρίνι». Οι παραστάσεις είναι πολύπλοκες, συχνά θεματογραφικές, και συμβολίζουν πανάρχαιες ιαπωνικές παραδόσεις.

Η ΚΥΡΙΑ ΜΕΤΕΒΑΛΕ ΤΗΝ ΠΛΑΤΗ ΤΗΣ ΣΕ... ΚΗΠΟ ΜΕ ΑΝΘΗ, ΦΥΤΑ, ΦΥΛΛΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΙΑ

‘Ανέκδοτες —μιά κι’ ο θάνατος πρόλαβε τόν έκδότν— σελίδες από τὸ «10» — τὸ τελευταίον, ἴσως τὸ πιὸ σημαντικό, ἔργο του

Ὅπως εἶναι φανερό, τὸ ἐπεισόδιον τῆς ‘Ελενάρας πού δημοσιεύεται σ’ αὐτὲς τὲς σελίδες, δὲν ἀποτελεῖ συνέχεια. Ἀνάμεσα στὰ τέσσερα ἀποσπάσματα τοῦ παρεμβάλλοντα κι’ ἄλλες ἱστορίες, πού ἀποκλινῶνουν πρόσωπα καὶ γεγονότα.

Ὡστόσο, τὸ ἐπεισόδιον αὐτὸ ἔχει τὴ δύναμιν νὰ δώσῃ στοὺς ἀναγνώστες τῶν « Ε ἱ κ ὀ ν ω ν » μιὰ ζωηρὴ ἐντύπωση τοῦ ὅπου τοῦ Καραγάτση καὶ νὰ τοὺς γνωρίσῃ μὲ τὸ τελευταῖον ἔργο τῆς ζωῆς του.

Τὸ «10» εἶναι μιὰ λαϊκὴ πολυκατοικία τοῦ Πειραιᾶ, ὅπου ζοῦν οἱ ἡρώες τοῦ μυθιστορήματος καὶ ὅπου ξεδιπλώνεται σημαντικὸ μῆμα τῆς δράσεως του.

Τὸ μυθιστόρημα θὰ ἦταν χωρισμένο σὲ τέσσερες ἐποχὲς τοῦ χρόνου. Κι’ ἀπ’ τὴν πρώτην, «Καλοκαίρι», πού θὰ ἦταν κ’ ἡ μεγαλύτερη σ’ ἔκτασιν, ὑπάρχουν 15 τετράδια. Δὲν εἶναι, ὅμως, ἀποκλιπνύμενη.

Τὸ μυθιστόρημα θὰ τελειώνει μὲ τὴν πυρκαϊὰ τῆς πολυκατοικίας.

Τὶ καὶ μὲ δόσεις σὲ μικρονοικαρέους, πού ἤθελαν νὰ χτίσουν δικό τους καλυδόσπιτο. Ἀργότερα, ὁ Καλογεράς ἐξεχώρησε τοὺς τρεῖς ἰδιωτικούς δρόμους στὸ Δῆμο, παίρνοντας μιὰ μικρὴ ἀποζημίωση. (Εἰπώθηκε πὺς ἐπρόκειτο περὶ χαριστικής πράξεως τοῦ τότε Δημάρχου, γιὰ ἀνταμοιβὴν παλινῶν οἰκονομικῶν παροχῶν τοῦ ἄλλοτε πλούσιου καὶ νῦν φαληρισμένου διανοήσανου πρὸς τὸ Κόμμα). Ἡ ἀρμόδια Δημοτικὴ Ἐπιτροπὴ, γιὰ νὰ τιμῇ τὸν τότε συνεχιζόμενο Μακεδονικὸν Ἀγῶνα, τοὺς δύο κάθετους δρόμους τοὺς ὀνομάτισε ὁδὸ Πρεσπῶν καὶ ὁδὸ Βεύης· καὶ τὸν πρῶτον παράλληλον τῆς ὁδοῦ Παρασάγγης, ὁδὸ Βιτωλίων.

Ὅλα τούτα τὰ ἡμέμετρα δὲν διηγήθηκαν νὰ σώσουν τὴν κατάστασιν. Κάποια ἄρατι πρῶτα, ὁ Καλογεράς κηρύχθηκε σὲ φτώχεια. Οἱ πιστωτὲς δὲν συμφώνησαν τὸν τρόπον πού θὰ παίρναν συναπτερικά τὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς ἐπιχείρησιν, γιὰ νὰ καλυπτοῦν προτίμησιν νὰ δοῦν τοὺς σφύρι τὰ μηχανήματα τοῦ ἐργοστασίου καὶ ἄλλα διάφορα περιουσιακὰ στοιχεῖα τοῦ φτωχέσαντος, μὲ τὰ ὅποια ἱκανοποίησαν τὲς ἀπαιτήσεις τοὺς. Ἀπομένει στὸν Καλογερά μόνον τὸ χτίριο τοῦ ἐργοστασίου —ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Παρασάγγης ἀριθμὸς 10 — γυμνωμένο ἀπὸ μηχανήματα. Τὶ νὰ τὸ κἀν αὐτὸ τὸ θερίδι; Κανεῖς δὲν παρουσιαζόταν νὰ τ’ ἀγοράσῃ, νὰ τὸ ξαναμοντάρῃ σ’ ἐργοστάσιον. Ἔτσι, ὁ ἰδιοκτῆτης σκέφτηκε νὰ τὸ μετατρέψῃ σὲ λαϊκὴ πολυκατοικία. Μὲ τὰ στεγνὰ μετρητὰ πού τοῦ ἀπέμειναν, μίστωσε μαστόρους καὶ τὸ διαρρύθμισε σὲ πολλὰ μικρὰ διαμερίσματα, πού τὰ νοίκιασε στὴν ἀργατιά καὶ τὴν ἀποδόλοπιν φτωχοποιήσας πρὸς 200 σημερινὲς δραχμὲς κατὰ δωμάτιον τὸ μῆνα. Κι ἦταν τόσο μεγάλῃ ἡ οἰκοδομὴ· κὶ ἐσπεψε τόσο πρόθυμα ὁ φτωχόκοσμος νὰ ἐπαφελθῇ ἀπὸ τὰ χαμηλὰ νοίκια, ὥστε ὁ Καλογεράς ξεκαθάριζε κάπου δέκα χιλιάδικα τὸ μῆνα καὶ περνοῦσε ἀνετα τὰ τελευταῖα χρόνια τῆς ζωῆς του...

Τὸ κατὰ τῆς ‘Ελενάρας ἦταν ἡ μοναδικὴ κατοικία τοῦ «10» πού εἶχε εἰσδο ἀπὸ τὴν ὁδὸ Βιτωλίων· ὅλες οἱ ἄλλες συγκοινωνοῦσαν μὲ τὴν ἐσωτερικὴ αὐλή.

Ἐργοστάσιον ἦταν ἄλλοτε τὸ «10»: κύβος συμμετρικὸς μὲ τέσσερα πατώματα. Τὸ πρῶτον πάτωμα, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Παρασάγγης, ἦταν ἰσόγειον· ἀνηφορώντας ὅμως πρὸς τὴν ὁδὸ Βιτωλίων, γινόταν μισοὑπόγειον. Στὸ κέντρο τοῦ κύβου ὑπῆρχε μεγάλῃ ἐσωτερικὴ αὐλὴ, πού τὴν πλαίσωναν οἱ τέσσερες πτέρυγες τοῦ χτρίου. Ἡ αὐλὴ ἐπικοινωνοῦσε μὲ τὴν ὁδὸ Παρασάγγην μὲ μιὰ πύλιν πηλὴ καὶ φορδιά, ἀπ’ ὅπου, ἄλλοτε, μπαίνονταν τὰ φορτηγὰ αὐτοκίνητα. Τρεῖς πόρτες πού ἐβλεπαν στὴν αὐλὴ, ὀδηγοῦσαν στοὺς τέσσε- ρους ὁρόφους μὲ κλιμακωστάσια. Ὅταν ἐγίνε ἡ μεταλλαγὴ τοῦ ἐργοστασίου σὲ πολυκατοικία, ἡ διαρρύθμισιν αὐτὴ δὲν ἄλλαξε. Οἱ ἐνοικοὶ ἐμπάνιναν στὴν ἐσωτερικὴ αὐλὴ ἀπὸ τὴν πύλιν τῆς ὁδοῦ Παρασάγγης· κατόπιν διέβαιναν μὴν ἀπὸ τὲς τρεῖς μέσας πόρτες, ἀνέβαιναν τὴ σκάλα καὶ ἐφάνιναν στὸν δροφον πού ἤθελαν. Ἐνὰς ἐσωτερικὸς διάδρομος, ἀρκετὰ πλατὺς ἀλλὰ σκοτεινός, ἐφῆρνε

δὸλα τὲς τέσσερες πτέρυγες. Στούς τοίχους του, ξερδόδεξα, ἀνοίγονταν οἱ πόρτες τῶν διαμερισμάτων. Δι- λαθὴ «διαμερίσματα», εἶναι ὅρος πού ἴσως ξεστράτισῃ τὸν ἀναγνώ- στην σὲ παρανοήσεις. Κάμαρες ἦσαν, μοναχικὲς οἱ περισσότερες, συγκρο- τημένες ἀνὰ δύο οἱ λιγώτερες. Ἀ- νόλογα μὲ τὲς ἀνάγκες του, (ἢ, κα- λύτερα, τὲς οἰκονομικὰς του δυνατό- τητες) ὁ κάθε μισθωτὴς νοίκιαζε μιὰ, δύο ἢ τρεῖς τὸ πολὺ κάμαρες. Κουζίνες δὲν ὑπῆρχαν, ἀλλὰ μόνον νεροχύτες. Τὸ μαγεῖρεμα γινόταν σὲ φοδὸν, πού στήνονταν εἴτε μέσα στὴν κάμαρα, εἴτε σὲ διάδρομον. Σὲ κά- θε δροφον δρίσκονταν τρία ὡς τέσ- σερα κοινὰ ἀποχωρητήρια, ὅπου ἀ- νακουφιζόταν ὅλος ὁ κόσμος (τὲς πρῶνιες ὥρες, γιὰ νὰ πάρῃς σειρά, ἦταν ἀλόκληρη ἱστορία). Λόγῳ ἡ διαρρύθμισιν πού εἴπαμε, πολλὰ δια- μερίσματα τῶν δύο δωμάτων καὶ πάνω, ἔχον δύο — ἢ καὶ τρεῖς — πόρτες σὲ διάδρομον· γεγονὸς πού πολὺ διευκόλυνε τὰ μπαينوβαλσί- ματα καὶ, γενικὰ, τὲς ὑποπτες καὶ λαθραῖες μετακινήσεις (Δίπορτο τὸ σπῆτι μου, κερατὰς ὁ ἄντρας μου, λέει ἡ παροιμία)...

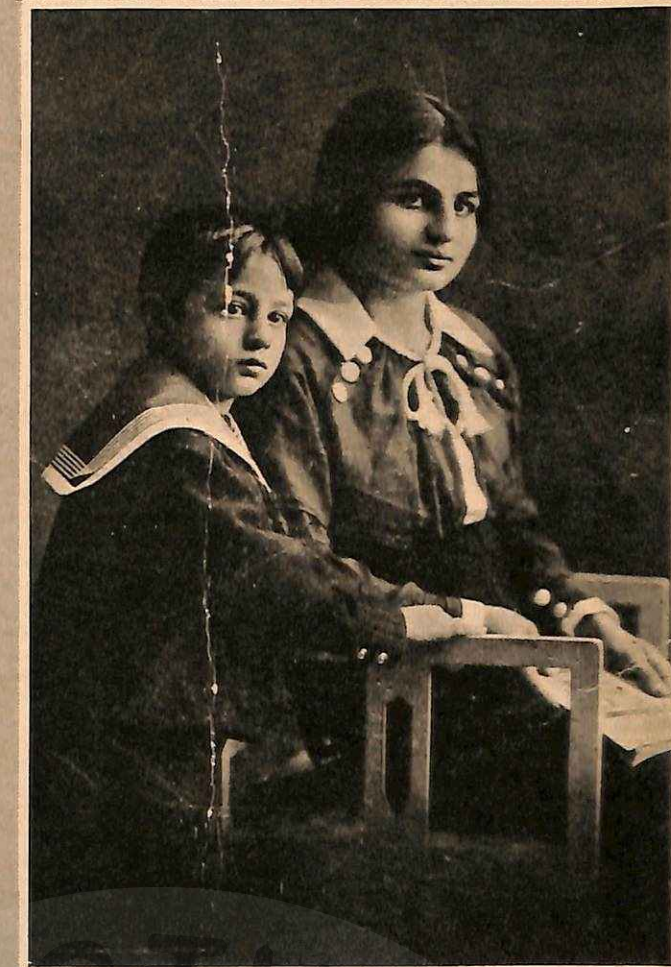
Ἡ ‘Ελενὰ εἶδε τὴ μέρα νὰ ῥχε- ται πάνω ἀπ’ τὸν ὕμνιον. Μασού- λαγε τὸ ξεροκάματο καὶ παρακο- λουθοῦσε τὸ Σερσέμη ν’ ἀποτελεῖ- νη τὸ φαί του, σὲ τσίγκινον πιάτο. Μπροστὴ στὰ δόλγυρα κὶ ἀνδρεία φτωχόσπιτα ἄρχισαν νὰ ξεχωρίζουν οἱ καταγῆς κοιμισμένοι. Ἀνθρωπο- λόγῃ τῆς φτώχειας καὶ τῆς ταπεινο- σύνης, πλῆγισμένο σὲ χράμια καὶ κουρελοῦδες οἱ πτότεροι ἄντρες κεί- τονταν ἐξσκεπτοί, ντυμένοι μὲ φτηνὲς πυτζάμες. Οἱ γυναῖκες εἴ- χον σκεπαστὴ μὲ σεντόνια, νὰ κρύ- ψουν τὴ γύμνια τους. Ἀλλὰ κρῖαν στὸν ἀνήσυχο ὕπνον τῆς κάψας, πολ- λὲς τὰ κλωτσοῦσαν, τὰ πέτασιν καὶ πρόβαλλαν σὲ φτωχὸ φῶς τῆς αὐ- γῆς τὰ μισόγυμνα κορμιά τους. Θέ- αμα δυσάρεστο ἢ εὐχάριστο, ἀνά- λογα μὲ τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν σωματι- κὴ διάπλασιν τῆς κάθε μιάς. Μερι- κὲς γριὲς ἦσαν ἀπαίσιες μὲ χαλαρὰ κὶ ἀδρόσα δέρματα πάνω σὲ κρέα- τα καὶ ξύγκια νερολουσιμένα. Ἀλ- λες, πῖο νέες, ἐδειχναν σάρκες προ- φαντὲς καὶ τρυφερές. Ἦσαν καὶ με- ρικὰ κορίτσια, σὲ πρῶτον μισομυ- ποῦκισμα τῆς ἡθῆς, πού τὸ μισο- παιδιᾶστικον - μισογυναικεῖον κορμὶ τους ὑπόβαλλε φαντασιώσεις ἀνη- συχαστικές.

Τελειώσε ὁ Σερσέμης τὸ φαί του· κάθισε στὰ πισινὰ του κὶ ὁσμίζο- νταν τὸν ἀέρα μὲ μουσοῦδα εὐαίσθη- τη. Ἡ ‘Ελενὰρα σηκώθηκε κὶ ἀρχι- σε νὰ φροντίζῃ τὸ νοικοκυριὸ τῆς. Ἐπλυνε τὸ τσουκάλι καὶ τὸ πιάτο τοῦ σκύλου στὸν τενεκὲ τῆς Ἐλδ- ινῆς· ἀδείασε τὴ στᾶντλ τῆς φο- τίνης· ἀδείασε τὴ στᾶντλ τῆς φο- τίνης. Κατόπιν πῆρε τὴν κουρελοῦ καὶ τὴν τῖναξε δυνατὰ — τᾶπ, τᾶπ, τᾶπ. Ἡ χλαπαταγὴ ἀντήχησε ξεκά- θαρα μέσ’ τὴ σιωπὴ τῆς αὐγερινῆς ὥρας· μὰ κανεῖς ἀπ’ τοὺς κοιμισμέ- νους δὲν ἀνησύχησε, τόσο βαρὺς ἦ- ταν ὁ ὕπνος τους. Ἀεφῆσαν ἀνοῖξαν ἀπότομα τὰ παντζούρια τοῦ ἀπο- πάνω παράθυρου, καὶ φωνὴ βροντε- ρῇ ξεχύθηκε, σωστὴ ὁμοβροντία πυ- ροβολαρχίας.

—Μωρή, τὸν ἀντιθέο σου! Πάλι τινάζεις τὲς ψεῖρες σου, μαῦρα με- σάνυχτα, ν’ ἀνησυχῇς τὸν κόσμον; Σταμάτα σοῦμπιτο, μὴν κατέβῃ

Φωτογραφίες ἀπὸ τὸ προσωπικὸ του ἀρχειο

Μαθητὴς τοῦ δημοτικοῦ, μὲ τὴν πολυαγα- πημένη ἀδελφὴν τὸν Φωφῶ - σήμερον Κα Κασσιμάτη.

Νέος, μεθυμένος ἀπὸ τὸ ὄραμα τῆς ζωῆς.

Σ’ ἓνα ἐξοχικὸν κεντράκι τῆς Ἀττικῆς μὲ τὴν Φωφῶ.

Ἀποκρητικὴ ἀμφίεσιν. Ὁ Καραγάτσης ὡς συνταγματάρχης Ἀσιατικῶν - ἡρώας τοῦ ἐμ- νυμου καὶ ἀρτιώτερον διδλίου του.

Μιά ἀπὸ τὲς τελευταῖες φωτογραφίες τοῦ πρῶτου χαμένου συγγραφέα.

κάτω και σου άλλαζω τον ανανία!

Ήταν ο γέρος Δεληγιώργης που ξέρναγε τον αγλέουρα. Η Έλενώρα ποσώς δεν ταραχτηκε. Σταμάτησε, μια στιγμή, το τίνιγμα! Ήριξε περιφρονητική ματιά προς το παράθυρο κι είπε ήρεμα.

— Άντε να ξύνης πατσές, φουσκωμένο άντερο!

Και πολύ αξιόπρεπα συνέχιζε να τινάζει την κουρελού. Του Δεληγιώργη του ανέθηκε το αίμα στο κεφάλι. Χείμαρρος από βροσιές ακατανόηστες έκστομίστηκε, και με φωνή που ξεπερνούσε τις σάλπιγγες της Δεύτερης Παρουσίας. Ήσαν οι νεκροί να μην αναστήθηκαν! αλλά οι κοιμισμένοι της οδού Βιτωλίων ξύπνησαν, αναγέρθηκαν και, μπαφιασμένοι από την κακούπνια, παρακολουθούσαν το έπεισόδιο.

— Να μαζέψης αμέσως τα συμπτράκαλά σου και να μου αδειάζεις τη γωνιά, σκατόγρια! Ουδρίαζε ο κύριος Άποστόλος. Σε διώχνω! Σου κάνω έξωση!

— Με προστατεύει το Ένοικιο-στάσιο, αποκρίθηκε ήρεμα η Έλενώρα.

— Κάπου τό'χω γραμμένο το άτιμο Ένοικιοστάσιο! Μου καθυστερείς τρία ένοικια. Σε εξώνω!

— Να πās δικαστικώς.

Δύο φορές της είχε κάνει άγωγή εξώσεως για καθυστερούμενα μισθώματα! μα η Έλενώρα κλάφτηκε στον Πρόεδρο, πήρε άναστολή, και, τελικά, κατάφερε να πληρώσει τα χρωστούμενα. Τα κατάφερε μόνη της, δίχως δικηγόρο. Ήταν πανέξυπνη, κολπατζού, καλά πληροφορημένη για τα πάντα. Ο Πρόεδρος θάμαζε την καταποσίωση της, τη δόηθηκε όσο μπορούσε. Έξ άλλου τούκανε κακή εντύπωση ο Δεληγιώργης, πούθελε να πετάξει στο δρόμο μια πάμπρωχη γριά, κι από'να μπουντρούμι που δεν νοικιαζόταν ούτε πεινήντα δραχμές το μήνα.

Σκίλιασε λοιπόν ο γέρος όταν η Έλενώρα του είπε ειρωνικά να πάη δικαστικώς.

— Δικαστικώς; Σάμπως υπάρχουν δικαστήρια στην Ελλάδα; Μάνο κάποιες σαν τα μούτρω σου, δρίσκουν ύποστηρίξη!

Μια άλλη άντρικια φωνή άκούστηκε μέσα από το παράθυρο.

— Πατέρα! Πρόσεχε τί λές! Μπορεί κανας καλοθελητής να σε μνηύση επί έξυβρίσει της Δικαιοσύνης...

Ηταν ο γιός του ο Παύλος, που παρίστανε τον πολύξερο. Σάπασε μονομιάς ο γέρος. Είχε έχτρους στη γειτονιά, που άφορμή γύρευαν να του γράλουν το μάτι. Είκοισε με φούρια τα παραθύροφύλλα. Η Έλενώρα χαχάνισε:

— Έ, γεροξούρα! Το κέρατό σου το τράγιο.

Γέλια πνιχτά άκολούθησαν το λόγο της Έλενώρας. Ήταν οι ξυπημένοι της οδού Βιτωλίων, που κάτι

μέσες άκρες ήξεραν από την ιστορία...

Δ'

Κάτω, στο δρόμο, η Έλενώρα σηκώθηκε με κόπο. Τ' άρρωστιάρικα πάχια των γερατιών των έκαναν δυσκίνητη (ήσαν και να μην ήταν μόνο πάχια μα και πρήξιμο) η καρδιά της δεν δούλευε καλά. Έκείνη η σύφιλη, όσο και να τη θέραιπε, έκανε τις ζήμιές της).

— Όρα να' πηγαίνω, είπε.

Με το σασκούλι κρεμασμένο στον άμο και περπατώντας δύσκολη κατηφόρισε στην οδό Βεύης, προς το λιμάνι. Ο Σερσέμης από πίσω της, μυρίζοντας τα πάντα, σηκώνοντας το πόδι κάθε τόσο και κατουρώντας όπου έκρινε σκόπιμο.

Στην προκουαία του Ξαθέριου, στο περίπτερο μπροστά, καμιά είκοσαριά άνθρωποι περίμεναν το τράμ, που θα τους μετέφερε στις δουλειές τους, σε κάποιο σημείο της μεγάλης κυκλικής περιμετρου του λιμανιού. Το Μέγαρο Πιπιλή, όλο γραφεία, όπου η Έλενώρα δούλευε καθαρίστρια, βρισκόταν κοντά στο Σταθμό του Ήλεκτρικού κάπου μισή ώρα ποδαρόδρομο. Δεν έπαιρνε όμως ποτέ το τράμ, επειδή δεν έπιτρεπόταν ν' ανεβή κι ο Σερσέμης! και της ήταν άδύνατο ν' άποχωρήσει το σκύλο της. Πού να τον άφήση δολάκληρο το πρωί; Στους γειτόνους; Ποιός είχε όρεξη να προστατέψη το ζωντανό από τα πιλάτματα των παλιόπαιδων; Μια φορά που δεν τον πήρε μαζί της, βρήκαν εύκαιρία οι μάγγες και του' δεσαν στην ούρά γκαζοτενεκέ. Άλλαλισμένο το ζώο πηλόλησε στους δρόμους ώρες δολάκληρες! ώσπου έπεσε ξέπνοος σ' ένα οικόπεδο της Πειραικής. Έκεί τον βρήκε άργά το βράδυ η Έλενώρα και τον περιμάζεψε, κι είδε κι έπαθε να τον συνεφέρη. Από τότε ρούπι δεν έκανε δίχως το Σερσέμη.

Προχώρησε στο μάκρος του ντόκου. Η δουλειά είχε άρχισει. Το μέρος τούτο ήταν ρεμέτω για τα βαπόρια που δεν είχαν ναύλο η είχαν ανάγκη από έπισκευή. Από την άλλη μεριά του δρόμου βρίσκονταν τα μικροεργοστάσια και τα εργαστήρια (σιδεουργεία κατά κύριο λόγο), που άναλάβαιναν τα μερεμέτια. Οι εργάτες έρχονταν απ' όλες τις μεριές, με περπατησιά βαρεία και ύφος σκουνοφύλικο, έτσι κακοκοιμισμένοι που ήταν. Άλλοι τραβούσαν κατευθεία για τα έπισκευαζόμενα πλοία: άλλοι έμπαιναν στα εργαστήρια. Οι πρώτοι θόρυβοι της δουλειάς άρχισαν ν' άνηχούν: σφυριά, ματσόλες, ματσάσνια, τόρνοι, πρέσες, όξυγόνο. Το καθένα είχε τον ιδιαίτερο ήχο του πάνω στη λαμαρίνα. Μύριζε κατράμι, μουρούμπια, πετρέλαιο και καβαλίνα: χάρις ή όσμη σαπίλας που αναδιδόταν απ' το στεκασμένο νερό. Η καταχνιά, κάτω απ' τις άχτίδες του ήλιου, έκανε το μπαμπάκνιο χρώμα, έπαιρνε το λιναρένιο, γινόταν λιγότερο πηχτή. Μα δεν έλεγε να διαλυθή! άπόμεινε νεκρή κάτω από τον καταρράκτη της κήρας. Άπανεμιά. Κάβεται άνέβαιναν στον

ούρανό οι καπνοί απ' τις τσιμινιέρες: γυαλί θομπό το νερό του λιμανιού: ούτε μιά πνοή να στεγνώσει τον ιδρώτα που περίλουζε τα κορμιά.

Η Έλενώρα προχωρούσε σιγά, με κεφάλι σκυφτό, τα μικρά τσιμπλασμένα μάτια της στριφογύριζαν πέρα-δωθε έρευνώντας το δρόμο προσεχτικά, σά να γύρευαν κάτι να θρουν. Κάθε τόσο, τ'όβρισκαν. Ήταν ένα κομμάτι από πετσί, ένα κουρέλι, ένα κουτί κονσέρβας, ένα σπάγγος, ένα κομμάτι σκιοίνι, ένα σύρμα, μια πρόκα η ένα όποιοδήποτε άχρηστο αντικείμενο. Έσκυβε, το μάζεψε, το ζέταζε με ματιά έμπειρη, τ'όριχνε στο σασκούλι της. Τίποτα δεν περιφρονούσε: όλα τ' άχρηστα της ήταν χρήσιμα, άκόμα και τ' άδεια κουτιά από τσιγάρα. Αύτη η δουλειά την άπασχολούσε πολύ. Είχε όμως το νού της και στο Σερσέμη, που όλο ξεμιάκρινε, κινημένος από περιέργεια, για ν' άνιχνεύσει τα πάντα. Στριφογύριζε πέρα-δωθε, όσμιζόταν, κοιτούσε, περιεργαζόταν και κάθε τόσο, σηκώνοντας το πισινό ποδάρι, κατάδραχε, με δυο-τρείς σταγόνες, ότι προκαλούσε το ενδιαφέρο η την άδιαφορία του, άνάλογα οι περιστάσεις. Όταν όμως συναντούσε άλλο σκύλο, η συμπεριφορά άλλαζε ριζικά. Κοντοστέκονταν κι οι δυο, άλληλοκοιτάζονταν κουνώντας τις ουρές τους, έδιναν γνωριμία κι ύστερα στριφογυρνώντας σαν σβούρες, άλληλοσπασκίζαν να έξακριώσουν με την όρσηση το άμοιβαίο φύλο τους, για να κανονίσουν άνάλογα τη γενετήσια δραστηριότητά τους. Μα όσο κι αν είχε διάθεση ο Σερσέμης να κάνει έρωτα με τις διαβατικές σκύλες, δεν τον μπορούσε. Παρατούσε σύζυλη την ύποψηφια έρωμένη του και τσακίζόταν να προφτάσει την κυρά του που άπομακρυνόταν. Η Έλενώρα τον μάλωνε πολύ μαλακά και λογικά.

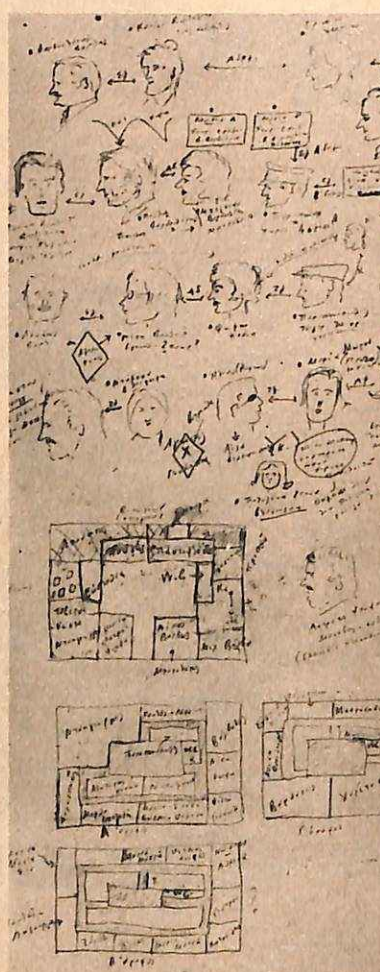
— Κακορίζικε, κάθε πράμα στην ώρα του. Τώρα πρέπει να διαστώμε, να φτάσουμε στην ώρα μας, να σκουπίσουμε τα γραφεία. Πώς θα βγή το ψωμάκι μας αν δε δουλέψω; Το μεσημέρι, στο γυρισμό, κάνε ό,τι σου γουστάρει...

Μετά το τελωνείο, ο Σερσέμης γίνικε κοσμιότονος. Έτούτη η σι νοικία, πιδ βολεμένη κι εύπρεπής τον φόβισε, τον έβγαζε έξω απ' τα γνώριμα νερά του. Κατέβασε κεφάλι, αυτιά και ούρα: κόλλησε τη μουσούδα στις άργακίνητες ύδροπικές γαμπάρες της κυράς του: ρύθμισε το περπατήμα του με το περπατήμα της! και την άκολουθούσε πειθαρχικά κι ύποταχτικά — υπόδειγμα καλοαναθρεμένου σκύλου! Από δώ και πέρα, η πορεία της Έλενώρας γίνικε ταχύτερη, ένεκα που δεν υπήρχαν πολλά πεταμένα αντικείμενα. Όχι πώς πεθυμούσε να τ' ανε δμως των μαγαζιών τραβούσαν την προσοχή της. Της άρεσε να περιεργάζεται τα όμορφα ρούχα και τα στολίσια, τα κάθε λογής αντικείμενα για περιμάζωμα. Οι βιτρινοάποχτηση — τέτοιες φρούδες έλπίδες δεν βλάσταιναν στο προσγειωμένο μυαλό της! άλλα θυμόταν τον καιρό που το σπίτι της ήταν γεμάτο γυαλιστερά έπιπλα, ποχιά χαλιά, ντουλάπια γεμάτα όμορφα ρού-

χα, έρμαρια φίσκα διαλεχτά τρώφια. Άναστένανε κι έλεγε σιγά στο σκύλο.

— Άλλη φορά θα σταί πώ, Σερσεμάκη, τα παλιά μου μεγαλεία. Τώρα δεν έχουμε καιρό. Έξέν που οι άνθρωποι θα με πάρουν για παλαδί, αν με άκούσουν να σου μιλάω...

Το ρολόι του Δημαρχείου έδειχνε έξι, όταν η Έλενώρα κι ο σκύλος πέρασαν από μπροστά. Έκεί-

ΟΔΗΓΟΣ ΣΧΕΤΙΚΟΣ ΜΕ «ΤΟ 10»

νη την ώρα ο Φώτης ο κουλός άνοιγε το περίπτερό του. Ένοικος τού '10' ήταν κι αυτός. Η Έλενώρα τον καλημέρισε και τού'πε.

— Νωρίς - νωρίς, κυρ - Φώτη μου. Δεν χορταίνεις ύπνο...

— Πρέπει να βγή το ψωμάκι, Έλεν μου. Τέσσερα στόματα έχω να θρέψω...

Ήταν σαρανταπεντάρης περίπου, κοντός, άδύνατος αλλά γεροδεμένος. Με το μοναδικό ζερβό του χέρι άνέβασε άνετα τα βαριά ρολά, ξεκλείδωσε την πορτούλα κι άρχισε να ταχτοποιή τις έφημερίδες, που έκείνη τη στιγμή τού'φερε το αυτόκινητο τού Πραχτορείου. Το χέρι του δούλευε με άφανταστη έπιτηδειότητα, καλύτερα κι από τα δυο χέρια πολλών άρτιμελών. Κρέμασε συμμετρικά τα φύλλα με μανταλά-

ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΗΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ Ο ΚΑΡΑΓΑΤΣΗΣ ΣΧΕΔΙΑΖΕ — ΚΥΡΙΟΛΕΚΤΙΚΑ — ΤΙΣ ΦΙΓΟΥΡΕΣ ΤΩΝ ΗΡΩΩΝ ΤΟΥ

κία τα πλασίωσε με περιοδικά: τοποθέτησε μπροστά στο παραθυράκι τη μούστρα με την άλληπραμάτια — πίπες, άναφτήρες, σουγιαδάκια, μολύδια, γομολάστιχες, λαστιχάκια για ποκαμίσα, μελάνη, ζάρια, καρφίτσες, παραμάνες, κουμπιά, φαναράκια της τσέπης, μπταρίες, στυλογράφους, τραπουλόχαρτα, ξυστρες, γυαλιά του ήλιου, δαζελίνη, άσπρηνη, κολόνιες, κρέμα νιόβια κι άλλα διάφορα μυστήρια μικροαντικείμενα. Μέσα, στα ράφια, ήταν τα πακέτα με τα τσι-

γκιμά, είπε, τέτοιος άξιος δουλεύτης που είσαι. Άπό τις έξι το πρωί ως τις δέκα το βράδυ κλεισμένος μέσα σε ζούτο το καθούκι.

— Πώς να γίνη άλλωλώς;

— Νά' βρισκες κάποιο δοηδό, να σε ξελαφρώνη.

— Ό βοηθός θέλει μιστό! κι έμένα δεν μου περισσεύουν...

— Είναι άνάγκη να πλερώσης μιστό και στο Στύρο, τον άνεψιό της γυναίκας σου; Δεν φτάνει που τον

τάξει. Τώρα μεγάλωσαν. Ό Στύρος πάτησε τα είκοσιδύο, η Νίτσα τα δεκαοχτώ. Τί μου παρασταίνουν τους Μποδοσάκηδες, κι εσύ ξελιγώνεσαι στη δουλειά; Στρώσ' τους στο μείντανι!

Ο κουλός δεν βάσταξε πιά: τον πήρε το παράπονο, ένωσε άνάγκη να είπη τον καημό του. — Κάνεις πώς δεν ξέρεις, Έλεν μου. Μήπως δεν τους τα λέω; Άλλά...

Ήρθε ένας πελάτης κι άγόρασε τσιγάρα και σπύρτα.

— Άλλά, συνέχισε ο Φώτης καθώς έδινε τα ρέστα, το αυτί τους δεν ιδρώνει.

— Νά πατήσης ποδάρι.

— Ένας λόγος... Πάτησα ποδάρι! έκείνος πέρα δρέχει. Τί να κάνω; Νά τους διώξω;

— Η γυναίκα σου τί λέει;

— Τί να πη; Μου δίνει δικίο... Και μ' αυτό; Βρες έσύ την πραχτική λύση...

Πραχτική λύση δεν υπήρχε. Άπαζε και άναστήσης δυο όποιαδήποτε παιδιά σαν παιδιά σου, θα τα ύποστης σαν παιδιά σου στους αιώνας των αιώνων. Ποιός όμως φταίει που δγήκαν άφιλότητια; Το αίμα των πεθαμένων γονιών τους; η άναθροφή που τους έδωσαν οι θετοί γονιοί τους; Τούτο το σημείο η Έλενώρα δεν τού'χε ξεκαθαρίσει! ξεπερνούσε τα όρια της φιλοσοφίας της.

— Γιατί δεν κάνεις ένα κόλπο, ράτσης τον κουλό.

— Τί κόλπο;

— Την Φρόσω άστεφάνωτη την έχεις. Συνενοήσου κρυφά μαζί της! και πές στους άνεψιούς της πως αν δε συμμορφωθούν, θα τους άφήσης και τους τρείς σύζυλους...

Έκείνος κούνησε το κεφάλι.

— Το σκέφτηκα! μα η Φρόσω δεν το θέλει. Είναι, λέει, έξευτελισμός γι' αυτή...

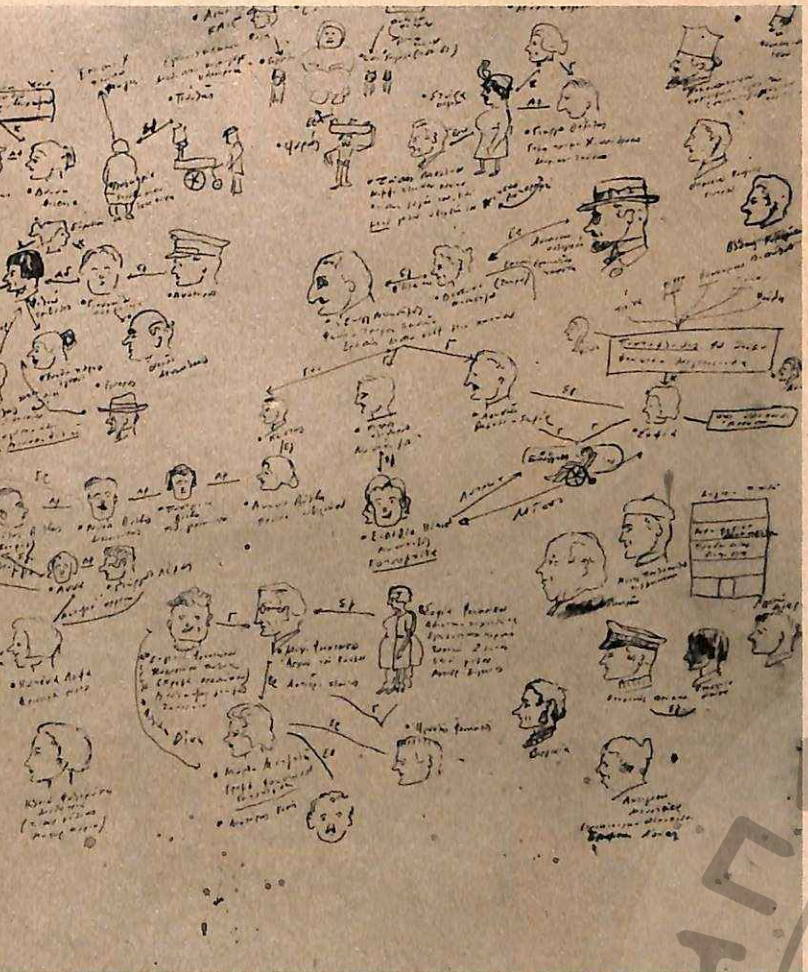
— Μεγαλύτερος παρά που την έχεις άστεφάνωτη δεκαπέντε χρόνια; Γιατί το κάνεις; Για να την παρήσης όταν σου κοπνίση; Άμ! πώς που θα το κάνης, κακομοίρη μου! Σ' έχει βάλει στο βρακί της η Φρόσω κι όχι άδικα, γιατί είναι ένα κομμάτι μάλαμα. Παντρέψω την, Φώτη μου, να κρατάη ψηλά το μέτωπό της στη γειτονιά.

Η συζήτηση έφερε το Φώτη τον κουλό σ' άμηχανία. Ευτυχώς πλάκωσαν δυο τρείς πελάτες, γεγονός που τού έπέτρεψε να μην άποκριθή. Η Έλενώρα κιόλαριζε λαίμαργα το συρμάτινο καλόθι, όπου οι πελάτες πέταγαν τ' άχρηστά τους. Ήταν γεμάτο, από χτές, τσιγαρόκουτα, παλιόχαρτα κι άλλα διάφορα αντικείμενα. Έχωσε το χέρι της, τα μάζεψε, τ'όριξε στο σασκούλι της, άποχαίρετρε το Φώτη και συνέχισε το δρόμο της, άκολουθημένη απ' το Σερσέμη.

Έφτασε στο μέγαρο Πιπιλή την ώρα που ο θυρωρός άνοιγε την εώπορτα. Σαν την είδε, έδωσε τις φωνές.

— Πάλι με τον κοπρίτη σου άριόρησες; Σου είπα να μην τον ξαναφέρης!

Η σκηνή αυτή επαναλαμβάνονταν

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΙ ΣΥΓΓΕΝΕΙΕΣ — ΣΧΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ, ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΤΟΥΣ

γάρα όλες οι μάρκες. Είχε και μιά παγωνιερίτσα με λεμονάδες, που οι διψασμένοι τις έπιναν με καλαμάκι. Σκεφτόταν κάπου να δολέψη κι ένα δεύτερο ψυγείο, με παγωτά ΕΒΓΑ. Οι δουλειές πηγαιναν προς το καλύτερο, η θέση του περιπτέρου ήταν πρώτης τάξεως. Όταν τού την έδωσε το Ύπουργείο, πριν είκοσι χρόνια, οι άνθρωποι πολέμου ήταν άκόμα λιγοστοί, μπορούσε να διαλέξης το μέρος που σε δόλευε. Τώρα, μετά τον τελευταίο πόλεμο, γέμισε η Ελλάδα σκακάπηδες: ποιόν να πρωτοδολέψη το Κράτος;

Η Έλενώρα κοίταξε το ρολόι: έξι και δέκα. Πριν τις έξι και μισή, δεν άνοιγε η πόρτα του μέγαρου όπου δούλευε καθαρίστρια είχε δέκα λεφτά για κουδεντούλα.

— Φώτη μου, σε θαυμάζω και σ'

τρέφεις το μαντράχαλο, το χασομέρη; Μέρα-νύχτα τριγυρνάει με τις παρέες του — κάτι μούτρα θέ μου φύλαγε! — και παριστάνει το σκληρό άντρα. Θα πάρη τον κακό δρόμο: στη φυλακή θα καταλήψη. Στρώσ' τον στη δουλειά, για καλό δικό σου και δικό του!

Ό περιπτερούχος σκουνοφύλασε: αυτή η κουβέντα τον στεναχωρούσε. Κάτι πήγε ν' άποκριθή, μα δεν μίλησε. Τί να πη; Μέσα του παραδεχόταν το δικίο της Έλενώρας.

— Θά σε φάη η μεγάλη καλοσύνη, συνέχισε εκείνη. Άπό άγάπη στη Φρόσω φορτώθηκες τα δυο άνήψια της. Όρφανά κι άπροστάτευτα ήταν, μεγάλο ψυχικό έκανες. Τ' άνάστηρες σαν παιδιά σου. Όσο ήταν μικρά, το πράμα πήγαινε εν

καθημερινά, χρόνια τώρα. Η Έλενώρα άποκρινόταν στερεότυπα:

— Σά δε βαρέθηκε! Τί σ' ένοχλεί το ζώο; Στη γωνιά του κάβεται φρόνιμα-φρόνιμα κανένα δεν πειράζει.

Ό θυρωρός δεν έδινε συνέχεια. Ήταν από φυσικού του γκρινιάρης, ιδιαίτερα πριν πih τον πρώτο του καφέ. Η καφείνη τον έκανε άλλο άνθρωπο, άγαθό κι εύπροσήγορο. «Κοπροσκυλοστάσιο θα το κάνουμε δώ μέσα!», μουρμούριζε! και τραβούσε κατά το καφενείο.

Η Έλενώρα έδειχνε στο Σερσέμη μιά γωνιά, κάτω απ' το στριφτό κλιμακοστάσιο.

— Σερσεμάκη! Στη θέση σου! Φρόνιμος σαν άγγελούδι!

Ό σκύλος ήξερε: ξάπλωνε μπρούμυτα στη γωνία του, έκανε το κεφάλι άνάμεσα στα μπροστινά του πόδια κι έμεινε ακίνητος. Η Έλενώρα έπαιρνε απ' το καμαράκι, πλάι στο θυρωρείο, τη σκούπα, τον κουβά, το σφουγγαρόπανο και το ξεσκονόπανο! κι άρχισε τη λάτρη. Στη δικιοδοσία της ήταν η είσοδος, η σκάλα, οι διάδρομοι, το άσαναπέρ και το τρίτο πάτωμα, όπου στεγαζόνταν τα γραφεία της «Navigation Panameira» Κλάδος Έλλάδος...

Την ώρα που η Έλενώρα κοιμοεσιαζόταν, ο θυρωρός — Άγγελής λεγόταν — έπινε τον πρώτο βαρύ και άνευ στο καφενείο του ίσογειού. Μετά άγόραζε ένα τεράστιο σάντουιτς με μορταδέλα και το σιγότραιγε καθώς ξαναγύριζε στο θυρωρείο. Βλέποντας το Σερσέμη άποκατασμένο στη γωνιά του, θεωρούσε άπαραίτητο να ξυνίση τα μούτρα του.

— Έδω'σαι, κοπρίτη, κακόχρο'νά'χης.

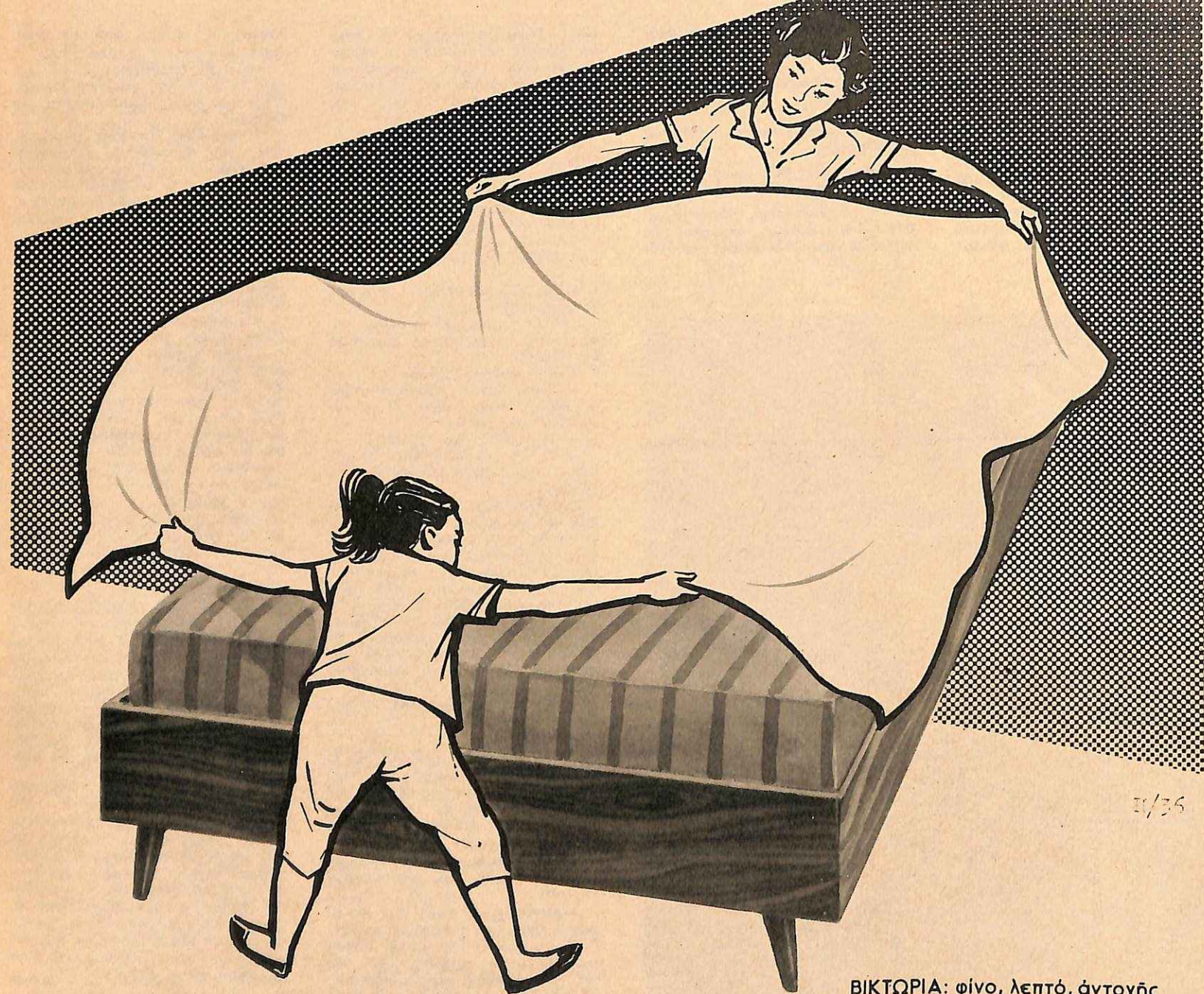
Ό Σερσέμης μιλούσε! Μα ό Άγγελής άλλαζε γνώμη. Κοιτούσε να ίδη μήπως τον έβλεπε η Έλενώρα. Όρα! δεν τον έβλεπε! Τότε έκοβε το μισό σάντουιτς, το πέταγε του Σερσέμη και χαμογελούσε εύχαριστημένος βλέποντας το σκύλο να το κάνει μιά χαψιά. Είχε πih τον καφέ του, ήταν καλός άνθρωπος! μα δεν ήθελε να το δείχνη...

■ ■ ■

ΤΟ ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΟ του δλέμμα ήταν εισδυτικό, όξύ, συχνά άδυσώπητο

Μάθε το από τώρα...

...τὰ καλὰ σεντόνια εἶναι
ΠΕΙΡΑΪΚΗΣ - ΠΑΤΡΑΪΚΗΣ

ΒΙΚΤΩΡΙΑ: φίνο, λεπτό, άντοχής
Σεντόνια ὕψλης ποιότητας.
ΙΡΛΑΝΔΑ: Στερεό, πολυτελές
πάντα χιονάτο.
Νο 120: Γερό, λευκό ἢ σέ εὐχά-
ριστους άνεξίτηλους χρωμα-
τισμούς.
ΧΑΣΕΔΕΣ Νο 333
ΠΕΡΚΑΛΙΑ Νο 33

Αὐτό τό σῆμα ἐγγυᾶται
ὅτι ἀγοράζετε γνήσιον
ὕφασμα
ΠΕΙΡΑΪΚΗΣ - ΠΑΤΡΑΪΚΗΣ

Μέ ὅ,τι θάζει ὁ νοῦς σέ θαμβακερά ὑφάσματα, ἡ

ΠΕΙΡΑΪΚΗ-ΠΑΤΡΑΪΚΗ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΒΑΜΒΑΚΟΣ Α.Ε.

ντύνει, στολίζει, νοιουουρεύει!

Τοῦ
Κάρτερ
Ντίκσον

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Ο ΔΟΛΟ- ΦΟΝΟΣ ΤΑΞΙ- ΔΕΥΕ ΜΑΖΥ

Τό «Έντουάρντικ», ἓνα ἀτμόπλοιο πού μεταφέρει λιπάσματα κ' ἐν-
τομοκτόνα ἀπό τήν Νέα Ὑόρκη στήν Ἀγγλία, ξεκινάει μέ πολύ λί-
θους ἐπιβάτες μεταξύ τῶν ὁποίων καί ὁ δημοσιογράφος Μάξ Μά-
μωρ τόν κατάλογο τῶν ἐπιβατῶν, ὁ Μάξ βλέπει ὅτι ἦταν γραμμένοι
μόνον ὀκτώ κι ὄχι ἑννέα, ὅπως τοῦ εἶχε πῆ ὁ ἀστυνομικός Λά-
νο». Μεταξύ τῶν ἐπιβατῶν εἶναι καί δυό γυναῖκες, ἡ δις Βαλερί
Τσάτφορντ καί ἡ μυστηριώδης κυρία Ἑστέλλα Ζία Μπέυ, ἀμερικα-
νικῆς καταγωγῆς, πού ὁ πρῶτος ἀνδρας τῆς ἦταν Ἀγγλος καί ὁ
δεύτερος, ἀπό τόν ὁποῖο χώρισε ἐπίσης, μέλος τῆς τουρκικῆς πρε-
σβείας τοῦ Λονδίνου. Ὁ Μάξ μαθαίνει ἀπό τόν ἀδελφό του, τόν
πλοίαρχο, ὅτι ὁ καταζητούμενος ἀπό τόν Λάθροπ εἶναι κάποιος
ὁποῖο ἐπιδιώκεται ἡ ἔκδοση ἀπό τήν ἀγγλική κυβέρνησι.

3

Μέ μιὰ τρυφερή, προστατευτική χειρονομία,
τήν ἔπασε ἀπ' τὸ μπράτσο καί προχώρησαν μέ
προσεχτικά δῆματα ἀνάμεσα στίς πολυθρόνες πού
ἔτριζαν ἀπ' τὰ τραντάγματα τοῦ πλοίου, ὅταν ἔ-
φτασαν στό χῶλ, ὅπου δρισκόταν ἡ κεντρική σκά-
λα, ἡ κυρία Ζία Μπέυ δήλωσε:
—Αὐτό τό τελευταῖο κονιάκ μοῦ ἔκανε τὸ πε-
γαλύτερο καλό... Ἀφῆσέ με μόνη νά ξαναπα-
τέω ὡς τήν καμπίνα μου γιά νά πάρω μιὰ γούνα
καί νά ξαναπονδράω λιγάκι τή μήτη μου... Ὁ
γυρίσω σέ δυό λεπτά...
—Δὲν θέλεις νά σέ συνοδέψω;
—Γιὰ ποῖο λόγο; Ὁ Μάξ καί θά γυρίσω ἀ-
μέσως...

Ὁ δημοσιογράφος τήν κοίταξε μέ φόβο νά
κατεβαίνει κρατώντας μέ τό ἓνα χέρι τὸ κηλίδ-
ωμα τῆς σκάλας καί σφίγγοντας μέ τ' ἄλλο τήν
τσάντα πάνω στό στήθος τῆς.
Πάνω ἀπ' τοῦς δυό ἀνεκυστήρες, πού θοί-
σκονταν ἀπέναντι στή σκάλα, ὑπῆρχε ἓνα ἔκρε-
μές, πού ἔδειχνε πῶς ἡ ὥρα ἦταν δέκα παρά τέ-
ταρτο. Ὅταν ἡ θάλασσα ἦταν γαλήνια, μποροῦ-
σε κανεῖς γ' ἀκούῃ τό μεγάλο δειχτή νά σηδᾷ ἀπ'
τὸ ἓνα λεπτὸ στό ἄλλο. Ὁ Μάξ Μάμωρ σκέφτη-
κε μέ τρυφερότητα τήν Ἑστέλλα Ζία Μπέυ. Ἦ-
σως αὐτό νά ὀφειλόταν στό μεθύσι τῆς, ἀλλά τοῦ
εἶχε φανῇ πολὺ μόνη κι' ἀξιολύπητη, καθὼς τήν
κοίταξε νά κατεβαίνει τή σκάλα. Πάντως, εἶχε
ἀπάνω τῆς καί τὸ ἔντονο ἀνδρόπαινο, σέ συγκοίση-
μ' ἐκεῖνο τὸν πᾶγο πού εἶχε διασχίσει τὴ γαλα-
ρία πρὶν ἀπὸ λίγα λεπτά!
Ὁ Μάξ προσπάθησε νά ξαναθυμῇ αὐτὰ πρὶν
τοῦ εἶχε πῆ ἡ Ἑστέλλα γιά τὸν θάνατό τῆς! Ἦξε
σέ μεγάλη ἐκτίμηση τὸν δεύτερο σύζυγό τῆς, τὴν
κυρία Ζία Μπέυ, ἀπ' τὸν ὁποῖο εἶχε χωρίσει ἔξη
μῆνες τώρα... Ἐκεῖνος εἶχε ἀναλῆξει τήν κηδεμο-
νία τῶν δυό παιδιῶν τους, παρ' ἀποῖδας τώρα
σὴν Ἑλβετία...
Ὁ μεγάλος δειχτὴς τοῦ ρολοιοῦ πῆδησε γιά

πέμπτη φορά μετὰ τήν ἀναχώρησή τῆς κυρίας
Ζία Μπέυ.

Ὁ Μάξ δυσκολευόταν ὅλο καί περισσότερες νά
κρατήσῃ τήν ἰσορροπία του, ἀκόμη καί μέ τὴ βοή-
θεια τοῦ μπαστουνιού του. Τὸ πλοῖο ἔκανε σάν
ἄγριο ἄλογο. Κάποια στιγμή τὸν πέταξε λίγο πρὶν
μακριά, ἀλλά εὐτυχῶς πρόφτασε νά πιαστῇ σέ
μιὰ ἀπ' τίς κολώνες. Κάπου μιὰ πόρτα χτυποῦσε
καί τότε - τότε ἓνα ψυχρὸ ρεῖμα ἀέρος σάφρωνε
τὸ χῶλ. Τώρα πού τὸ σκεπτόταν, θὰ ἦταν καλύ-
τερα νά μὴν πῆγαινε πάνω στὴ γέφυρα, μιὰ τέτια
νύχτα. Ἡ θάλασσα νά φορέσῃ ἓνα παλτό...

Μέσα στό σαλόνι ἀκούστηκε ἓνας ὑπόκοφος
κρότος: Κάποια γλάστρα θὰ εἶχε πέσει... Δέκα
λεπτά... Μὰ τί ἔκανε λοιπόν ἡ Ἑστέλλα;

Τὴ κοιτῶς πού ἦταν νά μὴν τὸ σκεφθῇ νο-
μιτερά!... Ἡ Ἑστέλλα εἶχε πάει μέσα στὴν καμ-
πίνα τῆς μετὰ τὴν πρόθεση νά ξαναγυρίσῃ ἀμέσως,
ἀλλὰ στὴν κατάστασιν πού δρισκόταν δὲν θὰ ἦταν
καθόλου παράξενο ἂν εἶχε πέσει στό κρεβάτι τῆς
κι' εἶχε ἀποκοιμηθῇ ἀμέσως... Ἀρκεῖ νά μὴν ἔπεσε
κάτω ἀπ' τὸ κρεβάτι καί νά μὴ χτυπήσῃ τὸ κε-
φάλι τῆς... Μὲ τέτοιον καιρὸ καί μέσα σ' αὐτὲς
τίς καμπίνες...

Τὸ καλύτερο θὰ ἦταν νά κατέβῃ καί νά δῇ
μόνος του!

Τὰ σκαλιά φαίνονταν νά κλονίζονται κάτω
ἀπ' τὰ πόδια τοῦ Μάξ, ἀλλὰ τοῦ εἶχε φανῇ γε-
λοῖο νά καλέσῃ τὸν ἀνεκυστήρα γιά νά κατέβῃ
ὡς τὴ δεύτερη γέφυρα.

Ὁ δημοσιογράφος εἶχε λαχανιάσει ὥσπου νά
φτάσῃ στό τέλος τῆς σκάλας.

Λευκὸς καί γυαλιστερός, σάν ἓνα κουτί πα-
πουτσιῶν, ὁ διάδρομος ἀπλωνόταν μπροστά του.
Ὅταν ἔφτασε μπροστά στὴν καμπίνα τῆς Ἑστέλ-
λας χτύπησε τὴν πόρτα καί προέκυψε. Καθὼς δὲν
πῆρε καμμιὰ ἀπάντησι, ξαναχτύπησε.

‘Ο δολοφόνος ταξίδευε μαζύ

—Θέλετε τίποτα, κύριε; ρώτησε ο καμαρότος ξεπροβάλλοντας ξαφνικά μπροστά του.

—Όχι, ευχαριστώ.
‘Αφού χτύπησε και τρίτη φορά, ο Μάξ άνοιξε την πόρτα. ‘Η καμπίνα δεν ήταν φωτισμένη, αλλά το φώς του μπάνιου, που ή πόρτα του ήταν άνοιχτή και μανταλωμένη, του επέτρεπε να ξεχωρίσει το περίγραμμα των επίπλων και των αντικειμένων. ‘Η ‘Εστέλλα Ζία Μπέυ ήταν καθισμένη στο σκαμνάκι της τουαλέτας, αλλά ήταν πεσμένη

πρός τα έμπρός και δεν κοινοίταν πιά παρά μόνο σύμφωνα με τα σκαμπανεβάσματα του πλοίου. Φαινόταν νάχη χάσει τις αισθήσεις της την ώρα που έβαζε κοκκινάδι στα χείλη. ‘Αλλά, μέσα στην υπερβολικά ζεστή καμπίνα, υπήρχε μία στυφή και γλυκεία μυρωδιά...

‘Ο Μάξ γύρισε τόν διακόπτη.

Στην άρχή δεν είδε παρά τις κηλίδες του αίματος που λέκιαζαν τόν καθρέφτη της τουαλέτας, μά έπειτα τού φάνηκε πώς έβλεπε αίμα παντού.

‘Ο Μάξ ξαναβγήκε ζωηρά άπ’ την καμπίνα κλείνοντας πίσω του την πόρτα.

—Καμαρότε! φώναξε.

Δέν πήρε καμιά άπάντηση.

—Καμαρότε! ούρλιασε ο δημοσιογράφος κλείνοντας τά μάτια για να καταπολεμήσει τή ναυτία που ένοιωθε μέσα του.

“Όταν τά ξανάνοιξε, ο καμαρότος ήταν μπροστά του.

—Πήγαινε να φέρεις τόν πλοίαρχο, τού είπε ο Μάξ.

‘Ο καμαρότος φάνηκε κατάπληκτος άπ’ αυτή τήν άπαίτηση.

—Τόν πλοίαρχο, κύριε;

—Μάλιστα.

—Μά, κύριε, αυτό δεν είναι δυνατόν! Δέν ένοχλεί κανείς έτσι τόν πλοίαρχο...

—Άκουσε, είμαι...

“Ένα σκαμπανεβάσμα τού πλοίου τόν διέκοψε, καθώς άναζητούσε ένα στήριγμα.

—Είμαι ο άδελφός τού πλοίαρχου... Με άκούς;

‘Ο άδελφός του! Λοιπόν, πήγαινε γρήγορα να τόν φέρεις, γιατί διαφορετικά δέν θα σου τή συγχωρήσει ποτέ. Πές του ότι τού ζητώ να έρθη άμέσως στην καμπίνα Β - 37. Πήγαινε... Κάνε γρήγορα!

“Έπειτα από έναν τελευταίο δισταγμό, ο καμαρότος υπάκουσε κι’ ο Μάξ ξαναγύρισε μέσα στην καμπίνα κλείνοντας τήν πόρτα πίσω του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Ο λαιμός της κυρίας Ζία Μπέυ είχε μία μεγάλη τομή. ‘Ηταν ένα φοικτό θέμα, που είναι αδύνατον να τή περιγράψει κανείς, αλλά ο Μάξ άναγκάστηκε να τή κοιτάξει. Εύτυχώς τή πρόσωπο της νεκρής ήταν κρυμμένο άπ’ τή μπράτσα της, καθώς κι’ άπ’ τόν όγκο τών μαλλιών της. “Όταν οι έλικες βγήκαν άπ’ τή νερό, κάνοντας όλο τή πλοίο να τρεμουλιάσει, ή κυρία Ζία Μπέυ έμοιαζε σά νάκλαιγε με λυγμούς και θα έπεφτε στα πλάγια, άν ο Μάξ δέν πρόφτανε να τήν συγκρατήσει.

Μία τέτια φοικτή φαινόταν άπίστευτη κι’ όμως ήταν πραγματική. Πίσω του ο δημοσιογράφος άκουγε τήν πόρτα της ντουλάπας να χτυπά άργά, μ’ έναν τόνο μονότονο κι’ άπελπιστικό. ‘Ο Μάξ τήν έκλεισε σπρώχνοντάς τήν με τόν άγκώνα του κι’ έπειτα πίεςε τόν έαυτό του να κοιτάξει γύρω του.

‘Η καμπίνα είχε έλευθερωθή από τις μεγάλες βαλίτσες της ‘Εστέλλας και φαινόταν τώρα σχετικώς άδεια. ‘Η τράντα της, άνοιχτή, ήταν πεταμένη πάνω στο ένα άπ’ τά κρεβάτια, κοντά στο γούνινο παλτό της, και δυο - τρεις σταγόνες αίματος είχαν πιτσιλίσει τή λευκή πάτωμα.

Μέσα σ’ αυτή τήν καμπίνα, που ή άτμόσφαιρά της τού φαινόταν όλο και περισσότερο άποπνικτική, ή άναμονή τού φάνηκε άτέλειωτη, αλλά, στην πραγματικότητα, δέν είχαν περάσει ούτε πέντε λεπτά όταν έφτασε ο άδελφός του.

Α φού έριξε πρώτα μία ματιά άπ’ τήν πόρτα ο πλοίαρχος πήκε ζωηρά μέσα στην καμπίνα και ξανάκλεισε διακριτικά τήν πόρτα πίσω του.

—Αυτόκτονήσ;

—Όχι, άποκρίθηκε ο Μάξ, δέν τή νομίζω.

—Γιατί όχι;

—Είναι κοιμένος ο λαιμός της, πράγμα που δέν θα μπορούσε άσφαλώς να τή κάνει με τή λίμα τών νυχιών της! Και δέν υπάρχει τίποτε άλλο...

—“Όστε είναι δολοφονία;

“Ενστικτωδώς ο πλοίαρχος μαντάλωσε τήν πόρτα κι’ έπειτα, πλησιάζοντας τή κρεβατιά που βρισκόταν στην άριστερή πλευρά, κάθισε βαρειά.

‘Ο καμαρότος είχε πάει να τόν ειδοποιήσει τήν ώρα που τελείωνε τή ξύριμά του κι’ ή μυρωδιά της λουσίν που είχε περάσει διακριτικά στο πρόσωπό του ήταν ειδήριστη για τόν Μάξ.

—Πώς τή άνεκάλυψε; ρώτησε ο πλοίαρχος.

‘Ο Μάξ τού έξηγήσε.

—Είχε κατέβει έδώ στίς δέκα παρά τέταρτο; Και ήταν δέκα άκριβώς όταν ήρθες να τήν άναζητήσεις;

—Ναί.

Με μερικές άπότομες κινήσεις τού πλοίου ο κορμός της νεκρής γλίστρησε άπ’ τήν τουαλέτα πριν προφθάσουν οι δυο άνδρες να επέμβουν. Κύλησε στα πλάγια, άναποδογυρίζοντας τή σκαμνάκι που καθόταν. Στην πτώση της είχε παρασεί ένα ταμπιδάκι τών φρυδιών, καθώς κι’ ένα μπουκαλάκι με βερνίκι τών νυχιών, κι’ οι δυο άδελφοί μπόρεσαν να δούν ότι κρατούσε άκόμη τήν χρι-

σή θήκη ενός κοκκιναδιού για τά χείλη στο δεξί της χέρι.

‘Ο πλοίαρχος σηκώθηκε κι’ έσκυψε πάνω άπ’ τή πτώμα.

—Συνήθως άργεί κανείς να πεθάνει έτσι. Δέν φώναζε καθόλου;

—Δέν ξέρω. Θα μπορούσαμε να ρωτήσουμε τόν καμαρότο μήπως άκουσε τίποτα...

—“Έχει ένα έξάγκωμα στο πίσω μέρος τού κρανίου, άνήγγειλε ο πλοίαρχος ψάχνοντας μέσα στα ξανθά μαλλιά της. Ατός που τήν σκότωσε θα πρέπει πρώτα να τήν χτύπησε από πίσω για να τήν ξαλίση... “Έπειτα της άνασκήωσε τή κεφαλή καί...

Με μία χειρονομία έδειξε τόν τρόπο που θα της είχε κόψει τή λαιμό κι’ ο Μάξ είπε συγκρατώντας ένα ρίγος:

—Θά νόμιζε κανείς ότι είδες να τή κάνουν...

—“Έχω ξαναδεί μία παρόμοια περίπτωση. Στο άτμόπλοιο «Χέραλντι» ένας άπ’ τούς μαγείρους είχε κάποτε τρελλαθή... “Ω, Μάξ, φώναξε ξαφνικά ο πλοίαρχος με άλλαγμένη φωνή, τόν κρατούμε τόν δολοφόνο! Κοίταξε έδώ... κι’ έχει άκόμη...

—Τι πράγμα, λοιπόν; ρώτησε ο δημοσιογράφος πλησιάζοντας.

—Δακτυλικά άποτυπώματα!

Τώρα που τού τά έδειχνε ο άδελφός του, ο Μάξ διέκρινε, πράγματι, στον λευκό ώμο τού φορέματος ένα αίματηρό ίχνος, που φαινόταν να έχει γίνει από έναν αντίχειρα. Προς τή μέση ύπηρχε άκόμη ένα ίχνος, λιγότερο καθαρό άπ’ τή πρώτο.

Ο πλοίαρχος, βγάζοντας άπ’ τήν τσέπη του ένα κουτί σπρίτα, άναψε ένα για να φωτίσει τή επάνω μέρος της τουαλέτας. Κοντά στην άρχη, εκεί όπου βρισκόταν προηγουμένως ο κορμός της νεκρής, υπήρχε ένα τρίτο ίχνος, πολύ μικρό, που έμοιαζε να είναι άπ’ τή μικρό δάχτυλο.

Γυρίζοντας τή κεφαλή ο πλοίαρχος κοίταξε τόν νιπτήρα. Δυο πετοέτες θα έπρεπε να βρίσκονται κρεμασμένες εκεί. Δέν υπήρχε παρά μία μόνο. ‘Η άλλη δρεθήκε μέσα στο καλάθι τών άχρήστων, που ήταν κάτω άπ’ τήν τουαλέτα, τσαλακωμένη και καταλεκιασμένη με αίματα.

—Είναι φανερό... Τή σκότωσε, έπειτα έχασε τήν ψυχραιμία του και σκούπισε τά χέρια του πριν φύγη. Θα πρόκειται για κανέναν παράφρονα, άσφαλώς...

—“Έχεις δίκιο ίσως, αλλά...

—‘Αλλά τι πράγμα;

—Τίποτα... Δέν μου φαίνεται τή πράγμα τόσο άπλό, αυτό είναι όλο... Τή ίχνος τού ματωμένου αντίχειρα... Τά άποτυπώματα που άφείθηκαν τόσο φανερά...

‘Ο Μάξ έκανε μία φευγάλεα χειρονομία για να έκφραση τήν ύπόλοιπη σκέψη του.

‘Ο πλοίαρχος κούνησε τή κεφαλή του:

—‘Ο δολοφόνος ίσως να μήν καταλάβαινε πιά τι έκανε. “Αν είναι έτσι, θα βρίσκεται τώρα στην καμπίνα του, ξαπλωμένος στο κρεβάτι του και τά δόντια του θα χτυπούν καθώς θ’ άναρωτιέται άν ήταν επιάλλη αυτό που τού συνέβη... “Έχουμε στο πλοίο έναν τρελλό, μικρό μου Μάξ!

—Πολύ φοβάμαι ότι έτσι είναι...

—‘Αλλά κράτησε τή για τόν έαυτό σου. Είναι άνώφελο ν’ άναστατώσουμε όλο τόν κόσμο! Δέν πρέπει να δείξωμε τίποτα. Θα βρούμε κάποια άδία πρόφαση για να πάρωμε τά δακτυλικά άποτυπώματα όλων όσων βρίσκονται πάνω στο πλοίο, χωρίς να κάνωμε καμιά έξαίρεση... “Έπειτα άπ’ αυτό δέν θα μās μένη πιά παρά να κλειδωπαρώσουμε τόν άνδρόπό μας, όσπου να φτάσωμε στον προορισμό μας.

—Ναί, αυτό μου φαίνεται πιο λογικό... “Έχεις καμιά ιδέα από δακτυλικά άποτυπώματα; Ξέρεις πώς να τ’ άναγνωρίσης κι’ όλα τά σχετικά;

Ο πλοίαρχος έδειξε κάποιο δισταγμό:

—Όχι... ‘Αλλά νομίζω ότι ο άστυνομικός τού πλοίου, ο Γκριόγγουλιτς, γνωρίζει τήν τεχνική... Αυτό θα τή δοήμ! Μου φαίνεται πώς άκουσα τόν Λάφροπ να λέη ότι είναι λίγο - πολύ έμπειρος σ’ αυτή τή δουλειά...

—Αυτό έχει πεί σ’ όλο τόν κόσμο, ναί...

—“Ε, λοιπόν, θαυμάσια! Θα τού ζητήσωμε να συνεργαστή μαζί μας. Θα ξέρη να σπαίνη, άφου είναι άστυνομικός.

—Στην πραγματικότητα δέν είναι άστυνομικός, αλλά δοηθός εισαγγελέως. Πάντως, για τή δουλειά που μās ενδιαφέρει, αυτό δέν άποτελεί καμιά διαφορά.

—Μπορείς, άν και δημοσιογράφος, να κρατήσης τή στόμα σου κλειστό;

—Μείνε ήσυχος! Σε πόσους άνθρώπους πρόκειται να πής τή μυστική αυτό;

—Σ’ όσο τή δυνατόν λιγότερους... Στην Γκριόγγουλιτς, φυσικά... Στο φωτογράφο, γιατί μās χρειάζονται καλές φωτογραφίες τών άποτυπωμάτων... και στο γιατρό.

—Στόν δρα “Αρτσερ;

—Μά όχι, στο γιατρό τού πλοίου. Γιατί θέλες να τή πώ στον δρα “Αρτσερ;

—Γιατί, άποκρίθηκε ο Μάξ, χθές τή θοράδυ κάποιος γυμναζόταν στο ρίξιμο τού μαχαιριού μπροστά στην καμπίνα τού δρος “Αρτσερ... Κι’ ο στόχος άπετελείτο από ένα σάιτσο, που παρίστανε τή πρόσωπο μιάς γυναίκας!

‘Ο Μάξ άνέφερε στον άδελφό του όλα όσα τούς είχε διηγήθ ή γιατρός και πρόσθεσε:

—Φράνκ, έχω τή συναίσθημα ότι μου κρύβεις κάτι! Και πρώτα άπ’ όλα, που είναι ο ένατος έπιδάτης; Γιατί είμαι έτοιμος να όρκασθώ ότι ύπάρχει ένας ένατος, ότι τή ξέρεις πολύ καλά, αλλά ότι, για όρισμένους λόγους, θέλεις να κρατήσης μυστική τήν παρουσία του στο πλοίο...

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

“ΑΛΕΚΤΩΡ,,

—Οι υαλύτερες σουολάτες είναι ΕΒΓΑ

Στὴν ἐποχὴ μας, τὰ παιδιὰ ξέρουν νὰ διακρίνουν τὰ πράγματα. Δέν ἔχουν καθόλου ἄδικον ὅταν ὑποστηρίζουν, ὅτι οἱ σοκολάτες ΕΒΓΑ εἶναι οἱ καλύτερες, διότι οἱ σοκολάτες ΕΒΓΑ παρασκευάζονται ἀπὸ τοὺς καλύτερους τύπους κακὸ εἰς τὰ τελειότερα μηχανήματα, πού πρώτη ἡ ΕΒΓΑ εἰσάγαγε στὴν Ἑλλάδα καὶ ὑπὸ τὴν αὐστηρὰν παρακολούθησιν ἑνὸς ἐπιτελείου ἐπιστημόνων. Ἡ πρωτοποριακὴ στὸν τόπο μας βιομηχανία ΕΒΓΑ, μὲ τὴν μοναδικὴ πολυετὴ πείραν τῆς καὶ τὸν κολοσιᾶν τεχνικὸν ἐξοπλισμὸν τῆς, προσφέρει στὸ Ἑλληνικὸν κοινὸν τὴν πιὸ ἀγνή, τὴν πιὸ προσεγμένη, τὴν πιὸ νόστιμην σοκολάτα... τὴν ΣΟΚΟΛΑΤΑ ΕΒΓΑ!

ΣΟΚΟΛΑΤΑ

Δέν εἶναι ἡ μόνη, ἀλλὰ... εἶναι ἡ υαλύτερη!

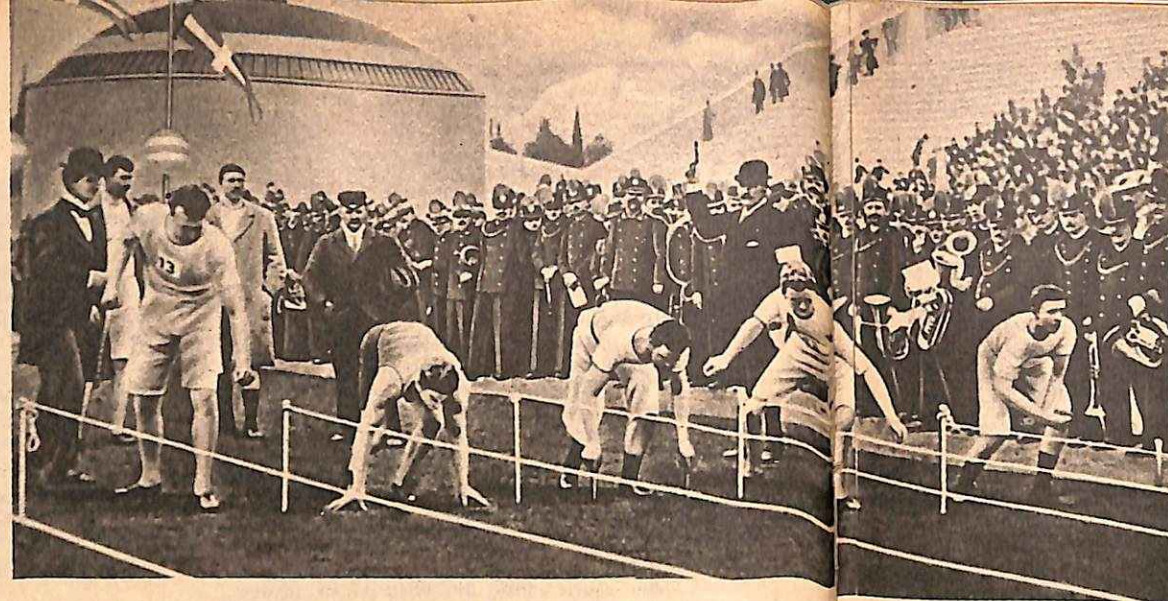
NIVEA
μὴ
εὐεργεσία
γιὰ τὸ
δέρμα.

« Ἄν καὶ πηγαίνω κάθε μέρα στὴ δουλειά μου μὲ τὸ ποδήλατο, τὸ δέρμα μου, παρὰ τὴν ὑγρασία καὶ τὴν κακοκαιρία, εἶναι πάντοτε νεανικό, βελούδινο. Αὐτὸ τὸ ὀφείλω στὴν κρέμα NIVEA. Γιατί ἡ NIVEA εἶναι ἡ μοναδικὴ κρέμα πού περιέχει τὴν δαυματοφυγὴ οὐσία Εὐσερίτ. Εἰσδύει στὰ κύτταρα, τρέφει, ἀναζωογονεῖ τὸ δέρμα καὶ τὸ διατηρεῖ πάντοτε λεῖο, τρυφερό, δροσερό.

Εὐτυχῶς ὑπάρχει ἡ NIVEA!

ΓΙΑ ΔΕΥΤΕΡΗ ΦΟΡΑ ΥΣΤΕΡΑ ΑΠΟ 64 ΧΡΟΝΙΑ
ΤΟ ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟ ΣΤΑΔΙΟ ΔΕΧΤΗΚΕ
ΜΕ ΘΡΙΑΜΒΕΥΤΙΚΕΣ ΙΑΧΕΣ Κ' ΑΛΛΟΦΡΟΝΗ ΧΑΡΑ
ΕΝΑΝ ΕΛΛΗΝΑ ΟΛΥΜΠΙΟΝΗΧΗ.
ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΕΞΕΛΛΟΙ ΘΕΑΤΕΣ ΕΠΕΥΦΗΜΗΣΑΝ
ΤΟΝ ΞΥΠΟΛΗΤΟ ΝΙΚΗΤΗ ΜΑΡΑΘΩΝΟΔΡΟΜΟ —
ΜΟΝΟ ΠΟΥ Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΗΤΑΝ ΗΘΟΠΙΟΣ,
Κ' ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΕΣ ΚΟΜΠΑΡΣΟΙ ΜΙΑΣ ΤΑΙΝΙΑΣ

ΕΜΠΡΟΣ ΣΕ 100 χιλιάδες θεατές —αναφέρουν τα χρονικά— έγινε, στο νεόδμητο τότε Στάδιο 'Αθέρωφ, η Α' 'Ολυμπιάς των νεωτέρων χρόνων, από τις 5 ως τις 15 'Απριλίου του 1896. Στην ιστορική φωτογραφία (άκρο αριστερά), η εκκίνηση του τελικού των 100 μέτρων, όπου νίκησε ο 'Αμερικανός Μπέρκ. Στην ταινία του 'Αντρίου Μάρτον γίνεται επανάληψη της σκηνής αυτής (δεξιά).

ΕΞΕΛΛΟΙ από ένθουσιασμό, οι 'Αθηναίοι της εποχής ώρμησαν στον στίβο και ανήρπασαν το φτωχό τσοπανόπουλο που —τσαρουχοφόρο στην αρχή, ξυπόλητο έπειτα— χάρισε στην πατρίδα του την μοναδική νίκη.

Η ΤΖΕΗΝ ΜΑΝΣΦΗΑΝΤ, έρωτευμένη με τον Λούη —κατά το σενάριο— πανηγυρίζει τη νίκη του

Μια ένδοξη στιγμή της νεώτερης ιστορίας μας ξανάζησε πριν λίγες μέρες στο Στάδιο. 'Ο Σπύρος Λούης, το φιλότιμο παλληκάρι από το Μαρούσι, τερμάτισε πρώτος στον Μαραθώνιο και χάρισε έτσι μια ελληνική νίκη στους Α' 'Ολυμπιακούς του 1896. Σε μερικές κερκίδες του Σταδίου μεταφέρθηκε η μακάρια μικρή 'Αθήνα της «παλιάς καλής εποχής». 'Αξιωματικοί με λοφία, κυρίες με κρινολίνα, επίσημοι με ήμυψλα και ρεντικότες, και κόσμος πολλός με ψαθόκια. 'Η άναπαράσταση, ένα καλλιτεχνικό πρόγραμμα με τον Γ. Οικονομίδη, ή πληθωρική Τζέην Μάνσφηντ και τα κινηματογραφικά συνεργεία προσείλκυσαν 50 περίπου χιλιάδες θεατές, που μεταβλήθηκαν επί 4 ώρες σε κομπάρσους της ταινίας «Συνέδη στην 'Αθήνα».

ΣΥΝΕΒΗ, ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ, ΣΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ

Κι όταν ο Λούης (Τράξ Κόλτον) μπήκε «θριαμβευτής» στο Στάδιο, όλος ο κόσμος —σύμφωνα με την επιθυμία του σκηνοθέτου— χάρηκε τη νίκη και ξέσπασε σε παραλήρημα ένθουςιασμού! Χιλιάδες ψαθάρια πετάχτηκαν στον αέρα —γι' αυτό, άλλωστε, και είχαν μοιρασθεί στο πλήθος— και πολλοί ξεχύθηκαν στον στίβο να αποθεώσουν τον νικητή. Ο Βασίλειος Γεώργιος (Τζών Κάρλτον) έδωσε στον Λούη τον κότινον και η Τζέην Μάνσφιλντ σκόρπιζε χαμόγελα κι αυτόγραφα.

τά πετά και συνεχίζει εμπόλητος, για να τερματίσει πρώτος με καταρραχισμένα και ματωμένα πόδια. Η νίκη του γέμισε χαρά και περηφάνεια τη μικρή τότε 'Ελλάδα κ' έδωσε καινούργιο θάρρος και πεποίθηση στους 'Ελληνες για την θαρεία κ' ένδοξη κληρονομιά τους. —Για μένα —η νίκη του Λούη είναι μεγαλύτερη από τη νίκη του Φειδιππίδη, λέει ο σκηνοθέτης της ταινίας 'Αντρίου Μάρτον. Ο άρχαιος Μαραθωνοδρόμος έφερε την ειρήνη της νίκης στην 'Αθήνα. Ο Λούης έφερε την ειρήνη της νίκης στην 'Ελλάδα! —'Αλλά έκανε τό λάθος να ζήσει! συμπληρώνει ο

έργο αυτό, γιατί θέλω να το δω στην όθνη όπως το φαντάστηκα. Οδύγκρης καταγωγής είναι κι ο σκηνοθέτης της ταινίας 'Αντρίου Μάρτον. Μαθητής του 'Ερνεστ Λιούμις, γυρίζει επί 22 χρόνια ταινίες στο Χόλλυγουντ και σκηνοθέτησε την περίφημη άρματοδρομία του «Μπέν Χούρ», ως βοηθός του Ουίλλιαμ Γουάιλερ. Στο Χόλλυγουντ λένε για τον 'Αντρίου Μάρτον: —Όπου υπάρχει δράση σε ταινία, από πίσω βρίσκεται ο Μάρτον. Πολλές φορές υποψήφιος για το 'Όσκαρ, σκηνο-

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΕΞΗΝΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΟΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΔΕΝ ΕΔΗΜΟΣΙΕΥΑΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ. ΣΥΝΗΘΙΖΟΤΑΝ ΤΟΤΕ ΝΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΛΑ-Ι-ΚΕΣ ΛΙΘΟΓΡΑΦΙΕΣ ΜΕ

«Η ιστορία του Λούη ξεπερνά και το ωραιότερο παρόμοιο του 'Αντερσεν», γράφουν στο θύβλο τους «Η ιστορία των 'Ολυμπιακών 'Αγώνων» οι Τζών Κήραν και Άρθουρ Ντέιλυ. Και πραγματικά μοιάζει σαν ωραίο παραμύθι ή νίκη του Λούη. Ξεκινά με τα πόδια από το Μαρούσι, για να διήγη στην 'Αθήνα τους 'Ολυμπιακούς 'Αγώνες. Τα μάτια του ανοίγουν διάπλατα από θαυμασμό για όσα βλέπει, αλλά νοιώθει θαθεία θλίψη γιατί οι συμπατριώτες του χάνουν στα περισσότερα αγωνίσματα. Για να μπορέσει να μείνει ως το τέλος, πουλά εφημερίδες τρέχοντας στους δρόμους της 'Αθήνας. Μόνη πιά ελπίδα για τους 'Ελληνες μένει ο Μαραθώνιος. Ο Λούης αισθάνεται πως αυτός είναι πιο γρήγορος από τους άλλους δρομείς και φοβάται μήπως χαθεί κι αυτή η νίκη για την 'Ελλάδα. Με την επιμονή του πείθει την επιτροπή των αγώνων να επιτρέψει τη συμμετοχή του, έστω και την τελευταία στιγμή.

Τρέχει φορώντας τα τσαρούχια του, μα σε λίγο

συγγραφέας του έργου Λάσζλο Βάντνεϊ. 'Αν πέθαινε, τότε η δόξα θάμενε λαμπρή μέσα στους αιώνες... Μά έζησε... και πέθανε ξεχασμένος και... φτωχός... Ο συγγραφέας του έργου «Συνέθεσε στην 'Αθήνα», Λάσζλο Βάντνεϊ, ήταν κάποτε κι αυτός άθλητής κι άντεπροσώπευε την πατρίδα του Οδύγκρια σε 'Ολυμπιακούς 'Αγώνες. Από τότε τον είχε συγκινήσει η ιστορία του Λούη και ήθελε κάποτε να την γράψει. Πέρασαν αρκετά χρόνια. Ο Βάντνεϊ εγκατέλειψε τον στίβο κ' έπιασε την πένα. Πριν από τον πόλεμο έγραψε τα σενάρια πολλών ταινιών στην Οδύγκρια. Στο Χόλλυγουντ συνέχισε με τον ίδιο ρυθμό, αλλά η ιστορία του Λούη ήταν πάντα μέσα στην καρδιά του. Έπρεπε, όμως, να υπάρχουν και οι δυνατότητες να γυρισθεί η ταινία στην 'Ελλάδα και, μόλις παρουσιάσθηκε η ευκαιρία, την έγραψε και ήλθε να παρακολουθήσει από κοντά το γύρισμά της. —Είναι η πρώτη φορά που παρακολουθώ τό γύρισμα ενός σεναρίου μου. Ποτέ δεν τό έκανα αυτό, σε καμμία ταινία ως τώρα. Έγινε συμπαραγωγός στο

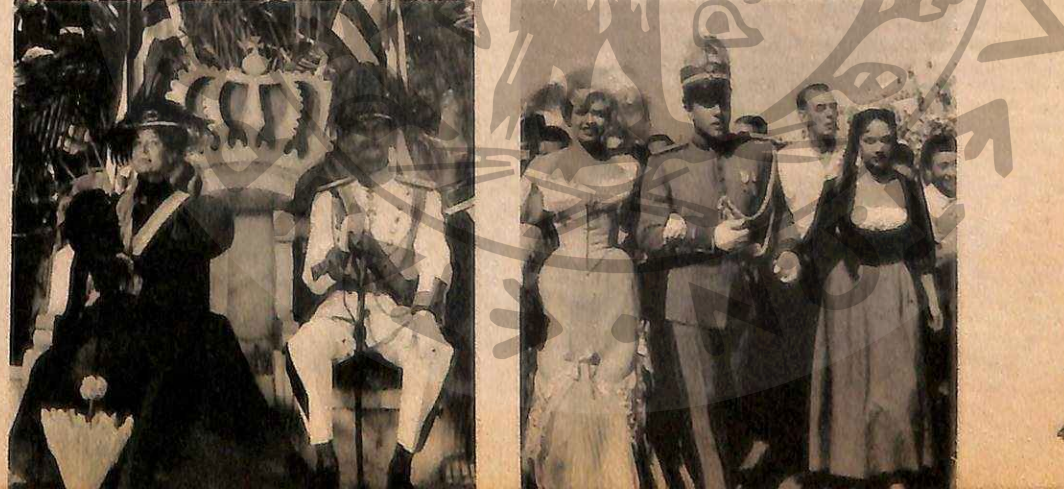
θέτησε ταινίες όπως η «Μαντάμ Κιουρί» και «Οι θησαυροί του Σολωμώντος». Σήμερα όμως ζή στην ατμόσφαιρα αυτής της ταινίας και, μαζί με τον συγγραφέα Βάντνεϊ, μιλούν συνεχώς γι' αυτήν κ' έτοιμάζουν και την τελευταία λεπτομέρεια. —Θα σάς άρεσε ο τίτλος «Η φλόγα», αντί του «Συνέθεσε στην 'Αθήνα»; ρωτά κάποια στιγμή ο σκηνοθέτης. —«Φλόγα!» ψιθυρίζει ο Βάντνεϊ. Ναι! Ο Λούης είχε μέσα του την «φλόγα» της νίκης, τον πόθο να νικήσει! Κι όχι για τον εαυτό του! 'Αλλά ακόμη δεν έχουν καταλήξει σε κανένα οριστικό τίτλο. Όπως όλοι οι ξένοι, έχουν ένθουςιασθή κι αυτοί, με τη σειρά τους, από την ελληνική ατμόσφαιρα και την όμορφη που συναντούν σε κάθε θήμα, ακόμη και μέσα στα έρείπια. —Είναι άπιστευτο! Θαυμάσιο! Καταπληκτικό! Αυτά τα επίφωνήματα άκούει όποιος βρεθεί μαζί

ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ. ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥΣ ΤΟΥ 1906 ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΔΥΟ ΑΝΑΔΗΜΟΣΙΕΥΟΜΕΝΕΣ

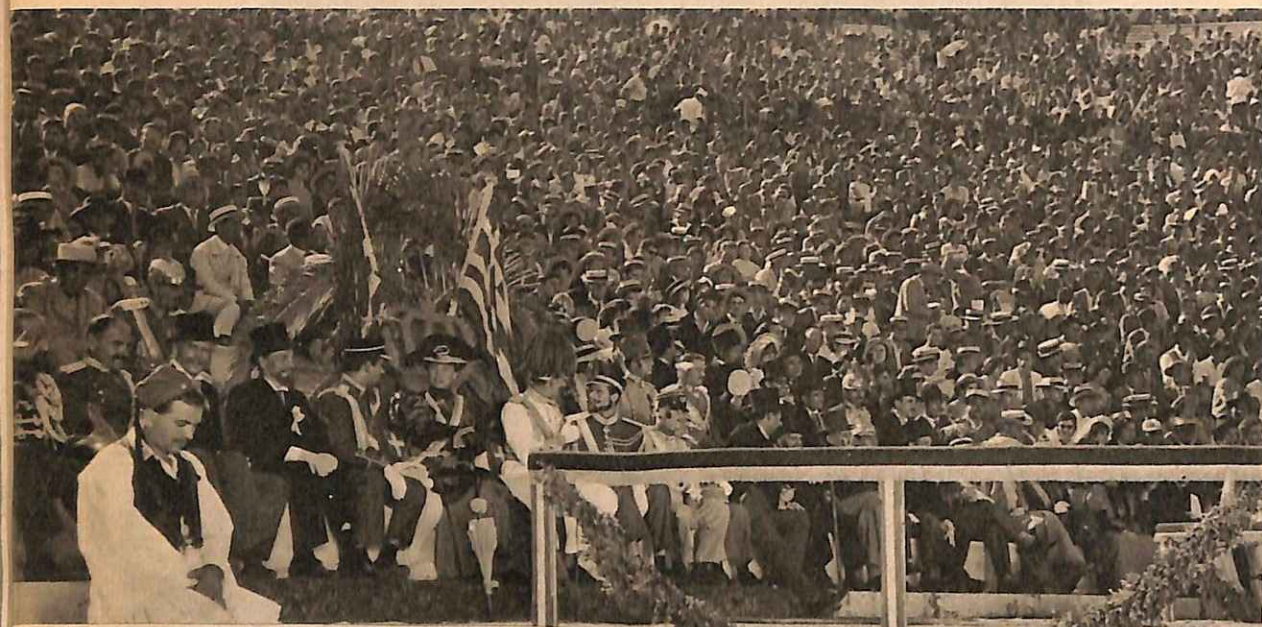

Από τό αρχείο του παλαιμάχου τεχνίτη λιθογράφου κ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ Δ. ΗΛΙΑ.

Ο «ΒΑΣΙΛΕΥΣ» Γεώργιος Α' (Τζών Κάρλτον κ' η «Βασίλισσα» Όλγα (Τ. Μάστον). Η ΤΖΕΗΝ ΜΑΝΣΦΑΝΤ, ο Ν. Μινάρδος και η Ξένια Καλογεροπούλου στο Στάδιο.

μειναν όμως ευχαριστημένοι από την τελική έκλογή τους. Έναν από τους βασικούς γυναικείους ρόλους της ταινίας ερμηνεύει η Ξένια Καλογεροπούλου, με τη φωτογένεια της όποιας είναι ένθουςιασμένος ο σκηνοθέτης. Τόν ρόλο του 'Ελληνος Μαραθωνοδρόμου Βαλάκου θα υποδυθεί ο 'Ελληνας ήθοποιός του Χόλλυγουντ Νίκος Μινάρδος, ο όποιος ήρθε στην 'Αθήνα γι' αυτό τό σκοπό. Ο Νίκος Μινάρδος έφυγε από την 'Ελλάδα τό 1951 και σπούδασε στη Δραματική Σχολή του Πανεπιστημίου του Λος Άντζελες. Άρχισε την καλλιτεχνική του καριέρα στην τηλεόραση, αλλά έχει παίξει και σε αρκετές ταινίες, ώστε να θεωρηται ένας από τους καλύτερους νέους ήθοποιούς του Χόλλυγουντ. Ο Πίτρος Βανδής θα ερμηνεύσει τόν ρόλο του πατέρα του Λούη και ο Τζών Κόντελ, 'Ελληνας έπαισης του Χόλλυγουντ, τόν ρόλο του έπισήμου φωτογράφου. Τόν ρόλο του άδελφου του Λούη θα τόν υποδυθεί ένας άλλος 'Ελληνας ήθοποιός, ο Πάρις Άλεξάντερ. Ο Πάρις Μοσχόπουλος (όπως είναι τό πραγματικό

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟ ΒΑΣΙΛΙΚΟ ΘΕΩΡΕΙΟ ΟΙ ΚΟΜΠΑΡΣΟΙ ΗΤΑΝ ΜΕΤΑΜΦΙΕΣΜΕΝΟΙ ΜΕ ΡΟΥΧΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

(Φωτ. Μεγαλοκονόμου 4, Χ. 'Αθελόπουλος 3, Κ. Ραφαηλίδης — ΕΛΚΗΝ 2, 'Ηνωμ. Φωτορέπορτερς 1).

του όνομα) έφυγε από την 'Αθήνα τὸ 1951 καὶ σπούδασε στὴ Δραματικὴ Σχολὴ τῆς Ν. 'Υόρκης «Νέμπουργκ» Πλήχσους. Μετὰ τὴν ἀποφοίτησή του ἐμφανίσθηκε σὲ θέατρα τοῦ Καναδά καὶ ἔλαβε μέρος καὶ στὸ Θεατρικὸ Σαίξπηρ τοῦ 'Οντάριο. Στὸ Χόλυγουντ ἐμφανίσθηκε στὴν τηλεόραση καὶ μαζί μὲ τὸν παραγωγὸ Φράνκ Παρμαντιέ γύρισαν μιὰ σειρά ταινιῶν γιὰ τὴν τηλεόραση, στὴν Γερμανία.

Ἐπίσης στὴν ταινία πιθανὸν νὰ παίξῃ κ' ἡ Κάκια 'Αναλυτὴ πού, ὅπως καὶ ἡ Ξένια Καλογεροπούλου, εἶναι γνωστὴ στὸ ἑλληνικὸ κοινό.

Βέβαια, στὴν ταινία θὰ πρωταγωνιστήσῃ ἡ Τζέην Μάσφελντ, στὸ ρόλο μιᾶς διάσημης ἡθοποιῶ καὶ κολλοῦνης τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, καὶ τὸν ρόλο τοῦ Λούη θὰ τὸν ὑποδυθῇ ἕνας νέος ἡθοποιὸς τοῦ Χόλλυγουντ, ὁ Τρέξ Κόλτον, ἰταλικῆς καταγωγῆς. Ἐπίσης, τὸν θαρῶνα Κουμπερτέν, ἐμπνευστὴ τῆς 'Ολυμπιακῆς 'Ιδέας, θὰ τὸν ὑποδυθῇ ὁ Γάλλος παλαιμαχὸς ἡθοποιὸς Ζάν Μυρά, τὴν μητέρα τοῦ Λούη ἡ καρατερίστα τοῦ Χόλλυγουντ Λίλυ Βαλέντο. Οἱ ἄλλοι μικρότεροι ρόλοι ἔχουν συμπληρωθῇ ἀπὸ τοὺς "Ἕλληνες ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς ἀθλητὰς τῶν ξένων χωρῶν, οἱ ὁποῖοι εἶναι ξένοι, γιὰ νὰ εἶναι ἀντιπροσωπευτικοὶ καὶ χαρακτηριστικοὶ στὸν τύπο τους. Τέλος τὸν 'Αμερικανὸ προπονητὴ θὰ παίξῃ ὁ γνωστὸς 'Ολυμπιονίκης τοῦ Δεκάθλου Μπόμπ Μασάας.

Εἶναι καὶ κάποιοι ἄλλοι, ὅμως, ἀθρόμβος πρωταγωνιστῆς: Ὁ ὀπερατέρ Κούρτ Κουράν, πού ὡς τώρα ἐπιτυχίης τοῦ τὸν ἔχουν κατατάξει ἀνάμεσα στοὺς κολότερους τοῦ κόσμου.

—Ὅχι, εἶναι ὑπερβολικὸς ὁ χαρακτηρισμὸς, διαμαρτύρεται μετρίμφονα ὁ ἴδιος. Μπορῶ μόνο νὰ πῶ πὼς εἶμαι διεθνής, γιὰτὶ ἔχω ἐργασθῇ σ' ὅλες τὶς χώρες.

Ὁ Κούρτ Κουράν γύρισε τὸ δουδὸ «Κόδὸ Βάνις», μὲ τὸν 'Εμίλ Γιάννιγκς, στὴ Ρώμη. Μὲ τὸν Μαρσέλ Κασνὲ τὸ «Je jour se lève», στὴν Γαλλία, καὶ μὲ τὸν Ζάν Ρενουά τὸ «Ἀνθρώπινο κτήνος» τοῦ Ζολᾶ. Στὴν 'Αμερικὴ, τὸν «Κύριο Βερντά», μὲ τὸν Τσάρλυ Τσάπλιν, καὶ στὸ Λονδίνο τὴν πρώτη ἔκδοσή τοῦ «Ὁ ἀνθρώπος πού γνώριζε πολλὰ», μὲ τὸν Χίτσκοκ, γιὰ νὰ ἀναφέρουμε μερικὰ ἔργα του. Ἐργάσθηκε μὲ τοὺς μεγαλύτερους σκηνοθέτες τοῦ κόσμου, στὶς μεγαλύτερες ταινίες. Πῶς, λοιπὸν, νὰ μὴ περιμένουμε μιὰ ἐξαιρετικὴ φωτογραφία ἀπ' αὐτόν;

Μὰ δὲν εἶναι μόνο οἱ καλλιτεχνικὲς ἐπιτεύξεις δ' αὐτοῦ ποὺ παίρνουν μέρος στὴν ταινία ἐκεῖνα ποὺ δίνουν τὴν ἐγγύησιν γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῆς. Εἶναι ὁ ἐνθουσιασμὸς ποὺ ἔχουν ὅλοι γι' αὐτήν, ἡ ἀγάπη μὲ τὴν ὁποία ἐκτιμῶν, ἡ «φλόγα» ποὺ νιώθουν κι αὐτοὶ μὲ τὴ σειρά τους καὶ πού μὴς δίνουν ἐλπίδες πὼς πραγματικὰ θὰ γίνῃ μιὰ ταινία ἐδῶ πού, τόσο σὰν θέμα, ὅσο καὶ σὰν ἐκτέλεση, θὰ εἶναι γεμάτη ἐλληνικὸ χρῶμα.

ΠΕΝΑ ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΥ

Ἡ ΠΡΟΣΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ «ΒΑΣΙΛΕΩΝ». ΟΛΑ

ΣΧΕΔΟΝ ΣΩΣΤΑ. ΜΟΝΟ Ο «ΔΙΑΔΟΧΟΣ» ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΘΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΘΗ ΜΕ ΠΑΠΟΥΣΙΑ ΚΡΕΠ

«Ο ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΛΟΥΗΣ» —σημειώνει ἕνα ἀναμνηστικὸ τεῦχος τῆς πρόσφατης 'Ολυμπιάδος τῆς Ρώμης— ἀπανθῆλαε τὸν ἀθλο τοῦ ἀρχαίου στρατιώτη Φειδιππίδη, ὁ ὁποῖος ἔφερε εἰς τὰς 'Αθήνας τὸ ἀγγελμα τῆς νίκης τοῦ Μαραθῶνος, τὴν ἐποχὴ τῶν Μηδικῶν πολέμων. Ὁ Λούης ἔκανε τὰ τελευταῖα μέτρα τῆς διαδρομῆς τοῦ ἀκολουθούμενος ἀπὸ τὸν Διάδοχο τῆς Ἑλλάδος κ' ἐπευφημούμενος ἀπὸ τὸν λαὸ τῶν 'Αθηνῶν.

Ο ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΣ προτίμησε νὰ παρουσιάσῃ τὸν Λούη τῆς ταινίας (Τρέξ Κόλτον) μὲ δικῆς του ἐπινοήσεως ἀθλητικὴ ἀμφίεση. Τὸ ἄσπρο παντελόνι ὡς τὰ γόνατα καὶ τὸ ριγωτὸ φανελλάκι τῆς τότε ἑλληνικῆς ὁμάδος δὲν ἐκρίθησαν ἐμπορικὰ.

Ἡ ΕΠΙΣΤΕΨΗ τοῦ θριάμβου. Ὁ «Βασιλεὺς» Γεώργιος συγχαίρει τὸν πρῶτο Ἑλληνα 'Ολυμπιονίκην. Διακρίνονται ὁ «Διάδοχος» Κωνσταντῖνος (ἀριστερά), πού τὸν ὑποδέχεται ὁ Γ. Πκοῦσης, τὰ μέλη τῆς κυβέρνησεως μὲ τὸν πρωθυπουργὸ καὶ Ἀθηναῖοι τοῦ 19ου αἰῶνος, οἱ ὁποῖοι φοροῦν... ποικίλα κονταμάκια.

'Εδω κι' 'Εκεί

ΦΛΥΑΡΙΕΣ

✓ **ΟΙ ΜΟΝΟΔΡΟΜΟΙ...** περισσότερο από τους δρόμους άλλαξαν την όψη της πρωτευούσης. Ήταν η πρώτη σοβαρή τακτοποίηση μετά το σιωνιτήριο που είχε επιβάλει κάποτε ο κ. Βρανόπουλος, και οι πεζοί όχι μόνον πειθαρχούν, αλλά επιδεικνύουν και χιούμορ. «'Αντε, παιδιά, και έρχεται ο Λευτέρης». Γιατί τα δυο ανθρωπάκια, τα φωτεινά, έχουν βαπτισθή και ονομάζονται: ο κόκκινος Σταμάτης και ο πράσινος Λευτέρης, συνδυάζοντας τα όνόματά και τα σύμβολα...

✓ **ΠΑΝΤΑ ΚΑΙ ΠΑΝΤΟΥ...** το «Ποτέ την Κυριακή» εξακολουθεί να θριαμβεύει. Στην Νέα Υόρκη γνώρισε την πιο ένθουσιαστική υποδοχή από όλα τα ξένα φίλμ, στο δε Παρίσι δεν έχει διακόψει ακόμα την συνέχεια της πρώτης προβολής και πλησιάζει τις 300.000 εισιτήρια. Στάς Αθήνας έρχεται κατά τας 13 ή 14 του μηνός...

✓ **ΚΛΕΟΠΑΤΡΑΣ...** δεινά συνεχίζονται. Κανείς δεν μπορεί να διαλευκάνει το μυστήριο: Είναι ή 'Ελίζαμπεθ Ταίηλορ κρυμμένη ή δεν κατορθώνει να αδυνατίσει και δεν μπορεί να φορέσει την γκαρνταρόμπα των εκατοντάδων χιλιάδων δολλαρίων, που της είχαν ετοιμάσει πριν έλθει ταξιδιάκι στα λημέρια μας και απολαύσει τους δικούς μας μεζέδες; Πάντως το φίλμ έχει στοματήσει και κάθε ημέρα που περνά προκαλεί φαίνεται ζημιές με φανταστικά νούμερα...

✓ **ΘΥΜΩΣΑΝ...** μερικοί γιατί αναφέραμε ότι τα ελληνικά ύφασματα, τα παλιά καλά κουκουλάκια, έχουν εξαφανισθή. «'Όλο τα ίδια θέλετε να έχω ή αγορά; Πώς θα παρακολουθήσει την μόδα;». 'Αλλά την μόδα δεν την παρακολουθούν ωρισμένα είδη βιοτεχνίας, όπως είναι τα αληθινά ύφαντά. Το Ιρλανδέζικο λινό, ή κινέζικη σατακρούτα είναι πάντα ίδια και η αξία τους είναι ότι στο είδος τους είναι καλύτερα από όλα τα άλλα. 'Ετσι ήταν κάποτε και τα δικά

μας ύφαντά, πριν ξεπέσουν και μπλέξουν το καθαρό μετάξι με διάφορα γυαλιστερά φυτικά νήματα...

✓ **ΠΙΚΑΣΣΟ...** ο άκουρατος, αγέρατος και πηγή αστείρευτη νέων εμπνεύσεων. Το καινούργιο του πάθος: Ζωγραφίζει μινιατούρες επάνω σε τζάμια και τις προβάλλει σε όθονες κινηματογράφου...

✓ **'ΕΠΙΤΥΧΙΑ** σημείωσε μια μοντέρνα όπερα στο Παρίσι. «'Η νυκτερινή πτήσις» του Ντάλλα Πίκολα, σε νέο μουσικό στυλ που ονομάζουν Δωδεκαφωνία...

✓ **ΟΙ ΓΟΗΤΕΣ...** τελειώνουν. 'Η θέσις του «πλάι - μπύ» του διεθνούς μοιάζει το 1960 κενή. 'Ο 'Αλφ Χάν πέθανε, ο Ρουμπινρόζα, που ήταν την περασμένη εβδομάδα στάς 'Αθήνας και στα νησιά του Σαρωνικού, είναι φρόνιμος και καλοπαντρεμένος, ο Πινιατάρι κι αυτός συνεχίζει τις αισθηματικές του περιπέτειες, αλλά διακριτικά. Δηλαδή, αντιθέτως απ' ό,τι άπατεί ή παράδοσις...

✓ **ΜΟΔΕΣ ΤΗΣ ΝΥΚΤΑΣ** και του σπιτιού... Τα τελευταία νυκτικά, που παρουσιάστηκαν στο Παρίσι σε μια έκθεση άσπρονυχών, ονομάζονται Βικινιτ και παρουσιάζουν ένα χαριτωμένο μικίνι, έλαφρ και νταντελωτό, που συνοδεύεται από μια άραχνούφανη ζακέττα. 'Όλα διαφανή και όλα για νύμφες με τέλεια σώματα...

✓ **ΜΠΟΟΥΛΙΓΚ...** λέγεται ένα καινούργιο αμερικάνικο παιχνίδι, που κατακτά ραγδαίως την Εύρωπη. Παίζεται, σε έσωτερικές αίθουσες, με χονδρές μπάλλες που στέλλει ο παίκτης να ρίξουν ωρισμένα όρθια βύλα. Δυο χιλιάδες πίστες, ούτε λίγο, ούτε πολύ, με αυτόματες εγκαταστάσεις έχουν παραγγελθή στην Εύρωπη, μετά την έπιτυχία του πρώτου παριζιάνικου «μπόουλιγκ»...

γγγ

■ **ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ** καταλαβαίνουν πάντα τους άνδρες που έχουν γούστο. Είναι εκείνοι που τις προσέχουν.

■ **ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ** εμπόδιο για πρόγνωση στη σημερινή εποχή είναι ότι ολοένα περισσότεροι άνδρες δυσκολεύονται να ανταποκριθούν ταυτοχρόως στις απαιτήσεις της σύζυγου και της εφορίας.

■ **ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ** ασφάλεια: Για τον άνδρα ή δουλειά, για την γυναίκα ο γάμος.

■ **ΤΑ 70%** των έφοδιών του γερμανικού στρατού θα αποθηκευθούν στη Γαλλία και θα φρουρούνται από Γάλλους στρατιώτες! Ποιος μπορούσε να φαντασθή κάτι τέτοιο, πριν από 20 χρόνια;

■ **Η ΓΑΛΛΙΚΗ** 'Εταιρία Πολυτίμων μετάλλων «κόβει» ακόμη ασημένια τάλληρα με την προτομή της Μαρίας Θηρεσίας, που είναι περιζήτητα στην Αφρική.

■ **Η «ΒΙΤΡΙΣΙΝΗ»** είναι ένα καινούργιο αντιβιοτικό ανάλογο με την πενικιλίνη και λαμβάνεται από τον άνθρωπο.

■ **ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ** δεν θέλουν να διορίζονται ένορκοι, γιατί είναι υποχρεωμένες να ακούνε συνεχώς, χωρίς να μιλάνε.

■ **ΣΤΗΝ** 'Ολλανδία άρχισε «τηλεφωνικός διαχωρισμός» των ανδρών απ' τις γυναίκες. Στο 'Αμστερνταμ έτοποθετήθησαν στους δρόμους ξεχωριστοί τηλεφωνικοί θάλαμοι για τους άνδρες και τις γυναίκες. 'Ο λόγος είναι, φυσικά, ότι οι άνδρες δεν είναι καθόλου φλύαροι και τηλεφωνούν ως επί το πλείστον για δουλειές, ενώ οι γυναίκες φλυαρούν με τις ώρες.

■ **ΜΕΤΑΞΥ** δυο σπירתών: —Γιατί κλαίς; —Καίγεται...

■ **ΕΝΑΣ** κύριος πηγαίνει στην άστυνομία και ρωτάει αν μπορεί να υποβάλει μήνυση εναντίον κάποιου που τον έβρισε Ιπποπόταμο. —Βεβαίως, του απαντούν. Πότε σάς έβρισαν; —Πριν τέσσερα χρόνια περίπου. —Τέσσερα χρόνια! Και γιατί θέλετε να υποβάλετε σήμερα μήνυση; —Χθές πήγα στον ζωολογικό κήπο και είδα για πρώτη φορά Ιπποπόταμο.

■ —**ΑΚΟΥΣΕ**, φίλε μου, είμαι πολύ άνησυχος. 'Η γυναίκα μου λέει συνέχεια στον ύπνο της: «'Οχι, Πάολο, άχ!».

■ —Και γιατί άνησυχείς αφού λέει «όχι»;

■ **ΕΝΑΣ** συγγραφέας έλεγε μια μέρα σ' ένα συνάελλό του: —Θά ήθελα να γράψω κάτι που να μην το έχω γράψει κανείς έως τώρα, ούτε να το γράψω στο μέλλον.

■ —Μά είναι πολύ απλό. Γράψε μια ένθουσιώδη κριτική για τα έργα σου.

■ **ΣΕ ΜΙΑ** φυλακή, ο διευθυντής θέλει να άσπασχολήσει μερικούς κρατούμενους του, δίνοντάς τους την ευκαιρία να άσχοληθούν με το επάγγελμά τους: —'Εσύ, σε ποιά δουλειά είσαι καλός; ρωτά έναν βαρυντομάνη κατάδικο.

■ —Περιοδεύω, έμπορικός αντιπρόσωπος, κύριε διευθυντά.

■ **ΔΥΟ** φίλοι συζητούν: —Είμαι εύτυχης, λέει ο ένας, ή γυναίκα μου, είναι ένας άγγελος! —Τυχρός είσαι, φίλε μου. 'Η δική μου ακόμα ζή.

■ **ΣΤΟ Μεξικό**, ένας καλλιτέχνης ειδικεύεται σε άναπαράστασις της πρωτόγονης θρησκευτικής γλυπτικής των 'Αζτέκων με τα τερατώδη πρόσωπα που ήταν τοποθετημένα σε στήλες για να διώχνουν τα κακά πνεύματα. 'Επειδή, όμως, ή δουλειά του ήταν περιορισμένη άποφάσισε να φιλανθρωπή προτομές στο ίδιο στυλ, παραμορφώνοντας άποτρόπαια τα χαρακτηριστικά τους. Πολλοί, για να εκδικηθούν άντιπαθή τους πρόσωπα, του παρήγγειλαν τέτιες προτομές στις όποιες ο εφής γλυπτής διατηρεί τα χαρακτηριστικά του μοντέλλου του, αλλά σε άπακρουστική έκφραση. Για κάθε «κακοποίηση» παίρνει 70.000 δραχμές και λέγεται ότι δεν προφταίνει.

■ **ΜΕΡΙΚΟΙ** σωφάρου, σαν να είχαν άδεια οδηγού και κυνηγού συγχρόνως!

■ **ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ** λάθος: 'Ιδου ένα άπόσπασμα από μια έφημερίδα: «Τό θύμα φέρει πολλά τραύματα εις την κεφαλήν, πολλά εκ των οποίων είναι σοβαρά, άλλ' οι ιατροί έλπίζουν ότι θά άποφευχθ' ο άκρωτηριασμός».

■ **ΚΑΙ** ένα άλλο ανάλογο: «'Ο φονεύς διέπραξε τό τρομερόν του έγκλημα διά τή κλέψη τή χρημάτων του θύματος, τό όποίον, όμως, εύτυχώς είχε καταθέσει

τά χρήματά του εις την Τράπεζαν την παραμονήν του φόνου του»...

■ **Η ΔΥΝΑΜΗ** δεν σάς προστατεύει πάντοτε. Σκευθήτε τούς δεινοσαύρους.

■ **ΜΙΑ** γυναίκα που αγοράζει επί πιστώσει, έκδηλώνει τή έμπιστοσύνη που έχει στον άνδρα της.

■ **ΣΤΗΝ** ίδια πολυκατοικία μένουν δυο Παπαδόπουλοι. 'Ο ένας πέθανε κι' ο άλλος έφυγε για την Κεντρική 'Αφρική. 'Ο δεύτερος — φυσικά — όταν έφτασε, έστειλε στη γυναίκα του ένα τηλεγράφημα, που ο διανομέας τό έδωσε κατά λάθος στη χήρα του πρώτου. Τό τηλεγράφημα έγραφε: «'Εφτασα έν τάξει. Τρομερή ζέστη!».

■ **ΕΝΑΣ** σύζυγος πηγαίνει με τη γυναίκα του διαστικά στον όδοντογιάτρο και τό λέει:

—Πρόκειται για μιá έξαγωγή. 'Αλλά επειδή διαζώμαστε πολύ, δεν υπάρχει λόγος να κάνετε ένεση.

—Μπράβο! Μαύ άρέσουν οι άνθρωποι με θάρρος. Και πόύ είναι αυτό τό δόντι;

Και ο σύζυγος:

—Μαρία, δείξε τό δόντι σου στο γιάτρο!

'Από τη Μυκονιάτικη μόδα

Ακόμα και το φθινόπωρο ή Μύκονος έχει και τον τουρισμό της και τις μόδες της. 'Η όραιοτάτη κοπέλλα που βλέπετε είναι ή «Μis Δανάη», μιá ξανθή δόξαση καλλονή, που φόρεσε τις δημιουργίες «Ραλίτη», αληθινά έφαντά, βαμμένα με φυσικά χρώματα και ραμμένα σε φίνα και μοντέρνα ραμμή. Άνάσπασα γίνονται από τούς πιο δύσκολους ξένους και έχουν αρχίσει να κάνουν γνωστές τις δυο λέξεις: «Μόδες Μυκόνου».

Είναι υπέροχο!..

... νά λούζετε τὰ μαλλιά σας
μέ τὸ Σαμπουάν **Glamo**.

Ὁ ἀρωματισμένος πλούσιος
ἀφρός τοῦ **Glamo** καθαρίζει
τελείως τὰ μαλλιά καὶ τὰ
κάνει αἰθέρια.

Τὸ **Glamo** μέ τὸ φρέσκο αὐγὸ
καὶ τὶς βιταμίνες πού περιέχει,
τρέφει καὶ δυναμώνει τὰ μαλλιά
δίνοντας μιὰ ἀπαλότητα καὶ
φυσικὴ γυαλάδα.

Τὸ **Glamo** ἀπεδείχθη πλέον,
ὡς τὸ ἰδεώδες μέσον γιὰ τὴν
περιποίησι τῶν μαλλιών.

**Σὰς χαρίζει
υπέροχα μαλλιά!**

Ἀποκλειστικοὶ Ἀντιπρόσωποι:
ΑΔΕΛΦΟΙ ΜΑΓΚΡΙΩΤΗ Α.Ε.
ΑΘΗΝΑΙ - ΝΙΚΗΣ 9 - ΤΗΛ. 25.739

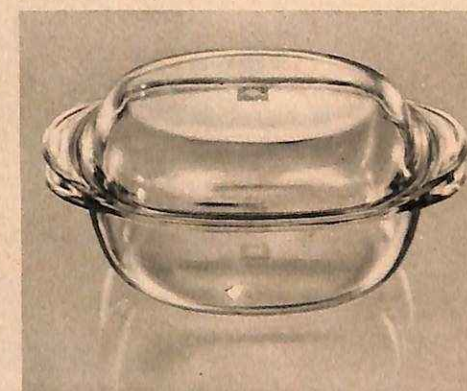
Τόσο νόστιμα δὰ μαγειρεύετε κάθε μέρα !

Μόνο τὰ ὑάλινα πυράντοχα σκεύη **JENA** ἀξιοποιούν τὶς
μαγειρικές σας ἱκανότητες : Ὅλο τὸ ἄρωμα παραμένει στὸ
φαγητὸ γιὰτὶ τὸ γυαλὶ οὔτε ἀπορροφᾷ οὔτε ἐπηρεάζει τὴν
μυρωδιὰ καὶ τὴν νοστιμὰδα τοῦ. Στὴν ἴδια κατσαρόλα σήμερα
μαγειρεύετε ψάρι καὶ αὔριο κάνετε κομπόστα. Καὶ τὴν ὥρα
τοῦ θρασμοῦ παρακολουθεῖτε καὶ βλέπετε χωρὶς νὰ χρειάζε-
ται νὰ σηκώνετε τὸ καπάκι.
Ψήσιμο καὶ βράσιμο σὲ σκεύη **JENA** ! Αὐτὸς εἶναι ὁ καλλι-
τερος τρόπος μαγειρεύματος !

Ποτέ δὲν μαγειρέψατε τόσο ἄνετα !

Ἐπὶ τέλους εἶναι εὐκόλο γιὰ σᾶς : Μαγειρεύετε σὲ ὑάλινα
σκεύη **JENA** — σερβίρετε σὲ ὑάλινα σκεύη **JENA**. Κατ'
εὐθείαν ἀπὸ τὴν κουζίνα στὸ τραπέζι. Καὶ τὰ φαγητὰ παρα-
μένουν περισσότερο χρόνο ζεστὰ μέσα στὰ κομπά, εὐπαρου-
σίαστα, διαυγῆ σκεύη **JENA** πού στολίζουν τὸ τραπέζι σας.

Ζητήσατε τὰ ὑάλι-
να σκεύη **JENA** ἀπὸ
τὸν ὑαλοπώλην σας.
Θὰ μείνετε ἐνδου-
σιασμένη !

Τὰ σκεύη **JENA** χρη-
σιμοποιούνται σὲ ὅ-
λες τὶς ἠλεκτρικές
κουζίνες, γκαζιέρες,
σὲ φωταέριο, ὑγρα-
έριο ἢ κάρβουνο.

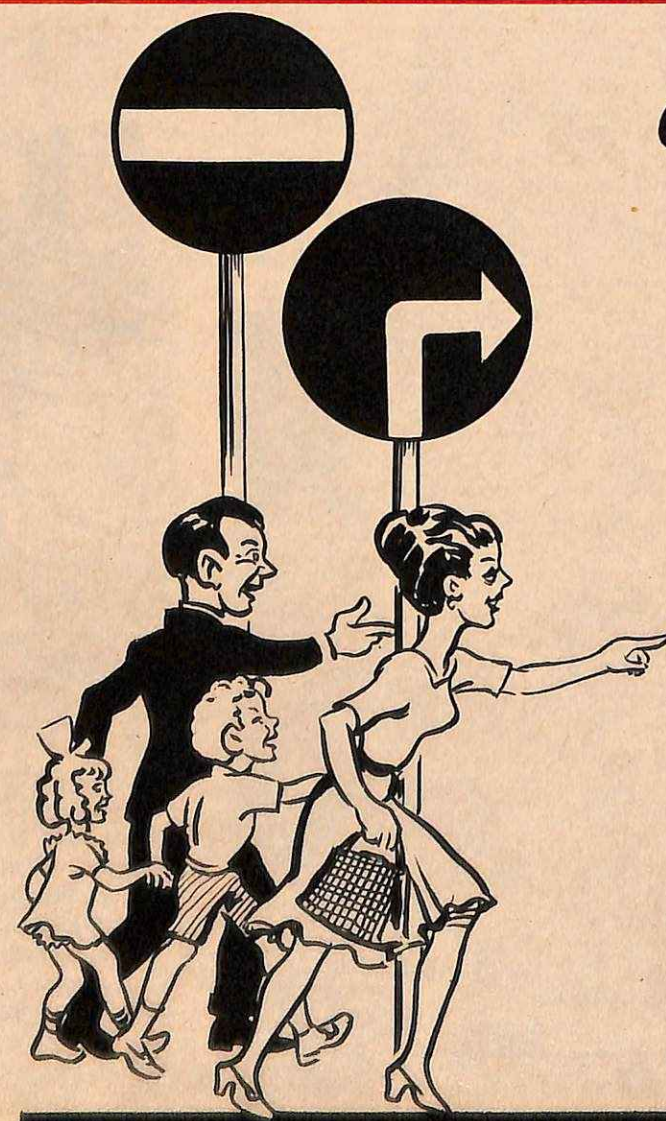

ΥΑΛΙΝΑ ΣΚΕΥΗ JENA ΔΥΤΙΚΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

Τελείως διαυγῆ καὶ κομπά — Πρακτικὰ καὶ φθηνὰ

Πωλοῦνται εἰς ὅλα τὰ καλὰ Ὑαλοπωλεῖα

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΣ :
ΟΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΩΝ "ΒΑΜΒΑΚΑ",
ΑΘΗΝΑΙ : ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΤΕΝΑ 8 - ΤΑΧ. ΘΥΡΙΣ 38 - ΤΗΛ. 21.394
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ : ΣΥΓΓΡΟΥ 2 - ΤΑΧ. ΘΥΡΙΣ 118 - ΤΗΛ. 73.582 & 75.688

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΚΑΙ ΟΔΗΓΕΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΥΤΥΧΙΑΝ:

**ΕΝΑ ΛΑΧΕΙΟ
ΑΠΟ ΚΑΘΕ ΣΕΙΡΑ !**

ΛΑΧΕΙΟΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

**ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΑΠΟ ΣΗΜΕΡΟΝ
ΑΙ ΣΕΙΡΑΙ ΕΝΔΕΚΑΚΑΘΗ ΚΑΙ ΔΩΔΕΚΑΚΑΘΗ**

"Οὐεε οἱ
Λειρέε..."

"Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΚΑΙ Η ΧΟΡΕΥΤΡΙΑ" ΚΑΙ Η "ANNA ΚΛΑΪΜΠΕΡ"

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΙ ΣΧΟΛΙΑ ΤΟΥ κ. Α. Χ. ΜΑΜΑΚΗ

Ολα πιά τὰ θέατρα πρόζας άνοιξαν και δεν μένει παρά ν' άρχίσουν τὰ «Όλύμπια» γιά νά λειτουργούν και οι 14 χειμερινές άθηνάϊκές σκηνές. Ό έναρκτήριος κύκλος συμπληρώθηκε με τις «πρεμιέρες» που είχαμε την περασμένη εβδομάδα. «Πρεμιέρες» τρείς. Στα θέατρα «Α-κροπόλ», «Μουσούρη» και «Βεργή».

Ό άρχίσουμε με τὸ έργο του Κώστα Μουσούρη. Θα πρέπει, όμως, πρώτα-πρώτα νά σημειώσουμε ότι ο έξάιρετος αυτός καλλιτέχνης έφθασε έφέτος σ' έναν σημαντικό σταθμό της τώσον γόνιμης και τώσον δημιουργικής καλλιτεχνικής του σταδιοδρομίας. Κλείνει 25 χρόνια από τότε που έδημιούργησε τὸ θέ-

ατρό του, ένα θέατρο με έξάιρετη δράση και σημαντική σκηνική προσφορά. Άλλά γι' αυτά όλα αξίζει ν' αφιερώσουμε προσεχώς ένα ιδιαίτερο αναλυτικό σημείωμα. Σήμερα θα μάς άπασχολήσῃ τὸ έργο του Τέρνς Ράττιγκαν «Ό πρίγκιψ και η χορεύτρια», με τὸ όποιο, την περασμένη εβδομάδα άρχισε τις πα-

ραστάσεις ο θιασός του. Η ύπόθεσή του είναι άπλη και έχει κάτι που θυμίζει λίγο όπερέττα: Ό αντίδασίλευς της Καρπαθίας, κάποιος υποθετικής χώρας, που ο συγγραφέας την τοποθετεί στα Βαλκάνια, πηγαίνει στὰ 1911 στὸ Λονδίνο γιά κάτι επίσης έορτές. Μαζύ του είναι και ο γιός του, ο βασιλιάς, 17 χρονών και η δεύτερη σύζυγός του, μία ώριμη ιδιόρρυθμη γυναίκα. Ό αντίδασίλευς, παρ' ότι είναι 47 ετών, αγαπά τις περιπτετούλες. Έτσι, ένα βράδυ προσκαλείται στην πρεσβεία της Καρπαθίας μία νεαρή γοητευτική χορεύτρια, που πηγαινει άνύποπτη, νομίζοντας ότι πρόκειται γιά δεξίωση. Η έξυπνάδα της, όμως, τις δίνει τὰ μέσα ν' αντιμετώπισῃ τὸν ώριμο ήγεμόνα και τὰ σχέδιά του. Γνωρίζεται μάλιστα τὸ ίδιο εκείνο βράδυ και με την γυναίκα του, καθώς και με τὸν γιό του, ένα γιό, που έχει πολύ φιλελεύθερες ιδέες, σε σημείο που αντιδρά στα πολιτικά σχέδια τού πατέρα του. Μέσα, λοιπόν, σε 36 ώρες ή Ντόροθι Λάγκαστερ — αυτό είναι τὸ όνομα της — Αμερικανίδας χορεύτριας — βάζει σε τάξη όλα αυτά τὰ πράγματα, ρυθμίζει τὰ πολιτικά της Καρπαθίας και παράλληλα γεννά κεραυνοβόλο έρωτα στὸν ώριμο αντίδασίλευ. Τελικά, όμως, αυτός σφύζει με τὴν έλπίδα ότι κάποτε θα την ξαναδῃ στην χώρα του όπου και θα την περιμένῃ νά πάν...

Έργο και παράσταση

Η ιστορία αυτή έχει, βέβαια, μερικές σκηνές πικάντικες και ένα-δυό πράγματα που αὐτοτελώς παρουσιάζουν κάποιο ενδιαφέρον. Όλη μαζύ, όμως, δεν λέει μεγάλα πράγματα. Κι' αυτό, παρ' ότι ο Κώστας Μουσούρης την παρουσίασε με την εχχωριστή επιμέλεια και τὸν δημιουργικό τόνο και παλμό που χαρακτηρίζουν τις παραστάσεις τού θεάτρου του. Παραστάσεις που σκηνοθετεί πάντα με τώση δημιουργική φροντίδα. Ό ίδιος παρ' ότι άρρωστος στην πρεμιέρα, υπεδύθη κατά τρόπο άρκετά πειστικό τὸν κεντρικό ήρωα. Η Άλίκη Βουγιουκλάκη, που ζωντάνεψε την κεντρική ήρωίδα, πραγματοποιεί την συγκριτικώς καλύτερη έως σήμερα σκηνική εμφάνισή της. Σίγουρα, η Αμερικανίδα χορεύτρια που παίζει, δεν μπορεί εκ τὸν πραγμάτων νά είναι μία θελκτική ένζεν. Έν τούτοις η δημοφιλής νέα πρωταγωνίστρια τὰ καταφέρνει έτσι, που ο θεατής δεν πολυσκέπτεται ότι ο τύπος άποζητὰ έρμηνεύτρια άλλης καλλιτεχνικής ιδιοσυγκρασίας. Γιατί όμολογούμενος, προσελκύεται ζωηρά. Ό Γιώργος Λευτεριώτης, όμως, έχει επωμισθῇ ένα άχαρη έργο. Υποδύεται τὸν 17ετή βασιλιά, αλλά — ιδίως όταν φορά την έντυπωσιακή στρατιωτική στολή — ή όλη του εμφάνιση έχει τέτια επίδλητικότητα, που δεν δίνει διόλου την έντύπωση τού ανήλικου έφηβου, που προϋποθέτει ή δράση. Είναι φανερό ότι τὸ κείμενο θέλει ένα πολύ νέο παιδί, χωρίς προσωπικότητα, διότι διαφορετικά ή ήρωίδα δεν θα έρωτευόταν, βέβαια, τὸν ώριμο πατέρα... Έξάιρετη, αντίθετος, ή Βάσω Μεταξά στὸν ρόλο της μητέρας. Παίζει πολύ παραστατικά και πολύ έκφραστικά.

Ό,τι πρέπει και ο Σταύρος Ξενίδης στὸν τύπο τού Άγγλου διπλωμάτη, που εκπροσωπεί τὸ Φόρεϊν Όφφισ. Η νέα καλλιτέχνης Μαίρη Άντανοπούλου δίνει συμπαθητικά την νεαρή πριγκίπισσα και ή διανομή ώλοκληρύνεται στὸν σαστό τόνο με τις έπεισοδιακές εμφανίσεις της Λουίζας Ποδηματά, της Καίτης Λαμπροπούλου, της Άννας Σταυρίδου καθώς και τού Γιάννη Βογιατζή. Έπιτυχημένο τὸ σκηνικό τού Μάριου Άγγελόπουλου και ώραιότατα και τὰ κοστούμια της έν πάση περιπτώσει πολύ φροντισμένης παραστάσεως.

Η «Άννα Κλάιμπερ»

Ας έλθουμε τώρα στὸ έργο τού Ισπανού δραματουργού Άλφόνσου Σάστρε, που παρουσιάζει ή Έλσα Βεργή με τὸν έφετεινό θιασό της στὸ θέατρο της τής οδού Βουκουρεστίου. Γύρω από τὸ έργο αυτό και την παράστασή του δημιουργήθηκε μία δέξυατη διένεξη ανάμεσα στην έκλεκτή πρωταγωνίστρια και τὸν γνωστό σκηνοθέτη Μήτσο Λυγίζο, ο όποιος τελικά άνέδασε την «Άννα Κλάιμπερ». Λέω τελικά, γιατί στην άρχή έπρόκειτο νά την σκηνοθετήσῃ ο κ. Βαχλιώτης. Έν πάση περιπτώσει από τὸν καυγά που έγινε επί ήμέρες στις έφημερίδες και από τις άντεγκλήσεις που άντηλλάγησαν, προέκυψε ότι έπῆλθαν ώρισμένες αλλαγές στὸ κείμενο και ότι και στην παράσταση υπάρχουν τελικώς πράγματα στα όποια δεν ήταν σύμφωνος ο σκηνοθέτης. Άνεξάρτητα, όμως, από αυτά, νομίζω ότι και ο θεατής δεν συμφωνεί με πολλά από τὰ συμβαίνοντα επί σκηνής τού θεάτρου Βουκουρεστίου. Δεν έξρω πώς ακριβώς ήταν τὸ έργο και τί αλλαγές έγιναν στὸ ώραίο μεταφρασμένο από την Ίουλλια Ίατρίδη Ισπανικό κείμενο. Έν πάση περιπτώσει αυτή ή ιστορία τὸν έρώτων μίας άσημης ήθοποιού μ' υπέρμετρα άνεπτυγμένο τὸν αίσθησιακό έρωτισμό, δεν λέει σπουδαία πράγματα. Συνολικά δεν προσελκύει. Παράλληλα ή Έλσα Βεργή ύπογραμμίζει πάρα πολύ δραματικά τὰ πράγματα και αυτό τὸ ύπερβολικά τραγικό χρώμα, δεν έξυπηρετεί επίσης την παράσταση. Ό Νίκος Κούρκουλος, που υποδύεται τὸν μόνον άνθρώπο που άγάπησε ή Άννα Κλάιμπερ και ο όποιος έχει δώσει καλά δείγματα τὸ καλοκαίρι στὸ θέατρο «Έέμπο», πιστοποιεί και αυτή την φορὰ τὸ ταλέντο του και είναι φανερό ότι σημειώνει άνοδο. Ό Θεόδωρος Μορίδης, δεν έχει περιθώρια γιά ιδιαίτερη δράση και είναι άδικο νά κριθῇ. Άλλά και απ' τούς ύπόλοιπους ήθοποιούς κανείς δεν έχει την εύκαιρία γιά κάτι ούσιαστικό. Τέλος, δεν είναι δυνατόν νά μιλήσῃ κανείς γιά την εργασία τού νέου σκηνογράφου κ. Παύλου Μαντούδη, γιάτῃ τελικά από την σκηνογραφία του εμφανίζονται επί σκηνής μερικά ίχνη. Λυπάμαι γιά τις πικρές διαπιστώσεις, αλλά δυστυχώς έτσι έχουν τὰ πράγματα με τὸ Ισπανικό έργο που προέκρινε γιά έναρκτήριο της σαιζόν ή Έλσα Βεργή.

Α.Χ. ΜΑΜΑΚΗΣ

ΜΙΑ ΣΚΗΝΗ από την κωμωδία τού Ράττιγκαν με την άποϊαν άρχισαν οι παραστάσεις τού θεάτρου Κώστα Μουσούρη. Μαζύ με τὸν έλεκτικό θιασάρχη εικονίζεται ή Άλίκη Βουγιουκλάκη, που υποδύεται μία Αμερικανίδα χορεύτρια.

Η ΕΛΣΑ ΒΕΡΓΗ, ό Θεόδωρος Μορίδης και ό Νίκος Κούρκουλος, όπως εμφανίζονται στο Ισπανικό έργο «Άννα Κλάιμπερ» τού Άλφόνσου Σάστρε με τὸ όποϊον άρχισε ό έφετεινός κύκλος παραστάσεων τού θεάτρου της Έλσας Βεργή.

56

"ΜΙΝΩΣ"

Παλτά, Ζακέττες, Φούστες, Μπλουζες, στο ΝΕΟ τμήμα έτοιμών

Στρατηγίου

ΕΡΜΟΥ & ΠΛ. ΚΑΠΝΙΚΑΡΕΑΣ

57

Ταξιδεύετε με τὸ άδύγκριτον
Υ/Π "Όλυμπία."

23.000 ΤΟΝΝΩΝ - ΤΑΧΥΤΗΤΟΙ 21 ΜΙΛΙΩΝ

"Αμέριμνα πρῶινά στο ήλιόλουστο κατάστρωμα τού "ΌΛΥΜΠΙΑ,"

Τὸ 'Υπερκεάνιον "ΌΛΥΜΠΙΑ," προσφέρει σε όλους άνεξαιρέτως τούς επιβάτας του πρωτοφανείς άνέσεις και πολυτέλειαν.

GREEK LINE

Άπευθυνήτε εἰς τὸν ταξιδιωτικὸν πράκτορα της προτιμΗΣΕΩΣ σας
ΓΕΝ. ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ ΑΦΟΙ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ (ΕΛΛΑΣ) Α.Ε.

Η ΜΠΑΡΝΤΟ ΟΠΩΣ ΕΜΦΑΝΙΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΤΑΙΝΙΑ

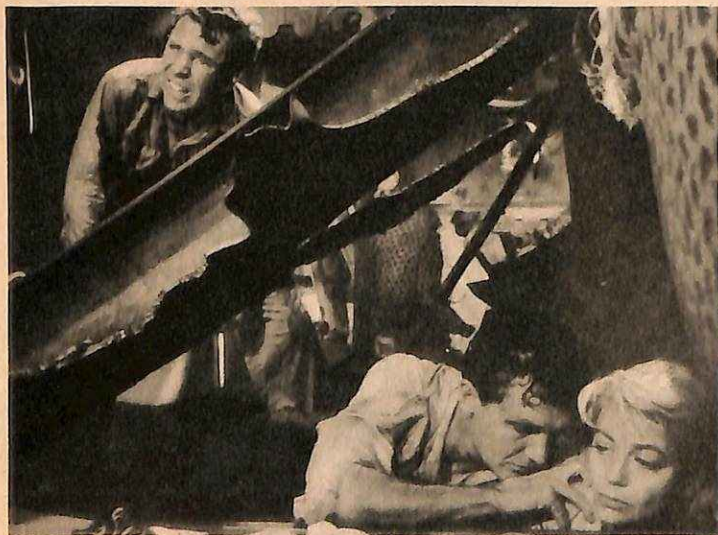
ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΧΟΡΕΨΕΤΕ ΜΑΖΥ ΜΟΥ;

Κάθε ταινία της ΜΠΡΙΖΙΤ ΜΠΑΡΝΤΟ είναι και μία απόλαυση για τα εκατομμύρια των θαυμαστών της. Αυτή τη φορά, όμως, η Μπέ-Μπέ, η ασυναγώνιστη βασίλισσα του σέξ, που αναστατώνει κάθε τόσο τον κόσμο, πότε με τους έρωτές της, πότε με τα διαζύγια της, είναι κυριολεκτικά στο φόντο της καριέρας της.

Ακαταγώνιστη σε μπρίο, σε κέφι, αβασσάτη σε τσαχαπινιά, άκαταμάχητη σε προκλητικότητα, θα χαρίσει στους φίλους της δυό αλησμόνητες ώρες.

Στη σπαρταριστή αυτή δημιουργία της έχει για παρτεναίρ τον υπέροχο ΑΝΡΥ ΒΙΝΤΑΛ. Μαζί τους συμπρωταγωνιστούν η ΝΤΩΟΥΝ ΑΝΤΑΜΣ και ο ΝΤΑΡΙΟ ΜΟΡΕΝΟ.

Το έγχρωμο αυτό σαύμα προβάλλεται από την Δευτέρα στους Κινηματογράφους ΠΑΛΛΑΣ και ΤΙΤΑΝΙΑ.

ΜΙΑ ΣΚΗΝΗ ΑΠΟ ΤΟ ΦΙΛΜ «Ο ΥΓΡΟΣ ΤΑΦΟΣ»

Ο ΥΓΡΟΣ ΤΑΦΟΣ

Καθλωμένοι στις θέσεις σας επί δυό ώρες, θα ζήσετε την πιο καταπληκτική αγωνία. Αυτή τη φορά το Χόλλυγουντ μάς στέλνει μία ναυτική περιπέτεια κυριολεκτικά ασύλληπτης δραματικότητας.

Με κομμένη την ανάπνοη δὲ παρακολουθήσετε 1.500 ανθρώπους να ζούν την φρενιτιδα του πανικού!

Η κάθε σκηνή του συγκλονιστικού αυτού έγχρωμου κολοσσού είναι αληθινή ως το τελευταίο λεπτό.

Η ΜΕΤΡΟ ΓΚΟΛΑΝΤΟΥ-Ι-Ν ΜΑΓΕΡ άγόρασε ένα όλόκληρο υπερωκεάνιο, το «ΙΑ ΝΤΕ ΦΡΑΝΣ» και το έδωσε, για να αποδώσει όλοζώντανες και αδραντικές τις πιο έξαλλες σκηνές τρόμου και αγωνίας.

Στην κολοσσισιά αυτή δημιουργία πρωταγωνιστούν σε τέσσερες συγκλονιστικούς ρόλους ο ΡΟΜΠΕΡΤ ΣΤΑΚ, η ΝΤΟΡΟΘΥ ΜΑΛΟΟΥΝ, ο ΤΖΩΡΤΖ ΣΑΝΤΕΡΣ και ο ΕΝΤΜΟΝΤ ΟΜΠΡΑ-Ι-ΑΝ.

Ο ΥΓΡΟΣ ΤΑΦΟΣ (THE LAST VOYAGE) προβάλλεται από την Δευτέρα στους Κινηματογράφους ΟΡΦΕΥΣ και ΑΤΤΙΚΑ.

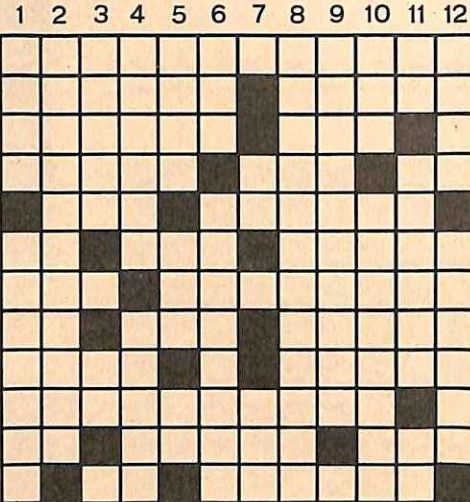
(Ανακοινώσεις)

Σταυρόπαιζο

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

1. Καμιά μεγάλη πράξις δεν έγινε χωρίς αυτόν.
2. Ένας σύγχρονος ήγερμών — Δι' αυτό πληρώνουμε μηνιαίως.
3. Δολιευόμενος — Είναι, εάν το επαναλάβωμεν, τρόπος αλκίας.
4. Σ' αυτά τὰ άσπεία είναι άβαστοι οι Γάλλοι (ξεν.) — Οπερέτα του Λέχαρ — Γενική άντωνυμία (θελ.).
5. Έτσι φωνάζουν στα χωριά των φέροντα το όνομα γνωστού αγίου — Συγκρότημα νήσων της Ωκεανίας.
6. Ιταλική συγκατάθεσις — Περιοχή του Πειραιώς — Όσοιον με τον έξάντα γωνιομετρικών όργανων.
7. Τέως ύπουργείον — Βγαίνει από την παλαμίδα, ενάρθρων (δημ.).
8. Ο μόνιμος... θεός των έλληνικών σταυρολέξων — Αυστριακή λουτρόπολις — Κυρία... Ζακυνθινή από την άναποδη.
9. Κεντρική οδός των Αθηνών (άντιστρ.) — Δι' αυτής ζούν πολλές γυναίκες, άντιστρόφως (γεν.).
10. Πρωτεύουσα του Πακιστάν, ενάρθρων.
11. Αναφορ. άντωνυμία (άρσ.) — Ασιατικών ύψιπέδων — Αναρωτηριών... γαλλικών (κυριολ.).
12. Άνδρ — Κάτι κακό θα διέπραξαν...

ΚΑΘΕΤΩΣ

1. Άγαπάς... λατινιστί — Φουρός των κρατών.
2. Ήτο ο Καραϊώ την καταγωγήν (δημοτ.).
3. Μία των Ιονίων, με την κοινή δημοτική ονομασία της — Τα δυο τελευταία γράμματα της προηγούμενης λέξεως, άντεστραμμένα.
4. Πρόεδρος του Μεξικού το 1876 —

- 1911, ενάρθρων — Σύμπαντες, άντιστρόφως (δοτική).
5. Άνευ αυτών αποκλείεται ή διαδοχή (γεν.) — Αρχικά ήλεκτροκινήτου συγκοινωνίας μας — Πατήρ της Ισιδος.
6. Ιαπωνικόν νόμισμα — Γνωστός Γάλλος ποιητής, ιδρυτής, μετά του Βερλαίν, της σχολής των συμβολιστών (1842 - 98).
7. Ναυτικόν κέλευσμα, από αρχαίων ρήμα — Δεξιός παραποταμός του Ριβανού.
8. Πόλις της Β. Ήπειρου (δημοτ.).
9. Ονομασία των άρχηγών του στρατού στην παλαιά Τουρκία.
10. Δοτική... πειραματοζώον — Τέτιο παιδί είναι άδύνατο (δημ.).
11. Μισή όμάς... — Λεκές που θγαίνει δύσκολα, ενάρθρων (δημοτ.) — Άρβρον.
12. Βουνό της Σαμοβάκης — Τους έπολέμησε ο Μ. Άλέξανδρος, άντιστρόφως (αίτ.).

ΖΙΓΚ ΖΑΓΚ

Ο σκοπός του ενδιαφέροντος και διασκεδαστικού αυτού άτομικού, αλλά και ομαδικού παιχνιδιού, είναι να επιτύχη κανείς όσο το δυνατόν μεγαλύτερη βαθμολογία στο σχηματισμό λέξεων.

Άρχίστε λοιπόν από οποιαδήποτε γραμμή θέλετε και προχωρήστε από το τετράγωνο αυτό σε οποιοδήποτε γειτονικό πάντοτε, τετράγωνο όριζοντίως, καθέτως ή διαγωνίως, προσπαθώντας να διαβάσετε την μεγαλύτερη λέξι που μπορείτε να βρήτε.

Σημειώστε τώρα τη λέξι, που βρήκατε και σήσητε στα τετράγωνα τα γράμματα που μεταχειρισθήκατε. Ψάξτε τώρα για μίαν άλλη λέξι και συνεχίστε έως ότου δεν μπορείται να βρήτε άλλες.

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

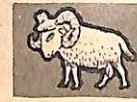
Για κάθε λέξι των δύο γραμμάτων μετρήσετε 1 βαθμό.
Για κάθε λέξι των 3 γραμμάτων μετρήσετε 3 βαθμούς.
Για κάθε λέξι των 4 γραμμάτων μετρήσετε 5 βαθμούς.
Για κάθε λέξι των 5 γραμμάτων μετρήσετε 7 βαθμούς.
Για κάθε λέξι των 6 γραμμάτων μετρήσετε 9 βαθμούς.
Για κάθε λέξι των 7 γραμμάτων μετρήσετε 11 βαθμούς.
Για κάθε λέξι των 8 γραμμάτων μετρήσετε 13 βαθμούς.
Για κάθε λέξι των 9 γραμμάτων μετρήσετε 15 βαθμούς.

Για κάθε λέξι των 10 γραμμάτων μετρήσετε 17 βαθμούς.
Και ούτω καθ' εξής, προσθέτοντας δύο πάντοτε βαθμούς για κάθε πρόσθετο γράμμα.
Προσθέστε τώρα το σύνολο των βαθμών που μπορείτε να πετύχετε. Βαθμοί από 1-29 βαθμολογούνται με «ΜΕΤΡΙΑ».
Βαθμοί από 30-35 βαθμολογούνται με «ΑΡΚΕΤΑ ΚΑΛΑ».
Βαθμοί από 36-40 βαθμολογούνται με «ΚΑΛΑ».
Βαθμοί από 41-45 βαθμολογούνται με «ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ».
Βαθμοί από 46 και άνω βαθμολογούνται με «ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ».

ΤΙ ΛΕΝΕ Τ'ΑΣΤΡΑ

Για την εβδομάδα από 4 έως 11 Νοεμβρίου 1960

ΚΡΙΟΣ. Για όσους γεννήθηκαν από 21 Μαρτίου-20 'Απριλίου

Θα παρουσιασθή μία ευκαιρία, που δεν θα μπορέσετε για άρισμένους λόγους, να έπωφεληθήτε. Μην άπογοητεύετε και σταματήσετε την προσπάθεια. Κυράγιο. Εύνοική ημέρα: Δευτέρα, άρ. 1.

ΤΑΥΡΟΣ. Για όσους γεννήθηκαν από 21 'Απριλίου-21 Μαΐου

Υπάρχουν άρισμένες ένδείξεις που προλέγουν την έπιτυχία σας. Μην περιορίσθε όμως στις ύποσχέσεις των άλλων, που μπορεί να αλλάξουν γνώμη άργότερα. Εύνοική ημέρα: Πέμπτη, άριθμός 3.

ΔΙΔΥΜΟΙ. Για όσους γεννήθηκαν από 22 Μαΐου - 21 'Ιουνίου

Οι σχέσεις σας με κάποιο πρόσωπο πρόκειται να πάρουν κακή τροπή και να σας φέρουν σε άδιέξοδο. Μην πάρετε αποφάσεις πριν έλθε σίγουρος. Εύνοική ημέρα: Κυριακή, άριθμός 7.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ. Για όσους γεννήθηκαν από 22 'Ιουν.-22 'Ιουλίου

Σκέπτεσθε να μεταβάλετε τακτική χωρίς να λαμβάνετε ύπ' όψη τα γεγονότα που σας κρατούν έμμενο με την ύπαρξή τους κατάστασι. Δεχθήτε συμβουλές. Εύνοική ημέρα: Τετάρτη, άριθμός 3.

ΛΕΩΝ. Για όσους γεννήθηκαν από 23 'Ιουλίου-22 Αυγούστου

Μην παίρνετε τα πράγματα τόσο σοβαρά. Είναι μία μικρή άδιαβυστία που θα περάσει με τον καιρό και θα εξασθή. Χρειάζεσθε άνάπαυση. Ξεκουραστήτε. Εύνοική ημέρα: Κυριακή, άριθμός 5.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ. Για όσους γεννήθηκαν από 23 Αυγ.-22 Σ'ρίου

Σταματήσατε άκριβώς στο σημείο που θα έπρεπε να έντεινετε τις προσπάθειές σας. Τα οικονομικά σας θα περάσουν μία κρίση. Έχετε πολλές έλπίδες. Εύνοική ημέρα: Τρίτη, άριθμός 9.

ΖΥΓΟΣ. Για όσους γεννήθηκαν από 23 Σ'αδρίου-22 'Οκτω6.

Περάσατε χωρίς άπώλειες στο στάδιο των προσπαθειών και των δυσχερειών. Τώρα μπορείτε χωρίς φόβο να κάνετε κάθε είδους έπιχείρηση και να έπιτύχετε. Εύνοική ημέρα: Σάββατο, άριθμός 11.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ. Για όσους γεννήθηκαν από 23 'Οκτ.-22 Ν'ρίου

Κερδίσατε την κατάσταση χωρίς στη δυναμική λύση του ζητήματος. Μην άπογοητεύετε έκείνους που σας βοηθήσαν στις δύσκολες στιγμές σας. Εύνοική ημέρα: Παρασκευή, άριθμός 6.

ΤΟΞΟΤΗΣ. Για όσους γεννήθηκαν από 23 Ν'ρίου-22 Δ'ρίου

Μη θέσατε σ' έφαρμογή τα σχέδιά σας, γιατί θα βάλετε μεγαλύτερους μπελάνδες στο κεφάλι σας χωρίς κέρδος. Οι συστάσεις που θα σας γίνουν είναι άπαραίτητες. Εύνοική ημέρα: Τρίτη, άρ. 1.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ. Για όσους γεννήθηκαν από 22 Δ'ρίου-19 'Ιαν.

Ο έγωϊσμός σας θα πληγωθή από τα βέλη ενός προσώπου που σκέπτεται έχθρικά για την ύπόθεσή σας. Μη χάσετε το θάρρος σας. Κυράγιο. Εύνοική ημέρα: Τετάρτη, άριθμός 9.

ΥΔΡΟΧΟΟΣ. Για όσους γεννήθηκαν από 20 'Ιαν.-18 Φ'ρίου

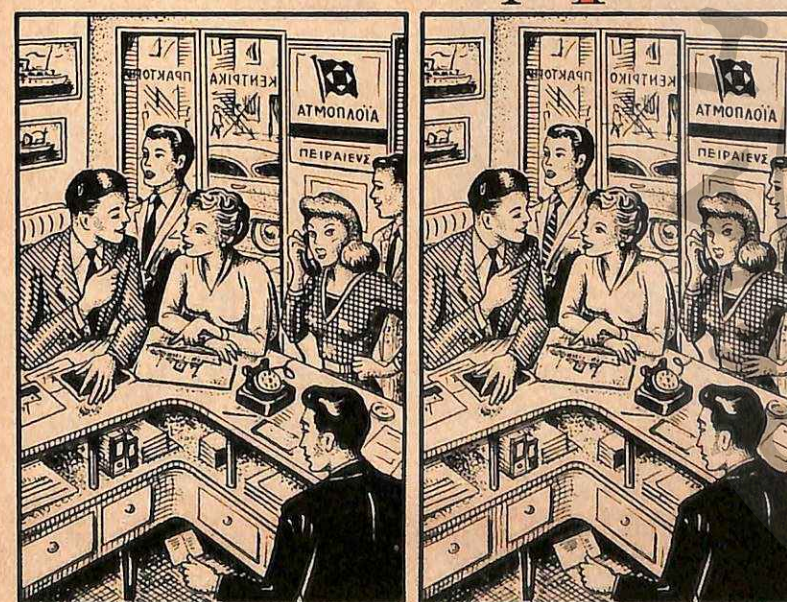
Οι συνθήκες θα μεταβληθούν και θα σας έξαναγκάσουν να συνθηκολογήσετε πριν προσβάσετε να επαναλάβετε την έπίθεσή ή να δεχθήτε οιαδήποτε βοήθεια. Εύνοική ημέρα: Κυριακή, άριθμός 5.

ΙΧΘΥΕΣ. Για όσους γεννήθηκαν από 19 Φ'ρίου-20 Μαρτίου

Πρέπει να τηρήσατε όλες σας τις συμφωνίες για να μη θέσουν άργότερα ζητήματα τιμής. Υπάρχει καιρός ν' αλλάξετε την κατάσταση. Μη δειλιάσετε. Εύνοική ημέρα: Πέμπτη, άριθμός 6.

Ποιές διαφορές

Το δεύτερο σκίτσο διαφέρει από το πρώτο σε 9 σημεία. Μπορείτε να τα βρήτε;

Αύσεις στη σελ. 68.

Το Μυστικό μιας γυναίκας

Εύλοχισμένη

Να τι μάς γράφει μία κυρία :

«Ο άντρας μου, μου λέει πάντα ότι με βρίσκει κάθε μέρα και πιο ώμορφη. Αυτό βεβαίως μ' εύχαριστεί αλλά δεν το πιστεύω. Έν τούτοις πρέπει να όμολογήσω ότι ή έπιδερμής μου είναι σήμερα πιο όροσερή και νεανική από τον καιρό που ήμουν 25 χρονών.

Την εποχή εκείνη το δέρμα μου είχε μαύρα στίγματα, διεσταλμένους πόρους, κοκκινίλες κλπ. Σήμερα ή έπιδερμής μου φαίνεται άπαλή, όροσερή σαν βελούδο.

Δέν πρόκειται βεβαίως περι δαύματος. Άπλως περιποιούμαι κάθε μέρα το δέρμα μου με την Κρέμα σας. Πιστεύω ειλικρινώς ότι ή Κρέμα ΤΟΚΑΛΟΝ είναι το πιο άποτελεσματικό μέσο για την ώμορφιά του προσώπου...»

Δοκιμάσετε και σεις την Κρέμα ΤΟΚΑΛΟΝ.

Χρησιμοποιώντας τακτικά, κάθε μέρα την Κρέμα ημέρας ΤΟΚΑΛΟΝ θα έπιτύχετε θαυμάσια άποτελέσματα, πολύ καλλίτερα από κάθε άλλη πολυδάπανη μέθοδο.

Η Κρέμα ημέρας ΤΟΚΑΛΟΝ δα σας δώση ό,τι επιθυμείτε περισσότερο από κάθε άλλο. Δηλαδή, μία όροσερή έπιδερμίδα που λάμπει από ώμορφιά. Δοκιμάσατε την Κρέμα ΤΟΚΑΛΟΝ σήμερα κι' όλας.

Tokalon

Η Άρτιον οὐκ γάρ τῶν δαυμάλων

Ηταν μία διαφορετική εποχή τότε. Οί άνθρωποι διάβαζαν μόνο στα φανταστικά μυθιστορήματα τις εξερευνησεις της σελήνης, τα υποθρύχια ταξίδια, τις εναέριες πτήσεις. Ήταν μία εποχή που η δύναμη του ανθρώπου, του αλόγου και του άμαξιού είχε σημαντική αξία στη ζωή. Ένας συνδυασμός ρομαντισμού και αυτοσυντηρήσεως χαρακτηρίζει τις ψυχολογικές αντιδράσεις τών γιγαϊάδων μας. Κι' όμως, όσο κι' αν πιστεύουμε στον πολιτισμό της εποχής μας, δεν έχουμε αδιάφοροι στη νοσταλγική ανάδρομη του παρελθόντος. Να πούμε πως οι άνθρωποι ήταν τότε πιο εύτυχιμένοι; Δεν είναι σίγουρο. Ήξεραν, όμως, να λατρεύουν την όμορφη σε κάθε της έκδηλωση. Ή γυναίκα, το ντύσιμο, το σπίτι, είχαν μία ξεχωριστή αρχοντιά. Τα βαρύντιμα ύφασματα έδιναν μία αίγλη πλούτου και παραμυθίας ανέσεως. Κι' ανάμεσα στα μετάξια και στα χρυσοπυκνισμένα έπιπλα φανερωνότανε πανίσχυρο το βελούδο. Από το παλάτι μέχρι το αστικό σπίτι, αντίκριζε κανείς το έντυπωσιακό αυτό ύφασμα ν' άγκαλιάζει μία πολυθρόνα, ένα καναπέ, ένα παράθυρο. Και τα χρόνια κύλησαν γοργά. Φτάσαμε στην εποχή του ατόμου, της ταχύτητας, των διαπλανητικών ταξιδιών. Κι' όμως, ο άνθρωπος εξακολουθεί νά έχει μία μοναδική άγαπη. Το βελούδινο ντύσιμο τών επίπλων του σπιτιού του. Με μόνη την διαφορά πως τα βελούδα που χρησιμοποιούσαν οι γιγαϊάδες μας δεν έχουν τίποτε το κοινό με τα σύγχρονα βελούδα, εκτός από την ονομασία. Γιατί τα παλιά αρχοντικά σαλόνια ήταν πολύ ώραία, αλλά δεν τολμούσε κανείς να καθήσει για νά μη χαλάσουν τα βελούδα. Τώρα μπορείτε ακόμη και να τα πλύνετε χωρίς να πάθουν τίποτε. Το παλιό αυτό ύφασμα υπάρχει σε μία μοναδική συλλογή νέων τύπων στο κατάστημα Σπηλιόπουλου, της οδού Έρμου 25, που συνθέτουν μία πολύχρωμη παλέττα από μάλλινα, άλπακα, λινά μεταξωτά και θαμβοακέρτα βελούδα, σε άπαλους γλυκούς χρωματισμούς. Όταν τὰ ήπτε δεν θα πιστέψετε στα μάτια σας ότι πρόκειται για βελούδο. Τα Alpaca με το χαρακτηριστικό τους τριχώμα, που θυμίζει κάπως ραζέ μοχαίρ για έπανωφόρι, τὰ μάλλινα Mohair, που είναι έμποτισμένα με ειδικές ουσίες για νά μη τὰ τρώη ο σκόρος, τὰ μεταξωτά Calan, που σχηματίζουν μία λεπτή ρίγα και μοιάζουν πολύ με τὰ λινά Flamme, μόνο, που είναι πιο γυαλιστερά και τὰ καταπληκτικά Pluchs με το πρωτότυπο κατασάρ τοις πέλος, δεν πασχαλάνουν και δεν μακιζούν ακόμη κι' αν τὰ χρησιμοποιήσετε είκοσι δόκκληρα χρόνια.

Οποιος έχει πάει στην Όλλανδία νοσταλγεί τις ατέλειωτες έκτασεις της με τις τουλίπες και τὰ ζουμπούλια, που τούς άνοιξιάτικους μήνες μοιάζουν με κεφαλάκια μικρών παιδιών, καθώς κινούνται ρυθμικά στο άγγιγμα του μυρωμένου ανέμου. Είναι ένας υπέροχος πολύχρωμος πίνακας, που σε κάνει να νοιώθεις τί ένέπνευσε την ολλανδική ζωγραφική σχολή με τούς μεγάλους ζωγράφους, που έμειναν οι άλησημνητοι λάτρεις τών ζωντανών χρωμάτων. Πόσο δεν θα έλεγε κανείς νά ξαναδρεθί στη γραφική αυτή χώρα του βορρά, για νά χαρή τη γαλήνη και την όμορφη του λουλουδιού, που λατρεύεται από τούς κατοίκους της σαν θεότητα. Κι όμως μπορείτε νά ζήσετε για μία ακόμη φορά το υπέροχο αυτό οπτικό παιχνίδι, αν φροντίσετε από τώρα για την όμορφη τού άνοιξιάτικου κήπου σας ή της θεράντας σας. Με τούς ολλανδικούς βολβούς, για τουλίπες και ζουμπούλια που έχει, όπως και για κάθε άλλο φυτό, το κατάστημα Άγαλιώτη, της οδού Χρ. Λαδά 9α, θα ζωντανέψετε σε μία γωνιά του κήπου ή της θεράντας σας όλη τη γοητεία της άνοιξιάτικης Όλλανδίας.

Μόλις φυσήξη το παγερό χειμωνιάτικο ξεροβόρι, το ανδρικό φύλο θ' άποχαιρετήσει την κομψότητα. Πουλόδερ, κασκόλ, γοντρά παλτά. Κι όμως, όσο κι αν δεν θέλουν να τὰ παλτά, οι άνδρες ενδιαφέρονται για την εμφάνισή τους. Και δεν άρκεί νά φοράνε καλογραμμένα ρούχα. Τὰ πολλά πουλόδερ, τὰ σακκάκι και τὸ παλτό είναι αρκετά για νά χαλάσουν τη φινέτσα μιάς σιλουέτας. Άλλωστε, εδώ που τὰ λέμε, θα έπρεζα-σούν άσχημα και τες γυναίκες που θα τούς αντικρύσουν ντυμένους σά νά πρόκειται να πάνε για εξερευνησεις στο Βόρειο Πόλο. Και το χειρότερο άπ' όλα είναι πως τὰ πολ-

λά ρούχα δεν εξασφαλίζουν πάντοτε μεγάλη θερμότητα. Ξέρετε, όμως, πως ο άνδρας σας, ο αδελφός σας, ο φίλος σας μπορεί νά περάση ολόκληρο τόν χειμώνα φορώντας μόνο το κοστούμι του; Δεν θα χρειασθούν ούτε παλτά, ούτε πουλόδερ, ούτε κασκόλ! Άντίο είρωνικά χαμόγελα τών γυναικών. Οί άνδρες μπορούν πιά νά ντύνονται άνοιξιάτικα, ακόμη και μέσα στην καρδιά του χειμώνα. Τὰ μοναδικά έσώρηχα Θερμοφάν, της διομηχανίας «Άτθίς», που γίνονται από τριβοηλεκτρικά νήματα Ροβυλόν, όταν έλθουν σ' έπαφή με τὸ ανθρώπινο σώμα δημιουργούν μία καταπληκτική θερμότητα, ή όποια τὸ προστατεύει από τὸ κρύο, την ύγρασία και τες ψύξεις. Γι' αυτό, άλλωστε, και ολόκληρος ο Ιατρικός κόσμος τὰ θεωρεί μοναδικά για εκείνους που πάσχουν από ρευματικές και άρθριτικές παθήσεις. Και κάτι ακόμη. Οί φανελλες Thermapan δεν μεταβάλλονται από τὸ πλύσιμο, δεν τες τρώει ο σκόρος και δεν ερεθίζουν τὸ δέρμα, ακόμη και στις περιπτώσεις που έχει μία αλλεργική προδιάθεση.

Μή μου πητε πως δεν έπρεάζεται το νευρικό σας σύστημα από τόν άεκίνητο ρυθμό της ζωής μας. Υποθέσεις, τρεχάματα, άγωνίες. Και στίς λίγες ώρες της ψυχασθενίας μας δεν προφθαίνουμε ν' άποκαρυνθούμε από τες σκέψεις και ξαναμπναιούμε πάλι στον φαύλο κύκλο της ρουτίνας. Και για τόν άνδρα τὸ κακό περιορίζεται μόνο στην ψυχική κόπωση. Άλλά στη γυναίκα έχει αντίκτυπο στην εμφάνισή της. Μάτια κουρασμένα, δέρμα άγριεμένο, εξάντληση... Με φόβο βλέπουμε μία έπίσκεψη στο γυναικό. Με άπογοήτευση νοιώθουμε τες δυνάμεις μας και την όμορφη μας νά μάς έγκαταλείπουν. Είναι, άραγε, ή υπερβολική ένταση της εργασίας; Είναι υφ' άποδύπλευρος ρόλος που παίζει ή γυναίκα στη ζωή; Είναι τὸ αποτέλεσμα του συνδυασμού τών υποχρεώσεών της σαν μητέρας, συζύγου και εργαζομένης; Πάντως, μία είναι ή αλήθεια, πως έχει χάσει όλη τη δροσιά και τη γοητεία της, χωρίς πολλές φορές νά χάνη βάρος. Κι όμως υπάρχει ένας μοναδικός τρόπος νά έχετε θαυμάσια σιλουέττα, νά τονώσετε τόν οργανισμό σας και νά ξαναδώσετε στην όμορφη σας την άνταγεία της υγείας και της φρεσκάδας. Μερικά ποτήρια την ήμερα Canales είναι αρκετά για νά δώσουν τις απαραίτητες βιταμίνες και πρωτεΐνες. Και τι είναι τὸ «Καναλάκι»; Ένα καταπληκτικό έπίτευγμα της καναδικής διομηχανίας, που υπάρχει τώρα και στην πατρίδα μας. Άποβουτυρωμένο γάλα, στιγμιαίος παρασκευής, έμπλουτισμένο με βιταμίνες, πρωτεΐνες, φωσφόρο και άσβέστιο, πολύ πιο φθηνό από τὸ

νωπό και μοναδικό για εκείνους που θέλουν νά δυναμώσουν χωρίς νά παχύνουν.

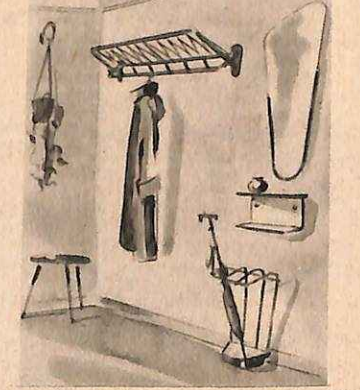
Πόσο άμελείς είμαστε καμμιά φορά με τόν εαυτό μας. Μη δικαιολογηθήτε, γιατί θα άνηκτε ασφαλώς και σεις σ' αυτή την κατηγορία. Και νά ένα παράδειγμα: Σπάνε τὰ νύχια σας. Και τί κάνετε; Τίποτε. Τὰ βάζετε με δα τ' άλλα, εκτός από τόν εαυτό σας. Και τὸ άστέιο είναι ότι πρόκειται για δι-

Amazing...

κό σας λάθος. Γιατί δεν έχετε παρὰ δυό ή τρεις φορές την έβδομάδα, νά αφήνετε τὰ νύχια σας μέσα σε λίγη διάλυση Άμάζιγκ για δυό λεπτά. Με την προληπτική αυτή περιποίηση δεν θα έχετε ποτέ τὸ φόβο τού σπασίματος. Άν πάλι τὰ νύχια σας είναι σπασμένα, μία συνεχής δεκαπενθήμερη περιποίηση με τὸ Άμάζιγκ θα τούς ξαναδώσει υγεία και στερεότητα.

Είναι περίεργο αλήθεια πόσο σημαντικό ρόλο παίζει ή πρώτη έντύπωση. Δεν έχει σημασία αν πρόκειται για τόν άνδρα, για τὸ ντύσιμο, για τὸ σπίτι. Πάντοτε δημιουργεί καταστάσεις που μπορεί νά αφοφελήσουν ή νά θλάψουν ένα άτο-

μο. Δεν υπάρχει, λοιπόν, άμφιβολία πως, αν θέλετε νά έχετε ένα όμορφο, άξιαγάπητο σπίτικό, πρέπει νά φροντίσετε με περισσότερη προσοχή τὸ χώλ της εισόδου. Ναί,

τὸ ξέρω πως δεν έχετε πολύ χώρο. Τὰ διαμερίσματα τών πολυκατοικιών της εποχής μας έχουν μεταβάλλει την έσοδο σε μινιατούρα. Αυτό, όμως, δεν σημαίνει πως πρέπει νά την αφήσετε κενή. Στὰ μεγάλα καταστήματα Άγαλιώτη, της οδού Σταδίου 19-21, θα βρήτε μία μοναδική συλλογή σέτ χώλ, τὸ μέγα λ ο υ γέρμανικου έργαστασίου Vollmann, που είναι μελετημένα για τὰ σύγχρονα σπιτικά. Μοντέρνοι καθρέπτες, μ' έντοισιμένα μικρά συρτάρια από κάτω, πρωτότυπες κρεμάστρες, όμπρελλοθήκες σε χαριτωμένα σχέδια κ' έξυπνους συνδυασμούς, μπορούν νά μεταβάλουν και τὸ πιο άσημαντο χωλάκι σε μία έσοδο γεμάτη προσωπικότητα και πρακτική έξυπνότητα. Γιατί κάθε έπιπλάκι της συλλογής Άγαλιώτη δεν έχει μόνο όμορφιά και γούστο, αλλά και μία ουσιαστική αίτια ύπάρξεως: Νά κάνει τη ζωή σας πιο εύκολη και πιο άνετη.

Με την αστάθεια του καιρού και τες καλοκαιρινές ήμέρες της περασμένης έβδομάδας δύσκολα θυμάται κανείς πως είμαστε κιόλας στα πρόθυρα τού χειμώνα...

Κάποιο πρωινό, όμως, άπ' αυτά, θα νοιώσουμε τὸ παγερό αέρακι τού Νοέμβρη νά μάς έγνιπά από τόν καλοκαιριάτικο λήθαργο για νά μάς προσγειώσει στην χειμωνιάτικη πραγματικότητα. Και τότε θ' αντιληφθούμε πως δεν είμαστε προετοιμασμένες για τόν έρχομό του. Άπό τὸ ντύσιμό μας λείω, λείπουν ένα σωρό πράγματα. Φορέματα, πουλόδερ, κασκόλ, κάλτσες!... Άλλά εκείνο που θα χρειαστούμε από την πρώτη κιόλας στιγμή είναι τὸ παλτό. Κι' όχι μία μάλλινη άσημαντή κλεμπία. Άλλά ένα έπανωφόρι με προσωπικότητα και γούστο, που θα δώσει έναν τόνο κομψότητας στο ντύσιμό μας και θα μάς συντροφεύει στους χειμωνιάτικους μήνες ολόκληρη την ήμερα. Μά θα μου πητε, μ' ένα παλτό μπορεί κανείς νά βολεψή από τὸ πρωί μέχρι τὸ βράδυ; Με όποιοδήποτε παλτό, ασφαλώς όχι. Άλλά με τὸ υπέροχο έπανωφόρι που λανσάρε για τὸ χειμώνα τὸ 1960 τὸ τιμημα ετοίμων τὸ κατάστημάς Παπαγιάννη, στην οδό Έρμου 47, ασφαλώς, ναί. Είναι μία γοητευτική δημιουργία ντυόμπλ φας σε ριχτή γραμμή. Άπό τη μία μεριά είναι καρρὸ σε γκρι και από την άλλη μεριά μοχαίρ ραζέ γκρι σουρί, με άνοιχτές άνταγείες στο τελείωμα της ύφανσεως. Τὸ παλτό αυτό, που υπάρχει σε όλους τούς χρωματισμούς, πλαισιώνεται από μία όμορφη συλλογή έπανωφορίων από μοχαίρ, πρένς ντε γκαλ και Λόντεν, που αντικαθιστούν τὸ κατ' άδιάρροχο. Τὸ σχέδιό τους άπλο, με ώραία γραμμή, φοριέται όλες τες ώρες άνετα. Άλ-

λά στὸ Παπαγιάννη υπάρχει και μιά ακόμη πρωτοτυπία. Χαριτωμένα ταγιέρ από ζέρσευ με σουετία, όπως ένα γοητευτικό μπέζ ζαχαρή ή και σε συνδυασμό πιέ ντε πούλ, με μονόχρωμο ζέρσευ, σε άποχρώσεις λαδί, καφέ και μπέζ και σε στυλ Σανέλ. Όπως πάντοτε βρίσκουμε τες ζακέττες και τὸ τρουά καρ παλτά από δέρμα και ώραϊότητες δημιουργίες από σουετίνα που είναι πάρα πολύ φθηνές κ' εύκολοφόρετες. Όμορφα παντελόνια από βελούδο — ξεχωρίζω ένα μώβ — ζέρσευ, έλάνκα, έμπριμέ και γοητευτικά πουκάμισα από βελούρ κοτλέ, σε σχέδια έμπριμέ για ίσιες φούστες, που υπάρχουν σε πολύ καλοδιαλεγμένη συλλογή, μονόχρωμες και καρρὸ και παντελόνια. Και μία καινοτομία: Χαριτωμένα μπλουζάκια από άγκορά έμπριμέ και μονόχρωμα, που δίνουν στο ντύσιμο μία διαφορετική νότα, γεμάτη προσωπικότητα και έμπειρο γούστο.

Τὴν λαχτάρα τού έρχομού τού έρωτα θέλησε νά δώσει ο Γουόρθ... Την προσμονή που αϊρνιδία παραχωρεί τη θέση της στην πραγματοποίηση της προσδοκίας...

Je Reviens...

μένο της έπειτα από τόσον καιρό... Je Reviens... Ήταν ή λέξη που ξεφώνισε μέσα στη χαρά της, ένα από τὰ πιο γνωστά μανκεντου Παρισιού όταν πήρε ένα γραμμάτιο από τὸν αγαπημένο της, που ήθελε νά την συναντήσει... Ήταν ή λέξη που ένέπνευσε τόν Worth νά δημιουργήσει τὸ πιο γοητευτικό άρωμα της εποχής μας. Μία μυρωμένη πνοή, που έχει όλο τὸ έρωτικό ταμπεραμέντο μιάς μεσογειακής ώριμης γυναίκας και τόν ένθουσιασμό μιάς έφηβικής έρω-

τικής στιγμής. Είναι μία μυρωδιά που σε παρασύρει σ' άγνωστους χαρομένους κόσμους, μακριά από την ζηλόφθονη ματιά τών συνανθρώπων μας.

Σκεφθήτε πόσα χρήματα πρέπει νά διαθέσετε για νά κάνετε έσεις, ο άνδρας σας και τὸ παιδί σας γυμναστική. Με τὸ ποσόν που θα χρειάζε-τανε μόνο για τόν έ-ναν από σας, μπορείτε νά έχετε στο σπίτι σας τὸ καλύτερο σύστημα γυμναστικής με τη συσκευή Adams Trainer, που υπάρχει αποκλειστικά στο κατάστημα Γ. Πεδικάρης, Άκαδημίας 61. Είναι ένας μοναδικός τρόπος για νά διατηρήσετε την σιλουέττα σας.

Θέλετε ν' άποκτήσετε ένα γοητευτικό, κουκλίστικο κεφάλι; Ένα κτένισμα σε γραμμή 1930, που νά ολοκληρώση τὸ νεανικό ντύσιμο τού χειμώνα; Στο κομψό σαλόνι τού Maison Du Barru, της οδού Άλωπεκής 20, ο Ραμόν και ή Καίτη θα σας προσμονή όλη την όμορφη έν ός παριζιάνικου κτενίσματος, προσγειομένου στην έλληνική πραγματικότητα και συνδυασμένου με τόν τύπο σας.

Ολη την παριζιάνικη τσαχπινιά, τὸ ζωντανό ταμπεραμέντο και την νεανική πνοή, που έχουν άγκαλιάσει έφέτος τη γαλλική πρωτεύουσα, τὰ διακρίνει κανείς μέσα στίς κρυφάτες τού έλεκτου άθηνάκου καταστήματος «Άμαζών» της οδού Έρμου 48. Χαριτωμένες φούστες, μπλουζες, ταγιέρ, παλτά και χίλια-δυό μικροπράγματα για τὸ ντύσιμό σας σας περιμένουν, για νά δώσουν στην εμφάνισή σας μία ξεχωριστή καλόγουστη νότα.

Μία λέξη παράξενη, πρωτότυπη, γοητευτική έχει αρχίσει νά κάνει τὸ γύρο της Άθηνas μας. Μία λέξη, που άνεκάλυψε πρώτη μία από τες συμπληκτικές πρωταγωνίστριες της έλληνικής σκηνής και της οδώνης, ή Ναυτία Χωροφά. Μία λέξη που θα χάριση την κομψότητα σε κάθε γυναίκα. Viscolan! Δεν είναι, πανάκριβο άρωμα, όλομταξο φόρεμα ή καινούργιο κτένισμα. Είναι τὸ πιο χαριτωμένο και προπαντός σθητό πλεκτό που έχετε φαντασθή. Όταν ή Ναυτία Χωροφά, που χαλάει κόσμο κάθε βράδυ στο θέατρο Μπουρνέλλι με την υπέροχη έρμηνεία της στο «Διάλογους τιμής», αντίκρυσε την πρωτότυπη αυτή δημιουργία της Τρικόζα ξετρελλάθηκε. Και έβρετε

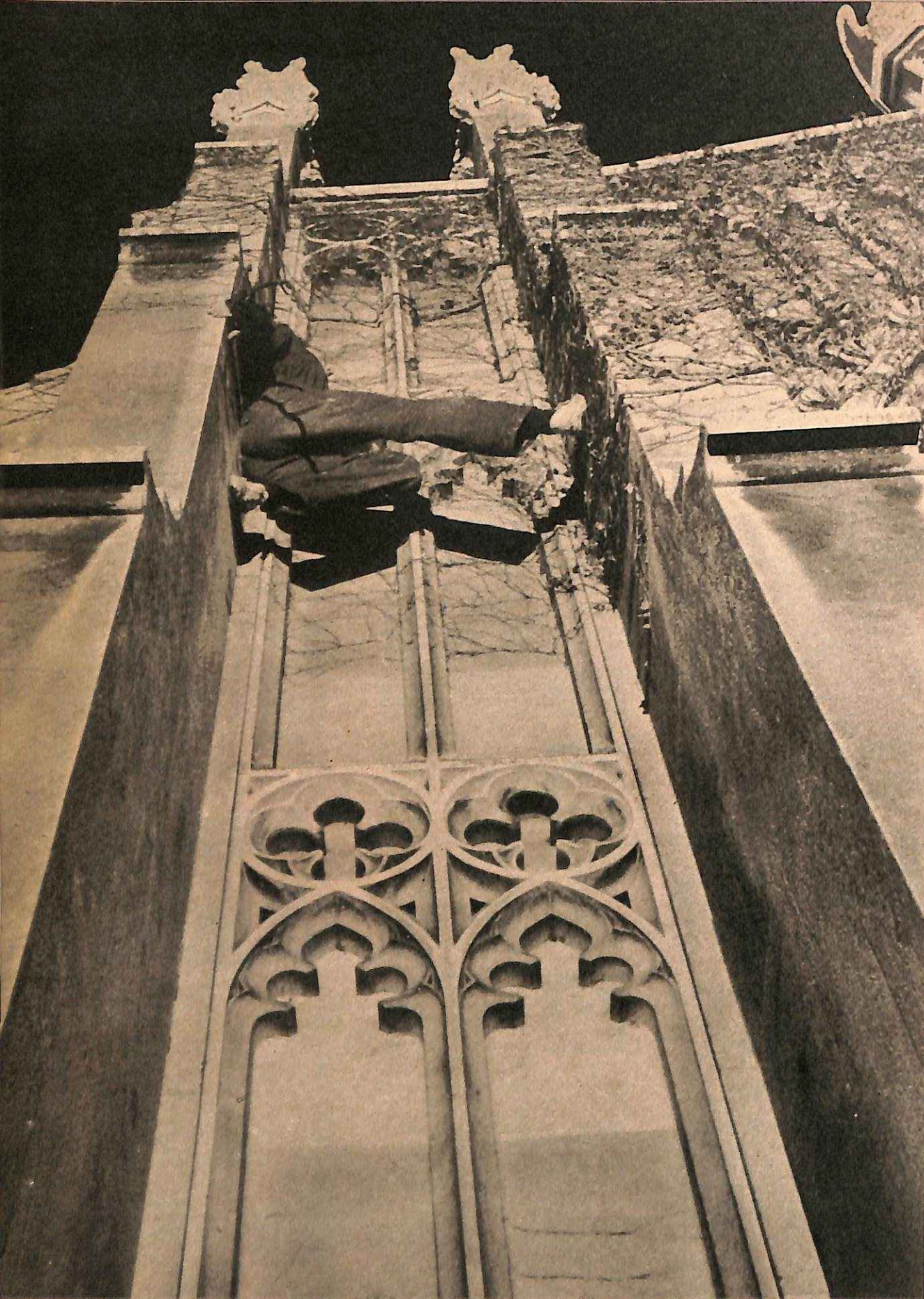
πόσο κοστίζει... Μή μου πητε πριν τὸ κοιτάξετε καλά στη φωτογραφία μας... Ούτε εκατόν, ούτε διακόσιες. Μόνο πενήνταπέντε δραχμές! Μάλιστα, όσο κι' αν σας φαίνεται παράξενο, ή καινούργια αυτή δημιουργία της Τρικόζας, της οδού Έρμου 6 και Πατησίων 141 στην Άθήνα και της οδού Μητροπόλεως 51 στη Θεσσαλονίκη, είναι τὸ πιο χαριτωμένο και τὸ πιο φθηνό μπλουζάκι, που θα τὸ βρήτε σ' όλους τούς μοντέρνους χρωματισμούς. Και κάτι ακόμη. Τὸ πλεκτό Viscolan, που δεν ιδρώνει κάτω άπ' τες μασχάλες, σας δι-

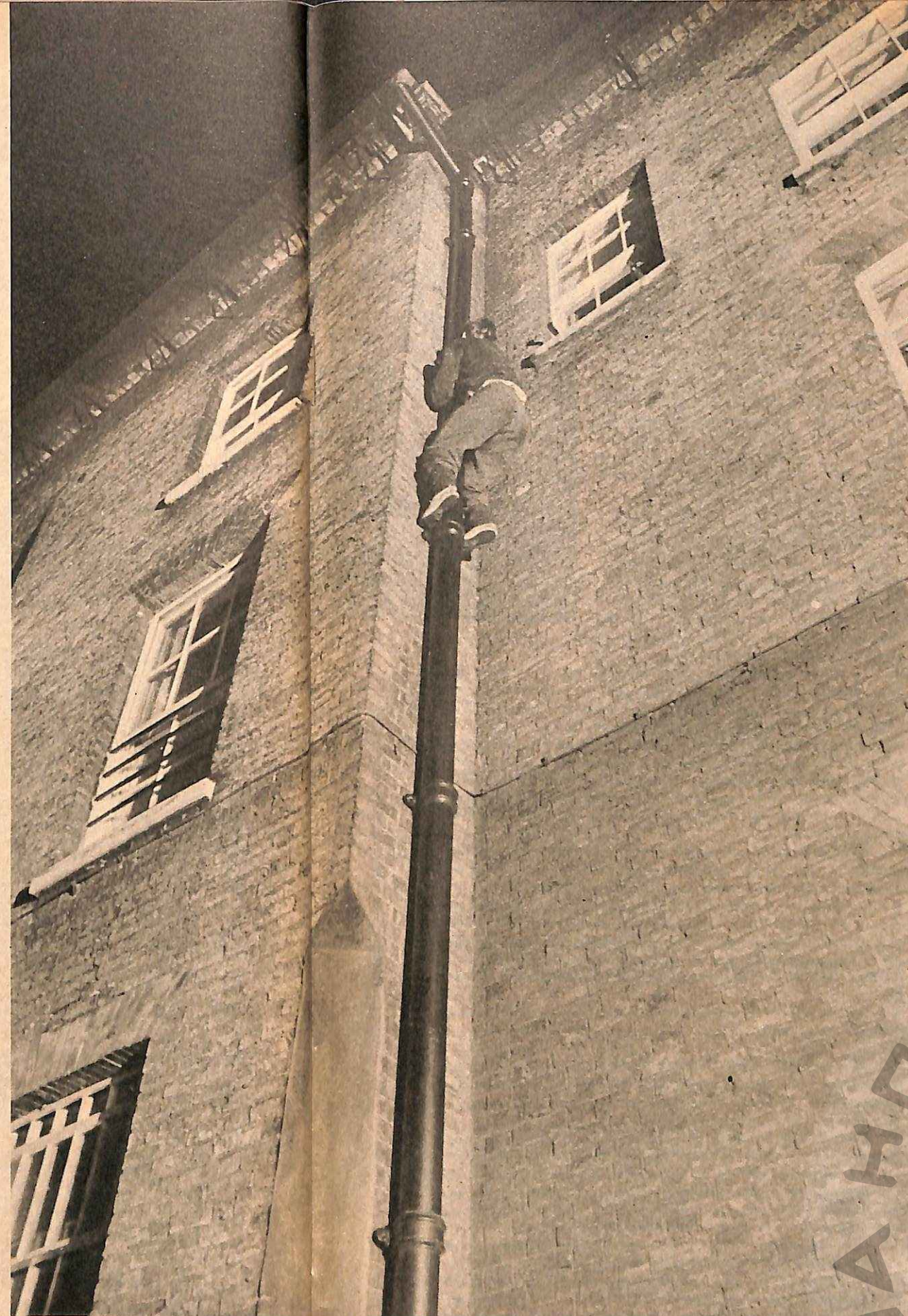
νει την εύκαιρία νά κερδίσετε ένα δωράκι. Πραγματικά, ή Τρικόζα, που διαθέτει αποκλειστικά τόν καινούργιο αυτό τύπο πλεκτού προσφέρει κάθε Σάββατο από τις 19 τρέχοντες μέχρι τὸ τέλος τού έτους τες δυό καλύτερες θέσεις για την βραδινή προσάσταση ενός αθηνάκου θεάτρου, σ' εκείνον ή σ' εκείνη, που θα της στείλη την καλύτερη απάντηση της έβδομάδος στο ερώτημα: «Γιατί προτιμώ τὰ πλεκτά Viscolan της Τρικόζας».

Τώρα που χειμωνιάζει, τὸ δέρμα αρχίζει νά επανέρχεται μετά τὸ μαύρισμα στη φυσική του άπόχρωση, μου έλεγε ή έκλεκτή αισθητικός και καλή φίλη κ. Λίλυ, στο ίνστιτούτο της, της οδού Άμερικής 15, Άλλάξετε, λοιπόν, πάλι τὸ χρώμα της πούδρας, τὸν κραγιονιού και τὸν ρουζ στα μάγουλα. Δεν πρέπει, όμως, νά ξεχνάτε ότι τὸ μακιγιάζ δεν καλύπτει, όπως όλες οι γυναίκες τὸ πιστεύουν, τὰ έλαττώματα τού δέρματος και γι' αυτό δεν πρέπει νά παραμελήτε την περιποίησή του.

Η Άρτιον

ΒΑΣΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ. ΟΙ ΑΝΑΡΡΙΧΗΤΑΙ ΚΑΤΑΚΤΟΥΝ ΠΡΩΤΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΩΝ ΚΑΠΝΟΔΟΧΟΚΑΘΑΡΙΣΤΩΝ

ΟΙ ΥΔΡΟΡΡΟΕΣ ΕΙΝΑΙ «ΔΡΟΜΟΙ»

ΧΡΗΣΙΜΩΤΑΤΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΠΕΡΙΣΚΕΠΤΟΥΣ ΝΥΚΤΕΡΙΝΟΥΣ ΑΚΡΟΒΑΤΕΣ

Ο πόδος ανόδου τῶν φοιτητῶν τοῦ Καϊμπριτζ

ΞΕΣΠΙΑ ΣΤΙΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΕΣ ΚΑΙ ΑΠΗΓΟΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΝΑΡΡΙΧΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΚΤΙΡΙΑ ΚΑΘΕ ΒΡΑΔΥ

(Φωτ. Camera Press)

ΠΛΗΣΙΑΖΟΥΝ πιά οι τρεις τολμηρότεροι και ένδοξότεροι στην κορυφή του «Έβερεστ» - τη στέγη του παρεκκλησίου του Βασιλικού Κολλεγίου.

ΣΙΓΟΥΡΑ άπορούν με τὸ κατόρθωμα τὰ αγάλματα τῆς Θεολογίας, τῆς Φυσικῆς καὶ τῶν Μαθηματικῶν, πού βρίσκονται στήν κατακτημένη κορυφή.

Οι φοιτηταὶ τοῦ Καϊμπριτζ περνοῦν τὴν ἡμέρα τους στὰ ἀμφιθέατρα, στὰ εργαστήρια καὶ στίς βιβλιοθήκες. Ἀλλὰ τὸ βράδυ ἐπιδίδονται συχνά σ' ἕνα περίεργο καὶ ένθουσιαστικό, ὅπως λένε, σπόρ. Ἀναρριχῶνται στοὺς πολλοὺς καὶ ψηλοὺς πύργους τῶν κολλεγίων τοῦ Καϊμπριτζ. Οἱ πανεπιστημιακὲς ἀρχὲς ἀπαγορεύουν αὐστηρά τὸ περίεργο αὐτὸ σπόρ, πού πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι εἶναι καὶ ἐξαιρετικά ἐπικίνδυνο. Οἱ φοιτηταὶ πού ἐπιδίδονται στὴν ἀναρρίχηση αὐτὴ ἀκολουθοῦν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τοὺς συνηθισμένους «δρόμους», ἀλλὰ δὲν εἶναι λίγοι καὶ ἐκεῖνοι πού ρισκινδοῦνεύουν γιὰ ν' ἀνακαλύψουν ἕνα «καινούργιο δρόμο».

Τὸ «Έβερεστ» τοῦ Καϊμπριτζ εἶναι τὸ παρεκκλήσιο τοῦ Βασιλικοῦ Κολλεγίου. Οἱ ἀρχὲς τοῦ κολλεγίου ἔχουν φράξει τελευταία τοὺς «δρόμους» πού ἀκολουθοῦν οἱ νυκτερινοὶ ἀναρριχῆται τοῦ Καϊμπριτζ, ἀλλ' αὐτοί, πού εἶναι ἐξαιρετικά ἐπίμονοι, ψάχνουν νὰ βροῦν ἄλλους «δρόμους» καὶ εἶναι βέβαιοι ὅτι σὲ μερικοὺς μῆνες θὰ τὸ ἔχουν κατορθώσει. Ἡ ἀναρρίχηση αὐτὴ εἶναι φυσικὰ μιὰ ἀρκετὰ δύσκολη τέχνη καὶ γι' αὐτὸ οἱ φοιτηταὶ ἀρχίζουν τίς προσπάθειές τους μὲ δοκιμαστικές, νυκτερινὲς πάντα, ἀναρρίχσεις σὲ συγκρότημα τῶν Παλαιῶν Σχολῶν. Ἀλλὰ δὲν εἶναι λίγοι καὶ οἱ τολμηροὶ πού, ἀπὸ τὸ πρῶτο κιόλας βράδυ, διακινδυνεύουν δύσκολες ἀναρρίχσεις, γιὰ νὰ γίνουν μὲ τὸ πρῶτο «μεγάλου ἀναρριχῆται».

Τί καταλαβαίνουν ἀπὸ τὴν παράξενη αὐτὴ ἀναρρίχηση ἐπάνω σὲ παμπάλαια κτίρια, πού πολὺ συχνὰ τοὺς ἐκθέτει σὲ μεγάλους κινδύνους; Ἕνας νεαρὸς «νυκτερινὸς ἀναρριχῆτης» εἶπε: «Κάθε καινούργια ἀναρρίχηση εἶναι ἕνα καινούργιο πρόβλημα γιὰ λύση. Ἀλλ' ὅταν λύσετε τὸ πρόβλημα, αἰσθάνεσθε πὼς ἐκάνετε ἕνα μεγάλο κατόρθωμα»!

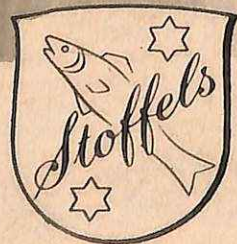
ΚΟΥΡΤΙΝΕΣ, ΑΠΟ ΒΟΥΛΑΛΑΖ

Stoffels
TERYLENE

εξασφαλίζουν
απαλό φως στα δωμάτιά σας!

57/5

Το σούπερ βουαλάζ STOFFELS
TERYLENE 100%,
πλένεται εύκολα
και στεγνώνει άμέσως.
Μένει σταθερό
στη φόρμα του
χωρίς να σιδερωθῇ.
Είναι άκατάλυτο και
δεν «μπαίνει» ποτέ
στο πλύσιμο.

Τα σούπερ βουαλάζ
STOFFELS TERYLENE 100%,
μέ το σῆμα ΨΑΡΑΚΙ πωλούνται παντού.

“ΩΤ - ΚΟΥΤΟΥΡ...”

♦ Τώρα ή στήλη αυτή ήσυχασε και με άπεραντη γαλήνη ψυχική προσδίδει προς την ήδονική δραστηριότητα της χειμερινής άνοησίας.
♦ Το Κοτέτσι επανήλθε στην βάση του. Το Κογκλάβιο είναι έν άπαρτία!
♦ Ήταν όλες εκεί, τις προάλλες, στην πρώτη επίδειξη της σαιζόν: Συνθέσεις Μπερτέν, ναυελικά άναγγελλόμενες από την Καίτη Άσπρέα, με μερικές εξαιρετικές του Ζώρζ...
♦ Μέρα μπαίνει, μέρα βγαίνει, οι κρυστάλλινες θύρες της «Μεγάλης Βρετανίας», του «Κίγκ Τζώρτζ» και του «Κίγκς Πάλας» θα μπαينوγάσουν τις Άφελεις Έντυπώσεις με την όα: «Αυτό εγώ δεν θα το φορούσα...», «Σ’ αυτό το καπέλλο δεν σε βλέπω...», «Το μπολερό εγώ θα τήθελα μπουφάν...», «Τί τα θέλουν πάλι κείνα τα στενά;», «Από αύριο δίαιτα, όπωςδήποτε...».
♦ “Ω, ή δίαιτα! Μυστική, άπράσιτος θεά των Κοσμικών Έπιδείξεων, καθυβριζόμενη κατά πρόσωπον από τις γαλακτώδεις πουτίγκες και τα παχύρρευστα σορόπια των σαβαρέν. Δίαιτα, είναι μία άπόφαση που αναβάλλεται πάντοτε διά την Αύριον...
♦ Στο μεταξύ, το γλυκύτατο Σήμερα της θηλυκής ήδονοβελήφιας: Μπρόκάρ, σιφόν, σατέν, νταντέλλες, παγιέττες, τούλια, νυφικά... “Α, ναί! Κυρίως τα νυφικά: Το λίγωμα και το κακό, το μυστικό ξεροκατάπημα, ή προσευχή στην Γοργοεπήκοο, σαν έμφανισθή, πάνω στο ταπετοστρώμένο ικρίωμα, νυφούλα πάναγνη, λεμονοστολισμένη, ή ‘Υακίνθη!
♦ Σκεπάζουν τα χειροκροτήματα τους άκατάστατους χτύπους της καρδιάς κ’ ένα δάκρυ γυαλίζει στους κανθούς των άπελτισμένων μαμάρων: «Πώς τα καταφέρνουν μερικές - μερικές...».
♦ Πατικωμένες, στοιδαγμένες, σαν τις σαρδέλλες, οι τρόφιμοι του Χρυσού Κλωβού, τριπλοβελονιάζουν τις ευγενείς φιλοδοξίες τους: «Αύριο, μπονώρα-μπονώρα, πές έντεκάμιση, πρώτα στην Έρμου. Ύστερα Ράμβης για τα κουμπιά και Χαβρίου για την ζώνη. Ίσως - ίσως κ’ εκείνος ό δοσατζής της Καλαμιώτου. Για τα ντεσού...».
♦ Άχνοφωτίζουν οι πολυέλαιοι το παχύ στρώμα των Ύψηλων Ίδανικών: Μπιμπίλες, πιτσιλίες, γκιπούρ, φουρώ, φεστόνια, φραμπαλάδες...
♦ Αντιγυαλίζουν οι καθρέφτες τις διασταυρώσεις του φθόγου: Μοντελάκια της Μπόντ Στρήτ, των Ήλυσίων, του Φαμπιάνι, που πρόσφασαν κ’ έφτασαν στις βαλίτσες συζύγων πειθαρχικών, προτού γίνουν κτήμα κοινό της αγοράς.
♦ Είναι μεγάλη υπόθεση αυτές οι επιδείξεις μόδας που καθιερώθηκαν πιά στην πρωτεύουσα: Γεμίζουν καμμιά δεκαριά άπογεύματα, που διέφυγαν από την σειρά των φιλανθρωπικών τειών - πινάκλ κ’ υπήρχε κίνδυνος να δούμε τίποτα όμαδικές αυτοκτονίες των κοσμών μας Άθηνάϊδων, που είναι άδύνατον να ζήσουν χωρίς τουλάχιστον μι ά πνευματική τέλεση μέσα στη μέρα...
♦ Έτι χειρότερον: Ύπήρχε κίνδυνος να ξεστρατίση καμμιά άπ’ αυτές και να μπη τυχαία σε κανένα διβλιοπωλείο...
♦ Ω Χρυσού Κλωβό των Έπιδείξεων, κολυμβήθρα της άθηνάϊκης μαζικής θηλυκωσύνης! Από σαιζόν σε σαιζόν άπασχολείς την άγέλη των θεραπεινίδων της βραδινής μας άνιας και κατασιγάζεις, τουλάχιστον, μέρος της χειμαρρώδους των άηδονολαλιάς.
♦ Τελευταία έντύπωση, για να συμπληρωθῇ ή κοσμική μας άκουαρέλλα: Οι τρεις γελοίοι άρσενικοί, τους όποιους κατά κάποιον τρόπο πάντα φροντίζουν να έγκλωβίζουν μέσα σ’ αυτή την χράνη των σαρκών οι όργανωτά των επιδείξεων.
♦ Για ν’ άναπτερώσουν τις έλπίδες.
♦ Να υπενθυμίζουν τις δυνατότητες.
♦ Να εκπροσωπούν τις τάξεις των Άστροναυτών της Ήλιθιότητος, χάρις στους όποιους ύλοποιείται κάθε όραμα ταγιέρ και κάθε όνειρο καζάκας...
♦ ‘Ο Έρως είναι, ως γνωστόν, μιά πάρα πολύ ύγιεινή γυμναστική στο μονόζυγο της Μόδας...

Index

Ναί!
Τα άρώματα
ταιριάζουν
μέ τα χρώματα...

Διαλέξτε με προσοχή το άρωμά σας.
Είναι ή έκφρασις της προσωπικότητός σας.

- Λεϊλά** ▶ ή λοσιόν για μαύρα μαλλιά, σκούρα έπίδερμιδα, θαύχρωμα μάτια.
Λιατρίς ▶ ή διακριτική, φίνα λοσιόν της ξανθής όμορφιάς.
Μανόμα ▶ ή λοσιόν για το σταρένιο δέρμα και τα καστανά μαλλιά...
Μυρτώ ▶ ή κολώνια για όλους τους τύπους της γυναικείας όμορφιάς.

ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ
Π. Α. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΩΝ. ΠΑΤΗΣΙΩΝ-ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ
Ι. Π. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΑΝΑΡΗ 20 - ΚΟΛΩΝΑΚΙ

‘Ο υαήός υαφές είναι τέχνη
‘Ο υαήός υαφές είναι BRAVO

Πολιτική, τέχνη, μόδα...
Δέν γίνεται κουβέντα,
χωρίς καφεδάκι έλληνικό,
πατροπαράδοτο.

BRAVO

ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΑΦΕΩΝ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ

112/45

Ρίπ Κίρμπυ

Ο καλός και πιστός Ντέσμοντ πείθει τον Ρίπ Κίρμπυ να φύγουν για διακοπές στο Ούεστ. Στο βάθος της καρδιάς του τρέφει ένα τρελλό όνειρο, ν' ανακαλύψει οὐράνιο και ν' γίνει εκατομμυριούχος. Γι' αυτό εφοδιάζεται μ' ένα μετρητή Γκάιγκερκερ, που θα του υποδείξει το θησαυρό. Για κακή του τύχη, ένα ζευγος άπατεώνων, οι Νάς, που μόλις έχουν κληρονομήσει ένα τρισάθλιο κτηματάκι στην ίδια περιοχή, «άλατίζουν» τη γή τους με ραδιενεργές πέτρες και πείθουν τον Ντέσμοντ ότι ανακάλυψε οὐράνιο. Του πουλάνε το κτήμα σε υπέρογκη τιμή, παίρνοντάς του τις οικονομίες όλης του της ζωής, και φεύγουν.

ADAMS-TRAINER

ΟΡΓΑΝΟ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ ΔΩΜΑΤΙΟΥ
Δέκα λεπτά την ημέρα σε λίγο διάστημα. Αποκτάτε νεανική φόρμα, σώμα γεμάτο υγεία και αισθάνεσθε εύεξια.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΕΡΔΙΚΑΡΗΣ
Ακαδημίας 61 - παραπλεύρως Λυρικής Σκηνής - Τηλ. 612.567

Νά τιν' αγαθήσεται.....

ΣΗΤΗΣΑΤΕ ΤΗΝ ΣΗΜΕΡΑ - ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΠΑΝΤΟΥ

Παλτά
Ταγιέρ
Φορέματα
Φούστες
Μπλουζες

Μιά εξαιρετή συλλογή
σέ έτοιμα

Παδαμάννη
Τό Κατάστημα πού δημιούργησε παράδοσι γούστου και καλής ποιότητας

Artisanat Grec

ΑΛΕΚΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΑΘΗΝΑΙ
ΝΙΚΗΣ 10 (ΣΥΝΤΑΓΜΑ)
ΤΗΛ. 26-173

ΓΕΝΕΥΗ
4 PLACE DU CIRQUE
ΤΗΛ. 249-504

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ: MONIQUE PANIS

ΠΡΟΙΕΚΤΟΣ
ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ:
ΛΟΝΔΙΝΟ - ΠΑΡΙΣΙ -
ΦΡΑΓΚΦΟΥΡΤΗ

Έθνική φάση πού ζεπέληται
σέ εξωτερικό, πάλι προβάλλει τή απώ-
τερα δημοσφύρατα τήσ ελληνικής τέχνης
σέ εδία άμφιπέτως και διακοσμητικής
προδαρμόμένα σέ Εὐρωπαϊκό γούστο.

ΡΟΔΙΤΙΚΑ
"ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΥ"

Μεσοβίτικο
καί
Μικονιστικό είδη

Παντελόνια ραμέ-
να κατ' αποκλειστικό-
τητα από τού ΖΟΖΕΘ
της Μυκόνου.

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΙ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΑΙ ΤΗΣ BOUTIQUE PALACE HOTEL
ST. MORITZ EABETIAS - ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΕΙΣ HOLLYWOOD H. T. A.

Γιά κάθε διάλειμμα τὸ παιδί παίρνει πάντα κάτι μαζί του...
"Αν αὐτὸ τὸ κάτι εἶναι μιά
ΣΟΚΟΛΑΤΑ ION
εἶναι ἀκριβῶς ὅτι χρειάζεται...

ΠΡΟΪΟΝ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ

ΛΥΣΕΙΣ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1. ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΜΟΣ. 2. ΡΑΙΝΙΕ — ΡΕΥΜΑ. 3. ΑΠΑΤΩΝ — ΓΡΙ. 4. ΣΟΚΙΝ — ΕΥΑ — ΗΣ. 5. ΛΙΑ — ΜΑΡΣΑΛ. 6. ΣΙ — ΖΕΑ — ΟΚΤΑΣ. 7. ΤΤΤ — Η «ΛΑΚΕΡΔΑ». 8. ΡΑ — ΙΣΛ — ΣΙΟΡΑ. 9. ΣΙΝΑ — ΡΑΦΗΣ. 10. ΤΟ «ΚΑΡΡΑΤΣΙ». 11. ΟΣ — ΠΑΜΙΡ — ΚΑΠ. 12. ΙΑ — Ε-ΝΟΧΟΙ.

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1. ΕΡΑΣ — ΣΤΡΑΤΟΣ. 2. ΝΑΠΟΛΙΤΑΝΟΣ. 3. ΘΙΑΚΙ — ΙΚ. 4. Ο «ΝΤΙΑΣ» — ΑΠΑΣΙ. 5. ΥΙΩΝ — Ε.Η.Σ. — ΡΑ. 6. ΣΕΝ — ΜΑΛΛΑΡΜΕ. 7. ΕΑ — Α.Ι.Ν. 8. ΑΡΓΥΡΟΚΑΣΤΡΟ. 9. ΣΕΡΑΣΚΕΡΗΣ. 10. ΜΥ.Ι — ΑΤΡΟΦΙΚΟ. 11. ΟΜ — Η «ΛΑΔΙΑ» — ΑΙ. 12. ΣΑΟΣ — ΠΕΡΣΑΣ.

Ο ειδικός συνεργάτης μας επέ-
τυχε με τὸν συνδυασμὸν τῶν λέξε-
ων: ΠΟΕ — ΚΟΛΑΣΙΝ — ΤΑΞΙ-
ΔΕΜΕΝΟΣ — ΡΙΣΕ — ΠΑΣ, σύ-
νολον 41 βαθμῶν.

Καλύτερους ἴσως συνδυασμοὺς νὰ
ἐπιτύχουν ἀναγνώστες μας με δοκι-
μὲς λέξεων σάν: ΕΝΤΙΜΑ — ΦΑΝ-
ΤΑΣΙΕΣ — ΕΣΤΙΑΔΕΣ — ΠΟ-
ΛΕΜΟΣ — ΕΛΚΟΣ — ΠΟΡΤΑΣ
— ΑΠΟΡΙΑΣ — ΙΑΤΡΟΣ.

1. Ἡ κοπέλλα πὺλ τηλεφωνεῖ ἔχει
τὴν παλαμὴ ἀπλωμένη στὴ μέση
της. 2. Ἡ διπλανή της με τὴν ἀσπρη
μπλούζα ἔχει μεγαλύτερο γιανὰ.
3. Ὁ ἄνδρας πὺλ ἀκουμπᾷ στὸ
γκισσὲ ἔχει τὸν δείκτη τοῦ δεξιῦ
χειριοῦ του τεντωμένο. 4. Ὁ δι-
πλὸν αὐτοῦ, φορεῖ ριγὲ γραβάτα.
5. Ὁ μὸλις διακρινόμενος, πίσω
ἀπ' τὴν κοπέλλα πὺλ τηλεφωνεῖ, ἔ-
χει διαφορετικὸ πρόσωπο. 6. Ὁ ὑ-
πάλληλος κρατᾷ τὸ κατὰλληλο σεντόνι ἐν-
δοῦ. 7. Τὸ κορδόνι τοῦ τηλεφῶ-
νου στὸ γκισσὲ ἔχει ἀντίστροφο τύ-
λιγμα. 8. Στὸ κάτω ἀριστερὸ μέρος
τοῦ γκισσὲ τὸ μεταξὺ δυὸ συρτα-
ριῶν διάστημα εἶναι μεγαλύτερο.
9. Στὸ ἀντίστροφο (διαβαζόμενα
ἀπ' ἔξω) γράμματα τῆς τζιμόπο-
ρας καὶ στὴ λέξη «ΚΕΝΤΡΙΚΑ»,
τὸ γράμμα «Α» ἔγινε «Ο».

"ΙΡΛΑΝΔΑ"

Τὸ σεντόνι τοῦ ἑλληνικοῦ νοικοκυριοῦ
ἔχει τὴν τελευταία κρῶα νύχτα
τοῦ χειμῶνα, ἡ ζεστασιά τοῦ κρεβα-
τιοῦ εἶναι τὸ δνερὸ τῶν κουρασμένων
ἀνθρώπων. Στὴ γλυκεῖα θαλασσινὴς
μποροῦν νὰ ἡσυχάσουν, νὰ δνερτυοῦν,
νὰ ἀφουγκραστοῦν τὴ μακρινὴ φωνή
τοῦ ἀνέμου, τὸ τραγοῦδι τῆς βροχῆς,
τὸν ψῆφον τῶν περμένων φύλλων, ὅ-
λα αὐτὰ δηλαδὴ πὺλ συνθέτουν τὴ γοη-
τεία τῆς χειμωνιάτικης νύχτας...

Στὰ μάλλινα σκεπάσματα πᾶει ὁ
νοὺς μας ὅταν μιλάμε γιὰ καλὸστρω-
μένο χειμωνιάτικο κρεβάτι. Μὰ ἂν ἀπ'
αὐτὰ λείψῃ τὸ κατὰλληλο σεντόνι δὲν
θὰ πετύχουμε παρὰ μόνον μιά τραχεῖα
πίεση. Τὸ σεντόνι συγκεντρώνει τὴν
θερμότητα τῶν μαλλινῶν σκεπασμάτων
καὶ τὴν ἐκδίδει μετὰ τὴν θερμότητα τοῦ
σώματος, δημιουργώντας τὴν ἰδωδὴ
θερμοκρασία γιὰ ἕναν ἀνετο, ἐξοῦ-
ρηστο ὄπιο. Ἀλλὰ γιὰ νὰ τὸ ἐπιτύ-
χουμε χρειάζεται τὸ καλὸ σεντόνι! Τὸ
σεντόνι «ΙΡΛΑΝΔΑ» τῆς Πειραιῆς-
Πατρικῆς.

Στερεὸ καὶ πάντοτε χιονᾶτο, φτια-
γμένο 100% ἀπὸ ἑλληνικὸ φῖνο θαμ-
βάκι, εἶναι ἡ καλύτερη ἐγγύηση ἐνὸς
εὐχάριστου ὄπιο. Τὸ σεντόνι «ΙΡ-
ΛΑΝΔΑ» δίνει ὁμορφίαν σὲ κάθε κρε-
βατικόμαρο. Εἶναι τὸ σεντόνι τοῦ ἑλ-
ληνικοῦ νοικοκυριοῦ!

Ἐδῶ
κι'
Ἐκεῖ

● — ΕΧΕΙ, λοιπόν, τὴν πεποίθηση
στὶ γνώσεις του;
— Δὲν ξέρω ἀκριβῶς βέβαια, ἀλλὰ
πάντως λύνει σταυροῦλες χρησιμοποιοῦ-
ντας μελάνι.

● — ΤΙ ΧΑΛΙΑ εἶναι αὐτά; Ποιὸς σοῦ
μαύρισε τὸ μάτι;
— Ἕνας γνωστός μου ξέρεις παν-
τρεύτηκε καὶ ἐπειδὴ φίλησα τὴ νύφη,
θύμωσε καὶ ἔγινε ὅ,τι ἔγινε.
— Μὰ εἶναι ἄδικο. Ἀλλωστε αὐτὸ
εἶναι παλαιότατο ἔθιμο.
— Αὐτὸ τοῦ εἶπα κ' ἐγώ, ἀλλὰ
ἐκεῖνος δὲν παραδέχτηκε με κανένα
τρόπο ὅτι τὸ ἔθιμο μποροῦσε νὰ ἰσχύει
καὶ ὕστερα ἀπὸ 6 μῆνες μετὰ τὸ γά-
μο.

● Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ τοῦ δικαστηρίου λέει
ἐξωργισμένος στὸ μάρτυρα:
— Δὲν ἤρθαμε ἐδῶ γιὰ νὰ κουβεντιά-
σουμε. Νὰ ἀπαντᾷς μονολεκτικῶς σὲ
ὅ,τι σε ρωτοῦν με ἕνα ναι ἢ ἕνα ὄχι.
— Τὴν σοφία δὲν διαθέτω, κ. πρό-
εδρε. Ἀν νομίζετε ὅτι ἐσεῖς μπορεῖτε
νὰ ἀπαντήσετε σὲ οἰοδήποτε ἐρώτηση
μονολεκτικῶς με ἕνα ναι ἢ ἕνα ὄχι,
προκαλῶ νὰ τὸ κάνετε. Ἐγώ, πάντως,
ἀδυνατῶ.

— 100 μεταλλικὲς πρόστιμο δι' ἁ-
σέβεια πρὸς τὸ δικαστήριο.
— Καμμία ἀντίρρηση, κ. πρόεδρε,
ἂν μπορέσετε καὶ ἀπαντήσετε μονολε-
κτικῶς με ἕνα ναι ἢ ἕνα ὄχι στὴν ἐξῆς
πιθανὴ ἐρώτηση ἐνὸς δικηγόρου: «Ἐξα-
κολουθεῖτε ἀκόμη νὰ δέρνετε τὴ γυ-
ναῖκα σας;». Μὴν ἐξάπτεσθε, κ. πρό-
εδρε, γιατί καὶ ὄχι νὰ ἀπαντήσετε εἰ-
σὺν νὰ παραδέχεστε ἀπλῶς ὅτι δὲν τὴν
δέρνετε τώρα.

● — ΓΙΑΤΡΕ μου, ὅταν σηκώνω τὰ
χέρια μου καὶ κάμπω τοὺς ἀγκῶνες
φέρνοντας τα ὅσα μπορῶ περισσότερο
πρὸς τὰ πίσω, αἰσθάνομαι ἕναν παρά-
ξενο πόνο στὸν ὄμο.

— Κατάλαβα, ἀλλὰ γιατί κάνετε ὅ-
λες αὐτὲς τίς περιέργες κινήσεις;
— Νὰ σὰς πῶ, ἂν ἐσεῖς ξέρετε, ἐ-
κέναν ἄλλο πῶς εὐκολο τρόπο γιὰ νὰ
βάλῃ κανεὶς τὸ παλτό του, μοῦ τὸν
λέτε, γιατί ἐγὼ δὲν ξέρω.

● Η ΜΗΤΕΡΑ πηγαίνει τὸ μικρὸ κο-
ριτσάκι της — ὁ χρῶν — στὸν
ψυχίατρο.
— Πές μου, μικρή μου, ρωτᾷ ὁ γι-
ατρός, εἶσαι ἀγόρι ἢ κορίτσι;
— Ἀγόρι.
— Πολὺ καλὰ. Καὶ τί θέλεις νὰ γί-
νῃς ὅταν θὰ μεγαλώσης;
— Νὰ γίνω μπαρμπα.
Ἡ μητέρα ἐπεμβαίνει:
— Γιατί, Ἐλενίτσα, λές τέτιες ἀ-
νοητίες;

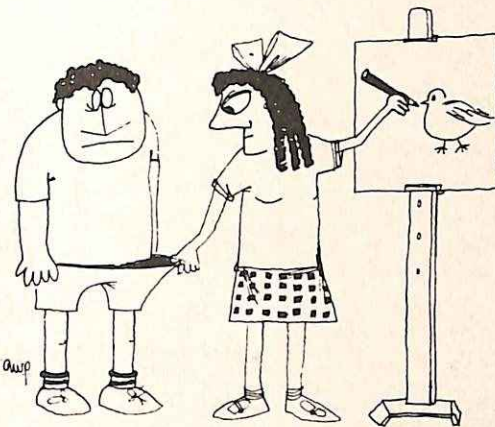
— Καὶ γιατί, μαμά, αὐτὸς ὁ κύριος
μοῦ κάνει τόσο γελοῖες ἐρωτήσεις;

● ΜΙΑ φώκια προσπαθεῖ νὰ μάθῃ στὸ
παιδί της διάφορα παιχνίδια πὺλ παί-
ζουν οἱ φώκιες στὰ τσίρκα. Τὸ μικρὸ
δὲν δείχνει καμμία διάθεση νὰ μάθῃ
καὶ ἡ ὑπερὰ ὀργίζεται:
— Ἀκου, παιδί μου, φωνάζει ἐκνευ-
ρισμένη. Ἡ θὰ γίνῃς καλλιτέχνης, ἢ
θὰ γίνῃς γούνα. Διάλεξε!

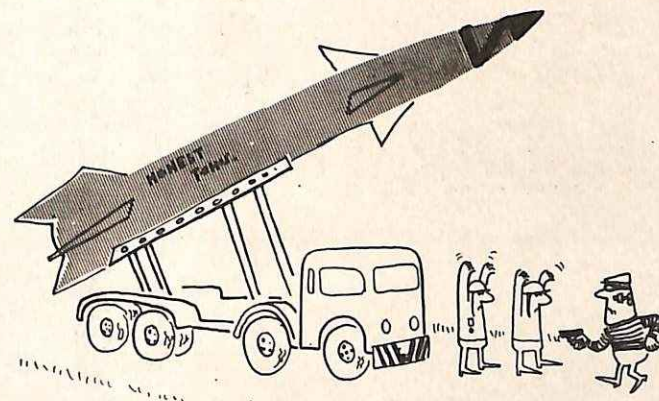
● ΕΝΑΣ καλοντυμένος κύριος μπαίνει
στὸ γραφεῖο τοῦ διευθυντοῦ μιάς μεγά-
λης ἐταιρίας.
— Αὐτὰ τὰ λαλουῦδια, κύριε, εἶναι
γιὰ τίς τηλεφωνητήριές σας.
— Ὦ, εὐχαριστοῦμε πολὺ, κύριε, ἐκ
μέρους τῶν. Εἶναι πολὺ κοσμετικὸ γι' αὐτές.
— Δὲν νομίζω. Ἀπὸ τίς ὁρες πὺλ
προσπαθῶ νὰ σὰς πᾶρω στὸ τηλέφωνο
μάταια, νομίζω πῶς εἶχαν πεθάνει.

● ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ:
— Γιαν, ἀκού, πές μου πέντε διάφο-
ρα πράγματα πὺλ περιέχουν γάλα.
— Τὸ παγωτό, ἡ κρέμα, τὸ τυρὶ
καί... καί... δυὸ γελάδες!

Χιούμορ

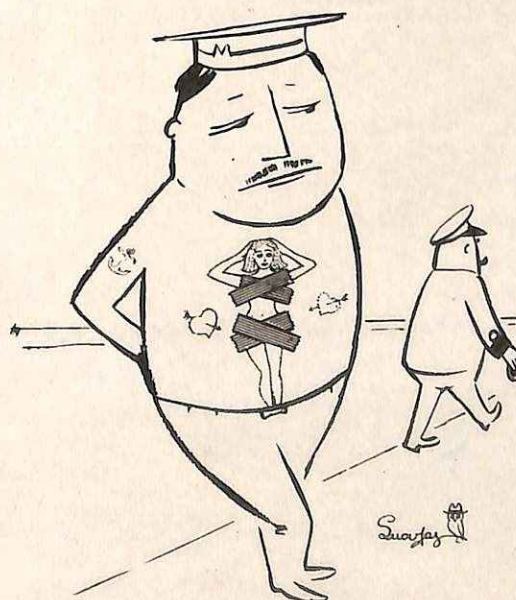

(Κυριακόπουλος)

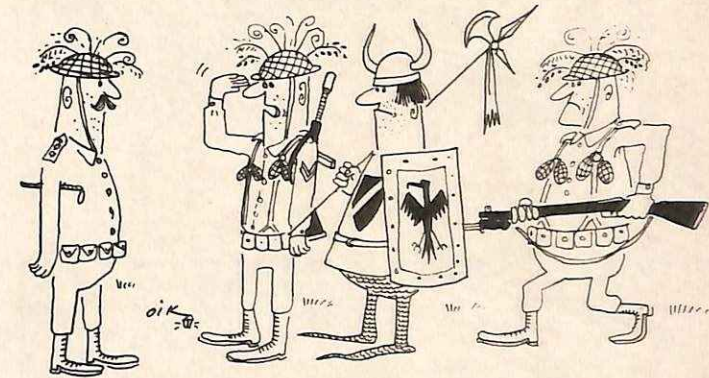
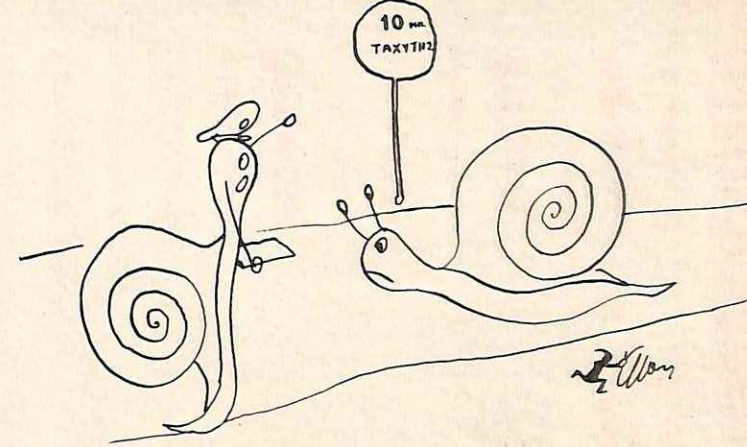

ΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΟΠΛΑ

(Οικονόμου)

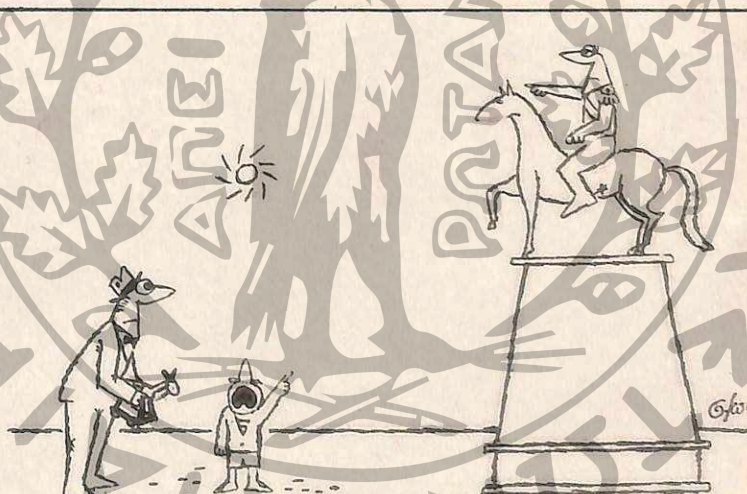

(Σκουλάς)

—Λέει πῶς εἶναι μετὰ τὸν Ἑρρίκο τὸν Ε'.

(Οικονόμου)

(Σ. Ἰωαννίδης)

Περίπτερο

Έσωτερικό περιπτέρου

Η ΑΚΤΗ ΑΣΤΗΡ ΓΛΥΦΑΔΑΣ

σ' ένα γοητευτικό περιβάλλον σάς προσφέρει:
ΤΗΝ ΠΙΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗ ΔΙΑΜΟΝΗ
ΤΙΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΑΝΕΣΕΙΣ

ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΛΟΥΤΡΑ	ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ
ΣΠΟΡ	ΤΑΒΕΡΝΑ "ΑΣΤΕΡΙΑ,"
ΓΗΠΕΔΑ ΤΕΝΝΙΣ ΚΑΙ ΓΚΟΛΦ	SNACK BAR
ΕΚΠΑΛΕΞΕΙΣ	ΜΟΥΣΙΚΗ - ΧΟΡΟΣ

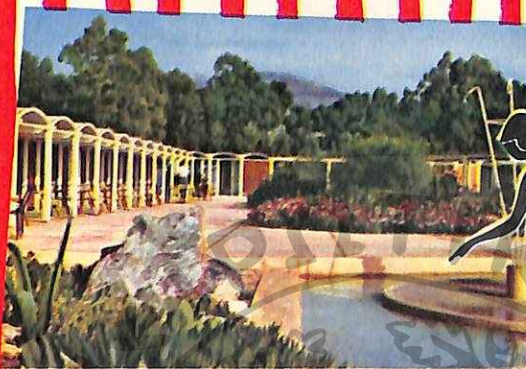
100 υπέρκομψα περίπτερα με ένα δωμάτιο δύο κλι-
νών, ειδική σκεπαστή θεράντα, ζεστό και κρύο νερό,
τηλέφωνο, θέρμανση, ιδιαίτερα άτομικά λουτρά, χώρο
σταθμεύσεως αυτοκινήτων και πλήθος άλλων ανέ-
σεων σ' ένα έλκυστικό σύνολο προσφέρονται για
την πιο εύχρηστη διαμονή χειμώνα και καλοκαίρι.

Σε απόσταση λίγων χιλιομέτρων
από την Αθήνα

ΑΚΤΗ ΑΣΤΗΡ

Ταβέρνα «ΑΣΤΕΡΙΑ»

Καμπίνες λουομένων

Ακτή "ΑΣΤΗΡ"